

25.11.2020

Kokousaika 25.11.2020 16:00 - 23:15, keskeytetty 16:14 - 16:46

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	etänä
	poistui 22:58, poissa: 338 - 349 §
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Vapaavuori, Jan	pormestari
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
	osittain etänä
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	osittain etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	osittain etänä
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
	osittain etänä
Alametsä, Alviina	etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	etänä
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Biaudet, Eva	etänä
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
Diarra, Fatim	etänä
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haatainen, Tuula	etänä
	saapui 21:35, poissa: 324 - 327 §
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	etänä
	saapui 16:17, poissa: 324 §
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	etänä
Harkimo, Joel	etänä

25.11.2020

Heinäluoma, Eveliina	etänä
Hernberg, Kaisa	etänä saapui 17:19, poissa: 324 - 327 §
Holopainen, Mari	etänä poistui 21:45, poissa: 329 - 349 §
Honkasalo, Veronika	etänä
Hussein, Abdirahim Husu	etänä
Jalovaara, Ville	etänä
Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	etänä
Kaleva, Atte	etänä saapui 20:50, poissa: 324 - 327 §
Karhuvaara, Arja	etänä
Kari, Emma	etänä
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Korkkula, Vesa	etänä
Koskinen, Kauko	saapui 17:20, poissa: 324 - 327 §
Laaksonen, Heimo	etänä
Laisaari, Johanna	etänä
Malin, Petra	etänä
Meri, Otto	
Mutttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	etänä
Månsson, Björn	etänä
Niskanen, Dani	etänä
Oskala, Hannu	etänä
Pajunen, Jenni	
Pelkonen, Jaana	etänä
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	etänä
Rantala, Marcus	osittain etänä
Rantanen, Mari	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rautava, Risto	etänä
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	osittain etänä
Sazonov, Daniel	osittain etänä
Silvo, Satu	etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä

25.11.2020

Terho, Sampo	etänä
Torsti, Pilvi	etänä
Urho, Ulla-Marja	osittain etänä
Vanhanen, Reetta	osittain etänä
Vepsä, Sinikka	etänä
Vuorjoki, Anna	etänä
Väyrynen, Paavo	etänä
	poistui 19:20, poissa: 329 - 349 §
Yanar, Ozan	etänä
Anttila, Maija	varajäsen
	etänä
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
	etänä
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen
	etänä
	saapui 21:45, poissa 324 - 328 §
Klemetti, Tapio	varajäsen
	etänä
Laine, Anna	varajäsen
	etänä
	poistui 17:19, poissa: 328 - 349 §
Nieminen, Jarmo	varajäsen
	etänä
Niiranen, Matti	varajäsen
	etänä
	poistui 20:49, poissa: 328 - 349 §
Nuorteva, Johanna	varajäsen
	etänä
Paavolainen, Sara	varajäsen
	etänä
	poistui 21:34, poissa: 328 - 349 §
Pajula, Matias	varajäsen
	etänä
	poistui 20:56, poissa: 328 - 349 §
Pasanen, Amanda	varajäsen
	etänä
	poistui 21:45, poissa: 329 - 349 §
Rissanen, Laura	varajäsen
	etänä
Sevander, Tomi	varajäsen
	etänä
Särelä, Mikko	varajäsen
	etänä
	saapui 21:45, poissa: 324 - 328 §
Venemies, Mauri	varajäsen

25.11.2020

	Vierunen, Maarit	etänä saapui 21:45, poissa: 324 - 328 § varajäsen etänä
Muut	Sarvilinna, Sami Peltonen, Antti Hytinen, Hannu Menna, Lauri Ylönen, Lyydia Djupsjö, Stefan Andersson, Henrik Hopeakunnas, Maisa Turtola, Ilona	kansliapäällikkö hallintopäällikkö johtava kaupunginsihteer johtava asiantuntija erityisavustaja ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä viestintäasiantuntija viestintäasiantuntija
Puheenjohtaja	Otso Kivekäs Paavo Arhinmäki	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 324 - 327 §, osa 328 §, 329 - 349 § kaupunginvaltuuston 2. varapuheen- johtaja osa 328 §
Pöytäkirjanpitäjä	Lauri Menna Antti Peltonen Hannu Hytinen	johtava asiantuntija 324 - 327 §, osa 328 § hallintopäällikkö osa 328 §, 329 - 349 § johtava kaupunginsihteer osa 328 §

25.11.2020

Tid 25.11.2020 16:00 - 23:15, avbrutet 16:14 - 16:46

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande på distans avlägsnade sig 22:58, poissa: 338 - 349 §
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vapaavuori, Jan	borgmästare
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare delvis på distans
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare delvis på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare delvis på distans
Alametsä, Alviina	på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	på distans
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	på distans
Biaudet, Eva	på distans
Borgarsdottir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans
Diarra, Fatim	på distans
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haatainen, Tuula	på distans anlände 21:35, frånvarande: 324 - 327 §
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	på distans anlände 16:17, frånvarande: 324 §
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	på distans
Harkimo, Joel	på distans
Heinäluoma, Eveliina	på distans
Hernberg, Kaisa	på distans

25.11.2020

	anlände 17:19, frånvarande: 324 - 327 §
Holopainen, Mari	på distans
	avlägsnade sig 21:45, frånvarande: 329 - 349 §
Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans
Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans
Järvinen, Jukka	på distans
Kaleva, Atte	på distans
	anlände 20:50, frånvarande: 324 - 327 §
Karhuvaara, Arja	på distans
Kari, Emma	på distans
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Korkkula, Vesa	på distans
Koskinen, Kauko	anlände 17:20, frånvarande: 324 - 327 §
Laaksonen, Heimo	på distans
Laisaari, Johanna	på distans
Malin, Petra	på distans
Meri, Otto	
Muttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	på distans
Månsson, Björn	på distans
Niskanen, Dani	på distans
Oskala, Hannu	på distans
Pajunen, Jenni	
Pelkonen, Jaana	på distans
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	på distans
Rantala, Marcus	delvis på distans
Rantanen, Mari	på distans
Rantanen, Tuomas	på distans
Rautava, Risto	på distans
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	delvis på distans
Sazonov, Daniel	delvis på distans
Silvo, Satu	på distans

25.11.2020

Stranius, Leo	på distans
Sydänmaa, Johanna	på distans
Terho, Sampo	på distans
Torsti, Pilvi	på distans
Urho, Ulla-Marja	delvis på distans
Vanhanen, Reetta	delvis på distans
Vepsä, Sinikka	på distans
Vuorjoki, Anna	på distans
Väyrynen, Paavo	på distans
	avlägsnade sig 19:20, frånvarande: 329 - 349 §
Yanar, Ozan	på distans
Anttila, Maija	ersättare
	på distans
Hyttinen, Nuutti	ersättare
	på distans
Kiesiläinen, Mikko	ersättare
	på distans
	anlände 21:45, frånvarande 324 - 328 §
Klemetti, Tapio	ersättare
	på distans
Laine, Anna	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 17:19, frånvarande: 328 - 349 §
Nieminen, Jarmo	ersättare
	på distans
Niiranen, Matti	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 20:49, frånvarande: 328 - 349 §
Nuorteva, Johanna	ersättare
	på distans
Paavolainen, Sara	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 21:34, frånvarande: 328 - 349 §
Pajula, Matias	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 20:56, frånvarande: 328 - 349 §
Pasanen, Amanda	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 21:45, frånvarande:

25.11.2020

	Rissanen, Laura	329 - 349 § ersättare på distans
	Sevander, Tomi	ersättare på distans
	Särelä, Mikko	ersättare på distans anlände 21:45, frånvarande: 324 - 328 §
	Venemies, Mauri	ersättare på distans anlände 21:45, frånvarande: 324 - 328 §
	Vierunen, Maarit	ersättare på distans
Övriga		
	Sarvilinna, Sami	kanslichef
	Peltonen, Antti	förvaltningschef
	Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
	Menna, Lauri	ledande sakkunnig
	Ylönen, Lyydia	specialmedarbetare
	Djupsjö, Stefan	övertranslator
	Andersson, Henrik	translator
	Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
	Turtola, Ilona	kommunikationsspecialist
Ordförande		
	Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 324 - 327 §, delvis 328 §, 329 - 349 §
	Paavo Arhinmäki	stadsfullmäktiges II vice ordförande delvis 328 §
Protokollförare		
	Lauri Menna	ledande sakkunnig 324 - 327 §, delvis 328 §
	Antti Peltonen	förvaltningschef delvis 328 §, 329 - 349 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare delvis 328 §

25.11.2020

§	Asia	
324	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
325	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
326	Asia/3	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotontille (Käpylä, tontti 25821/4) Arrendeprinciper för en tomt för flervåningshus (Kottby, tomten 25821/4)
327	Asia/4	Kruunuvuorenrannan keskuskortteleiden asemakaava ja asemakaa- van muuttaminen (nro 12580) Detaljplan och detaljplaneändring för centrumkvarteren i Kronbergsst- randen (nr 12580)
328	Asia/5	Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021– 2023
329	Asia/6	Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite sosiaalisen jäl- leenrakentamisen ohjelman laatimiseksi koronan jälkeiseen aikaan Den av Feministiska partiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om ett program för social återuppbyggnad för tiden efter corona
330	Asia/7	Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite eriarvoisuuden ja il- mastonmuutoksen torjunnan ottamisesta keskiöön koronakriisin jälki- hoidossa Den av Vänsterförbundets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om fokus på förebyggande av ojämlikhet och klimatförändringen i efterbe- handlingen av coronakrisen
331	Asia/8	Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite pienyrittäjyyden edistämiseksi Den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om främjande av stödet för småföretagare
332	Asia/9	Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite puh- taammasta ja viihtyisämmästä kaupunkiympäristöstä Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om en renare och trivsammare stadsmiljö
333	Asia/10	Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten turvallisuuden takaamisesta Den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om tryggnad

25.11.2020

- av säkerheten för barn och unga
- 334 Asia/11 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä
Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om främjande av frivilligarbete i Helsingfors
- 335 Asia/12 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkivanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi
Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om minskning av skadorna förorsakade av vitkindade gäss
- 336 Asia/13 Valtuutettu Otto Meren aloite haittallisten vieraslajien pyynnin tehostamiseksi
Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om intensifierad fångst av invasiva främmande arter
- 337 Asia/14 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvillisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä
Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om utredning av betydelsen hos trädbeståndet och växtligheten som buller-, damm- och insynsskydd före gallring
- 338 Asia/15 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisesta peruskorjausten ja uudisrakennusten suunnittelussa
Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om starkare möjligheter för personalen att påverka planeringen av om- och nybyggnader
- 339 Asia/16 Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi
Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om uppehåll i avverkingen under fåglarnas häckningstid
- 340 Asia/17 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa
Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om beaktande av kostnaderna för bilplatser i markanvändningsavgifterna
- 341 Asia/18 Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta pihakuksi
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om ändring av Vaasagatan till gårdsgata
- 342 Asia/19 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan

25.11.2020

-
- kokeilusta Helsingissä
Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om ett försök med personlig utsläppshandel i Helsingfors
- 343 Asia/20 Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta
Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om bättre hobbymöjligheter för paddlare
- 344 Asia/21 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille
Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om reservering av konstgräsplaner också för andra än idrottsföreningar
- 345 Asia/22 Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen parisuhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin
Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om parrelationsstöd med låg tröskel på familjecentren
- 346 Asia/23 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi
Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov
- 347 Asia/24 Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosi-aali- ja terveystalvissa
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om utredning av upplevd rasism i social- och hälsovårdstjänsterna
- 348 Asia/25 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämistä
Den av ledamoten Mirita Saxberg väckta motionen om utveckling av verksamheten och servicen inom barn tillsynen
- 349 Asia/26 Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

25.11.2020

Asia/1

§ 324

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenhuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Terhi Koulumies, tilalle Tapio Klemetti
- Juhana Vartiainen, tilalle Laura Rissanen
- Atte Kaleva, tilalle Matias Pajula
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Maarit Vierunen
- Matti Parpala, tilalle Matti Niiranen
- Osmo Soininvaara, tilalle Jamo Nieminen
- Maria Ohisalo, tilalle Johanna Nuorteva
- Atte Harjanne, tilalle Amanda Pasanen
- Ilkka Taipale, tilalle Maija Anttila
- Thomas Wallgren, tilalle Tomi Sevander
- Marias Turkkila, tilalle Nuutti Hyttinen
- Kaisa Hernberg, tilalle Anna Laine
- Tuula Haatainen, tilalle Sara Paavolainen

Nimenhuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Juha Hakola
- Kauko Koskinen

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Asia/1

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Asia/2

§ 325

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Ozan Yanar ja Veronika Honkasalo sekä varalle valtuutetut Pia Kopra ja Risto Rautava.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2020

Asia/3

§ 326

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotontille (Käpylä, tontti 25821/4)

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisesta asuinkerrostalotontista (AK/s) 25821/2 muodostetun tontin 25821/4 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavakartta nro 12251
- 3 Tonttijakokartta nro 13390
- 4 Erityiset varausehdot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava ja tonttitiedot

Kaupunginvaltuusto on 27.8.2014 § 270 hyväksynyt Käpylässä, osoitteessa Mäkelänkatu 95, sijaitsevan korttelin 25821 tontille 2 täydennysrakentamista koskevan asemakaavan muutoksen nro 12251. Asemakaavan muutos on tullut lainvoimaiseksi 10.10.2014. Tontti 25821/2 kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen, joka on rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokasta ja jolla rakennukset ympäristöineen säilytetään osana Käpylän kulttuurihistoriallisesti arvokasta aluekokonaisuutta (AK/s). Asemakaavan muutoksella tontille 25821/2 on osoitettu uusi rakennusala ympäristöään täydentävälle asuinrakennukselle jo olemassa olevan kerrostalokokonaisuuden lomaan vanhan liikerakennuksen paikalle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Voimassa olevaan asemakaavan muutokseen nro 12251 pohjautuva tonttijaon muutos nro 13390 on laadittu. Tontti 25821/2 on jaettu tontteiksi 25821/4 ja 25821/5. Uudisrakentaminen toteutetaan tontille 25821/4 ja tämän hetkisen arvion mukaan rakentamisen on tarkoitus alkaa joulukuussa 2020.

Tontti 25821/4 on rekisteröity kiinteistörekisteriin 8.4.2020. Tontin pinta-ala on 2 463 m² ja rakennusoikeus 2 320 k-m². Asemakaavamääräysten mukaan kadunvarsirakennuksen ensimmäiseen maanpäälliseen kerrokseen saa sijoittaa liike-, toimisto-, sosiaalisia palvelu- tai näihin verrattavia tiloja silloin kun käynti tällaiseen huoneistoon on järjestetty suoraan ulkoa.

Kaavamääräyksen mukaan uuden rakennuksen autopaikat on sijoitettava pihakannen alle maanalaiseen pysäköintitilaan. Autopaikkoja tulee rakentaa vähintään 1 ap/125 k-m² tai 0,5 ap/asunto (suurempi luvuista). Lisäksi kaavaan on merkitty ohjeellinen leikkiin ja oleskeluun tarkoitettu alueen osa suunnittelualueen yhteiseen käyttöön.

Asemakaavan muutos nro 12251 on liitteenä 2. Tonttijakokartta on liitteenä 3.

Varauspäätös

Kaupunginhallitus on 10.8.2020 § 416 päättänyt varata Mäkelänkatu 95:n asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisen asuntotontin (AK/s) 25821/4 Rakennusliike Lapti Oy:lle vapaarahoitteisten sääntelemättömien ilman Hitas-ehtoja toteutettavien omistusasuntojen suunnittelua varten. Tarkemmat varausehdot ovat liitteenä 4.

Vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu ulkopuolisen asiantuntijan laatima arviokirja, hintavyöhykemalli, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet, tontin sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tontin hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu vuokrausperiaatteita määritettäessä huomioon.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2020 § 182 päättänyt vahvistaa 22. kaupunginosan (Vallila) asuinkerrostalotonttien (AK) 22585/19 ja 21 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka siten, että vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömänä vapaarahoitteisena omistus-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ja/tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 56 euroa ja asuntotonteille (AK) toteutettavien liike- ja toimitilojen rakennusoikeuden osalta vähintään 25 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 9.10.2019 § 299 päättänyt vahvistaa 23. kaupunginosan (Toukola) asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11–13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet siten, että vuoksi-vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömien vapaarahoitteisten omistus- ja vuokra-asuntojen osalta 46 euroa ja kahvila-, ravintola-, liike- ja julkisten palvelutilojen rakennusoikeuden osalta vähintään 21 euroa.

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotontin (AK/s) 25821/4 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana sääntelemättömän vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon osalta vähintään 56 euroa (nykyarvo 8/2020, ind. 1977 on noin 1 107 euroa/k-m²) ja asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike-, toimisto-, sosiaalisten palvelu- tai näihin verrattavien tilojen osalta vähintään 24 euroa (nykyarvo 8/2020, ind. 1977 on noin 475 euroa).

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on vapaarahoitteisessa sääntelemättömässä omistusasuntotuotannossa noin 4,43 euroa/kk/k-m².

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei esitetä perittäväksi maanvuokraa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokran markkinaehtoisuus on varmistettu ulkopuoliselta asiantuntijalta saadulla arviolausunnolla. Vuokraa voidaan pitää hyväksyttävänä ottaen huomioon kohteesta saatu arviolausunto rakennusoikeuden markkina-arvosta, vertailukauppahinnat ja markkinaolosuhteet. Lausunto on oheismateriaalissa.

Tontin vuokra-aika on noin 55 vuotta eli 31.12.2075 saakka. Käpylässä on päättyneet runsaasti asuntotonttien maanvuokrasopimuksia 1.1.2020 lukien. Nämä sopimukset on uusittu ajalle 2.1.2020–31.12.2075.

Toimivalta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Asia/3

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavakartta nro 12251
- 3 Tonttijakokartta nro 13390
- 4 Erityiset varausehdot

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 777

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisesta asuinkerrostalotontista (AK/s) 25821/2 muodostetun tontin 25821/4 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2020

Asia/3

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 608

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Mäkelänkatu 95

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- kaupunki vahvistaa Mäkelänkatu 95:n asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisesta asuinkerrostalotontista (AK/s) 25821/2 muodostetun tontin 25821/4 vuokrauseriaatteen 31.12.2075 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

§ 327

Kruunuvuorenrannan keskuskortteleiden asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12580)

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan sekä 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) korttelia 49281, osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 49281 ja 49331) 5.11.2019 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12580 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 kartta, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 selostus, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7002) / 22.9.2020
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 22.9.2020
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun lii- kenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ym- päristöpalvelut - kuntayhtymä	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Kruunuvuorenrannan keskeisiä julkisten ja kaupallisten palveluiden kortteleita, jotka sijaitsevat Haakoninlahdenkadun ja Haakoninlahdenpuiston varrella hyvien joukkoliikenneyhteyksien välittömässä läheisyydessä.

Kaavaratkaisu mahdollistaa monipuolisten kaupallisten- ja julkisten palveluiden rakentamisen sekä sellaisen viihtyisän ja vaihtelevan asuinympäristön muodostumisen, jossa on hyvät edellytykset laadukkaalle kaupunkielämälle.

Alueen kokonaiskerrosala on 40 740 k-m², josta uutta asuntokerrosalaa on 18 390 k-m², liiketilaa 6 850 k-m² sekä julkisia palveluita 15 500 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 450 asukasta. Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) korttelitehokkuus e=2,4.

Keskustakortteli (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue) on toiminnallisesti monipuolinen kokonaisuus, joka tuo lisää aktiivista kaupunkitilaa ja palveluita Kruunuvuorenrantaan. Kortteli on niin sanottu hybridikortteli, jossa on liiketilan lisäksi asumista. Pääosa Kruunuvuorenrannan julkisista palveluista sijaitsee kaupallisen keskuksen eteläpuolella: Keskitetysti sijoitetut palvelut mahdollistavat toimivan ja houkuttelevan kaupunginosakeskuksen syntymisen.

Korttelin läpi kulkevat kävelykadut jakavat korttelin kolmeen osaan. Korttelilla on yhtenäiset kellarikerrokset, jolloin kortteliosien liiketiloja ja pysäköintitiloja on mahdollista yhdistää laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Kauempaa katsottuna keskusaukion ympärille sijoitetut, vaaleat pistetalot toimivat keskuksen maamerkkeinä ja muodostavat keskukselle tunnistettavan silhuetin yhdessä ulkokehän viistokattoisten lamellien kanssa. Ulkokehän lamellitalot ovat julkisivuiltaan tummemmat ja ne liittyvät keskuksen ympäröivien asuntokortteleiden mittakaavaan. Liike- ja yh-

teistilojen julkisivujen tulee olla pääosin lasia ja umpiosien umbravärjättyä betonia ja niihin tulee rakentaa sisäänkäynti suoraan kadulta.

Korttelista on järjestetty kilpailu, jolla haettiin kokonaisuudelle konsepti, toteuttaja sekä mahdollisia toimijoita. Kilpailun voitti YIT Rakennus Oy:n vetämä konsortio, jonka kanssa kaupunki on aloittanut neuvottelut tontin varaamisesta. Asemakaavaehdotus on laadittu kumppanuuskaavoituksena kilpailun jälkeen jatkokehitetyn suunnitelman pohjalta.

Eteläosan julkisten lähipalveluiden korttelialueelle (YL) rakennetaan suomen- ja ruotsinkielinen peruskoulu, päiväkoti, leikkipuiston sisätilat ja liikuntahalli, joka toimii myös koulun liikuntatilana. Päiväkotia palveleva leikkipuisto sijoittuu viereiselle kaava-alueelle Haakoninlahdenpuistoon päiväkodin viereen.

Korttelista on laadittu vuonna 2015 yhteistyössä silloisten virastojen eli tilakeskuksen, opetus- ja varhaiskasvatusviraston sekä liikuntaviraston kanssa viitesuunnitelma, jossa on tutkittu mitoitusta sekä kaupunkikuvallisia ja toiminnallisia tavoitteita. Mitoitusta on tarkistettu vuoden 2019 aikana kaupungin uuden organisaation mukaisten toimialojen eri palveluiden yhteisissä kokouksissa. Korttelista järjestetään arkkitehtuurikilpailu vuoden 2020 aikana.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7002), joka on esityslistan liitteenä. Liikennesuunnitelma, joka koskee Pitkäluodonkatua, Varisluodonkatua ja osaa Stansvikin rantakatua, sisältää kortteleiden vaatimat järjestelyt jalankulun, pyörä-, auto- ja huolto liikenteen järjestämiseksi.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta mahdollistamalla osaltaan vuonna 2016 hyväksytyn asumisen ja maankäytön toteutusohjelman eli AM-ohjelman mukaista asuntorakentamista ja palveluita hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Kaava-alueella on osittain, sen keski- ja länsiosassa, voimassa oikeusvaikutteinen Kruunuvuorenrannan osayleiskaava vuodelta 2008. Tässä kaavassa alueen korttelialueet on osoitettu keskustatoimintojen, kerrostalovaltaisen alueen ja julkisten palvelujen ja hallinnon alueiksi. Osayleiskaavassa osoitetut puisto- ja uimaranta-alueet tulevat sijaitsemaan nyt päätettävänä olevan asemakaava-alueen vieressä ja eteläpuolella, mitä voidaan pitää osayleiskaavan täsmentymisenä asemakaavoituksessa. Osittain kaava-alueella on voimassa Helsingin yleiskaava 2016, jossa alue on lähes kokonaan lähikeskusta-alueetta C3 ja pieneltä osin asuntovaltaista alueetta A3. Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 11380 alue on esikaupunkialueiden pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on näiden yleiskaavojen mukainen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 1.12.2015 päivätyn Stansvikinkallion asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan kaavaehdotuksen pohjaksi.

Asemakaava ja asemakaavan muutos jaettiin luonnosvaiheen jälkeen kahteen osaan: Stansvikinkallion asemakaavaehdotukseen (12410), jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.3.2018, ja Kruunuvuorenrannan keskuskorttelien asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnokseen, josta nyt on kyse. Helsingin hallinto-oikeus kumosi Stansvikinkallion asemakaavamuutoksen 13.6.2019. Kaupungin valitettua hallinto-oikeuden päätöksestä korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksen 30.10.2020 ja hylkäsi samalla kaavasta tehdyt valitukset, joten kaupunginvaltuuston päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Osa kaava-alueesta on ollut öljysatama-alueita, jonka ympäristöä on runsaasti muokattu. Öljysataman toiminta Kruunuvuorenrannassa on loppunut, kaikki siihen liittyvät rakennukset ja rakenteet purettu ja maaperä puhdistettu. Mahdollinen pilaantuneisuus tulee vielä uudelleen tarkistettavaksi rakennushankkeiden yhteydessä. Asemakaava-alueen pohjoisosassa on harvahaikoja kalliometsää ja eteläosassa kapea metsäinen vyöhyke.

Helsingin luontotietojärjestelmässä (2019) asemakaava-alue kuuluu osittain arvokkaaseen metsäkohteeseen Laajasalo Stansvik-Tullisaari, jonka koko on yhteensä 98,73 ha ja josta tähän kaava-alueeseen kuuluu noin 1,5 ha. Tämä osuus on laajemman metsäalueen uloke ja kahdelta sivulta entisen öljysatama-alueen ympäröimä, joten se kytkeytyy huonosti laajempiin metsäalueisiin.

Helsingin luontotietojärjestelmässä (2017) asemakaava-alue kuuluu osittain myös arvokkaaseen linnustokohteeseen nimeltä Tahvonlahden alue, mutta alueella ei ole arvoluokitusta. Tahvonlahden alueen linnustokohte on yhteensä 65 hehtaarin kokoinen ja sen raja-alue on osittain muuttunut viereisen Haakoninlahdenkadun rakentamisen myötä. Asemakaava-alueelle sijoittuva osuus linnustokohteen alueesta on 0,85 hehtaaria.

Kaava-alue rajautuu pohjois- ja itäpuolella Stansvikinkallion asemakaava-alueeseen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varrelle rakennettaviin asuinkortteleihin. Kaava-alueen eteläreuna kuuluu suojeltavan lahokaviosammaleen tukialueeseen noin 1000 m²:n osalta. Se muodostaa tukialueesta noin 5 % eikä siellä ole tehty itse samalle havaintoja. Tukialueet ovat lajiympäristön vieressä sijaitsevia, lajille potentiaalisia metsiä.

Osalla aluetta on voimassa asemakaava nimeltään Rannat, puisto ja palvelukorttelin asemakaava (nro 12080) vuodelta 2012, jossa on osoitettu mm. julkisten lähipalveluiden korttelialue merkinnällä YL, ja jonka muutostarpeita päivitetään tässä asemakaavassa. Kyseisessä, voimassa olevassa asemakaavassa alueen meren rantaan rajautuva eteläosa on merkitty virkistysalueeksi ja yleiseksi uimarannaksi ja sen metsäisen, mm. lepakoiden saalistusalueena arvokkaan rantavyöhykkeen luontoarvot on huomioitu puustoa säästävillä kaavamääräyksillä. Lepakoista on tehty kattava selvitys vuonna 2017 osana Kruunuvuorenrannan osayleiskaavoitusta. Rantaan sijoittuvan metsävyöhykkeen leveys on noin 55 metriä. Nyt päätettävänä oleva asemakaavan muutos sijoittuu pääosin tämän ranta-alueen pohjoispuolelle, joskin noin kymmenen metrin leveydeltä Stansvikin rantakadun katualue rajautuu sen pohjoisreunaan.

Kaavaratkaisu muuttaa luonnonympäristöä niin, että nykyistä metsäaluetta muuttuu kortteli- ja katualueeksi noin 1,5 ha:n verran. Kyseisellä alueella ei kuitenkaan ole metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyyppejä.

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (05/2019, Alv 0 %) seuraavasti:

Esirakentaminen	5 milj. euroa
Katualueet	1,5 milj. euroa
Julkiset palvelut / rakennukset	42 milj. euroa
Yhteensä	n. 49 milj. euroa

Uudesta kaavoitettavasta kerrosalasta kaupungille kertyvä rakennusoiden arvo täsmentyy kiinteistökaupan esisopimuksen myötä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 21.11.–20.12.2019, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakentamiseen luonnontilaiselle alueelle, ympäristövaikutusten selvittämisen puutteellisuuteen, Stansvik-Tullisaari -viheryhteyteen, ylempien kaavojen ja viereisten asemakaavojen huomioimiseen sekä osallisten puutteelliseen kuulemiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuollon liitekartaan, kierrätyspisteisiin, sähkömuunta-moon, yhteiskäyttöisten joukkoliikennepysäkkien toimivuuden varmistamiseen, melumääräyksiin ja kaavan liittymiseen viereiseen kaava-alueeseen.

Lisäksi Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 kartta, päivätty

25.11.2020

Asia/4

- 2 5.11.2019, muutettu 22.9.2020
Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 selostus, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7002) / 22.9.2020
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 22.9.2020
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutus
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun lii-
kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Asia/4

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 776

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan sekä 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) korttelia 49281, osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 49281 ja 49331) 5.11.2019 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12580 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 549

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Hankennumero 1665_4, 1665_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 5.11.2019 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12580 hyväksymistä. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita ja asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) korttelia 49281, osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita (muodostuvat uudet korttelit 49281 ja 49331).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työ-

25.11.2020

Asia/4

pajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteo

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

05.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tyko Saarikko, arkkitehti, puhelin: 310 37441
tyko.saarikko(a)hel.fi
Otto Tarnanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 25765
otto.tarnanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.08.2020 § 39

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12580 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12580
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 29/2016
Pohjakartta valmistunut: 6.8.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
08.02.2019 § 10

Lisätiedot

Antti Soljanto, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 310 22065
antti.soljanto(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.12.2019

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Kruunuvuorenrannan keskuskortteleiden (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12580). Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Kruunuvuorenrannan keskeisiä julkisten ja kaupallisten palveluiden kortteleita, jotka sijaitsevat Haakoninlahden ja Haakoninlahdenpuiston varrella hyvien joukko-liikenneyhteyksien välittömässä läheisyydessä. Kaavaratkaisun on tarkoitus mahdollistaa monipuolisten kaupallisten- ja julkisten palveluiden rakentamisen sekä viihtyisän ja vaihtelevan asuinympäristön muodostumisen, jossa on hyvät edellytykset laadukkaalle kaupunkielämälle.

Osa kaava-alueesta on ollut öljysatama-alueita, jossa on sijainnut sen toimintaan liittyviä rakennuksia. Sataman toiminnan loppumisen myötä kaikki toimintaan liittyneet rakennukset ja rakenteet on alueelta purettu.

Aiemmassa kaavahanketta käsittelevässä lausunnossaan kaupunginmuseo (21.5.2015) korosti, että suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä ja sen vaikutusalueella oleva Stansvikin kartanoalue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, osa Rky-2009:n Helsingin höyrylaivareittiin liittyvää kesähuvila-asutuksen kokonaisuutta, jonka merkitys kulttuurihistoriallisena ja maisemallisena kokonaisuutena tulee ottaa huomioon etenkin Stansvikinnummen itäosan

25.11.2020

kortteleiden ja kartanoalueelle johtavien reittien suunnittelussa.

Vuorovaikutusraportin vastineessa todetaan, että kartanoalueen maisemalliset arvot ja näkymät tullaan ottamaan huomioon sen läheisyyteen tulevien asuinkortteleiden suunnittelussa. Asemakaavasta tullaan laatimaan sitä havainnollistavaa materiaalia tarkoituksenmukaisista kuvakulmista. Asemakaavan mahdollistaman rakentamisen ja asemakaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvan Stansvikintien väliin jää riittävän laaja metsäinen vihervyöhyke, jotta kartanolle johtavan reitin luonne säilyy. Olemassa olevia reittejä hyödynnetään koko alueen virkistysreitistöjen suunnittelussa.

Kaava-aineiston perusteella hankkeen kulttuuriympäristön vaaliminen on asianmukaista, eikä tämän johdosta Helsingin kaupunginmuseolla ole asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

§ 328

Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta seuraavan käsittelyjärjestyksen:

Asiassa käydään tässä kokouksessa keskustelu. Keskustelun kuluessa on tehtävä talousarviota 2021 ja taloussuunnitelmaa 2021 – 2023 sekä talousarvioaloitteita koskevat ehdotukset. Lisäksi on esitettävä asiaan liittyvät mahdolliset toivomusponnet.

Keskustelun päätyttyä asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan seuraavassa kokouksessa. Tällöin toimitetaan tarvittavat äänestykset vasta- ja hylkäysehdoista sekä toivomusponneista. Asian käsittelyn keskeyttämistä koskevat ehdotukset käsitellään tässä kokouksessa.

Palautusehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden

huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoituspohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoitteiden työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotus

Jaa-äännet: 77

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Poissa: 3

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Vastaehdotukset

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronavirukseen lisä-mään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivulta 185 teksti "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021".

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivulta 185 teksti "perusopetuksessa jako- ja kerho-tuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä"

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Poistetaan sivuilta 184-185 seuraava teksti:

"Talousarvioehdotuksen määrärahaskasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 1,6 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat:

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestävyydestä luopuminen,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,

- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut menoja 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eriarvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Lisätään liitteessä 1

kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon:

"Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Katju Aron kannattamana seuraavaa:

Tehdään investointiosaan seuraavat muutokset:

TA2021 1000 € Muutos 1000 € Kohdan loppusumma 1000 €

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset
10 100 + 1 700 11 800

- josta 0,2 milj. euroa luonnonsuojeluun

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet 9 000 +
1 500 10 500

- kohdennetaan erityisesti lähiöiden liikuntapaikkoihin

HKL Investoinnit 234 346 259 346

Muut investoinnit +25 000

- metro- , bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj. euroa

- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj. euroa

- muihin kriittisiin investointeihin 11 milj. euroa

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Paavo Väyrysen kannattamana seuraavaa:

Poistetaan talousarvioehdotuksen sivulta 185 teksti "perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä."

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana seuraavaa:

Poistetaan talousarvioehdotuksen sivulta 185 teksti "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021."

Hylkäysehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto hylkää päätösehdotuksen seuraavin perustein:

Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä.

Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla.

Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa.

Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi.

Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoitain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen.

Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluavat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2020

Asia/5

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Paavo Väyrysen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Toivomusponsiehdotukset

Hyväksyessään vuoden 2021 talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ensi vuoden aikana päiväkotien pihojen kunto.

Valtuutettu Pia Kopra ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavat kolme toivomuspontta:

- 1 Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia arvioida vammaisten sosiaalityöntekijöiden riittävyyttä asiakkaiden tarpeisiin nähden.
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ensihoitajien palkkatason vertaamiseen naapurikuntiin ja tarpeeseen omalle palkkaohjelmalle.
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta arvioida ja seurata yli 1-vuotiaiden päivähoidon kehittymistä ja Helsinki-lisän poistosta aiheutuvia vaikutuksia.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja asian käsittelyn jatkuvan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta

25.11.2020

Asia/5

- 4 vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2021 - 2023 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 793

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 4 lisätään esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos
- asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan 2020 tulleet muutokset huomioidaan talousarviossa teknisinä korjauksina

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarviota palautettavaksi valmisteluun. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priori-

sointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkien heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusien, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: KASVATUS JA KOULUTUS

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronakriisin lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Poistetaan sivun 182 viimeinen kappale ja sivun 183 ensimmäinen kappale sekä mahdollinen kirjaus, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin 1.6.2021 alkaen.

(“Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 2,5 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,

- kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,
- perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.”)

SOSIAALI JA TERVEYS

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut menoja 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eriarvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä, kulttuurin ja liikunnan avustusmäärärahojen kasvattamiseen.

Lisätään liitteessä 1

kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

KESKUSHALLINTO

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason."

INVESTOINNIT

HKL:n investointeihin:

- kriittisiin investointeihin 11 milj euroa
- metro-, bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj euroa
- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj euroa

Lisätään talousarvion kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet 3,2 milj. euroa, josta luonnonsuojeluun 0,2 milj euroa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2
Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1
Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Mika Raatikainen, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä erivän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti erivään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarvioehdotuksesta erivän mielipiteensä. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittamaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttaja-taustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuivilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomas-

25.11.2020

ti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä talousarvio vaarantaa merkittäväällä tavalla tasa-arvoisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toteutumisen Helsingissä ja estää eriarvoistumisen torjumista lähihistorian pahimman kriisin keskellä. Talousarviossa olisi ollut syytä huomioida koronavirusepidemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä korjata pitkään jatkunut lastensuojelun ja vammaispalveluiden alibudjetointi. Nyt talousarvioesitys ei anna siihen mahdollisuuksia. Lisäksi kevään rajoitustoimien vaikutukset näkyvät ihmisten hyvinvoinnissa jo nyt ja lisäävät esimerkiksi mielenterveyspalveluiden ja oppimisen tuen tarvetta. Kaikki tämä olisi ollut syytä huomioida talousarviossa. Helsingin pitää omilla toimillaan turvata asukkaidensa hyvinvointi ja varmistaa, ettei pandemiasta tule pitkäkestoista sosiaalista kriisiä.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 ta-

25.11.2020

loussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimishjeet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisena hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043
mari.paananen(a)hel.fi
Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36 292
merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021

1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissasen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpito-hankkeiden toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakaskemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainottei-

nen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta

- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä tiliryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustuksiin Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä

- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunki uudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoitua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2020

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa kouluteuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisän poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa kouluteuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita ar-

25.11.2020

vioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-

palveluissa voi olla liian kunnianhimoinen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin

pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkka-kuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveys- asemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupungin- hallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohjeet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveyspalveluis- sa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väes- tönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä ko- ronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokau-

tisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sote-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyaikaisien ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Aleks Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Aleks Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa kotihoidossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palvelusetelien käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

25.11.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1
Aleksi Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 8
Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytönen

nen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

25.11.2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleks Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investointiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittäväydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat

asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyyden varmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunnitel-

25.11.2020

tu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kanta-kaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkoneet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta

kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuumemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

25.11.2020

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyr: Lisätään esityksen loppuun:

"Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten."

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyr: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

"Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

25.11.2020

Asia/5

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

25.11.2020

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupungin-
hallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdo-
tuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä talous-
hallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja ta-
loussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talous-
arvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallituksel-
le.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
 1. Pelastustoiminta
 2. Onnettomuuksien ehkäisy
 3. Alusöljyvahinkojen torjunta
 4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveydenhuoltolain mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulusa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohdamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdanneltilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdanneltilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvattamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonaisuusaika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonaisuusaika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonaisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresurssilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntynyttä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoitoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonaisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriitti-

sillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoitoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määrittelymiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon

verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluiden hintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjaerjestelmän ja palvelinjaerjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 mil-

joonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoidtajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoidtajien saataavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaativuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoidtajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoidtajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava ta-

loussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkausrakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannustehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikkyyden sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupunkiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-

nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoitopalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresurssit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiselle. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uuttamaata koskevan erillISRatkaisun mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntaudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntaudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovuttaisiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

25.11.2020

Asia/5

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

§ 329

Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman laatimiseksi koronan jälkeiseen aikaan

HEL 2020-004824 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään voitaisiinko naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä tehostaa palkkaamalla tehtävään erityinen väkivaltatyön koordinaattori. Koordinaattorin vastuulla voisi olla kaikille lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tarkoitetun palveluketjun vahvistaminen ja aiemmin päätetyn naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen toimenpideohjelman laatiminen. (Katju Aro)

Käsittely

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään voitaisiinko naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä tehostaa palkkaamalla tehtävään erityinen väkivaltatyön koordinaattori. Koordinaattorin vastuulla voisi olla kaikille lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tarkoitetun palveluketjun vahvistaminen ja aiemmin päätetyn naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen toimenpideohjelman laatiminen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

2 äänestys

Valtuutettu Katju Aron ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään voitaisiinko naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä tehostaa palkkaamalla tehtävään erityinen väkivaltatyön koordinaattori.

25.11.2020

Koordinaattorin vastuulla voisi olla kaikille lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tarkoitetun palveluketjun vahvistaminen ja aiemmin päätetyn naiseen kohdistuvan väkivallan vastaisen toimenpideohjelman laatiminen.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 71

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaaara, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho

Poissa: 2

Otto Meri, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Feministisen puolueen valtuustoryhmä esittää 8.4.2020 tekemässään ryhmäaloitteessa viisi toimenpidettä, joihin Helsingin tulisi ryhtyä, jotta koronaviruksen vaikutuksia voidaan vähentää ja korjata. Aloitteessa ehdotetaan: ohjausryhmän perustamista tiedeyhteisön kanssa tuottamaan asiantuntijatietoa jälleenrakentamisen tueksi; selvityksen laatimista sulkemistoimien ihmisoikeusvaikutuksista Helsingissä sisältäen lapsi- ja sukupuolivaikutukset ja vaikutukset marginalisoituihin ryhmiin; sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman laatimista; hyvinvointia tuottavien investointien aikaistamista ja lisäämistä sekä resurssien vahvistamista erityisesti lastensuojelussa ja aikuissosiaalityössä sekä järjestöjen tukemisessa; sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelman sisällyttämistä keskeisenä osana vuoden 2021 talousarvion valmisteluun.

Koronapandemiasta on aiheutunut maailmanlaajuisesti erittäin vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haasteita. Näiden kielteisten vaikutusten torjumiseksi ja yhteiskunnan toiminnan uudelleenrakentamista silmällä pitäen käynnistettiin toimet keväällä 2020 kaikilla kaupungin toimialoilla ja koko konsernissa. Jo maaliskuussa tehtiin pandemian torjunnan kannalta tärkeitä päätöksiä kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksessa.

Toimenpiteitä koronakriisistä palautumisen tukemiseksi on koordinoitu keskitetysti kaupungin johtoryhmässä sekä osin kriisijohtamismallin mukaisessa kaupungin korona-koordinaatioryhmässä. Helsingissä koronakriisistä palautumisen valmistelu käynnistyi huhtikuussa 2020 ja palautumisen strategisia valintoja on esitelty kaupunginhallitukselle 14.5.2020. Tällöin on todettu, että kaupungin strategiaan perustuvan palautumisen toimeenpano tapahtuu pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa ja edellyttää tiivistä yhteistyötä. Osa keskeisimmistä toimenpiteistä todettiin tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa kaupunkiyhteisinä, kaupunginkanslian strategiaosaston koordinoimina kokonaisuuksina.

Aloitteessa ehdotettu sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma voidaan katsoa sisältyväksi kaupunkiyhteiseen, kattavampaan palautumisen toimenpidekokonaisuuteen. Palautumisen suunnittelussa on kolmen teeman (kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus; yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen; uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio) alle koottu kaupungin toimialojen ja eri organisaatioiden toimenpiteitä, jotka

vastaavat laajasti koronakriisin esille nostamiin haasteisiin ja suuntaavat resursseja vaikuttaviin toimiin.

Omassa koronatilanteen hallintaan liittyvässä päätöksenteossaan kaupunki pyrkii kohdistamaan rajoitukset ja suositukset yhteistyössä valtion, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa mahdollisimman hyvin vastaamaan annettuja kansallisia ja alueellisia ohjeita sekä kaupungin terveysviranomaisen toteamaa epidemiatilannetta. Laajoja, kategorisia sulkemistilanteita pyritään välttämään, missä tämä on turvallisesti mahdollista. Kysymys valmiuslain nojalla koronakriisin alkuvaiheessa annettujen rajoitusmääräysten ja suositusten ihmisoi-keusvaikutuksista on käsiteltävä valtion tasolla. Valtioneuvosto on asetanut 3.9.2020 turvallisuustutkintalain nojalla tutkintaryhmän selvittämään koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeuksellisen tapahtuman kulkua, syitä ja seurauksia sekä tehtyjä pelastustoimia ja viranomaisten toimintaa. Helsinki tarjoaa tukea ja osallistuu tutkimuksen suorittamiseen.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa ja on myös koronan torjunnassa hyödyntänyt tietoon pohjaavassa päätöksenteossa data-analytiikkaa ja ennustemalleja, joita on kehitetty Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa yhteistyössä. Yhteistyötä jatketaan kaupunginkanslian strategiaosaston koordinoimana. Kaupungin kriisistä palautumisen suunnittelussa ajantasaiseen tietoon pohjautuva päätöksenteko on ja tulee olemaan tärkeässä osassa. Kaupunginkanslian strategiaosaston uudelleenorganisoinnin kautta ja erityisesti sen kaupunkitieto- ja digitalisaatioyksiköiden yhteistyön avulla kyetään toimintaympäristön muutostilanteiden tarkempaan seurantaan yhdessä eri toimialojen kanssa määritettyjen tietotarpeiden pohjalta. Yhteistyömahdollisuuksia korkeakoulujen suuntaan ylläpidetään tässä jatkuvasti.

Vuoden 2021 talousarvion valmistelua on jouduttu tekemään poikkeuksellisten olojen vallitessa. Kaupunginvaltuusto kävi 17.6.2021 lähete-keskustelun vuoden 2021 talousarvion valmistelua koskien, ja tässä yhteydessä valtuusto antoi suuntaviivoja palautumisen taloudellisiin edellytyksiin ja toiminnallisiin painotuksiin. Ryhmäaloitteessa esitetyt näkökohdat tulivat tätä kautta valmistelun piiriin.

Helsinki on vuonna 2020 voinut ylläpitää muihin kuntiin nähden korkeaa investointitasoa ja siten tukea työllisyyttä ja kestävän kasvun edellytyksiä.

Palautumisen suunnittelua on jatkettu syksyllä 2020 sekä kohdistettujen toimenpiteiden osalta että vuoden 2021 talousarvion laadinnan yh-

25.11.2020

tenä keskeisenä lähtökohtana. Pormestarin talousarvioehdotus vuodelle 2021 on laadittu painottaen koronakriisin vaikutuksia.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 780

HEL 2020-004824 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

§ 330

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunnan ottamisesta keskiöön koronaviruksen jälkihoidossa

HEL 2020-005563 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronaviruksen jälkihoidossa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää 22.4.2020 tekemässään ryhmäaloitteessa, että koronapandemian jälkeisessä ajassa tarvitaan toimia, joiden painopisteinä ovat toisaalta eriarvoisuuden torjuntaan ja toisaalta ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät tavoitteet. Aloite on tämän asiakohdan liitteenä 1.

Aloitteessa todetaan koronaviruksen hoitotoimenpiteistä seuraavan ihmillisiä ja taloudellisia ongelmia, joiden hoitamiseen tarvitaan jälkihoito-ohjelma. Koronan haavoittuville ryhmille aiheuttamia vaikutuksia tulee erityisesti selvittää. Epidemian taloudellisen taakan kohdistumisesta tulee huolehtia oikeudenmukaisuudesta. Pandemian rajoitustoimet vaikuttavat vähentävästi hiilidioksidipäästöihin, ja jälkihoito-ohjelmassa tulee hyödyntää kokemuksia tilanteesta ilmastopäästöjen pysyväksi vähentämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa koronapandemiasta aiheutuneen maailmanlaajuisesti erittäin vakavia terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia haasteita. Näiden kielteisten vaikutusten torjumiseksi ja yhteiskunnan toiminnan uudelleenrakentamista silmällä pitäen käynnistettiin toimet keväällä 2020 kaikilla kaupungin toimialoilla ja koko konsernissa. Jo maaliskuussa tehtiin pandemian torjunnan kannalta tärkeitä päätöksiä kaupunginvaltuustossa ja kaupunginhallituksessa.

Toimenpiteitä palautumisen tukemiseksi on koordinoitu keskitetysti kaupungin johtoryhmässä sekä osin kriisijohtamismallin mukaisessa kaupungin korona-koordinaatioryhmässä. Helsingin koronakriisistä palautumisen valmistelu käynnistyi huhtikuussa 2020 ja palautumisen strategisia valintoja on esitelty kaupunginhallitukselle 14.5.2020. Tällöin on todettu, että kaupungin strategiaan perustuvan palautumisen toimenpano tapahtuu pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa, edellyttäen samalla tiivistä yhteistyötä. Osa keskeisimmistä toimenpiteistä todettiin tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa kaupunkiyhteisinä, kaupunginkanslian strategiaosaston koordinoimina kokonaisuuksina.

Koronapandemian torjumisen rinnalla käynnistynyt palautumisen suunnittelu vastaa kaikilta keskeisiltä osiltaan ryhmäaloitteessa esitettyä jälkihoito-ohjelmaa. Siinä vaikutuksia seurataan ja toimenpiteitä toteutetaan toisaalta noin puolen vuoden, toisaalta 1 – 4 vuoden aikajänteellä. Palautuminen kiihdyttää eri palveluiden integraatiota ja lisää palvelumuotoilun käyttöä tietopohjaisen toimintojen uudistumisen edistämiseksi.

Palautumiseen on kerätty tilanne- ja suunnittelutietoa kaikilta toimialoilta, liikelaitoksilta ja myös alueellisilta ja valtion viranomaisilta. Tiedon hankinnassa ja prosessoinnissa on tehty yhteistyötä myös korkeakoulujen ja muiden yhteisöjen kanssa. Pandemian jatkumiseen ja rajoitustoimien jatkumiseen liittyvät epävarmuudet pakottavat päivittämään palautumisen toimenpiteiden yksityiskohtia tarpeen mukaan.

Palautumisen suunnittelua on jatkettu syksyllä 2020 sekä kohdistettujen toimenpiteiden osalta että vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhtenä keskeisenä lähtökohtana. Perustana olevat palautumisen suunnitteluperiaatteet tukevat joustavaa ja ajankohtaisiin painopisteisiin keskittävää lähestymistapaa.

Palautumisen suunnitelma tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Samalla kaupunginhallitukselle esitetään tämänhetkiseen tilannetietoon perustuva kattava arvio siitä, minkä verran koronakriisin välittömät ja välilliset vaikutukset ovat lisänneet eri palveluiden tarvetta.

Eriarvoisuuden torjunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunki toteuttaa kriisitilanteessa ja sen jälkeen johdonmukaisesti strategiaansa ja tekee sen mahdollisuuksien mukaan normaalitilanteen organisaatiota ja resursseja käyttäen. Toimivaltaiset viranomaiset vastaavat tässäkin kriisitilanteessa niin koulujen oppimistilanteiden seuraamisesta ja oppijoiden hyvinvoinnin tukemisesta, mielenterveyspalveluiden tarpeen seurannasta ja palveluiden ylläpidosta, kansalaisten huono-osaisuuden lisääntymisen torjumisesta eri keinoin ja muista aloitteesta esille nostetuista tärkeistä kysymyksistä ja palveluiden haasteista.

Toimialoilla on tunnistettu riskejä monien kansalaisryhmien osalta. Lapsiperheisiin, nuoriin aikuisiin, ikääntyneisiin sekä vieraskielisiin ja ulkomaalaistaustaisiin kansalaisiin on koronatilanteessa kohdistunut monia erilaisia haasteita ja uhkia. Sekä kaupungin eri alueiden että eri väestöryhmien eriytymiskehityksen torjunta on tässä tilanteessa keskeinen tavoite. Helsingin palautumisen suunnittelussa on kolmen teeman (kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus; yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen; uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio) alle koottu kaupungin toimialojen ja eri organisaatioiden toimenpiteitä, jotka vastaavat laajasti koronakriisin esille nostamiin haasteisiin ja suuntaavat resursseja vaikuttaviin toimiin.

Esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnistettu koronakriisin seurauksena syntynyt oppimisvaje, johon ovat vaikuttaneet monet tekijät eri koulutusmuodoissa. Kaupunginhallituksen käsittelyyn tullessa talousarvioehdotuksessa lasten ja nuorten hyvinvointia vahvistetaan tarjoamalla maksuton varhaiskasvatus 5-vuotiaille. Lisäksi myönteiseen erityiskohteluun osoitetaan määrärahoja. Edelleen peruskoulunsa päättävälle nuorille järjestetään jatkokoulutuspaikka koulutustakuun avulla. Kaupunkistrategian yksi kärkihanke, Mukana-ohjelma, keskittyy eriarvoisuuden vähentämiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn.

Sosiaali- ja terveystoimessa kiinnitetään palautumisen näkökulmasta huomiota syntyneen hoito- ja palveluvelan hallittuun purkamiseen, palveluketjujen kehittämiseen ja muun muassa digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Eniten koronapandemiasta ovat kärsineet haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, ja heihin kohdistetaan erityistä huomiota eri palveluissa. Koronapandemian mahdollisesti jatkuessa pitkään varaudutaan lisääntyvään akuutin tuen järjestämiseen ja myös täydentävän toimeentulotuen tarpeen kasvuun.

Vuoden 2021 alussa käynnistyväksi suunniteltu työllisyyden kuntakoikeilu tekee Helsingille mahdolliseksi saada aiempaa tarkempi tietopohja kaupungissa vallitsevasta työllisyystilanteesta ja myös osoittaa vastuun työllisyystoimien hoitamisesta ja toimenpiteiden suuntaamisesta.

Koronan kriisivaiheessa tehdyt rajoitustoimet ja kysynnän aleneminen ovat vaikuttaneet kielteisesti erityisesti Helsingissä tärkeisiin palvelulinkeihin.

Palautumistoimenpiteiden kautta kaupunki pyrkii minimoimaan pandemiasta seuranneet välittömät vaikutukset ja lisäksi ehkäisemään taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita syntyy pitemmällä aikajänteellä. Palautumisen onnistumista ajatellen on päästävä lähivuosina taloudellisen kasvun uralle.

Palautumisen suunnittelussa kriisin sukupuolivaikutuksiin ja lapsiin kohdistuviin vaikutuksiin on välttämätöntä kiinnittää huomiota.

Myös kaupunkikonsernin työntekijöiden hyvinvoinnista on kannettu huolta koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen jatkuessa, ja työsuojelullisia sekä kannustavia toimia tullaan jatkamaan tarvittavan ajan.

Kaikilla toimialoilla on koronan seurauksena otettu merkittävä loikka digitaalisten palvelujen käytön lisäämisessä. Toimialat tekevät tarkempia linjauksia mm. etätyön mahdollisuuksien lisääntymisestä eri palveluissa toimintasuunnitelmissaan. Lisääntynyt etätyöskentely korostaa hyvän esihenkilötyön merkitystä.

Koronasta aiheutuneiden talouden ja tuotannon häiriöihin on vastattu mm. tarjoamalla yrityksille maksuajan pidennyksiä ja tilavuokria on tarkistettu markkinatilanteen häiriön takia. Yksinyrittäjien tuen haku- ja maksatusmenettely luotiin nopeasti huhtikuussa, ja haettuja tukia maksettiin lähes 8000 yrittäjälle noin 14 miljoonaa euroa 30.9.2020 päättyneen hakuajan puitteissa.

Kaupunki kehittää yrityksille kohdistettua hautomotoimintaa sekä kiertotalouteen liittyvää liiketoimintaa. Tavoitteena on tukea vastavalmistuneiden työllistymistä ja yrittäjyyttä.

Helsingin vuoden 2021 talousarvion valmistelua on jouduttu tekemään poikkeuksellisten olojen vallitessa. Kaupunginvaltuusto kävi 17.6.2020 aloitteen jättämisen jälkeen lähetekeskustelun vuoden 2021 talousarvion valmistelua koskien. Tässä yhteydessä valtuusto antoi suuntaviivoja palautumisen taloudellisiin edellytyksiin ja toiminnallisiin painotuksiin. Ryhmäaloitteessa esitetyt näkökohdat tulivat tätä kautta valmistelun piiriin.

Pormestarin talousarvioehdotus vuodelle 2021 on laadittu painottaen koronakriisin vaikutuksia.

Ilmastopäästöjen vähentäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että koronapandemian aikana syntyneitä pitkäaikaisvaikutuksia ympäristöön selvitetään alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti ja että kaupungin toimialat mahdollisuuksien mukaan ovat aktiivisia ja osallistuvat tutkimus- ja selvityshankkeisiin, joista voidaan saada arvokasta tietoa poikkeuksellisen tilanteen vaikutuksista toimintaympäristöön.

Aloitteessa esitetään muun muassa Helsingin ilmanlaadun pandemia-aikaisten muutosten selvittämistä, joka on Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY:n) tehtäväalueeseen kuuluva asia. Kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta on perusteltua, että kaupunkiympäristön toimiala ryhtyy toimiin yhdessä HSY:n kanssa aloitteessa kuvattujen vaikutusten selvittämiseksi.

Koronapandemian vaikutuksia liikennemuotojen välisiin osuuksiin on seurattu kaupunkiympäristön toimialalla. Tietoa tullaan hyödyntämään liikennejärjestelmän jatkuvasti käynnissä olevassa tarkastelussa. Kaupunkiliikenteen kestävyys on suunnittelussa tärkeä näkökohta. Koronakriisillä on muun muassa ollut ainakin tilapäisesti alentava vaikutus joukkoliikenteen käyttäjämääriin etätyöskentelyn ja monien elinkeinoalojen toiminnan voimakkaan supistumisen seurauksena. Sen sijaan yksityisautoilun volyyymi on lähes koronaa edeltävällä tasolla.

Tarkasteltava ajanjakso on liian lyhyt, jotta vielä kyettäisiin tekemään ilmastonmuutokseen kytkeytyviä päätelmiä liikenteen kehityksestä. Kaupunki pyrkii palautumisen suunnittelussa takaisin kohti kriisiä edeltänyttä normaalitilannetta ja kehityskuvaa, ja liikenteen kokonaisjärjestelmään liittyvät mahdolliset uudet tavoitteet tulevat keskusteluun uuden valtuustokauden strategiasta käynnistyvässä valmistelussa vuonna 2021.

Kaupunginvaltuusto edellyttää suunnittelemaan, miten etätekniiikan hyödyntämistä voi jatkaa koronakriisin jälkeen matkustamisen tarpeen vähentämiseksi.

Helsinki julisti ilmastohätätilan 25.9.2020 kaupunginvaltuuston hyväksyttyä 23.9.2020 tätä koskevan ehdotuksen. Julistuksessa todetaan, että Helsinki haluaa olla maailman johtavia kaupunkeja ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Tavoitteena on vuoteen 2035 mennessä vähentää päästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

25.11.2020

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronavirukseen jälkihoidossa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 779

HEL 2020-005563 T 00 00 03

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään uusi kappale kappaleen 26 jälkeen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää suunnittelemaan, miten etätekniiikan hyödyntämistä voi jatkaa koronavirukseen jälkeen matkustamisen tarpeen vähentämiseksi.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään uusi kappale kappaleen 9 jälkeen:

”Palautumisen suunnitelma tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Samalla kaupunginhallitukselle esitetään tämänhetkiseen tilannetietoon perustuva kattava arvio siitä, minkä verran koronavirukseen välittömät ja välilliset vaikutukset ovat lisänneet eri palveluiden tarvetta.”

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

§ 331

Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite pienyrittäjyyden edistämiseksi

HEL 2020-008031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet hankintastrategioiden valmistelussa kuulla paikallisten yrittäjaverkostojen ja -järjestöjen edustajia. (Sampo Terho)

Käsittely

Valtuutettu Sampo Terho ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet hankintastrategioiden valmistelussa kuulla paikallisten yrittäjaverkostojen ja -järjestöjen edustajia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Sampo Terhon ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet hankintastrategioiden valmistelussa kuulla paikallisten yrittäjaverkostojen ja -järjestöjen edustajia.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muuri-

nen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Tyhjä: 22

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Johanna Laisaari, Petra Malin, Hannu Oskala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 2

Mirita Saxberg, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sampo Terhon ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki tekee periaatepäätöksen kotimaisuusasteen lisäämisestä kaupungin julkisissa hankinnoissa sekä pilkkoo suuret hankinnat pienempiin osiin niin, että pienyrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin. Yhtenä osana periaatepäätöstä tulisi myös linjata, että Helsingin kaupunki sitoutuu edistämään kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa kaikissa kaupungin keittiöissä. Ryhmäaloite on tämän esityksen liitteenä.

Hankintamenettely, strategiat ja ohjeistus

Julkisissa hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki) ja lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (erityisalojen hankintalaki) sekä hankintaoikeudellisia periaatteita. Hankintaoikeudellisia periaatteita ovat syrjimättömyyden, yhdenvertaisuuden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet. Tarjoajia on hankinnoissa kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi, ja menettelyiden tulee olla avoimia ja oikeasuhtaisia tavoitteisiin nähden. Myös pienhankinnoissa pyritään noudattamaan hankintaoikeudellisia periaatteita, vaikkei hankintalain menettelyllisiä säännöksiä tarvitse soveltaa. Pienhankinnoissa tulevat noudatettaviksi myös hallintolain yleiset hyvän hallinnon periaatteet, jotka vastaavat paljolti hankintalain mukaisia periaatteita.

Hankintalain tavoitteissa edellytetään, että hankinnat toteutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Kansallisen kynnsarvon alittavissa pienhankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Hankintalainsäädännön tavoitteiden mukaisesti kilpailutuksissa pyritään Helsingissä mahdollisuuksien mukaan sallimaan osatarjousten jättäminen.

Tavoitteena on helpottaa pienten yritysten osallistumista kilpailutuksiin. Jos hankintaa ei jaeta osiin, jakamatta jättämisen syyt on hankintalain mukaisesti EU-hankinnoissa aina perusteltava tarjouspyyntöasiakirjassa. Näin jokaisessa EU-kynnsarvon ylittävässä kilpailutuksessa kilpailuttajan on arvioitava hankinnan jakamisen mahdollisuutta. Helsingin suuret volyymitarpeet esimerkiksi elintarvikehankinnoissa on kuitenkin otettava huomioon. Suuret volyymitarpeet voivat toisinaan olla esteenä pienten yritysten osallistumiselle.

Palveluhankinnoissa voidaan hankinnan luonteen tai palvelun käyttäjien tarpeen niin edellyttäessä vaatia palvelun paikallisuutta, palvelun

käyttäjille läheistä sijaintia. Esimerkiksi hoiva- tai terveystaluiden palvelutarjonnan etäisyyttä suhteessa palvelun käyttäjien sijaintiin voidaan käyttää kilpailutuksen kriteerinä. Kilpailutuksessa korostuu silloin luonnollisesti alueellinen tai paikallinen yrittäjyys.

Hankittavalle tavaralle, palvelulle tai rakennusurakalle voidaan kilpailua rajoittamatta asettaa vähimmäisvaatimuksia tai kilpailutuksessa pisteytettäviä valintakriteereitä, jotka liittyvät tavaran tai palvelun ominaisuuksiin. Esimerkiksi elintarvikkeiden hankinnassa voidaan painottaa leivän tai vihannesten tuoreutta, ulkonäköä tai makua. Yhtenä laatuun ja tuoreuteen vaikuttavana määrittelykriteerinä voidaan käyttää vuodenkiertoa ja sitä mukailevia tuoretuotteita. Lähellä tuotettu elintarvike tai elintarvikkeen raaka-aine saattaa tällaisten laadullisten ominaisuuksien puolesta menestyä kilpailutuksessa kaukaa tuotettua paremmin.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsingin haluaa olla Suomen paras kaupunki yrityksille. Helsingin tavoitteena on olla Euroopan kiehtovimpia sijaintipaikkoja uutta luovalle startup-toiminnalle ja houkuttelevin osaamiskeskittymä yrityksille ja yksilöille, jotka haluavat tehdä maailmasta paremman paikan. Helsinki tukee yritysekosysteemejä ja -klustereita tarjoamalla monipuolisia sijaintimahdollisuuksia hyvin saavutettavilla alueilla. Helsinki arvioi miten se voi omassa hankintatoimessaan paremmin edistää innovatiivista yrittäjyyttä. Helsingissä on tehty paljon pienyrityksiä ja startup-yrityksiä tukevia toimia viime vuosina.

Jo vuonna 2011 kaupunginhallituksen hyväksymässä hankintastrategiassa yhtenä hankintastrategisena päävalintana oli huomioida hankintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa pienten ja keski suurten yritysten tarpeet. Paraikaa valmistellaan kaupungin uutta hankintastrategiaa. Valmistelussa on useassa strategisessa teemassa painotettu markkinoiden elinvoimaisuuteen ja toimivuuteen sekä toimittajayhteistyöhön liittyviä tavoitteita.

Helsingissä on kaupunkiyhteiset pienhankinnan ohjeet, joissa korostetaan kilpailuttamisen ensisijaisuutta. Kilpailuttamalla myös pienhankintoja edistetään tasapuolisuutta, avoimuutta ja uusien pienten yritysten osallistumista kaupungin kilpailutuksiin ja toimituksiin.

Palvelukeskusliikelaitos

Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki) on paikallisuus- ja kotimaisuusasteen nostamiseksi käyttänyt hankinnoissaan muun muassa hyvin laadittuja hankinnan vastuullisuuskriteereitä, kuten ympäristövaikutuksia ja eläinten hyvinvointia korostavia kriteereitä, jotka ovat ohjanneet ja ohjaavat myös jatkossa hankintoja kotimaiseen tuotantoon. Tällaisia hankintoja ovat olleet muun muassa lihan hankinta, jossa koti-

maisuus on jo noin 90 %. Palvelukeskusliikelaitos on kymmenen vuoden ajan hyödyntänyt reseptiikassaan suomalaisia kalamassoja. Vuosittainen käyttömäärä (2019) on noin 37 000 kg. Hankkimalla kalamassoja näin suurina volyymeina työllistetään kalastajia Suomessa.

Kaikkia elintarvikkeita ei kuitenkaan ole mahdollista hankkia kotimaisina. Ruokalistasuunnittelussa otetaan huomioon eri vuodenaikojen sesonki- ja satokausituotteet mahdollisuuksien mukaan ja tehdään jatkuvaa yhteistyötä vastuullisten raaka-aineiden käytön edistämiseksi tuotekehityksessä.

Jakamalla hankinta mahdollisuuksien mukaan pienempiin osiin mahdollistetaan pienempien ja sitä kautta mahdollisesti myös paikallisten tarjoajien mukanaolo. Palvelukeskusliikelaitos toteuttaa hankintansa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti sekä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina hankintalain tavoitteen mukaisesti.

Kansallisessa hankintastrategiassa muun muassa kotimaisen ruoan osalta korostuu erityisesti ekologinen kestävyys ja vastuullisuus. Sama asia nousee vahvasti esiin myös Helsingin kaupunkistrategiassa ja sitä vahvasti tukevassa HNH 2035 -toimenpideohjelmassa, palvelukeskusliikelaitoksen omissa strategissa teemoissa ja tavoitteissa sekä hallituksen ohjelmassa ”Osallistava ja osaava Suomi” (valtioneuvoston julkaisu 2019:23), johon on kirjattu monia kohtia kotimaisuudesta ja vastuullisuudesta. Palvelukeskusliikelaitos on hankinnoissaan sitoutunut noudattamaan näitä linjauksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on neljä eri ruokapalveluntuottajaa. Tilaaja-asiakkaana kasvatuksen ja koulutuksen toimiala edellyttää, että ruokapalveluntuottajat suosivat kotimaista tuotantoa ja tuotteita siinä määrin kuin on mahdollista. Vihanneksien, hedelmien ja marjojen kohdalla joudutaan kotimaisen lisäksi turvautumaan osin ulkomaisiin tuotteisiin. Kaikkia tuotteita ei ole mahdollista saada kotimaisena, esimerkiksi sitrushedelmät ovat kaikki tuontituotteita. Kaikki palveluntuottajat pyrkivät kuitenkin käyttämään sesongin mukaisia kotimaisia kasviksia, hedelmiä, marjoja ja vihanneksia aina kun se on mahdollista. Ruokapalveluntuottajat vastaavat omien elintarvikkeidensa kilpailuttamisesta ja hankintakanavista.

Vaikka kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on usea ruokapalveluntuottaja, ovat tarvittavat elintarvikemäärät volyymiltaan usein niin suuria, että pienyritykset eivät pysty välttämättä vastaamaan tarpeeseen. Samanlaista tuotetta tulisi olla saatavilla ruokalistakiertojen ajan koko sopimuskaudelle jokaisessa toimipaikassa samaan aikaan. Jokaisella

25.11.2020

Asia/8

ruokapalveluntuottajalla kotimaisuusaste on jo nykyisellään kuitenkin hyvin korkea, erityisesti lihan ja maitotuotteiden kohdalla.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on mahdollistaa paikallisten yritysten osallistuminen toimialan kilpailutuksiin. Hankintalaissa tavoitteena on, että hankintayksiköt pyrkivät järjestämään hankintansa siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

Pienten yritysten menestymisedellytyksiä tarjouskilpailuissa voidaan tehokkaimmin parantaa siten, että hankittavat kokonaisuudet muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Puitesopimusten jakaminen osiin toteutuu kaupunkiympäristön toimialalla hyvin jo nyt. Nykyistä pienemmät hankintakokonaisuudet vaatisivat hankintatoimelta lisää resursseja, sillä mitä pienempiin osiin hankintoja jaetaan, sitä enemmän työntensiviisiä resursseja tarvitaan.

Paikallisuus voidaan huomioida hankinnan valmisteluvaiheessa esimerkiksi käymällä yritysten kanssa avointa vuoropuhelua, jonka pohjalta hankinnoissa voidaan ottaa paremmin huomioon paikallisesti tai alueellisesti toimivien yritysten mahdollisuudet jättää tarjous. Hankinnan kilpailuttamisessa paikallisuutta edistetään esimerkiksi hyödyntämällä osaavasti erilaisia hankintamenettelyjä, jotka mahdollistavat myös pienten paikallisten yritysten osallistumisen toimialan hankintoihin.

Jakamalla hankintoja osiin ja valitsemalla useampia toimittajia sopimuskaudelle mahdollistetaan myös pienten yritysten osallistuminen. Tämän toteutumiseen sekä hankintaosaamisen ja hankintaprosessien systemaattiseen kehittämiseen kaupunkiympäristön toimiala on sitoutunut, jotta toimiala voi entistä paremmin toteuttaa hankintalaissa asetettuja tavoitteita ja samalla edistää vielä suunnitelmallisemmin kaupungin strategioissa asetettuja kaupungin elinvoimaa lisääviä tavoitteita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Hankintalain mukaan kotimaisuutta ei voida edellyttää, mutta kilpailutukseen on hankintalain puitteissa mahdollisuus tuoda suomalaisuutta ja paikallisuutta mahdollisesti tukevia kriteerejä ja hankintamenetelmiä. Tällaisia ovat esimerkiksi sosiaaliset ja eettiset kriteerit kuten työllistäminen ja vaikuttavuus, palvelun sujuvuus tai vaikkapa huollon määräajat. Keskeistä on, että hankintayksikkö käy vuoropuhelua yritysten kanssa, tiedottaa hankinnoista ajoissa ja avoimesti, jakaa hankinnan osiin ja valitsee usean sopimustoimittajan sopimuskaudelle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala käyttää hankinnoissa eettisiin ja sosiaalisiin kriteereihin, muun muassa työllistämiseen, liittyviä ehtoja. Markkinavuoropuhelua käydään ennen hankinnan aloittamista aina kun se on mahdollista, ja puitesopimuksiin pyritään valitsemaan useita toimittajia.

Hankintalain mukaan hankintayksikkö voi vaatia liikevaihdon suuruudeksi enintään kaksinkertaista liikevaihtoa verrattuna hankinnan arvoon. Tätä harkitaan aina tapauskohtaisesti siten, että liikevaihtovaatimus suhteutetaan hankittavaan kohteeseen. Liikevaihtovaatimus voi alittaa hankintalain mukaisen enimmäismäärän ja mahdollistaa siten paremmin pienyrittäjien osallistumisen hankintaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei tee ruokaan liittyviä hankintoja.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala hankkii ruokapalveluja ja osa toimialan yksiköistä tekee elintarvikehankintoja kaupunginkanslian kilpailutusten pohjalta. Ruokapalveluhankinnat tehdään tällä hetkellä kohdekohtaisesti. Esimerkiksi viimeisimmässä palvelutalojen ja seniorikeskuksen ruokapalveluiden kilpailutuksessa tarjouksen pystyi tekemään kuhunkin kohteeseen erikseen. Tämä mahdollisti myös pienempien toimijoiden osallistumisen kilpailutukseen. Palveluntuottajat kilpailuttavat omat elintarvikehankintansa. Palveluntuottajia edellytetään palvelukuvauksissa suosimaan muun muassa raaka-aineiden kaudenmukaisuutta.

Päätelmä

Yritysten hyvinvoinnin vaikutus kaupungin elinvoimaisuuteen on merkittävä. Tavoitteena on kilpailutuksella saada aikaan säästöjä, mutta myös kasvattaa oman alueen elinvoimaa, työpaikkoja, verotuloja sekä kaupungin houkuttelevuutta. Nämä tekijät puolestaan syntyvät suurelta osin yritysten menestyksen kautta.

Julkisen hankkijan on kuitenkin kilpailutettava hankintansa siten, että kaikkia tarjoajia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi, eikä paikallisuutta tai kotimaisuutta voida sellaisenaan edellyttää. Näin pyritään edistämään kustannustehokkaita julkisia hankintoja olemassa olevia kilpailuolosuhteita käyttäen. Hankittavien tavaroiden ja palveluiden laadullisia ominaisuuksia ja loppukäyttäjien perusteltuja tarpeita painottaamalla sekä sallimalla osahankinnat aina kun se on mahdollista, voidaan kuitenkin osaltaan edistää paikallista yrittäjyyttä.

Myös huolellisen markkinakartoituksen ja markkinavuoropuhelun avulla hankinnan valmisteluvaiheessa voidaan huolehtia siitä, että pienet ja keskisuuret yritykset voivat halutessaan osallistua tarjouskilpailuihin.

Hyödyntämällä monipuolisesti erilaisia hankintamenettelyjä, esimerkiksi käyttämällä jatkuvan tarjoamisen mahdollistavaa dynaamista hankintajärjestelmää, voidaan helpottaa pienten yritysten osallistumista kilpailutuksiin.

Helsingin strategioissa, kuten kaupunkistrategiassa 2017–2021, uudistettavassa hankintastrategiassa ja Helsingin hankintakäytänteissä, on useita ryhmäaloitetta edistäviä tavoitteita. Näin ollen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kotimaisuutta ja pienyrittäjyyttä tuetaan parhaiten kehittämällä elinvoimaisia ja innovatiivisia markkinoita käytössä olevien strategioiden, ohjelmien ja tavoitteiden avulla.

Ryhmäaloitteen normiperusta

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa.

Yhteisvalmistelu

Esitys on valmisteltu kaupunginkanslian, palvelukeskusliikelaituksen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyönä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2020

Asia/8

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 736

HEL 2020-008031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Asia/9

§ 332

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite puhtaammasta ja viihtyisämmästä kaupunkiympäristöstä

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto peräänkuuluttaa, että selvitetään mahdollisuus korvata osa yleisistä roska-astioista lähivuosien aikana astioilla, joihin voidaan lajitella tiettyjä jätelajeja kuten lasia, muovia, pahvia, metalleja, biojätettä, sekajätettä ja kierrätyspakkauksia. (Björn Månsson)

Käsittely

Valtuutettu Björn Månsson ehdotti valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto peräänkuuluttaa, että selvitetään mahdollisuus korvata osa yleisistä roska-astioista lähivuosien aikana astioilla, joihin voidaan lajitella tiettyjä jätelajeja kuten lasia, muovia, pahvia, metalleja, biojätettä, sekajätettä ja kierrätyspakkauksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto peräänkuuluttaa, että selvitetään mahdollisuus korvata osa yleisistä roska-astioista lähivuosien aikana astioilla, joihin voidaan lajitella tiettyjä jätelajeja kuten lasia, muovia, pahvia, metalleja, biojätettä, sekajätettä ja kierrätyspakkauksia.

EI-ehdotus: Vastustaa

25.11.2020

Jaa-äännet: 72

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Har- kimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Ki- velä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Mauri Vene- mies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjo- ki, Ozan Yanar

Tyhjä: 11

Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Abdirahim Husu Hus- sein, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Mari Ran- tanen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander

Poissa: 2

Mirita Saxberg, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Björn Månssonin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää 17.6.2020 tekemässä ryhmäaloitteessa, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin puhtaamman ja viihtyisemmän kaupunkiympäristön puolesta roskaantumisen hillitsemiseksi. Valtuustoryhmä esittää, että jäteastioiden ja yleisten wc-tilojen kunto kartoitetaan, ja varmistetaan niiden parempi saatavuus ja toimivuus.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin varsin paljon viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Toimiala on muun muassa käynnistänyt roskaantumisen hillinnän ohjelman laatimisen yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Ohjelman tavoitteena on koota parhaat ideat käytännön toimenpiteiksi roskaantumisen hillitsemiseksi.

Tarve suuremmille roska-astioille on tunnistettu, ja niitä uusittaessa hankitaan lähes aina vähintään 100-litraisia astioita. Kuten aloitteessa todetaan, on erityisesti alueilla, joilla nautitaan enemmän takeaway-aterioita perusteltu tarve suuremmille roska-astioille. Tähän kiinnitetään huomiota jäteastioiden sijoittelussa. Yleisiä wc-tiloja lisätään palautteiden ja verkostotarkastelun perusteella kohteisiin, joihin niiden sijoittaminen on mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista vuosittain määrärahan puitteissa.

Puhtaanapitopalveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistamisen lisäksi roskaantumisen hillinnässä tulee korostaa käyttäjän vastuuta kaupungin vastuun lisäksi. Koska ulkoalueet, puistot, aukiot ja muut yleiset alueet ovat kaikille avoimia paikkoja, niiden siisteyden ylläpitäminen velvoittaa myös alueiden käyttäjiä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2020

Asia/9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 781

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 17.09.2020 § 105

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Roskaantumisen hillinnän ohjelma

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut on käynnistänyt roskaantumisen hillinnän ohjelman laatimisen yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa. Työ kattaa roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelman laatimisen sekä roskaverkoston perustamisen. Roskaantumisen hillinnän ohjelman tavoitteena on koota parhaat ideat käytännön toimenpiteiksi roskaantumisen hillitsemiseksi.

Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelman laatiminen on aloitettu työpajatyöskentelyllä ja niistä saadut ideat ja toimenpiteet kootaan yhteen toimenpideohjelmaksi vuoden 2021 aikana. Osana ohjelmaa Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut toteutti kesällä 2020 kansainvälisen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kyselyn, jossa selvitettiin, millä toimenpiteillä muut kaupungit ovat pyrkineet hillitsemään roskaantumista, miten toimenpiteet koettiin ja miten onnistumista seurattiin. Noin kolmanneksella vastanneista kaupungeista oli toimenpideohjelma tai vastaava suunnitelma. Kyselyn tuloksista julkaistaan raportti syksyllä 2020.

Helsingissä on toimittu roskaantumisen hillinnän eteen jo vuosia: puistokummit ovat toimineet vuodesta 2005 ja vapaaehtoistyön koordinointi (talkoot rannoilla ja viheralueilla) vuodesta 1986. Tällä hetkellä ja aiemmin toimivia, roskaantumiseen liittyviä hankkeita ovat mm. Satakolkyt-hanke, Itämerihaasteen Nopeat kokeilut, Puhuva roskis, Roskavideo, Helli Helsinkiä ja Täti vihreä. Lisäksi jatkuvaa toimintaa ovat ympäristövalvonnan jäte- ja ympäristönsuojelulain mukaiset tehtävät.

Roskaantumisen hillintä on mukana myös ympäristöjohtamisessa. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelmassa 2019 - 2021 on yhtenä toimenpiteenä roskaverkoston perustaminen. Helsinki on mukana Plastic Declaration -julistuksessa ja sitoutuu mm. kehittämään strategioita ja toimenpideohjelmia sekä asettamaan aikataulutettuja tavoitteita muoviroskan merkittävälle vähentämiselle. Ympäristöpolitiikka (luonnos) ottaa kantaa kierto- ja jakamistalouden edistämiseen. Helsinki on myös mukana Kaikki muovi kiertää -projektissa, jossa keskitytään seuraaviin teemoihin: rakennusmuovi, purkujäte, rakennustyömaiden pakkausmuovin kierrätys.

Roska-astiat yleisillä alueilla

Aloitteessa ehdotetaan, että kaupunki voisi investoida suurempiin ja kannellisiin jäteastioihin. Helsingin kaupungin kaupunkitilaohje ja sen sisältämä kaupunkikalusteohje toimii kalusteiden, kuten roska-astiat, osalta suunnittelua ja hankintoja ohjaavana tekijänä. Kaupunkitilaohjeessa on määritelty Helsinki-ilme, joka välittyy julkisessa ulkotilassa yhteisesti sovittujen materiaalien, kalusteiden ja varusteiden sekä tyyppiratkaisujen käytön myötä. Ratkaisuilla tuetaan alueiden toiminnallisuutta, turvallisuutta ja korkeaa laatutasoa. Helsingin julkisen ulkotilan kalustemallisto tuo kaupunkiin yhtenäisen ja tunnistettavan Helsinki-ilmeen. Ilmettä luovat muotoilu, materiaalit ja pintakäsittely sekä värit. Laadukas kalustevalikoima parantaa kalusteiden hankinnan, käytön sekä ylläpidon tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta.

Helsingissä roska-astioiden sijoittelu tarkastellaan koko kaupungin osalta verkostotarkasteluna. Tällöin tarkistetaan keskeisten kulkuväylien, aukoiden, oleskelualueiden ja toiminnallisten alueiden roska-astioiden sijoittelu, niiden etäisyys toisistaan sekä astioiden koko. Tarvemmin yleisille alueille sijoitettavien roska-astioiden sijoitteluun ja kokoon vaikutetaan puisto- ja katusuunnitteluvaiheessa. Tällöin suunnit-

telmassa tarkastellaan ihmisten kulkusuuntia, solmukohtia ja oleskeluun tarkoitettujen alueiden sijaintia. Muilta osin ylläpito lisää ja poistaa roska-astioita saatujen palautteiden ja toiveiden sekä ylläpidosta vastaavien työntekijöiden näkemysten perustella.

Roska-astioiden sijoitteluun ja kokoluokan valintaan vaikuttaa astioiden vaatima tyhjennystapa. Suurikokoisten roska-astioiden tyhjentäminen vaatii yleensä raskaampaa kalustoa. Syväsäiliöiden ja muiden nostimella tyhjennettävien roska-astioiden sijoittelu mietitään jäteautojen edellyttämien käytävien leveys ja kantavuudet huomioiden. Lisäksi syväsäiliöt vaativat nimensä mukaisesti maanalaista syvyyttä yli 1,5 m, mikä rajoittaa niiden sijoittelua kaupunkiympäristössä.

Roska-astioiden koko on pitkään ollut kasvusuunnassa. Vielä vuosittain alussa oli käytössä paljon 30 litraisia astioita. Niistä on siirretty 60 litraisiin, joka on edelleen yleinen koko, mutta osoittautunut jo pieneksi. Tämä näkyy erityisesti alueilla, joilla nautitaan take away-aterioita tms. Varusteita uusittaessa ei juuri koskaan enää hankita alle 100 litraisia astioita. Astian suuruuden yläraja tulee vastaan siinä, että puistoalueilla niiden tulee pääasiassa olla käsin tyhjennettävissä ja työsuojelumääräykset sallivat vain tietyn painoisen taakan noston. Helsingissä oli keväällä (v. 2020) kaupungin kaupunkiympäristön toimialan yleisten alueiden ylläpidon vastuulla olevia roska-astioita puistoissa 4 959 kpl ja katualueilla 2 898 kpl, yhteensä 7 857 kpl. Roska-astioiden koot vaihtelevat 60 l astiasta aina 5 m³:n syväsäiliöön. Näistä roska-astioista 750 kpl on yli 600 l astioita ja syväkeräyssäiliöitä on yhteensä 305 kpl. Helsingissä on jo lähes 150 kpl aurinkoenergialla toimivaa älyroskiksia, jotka puristavat jätteen tiiviiksi paketiksi. Yhteen roskikseen mahtuu viisi kertaa enemmän irtoroskaa tavalliseen verrattuna.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito käyttää puistoalueiden puhtaanapitoon (v. 2020) 3,4 miljoonaa euroa, josta noin 700 000 euroa menee laittomien kaatopaikkojen, yleisötapahtumien siivoukseen sekä merivesialueiden puhtaanapitoon. Katualueiden puhtaanapitoon käytetään (v. 2020) 8,5 miljoonaa euroa. Katujen puhtaanapito tehdään pääosin koneellisesti ja se käsittää suurelta osin katualueiden pesut sekä harjauksen, jonka yhteydessä kaduilla oleva irtoroska poistuu.

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimilla alueilla on myös lukuisia roska-astioita, jotka ovat osa kaupungin puhtaanapidon verkostoa.

Yleiset wc-tilat

Tällä hetkellä Helsingissä on yleisillä alueilla käytössä 46 City-käymälää, jotka muutamaa lukuun ottamatta ovat käytettävissä ympäri vuorokauden ja joiden käyttö on maksutonta. Sofiankadun kiinteistössä

on myös yksi yleinen WC. Kaupunkiympäristön toimiala lisää vuosittain määrärahan puitteissa yleisiä City-käymälöitä. WC-palveluja lisätään palautteiden ja verkostotarkastelun perusteella kohteisiin, joihin niiden sijoittaminen on mahdollista ja kustannuksiltaan kohtuullista. Valitettavasti WC-palvelujen käyttö aiheuttaa paikoin myös häiriökäytöstä ja lähiasukkaiden asumisviihtyisyyden laskua. Muutama WC on jouduttu sulkemaan yöksi toistuvien häiriöiden takia. City-käymälöiden ylläpitokustannukset vuonna 2020 ovat 1,47 miljoonaa euroa ja Sofiankadun wc:n 150 000 euroa.

Helsinki Huussi on pilotointivaiheessa oleva kuivakäymälämalli, jonka toimivuutta testataan lähivuosina. Helsinki Huussi palvelisi käyttäjiä erityisesti luontokohteissa ja saarissa. Pilottivaiheessa kerätään myös tieto huussin ylläpitokustannuksista.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin varsin paljon viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Palveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistamisen lisäksi tarvitaan avointa keskustelua yleisten alueiden käytön periaatteista. Ulkoalueet, puistot, aukiot ja muut yleiset alueet ovat kaikille avoimia paikkoja, jolloin myös käyttäjän vastuuta tulee nostaa esiin kaupungin vastuun lisäksi.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Katriina Arrakoski, tiimipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

§ 333

Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten turvallisuuden takaamisesta

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki toteuttaa laaja-alaisen ohjelman lasten ja nuorten turvallisuuden edistämiseksi. Aloitteessa esitetään toimenpiteitä mm. koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun estämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainittujen ilmiöiden torjumiseksi ja niihin puuttumiseksi tehdään Helsingissä jo laajamittaista työtä ja useita toimenpiteitä. Näitä ovat muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava kiusaamisen vastainen KVO13-ohjelma, lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevät palveluketjut sekä lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Aloitteessa ehdotetun erillisen ohjelman käynnistämiseksi ei tämän vuoksi ole tarvetta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut kattavan toimenpidesuunnitelman lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2020–2025. Toimenpidesuunnitelman toimeenpano on aloitettu ja kaupunki huomioi sen suositukset laajasti kehittämistoiminnassaan.

Kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluissa työskennellään lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmiöiden kanssa. Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa on kehitetty toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä perheväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Myös kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja perheen sisäinen vuorovaikutus. Perheneuvola tarjoaa apua perheen vuorovaikutukseen sekä lasta tai perhettä kohdanneisiin kriiseihin. Perhekeskustoimintamalli tarjoaa monialaista tukea ja asiantuntija-apua väkivaltaa kohdanneelle lapselle, nuorelle ja perheelle sekä mahdollistaa henkilöstön väliset konsultaatiot ja moniammatillisen työskentelyn.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevä palveluketjuhanke, joka on laaja-alainen ja useita konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja -kokeiluja sisältävä kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen saumattomasti yhteen sovitettuna.

Nuorten sosiaalityössä sekä opiskeluterveydenhuollossa nuorten turvallisuuden tukeminen ja avun hakemisen helpottaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Uusilla sähköisillä palveluilla, kuten Nuorten Chat, sekä viestinnällä pyritään tavoittamaan etenkin niitä nuoria, joilla on korkea kynnyksensä avun hakemiseen. Kesäterkkaritoiminta tavoittaa nuoria matalalla kynnyksellä oppilaitosten ollessa kiinni. Tarvittaessa nuori ohjataan palveluihin kuten esimerkiksi nuorten sosiaalityöhön. Alueellisissa toimipisteissä ja jälkihuollossa toimii virka-aikainen päivystys, johon nuori voi hakeutua mahdollisissa kriisitilanteissa. Jo väkivaltaa kokeneiden nuorten aikuisten parissa työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi henkilökohtaista turvasuunnitelmaa, jonka tekemisessä nuorta tarvittaessa autetaan.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu lokakuussa 2019 käyttöön kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13). Ohjelma on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Ohjelma on suunnattu lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen, opettajille sekä koulujen muulle henkilökunnalle.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteitä ovat

1. Hyvinvoinnin mittarit. Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti muun muassa kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla.
2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Jokaisella päiväkodilla, koululla ja oppilai-

- toksella on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista ja uusien taitojen oppimista varten.
3. Jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen yhteisöt, ryhmät ja luokat laativat yhdessä säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen.
 4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen. Jokainen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa huolehtii, etteivät uudet tulokkaat putoa joukosta.
 5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat. Lukuvuoden alussa on opiskeluhuollon henkilöstön vetämä pienryhmäkeskustelu mielenterveydestä ja sitä vaarantavista asioista.
 6. Luodaan sähköinen palautekanava mahdollisuudeksi kertoa kiusaamisesta.
 7. Kiusaamistilanteiden selvittely kirjataan oppilas- ja oppilashallintajärjestelmään.
 8. Kouluissa valitaan kiusaamisen vastaisten toimien vastuhenkilöt, jotka erityisesti huolehtivat kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimien edistämisestä.
 9. Restoratiivisten eli ihmissuhteita korjaavien lähestymistapojen systemaattinen käyttöönotto, johon oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstö koulutetaan.
 10. Nimikkoaikuisen paljon kiusatuksi tulleelle. Nimitetään turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee.
 11. Kiusaaminen on rikos. K-0-toiminta kaikki koulut kattavaksi. Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen.
 12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen. Tukioppilas- ja tutoropiskelijoille järjestetään yhtenäinen koulutus, jota opiskeluhoito on tukemassa.
 13. Vertaistukitoiminta. Kaupunkiin perustetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella vertaistukiryhmä, jossa kiusatut voivat turvallisesti jakaa kokemuksiaan. Erilaisia vertaisryhmiä järjestetään myös kouluissa ja oppilaitoksissa.

Kaupungilla on lisäksi käytössä nuorille suunnattu Minun silmin, sinun silmin -toimintamalli, jonka tavoitteena on vähentää konflikteja, jotka syntyvät erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisistä ennakkoluuloista. Toimintamallin avulla vahvistetaan nuorten vuorovaikutus-, tunne- ja

25.11.2020

empatiataitoja. Ohjelma antaa konkreettisia ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti.

Kaupungin nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Kaupungin nuorisotyöntekijöille järjestettiin viime vuonna useita koulutuksia yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton ja Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Nuorisotyöntekijöiden työn tueksi julkaistiin Helsinkiin räätälöity opas "Ei seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä", jossa muun muassa autetaan ja kannustetaan ohjaajia keskustelemaan aiheesta nuorten kanssa. Lisäksi nuorisotiloilla toteutettiin teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä.

Nuorisopalvelut on toiminut vuosina 2019–2020 kumppanina valtakunnallisessa nuorisoalan kehittämiskeskus Koordinaatin "Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä" -hankkeessa. Sen kautta nuorisotyöntekijät ovat saaneet koulutusta ja monipuolista ajankohtaista materiaalia työnsä tueksi. Tänä vuonna hankkeen tiimoilta ilmestyi yhteistyössä rakennettu julkaisu "Kysy, kohtaa ja kuuntele: opas seksuaalisen houkuttelun ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn nuorisotyössä.", joka sisältää kattavan paketin nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi.

Kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–2023 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee näin olemaan esillä kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnissä groomingin vastainen "Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy" -hanke, jota Opetushallitus tukee ja rahoittaa. Se sisältää kolme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosjohdolle sekä opetus- ja opiskeluhuollon henkilöstölle. Hankkeen tavoitteena on ehkäistä seksuaaliväkivaltaa ja groomingia turvallisuusjohtamisen kautta. Hanke kouluttaa lukuvuoden 2020–2021 aikana kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia ehkäisemään, tunnistamaan ja kohtaamaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.11.2020

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy on keskeisenä painopisteenä Helsingin kaupunkistrategiassa. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Tällä strategiakaudella on otettu käyttöön uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) toimintamalli ja ohjauksen rakenne, joka kokoaa toimialat edistämään yhdessä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Osana tätä kokonaisuutta toimivat muun muassa strateginen lasten ja nuorten verkosto sekä palvelujen integraatiota vahvistava verkosto. Kaupunkitasoisen lähisuhdeväkivallan ehkäisyryhmän jatkokausi on valmistuksessa.

Lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointia. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä vahvistaa vanhemmuutta. Se ehkäisee lasten ja nuorten syrjäytymistä, vähentää kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistaa tietoperustaisuutta nuorten palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisessä. Sen toimenpiteet vastaavat hyvin aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin. Myös eriarvoisuuden ja nuorten ylisukupolvisen syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävä kaupunkistrategian kärkihanke Mukana-ohjelma sisältää konkreettisia ja laaja-alaisia kehittämistoimenpiteitä lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 738

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 177

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Sinisten valtuustoryhmän aloitetta koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun estämisestä:

”Ryhmäaloitteessa esitetään laaja-alaisen toimintaohjelman toteuttamista lasten ja nuorten turvallisuuden edistämiseksi ja koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun ehkäisemiseksi. Kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla on jo toteutettu toimenpiteitä aloitteessa mainittujen ilmiöiden torjumiseksi ja niihin puuttumiseksi. Näitä ovat muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava kiusaamisen vastainen KVO13-ohjelma, lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevät palveluketjut sekä lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Aloitteessa ehdotetun erillisen ohjelman valmistelun käynnistämiseksi ei tämän vuoksi ole tarvetta.

Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset ovat valitettavan yleisiä. Kokeuksia on selvitetty muun muassa osana THL:n kouluterveyskyselyjä. Vuonna 2019 kouluterveyskyselyssä painotettiin lasten väkivaltakokemuksia. Kyselyvastauksiin pohjautuvan selvityksen mukaan noin joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkisen väkivallan kokemukset ovat vielä yleisempiä. Häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdiste-

lua kokevat erityisesti tytöt ja Helsingissä enemmän koko maahan verrattuna

Vuonna 2019 tehtiin 1 176 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli lapseen kohdistuva väkivalta ja 1 289 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli aikuisten välinen väkivalta. Lähisuhdeväkivaltakokemukset voivat näkyä lapsessa monenlaisena oirehdintana ja on tavallista, että lapsen eri tavoin lähisuhteissaan kokema väkivalta tulee esille myös muusta syystä käynnistyneen asiakkuuden yhteydessä. Helsingin kaupungin lastensuojelun tekemässä selvityksessä ilmeni, että alle 13-vuotiaana vaativaan laitoshoitoon sijoitetuista 73 prosentin kohdalla oli maininta epäilyistä tai todennetusta väkivallasta perheessä. Asiakirjojen perusteella tehty selvitys tukee muissa tutkimuksissa tehtyä havaintoa lähisuhdeväkivallan ylisukupolvisuudesta.

Positiivista on, että koulukiusaaminen on kouluterveyskyselyn mukaan vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa Helsingissä. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle ja yli 60 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Kiusaamista, ahdistelua ja lähisuhdeväkivaltaa koskevia toimenpiteitä Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveysministeriö on 26.11.2019 julkaissut kattavan toimenpidesuunnitelman lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2020–2025. Toimenpidesuunnitelman toimeenpano on aloitettu Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimana ja Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala huomioi toimenpidesuunnitelman suositukset laajasti kehittämistoiminnassaan.

Kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluissa työskennellään lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmiöiden kanssa. Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa on kehitetty toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä perheväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Voimavaralomakkeella kartoitetaan mm. perhettä kuormittavia tekijöitä ja mahdollisia väkivaltakokemuksia. Myös kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja perheen sisäinen vuorovaikutus. Perheneuvola tarjoaa apua perheen vuorovaikutukseen sekä lasta tai perhettä kohdanneisiin kriiseihin. Perhekeskustoimintamalli tarjoaa monialaista tukea ja asiantuntija-apua väkivaltaa kohdanneelle lapselle,

nuorelle ja perheelle sekä mahdollistaa henkilöstön väliset konsultaatiot ja moniammatillisen työskentelyn.

Lastensuojelussa tehdyn selvityksen perusteella on sosiaali- ja terveystoimialalla käynnistetty lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevä palveluketjuhanke. Palveluketju on laaja-alainen, useita konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja -kokeiluja sisältävä kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen saumattomasti yhteen sovitettuna. Palveluketjun ohjaavia ydinperiaatteita ja tavoitteita ovat systeeminen ja ylisukupolvisuutta huomioiva lähestymistapa, asiakkaille kohdennettavan ja asiointeja tukevan tiedon lisääminen muun muassa lähisuhdeväkivallan vaikutuksista, ennakoiva puheeksiotto, varhainen tunnistaminen sekä viiveetön palveluun ohjaus. Palveluketjun kehittämisellä tähdätään pitkällä aikavälillä näyttöön ja tutkimukseen perustuvan tuen ja hoidollisten interventioiden saatavuuden lisäämiseen perhekeskuksissa sekä muissa sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Kehittämishanke on sisällytetty osaksi Helsingin Tulevaisuuden Sote-keskus hankesuunnitelmaa. Valmisteilla on palveluketjun toimeenpanoa tukeva koulutuskokonaisuus. Koulutus kohdennetaan laajasti palveluketjuun osallistuvien palveluiden henkilöstölle. Koulutus taltioidaan moduuleina, jotta sitä voidaan hyödyntää suunnitelmallisesti henkilöstön perehdyttämisessä lähisuhdeväkivalta-työhön palveluketjussa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.

Nuorten sosiaalityössä sekä opiskeluterveydenhuollossa nuorten turvallisuuden tukeminen ja avun hakemisen helpottaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Uusilla sähköisillä palveluilla, kuten Nuorten Chat, sekä viestinnällä pyritään tavoittamaan etenkin niitä nuoria, joilla on korkea kynnyksensä avun hakemiseen. Kesäterkkarit toiminta tavoittaa oppilaitoksien ollessa kiinni nuoria matalalla kynnyksellä, eri puolilla Helsinkiä. Tarvittaessa nuori ohjataan palveluihin kuten esimerkiksi nuorten sosiaalityöhön. Alueellisissa toimipisteissä ja jälkihuollossa toimii virkaaikainen päivystys, johon nuori voi hakeutua mahdollisissa kriisitilanteissa.

Jo väkivaltaa kokeneiden nuorten aikuisten parissa työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi henkilökohtaista turvasuunnitelmaa, jonka tekemisessä nuorta autetaan tarvittaessa. Yhteistyötä ja kehittämistä tehdään järjestöjen, HUS (esimerkiksi Seri-keskus), kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan kanssa. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn 2ME-hankkeessa vuosina 2018–2020 on sekä kehitetty muun muassa ajanvarauksettomia palveluita että tehostettu nuorille kohdennettua viestintää.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu lokakuussa 2019 käyttöön kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13). Ohjelma sisältää työka-

lupakin kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Kiusaamisen vastainen ohjelma koskee laajasti eri toimijoita. Se on suunnattu lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen, opettajille sekä koulujen muulle henkilökunnalle. Sosiaali- ja terveystoimialan koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto toteuttavat ohjelmaa koulun muiden ammattilaisten ohella. Kouluterveydenhuolto osallistuu myös Turvallisesti mediassa ja maailmalla- hankkeen lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten tunnistamista ja ehkäisyä koskeviin koulutuksiin ja työpajoihin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät verkostot ja ohjausrakenteet

Helsingin kaupunkistrategiassa keskeisenä painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Helsingissä on tällä strategiakaudella otettu käyttöön uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) toimintamalli ja ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat edistämään yhdessä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Osana tätä kokonaisuutta toimivat muun muassa strateginen lasten ja nuorten verkosto sekä palvelujen integraatiota vahvistava verkosto. Kaupunkitasoisen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän toimikausi päättyi 30.6.2020 ja sen jatkokausi on valmistelussa. Työryhmä on monialainen ja se tekee esityksiä lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevistä toimenpiteistä, tiedotuksesta ja koulutuksesta. Lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointia.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa lapsiin liittyviä asioita säätelevät terveydenhuoltolaki ja sosiaalihuoltolaki sekä erityislainsäädäntö, joilla pyritään järjestämään lapsen terveellinen ja turvallinen kasvu ympäristö, huolehtimaan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta kasvusta sekä palveluista eri ikäryhmille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lähisuhdeväkivallan, ahdistelun ja koulukiusaamisen ehkäisyllä on merkittäviä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Väkivalta ja hoidon laiminlyönti voivat aiheuttaa lapselle ja nuorelle vakavia ruumiillisia ja henkisiä vammoja sekä syrjäytymistä sosiaalisista suhteista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Haitallisilla lapsuuden aikaisilla kokemuksilla on yhteys sairastuvuuteen kansanterveys­sairauksiin ja ne lisäävät riskiä myös erilaisiin mielenterveyden häiriöihin, riskikäyttäytymiseen ja syrjäytymiseen sekä väkivallan kierteen ylisukupolvisuuteen. Sosiaali- ja terveystoimiala tarjoaa ja kehittää edelleen palveluita lasten ja nuorten terveellisen ja turvallisen kasvu­ympäristön vahvistamiseksi.”

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 210

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Sinisten ryhmäaloitteesta lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi:

Kasvatuksen ja koulutuksen ensisijainen tavoite on lasten ja nuorten hyvän kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen ja turvaaminen. Päiväkotii, koulu tai oppilaitos voi parhaimmillaan tarjota yhteisön, jonka lapsi tai nuori voi kokea itselleen merkitykselliseksi, ja joka auttaa jäsentämään sekä omaa kehitystä että ympäröivää maailmaa.

Opiskeluympäristöllä ja -yhteisöllä on suuri merkitys oppijan terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjen mukaisesti. Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö sekä hyvinvoiva yhteisö muodostuvat hyvistä fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalista olosuhteista. Erialaisten oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Sosiaalisesti turvallinen ja salliva oppimisympäristö mahdollistaa oppijoiden jatkuvan vuorovaikutustaitojen kehityksen sekä sen, että he kokevat voivansa tehdä vuorovaikutusaloitteita ja toimia osallisena ryhmässä.

Varhaiskasvatussuunnitelman, eri koulutusasteiden opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteissa sekä muissa Opetushallituksen määräyksissä on oppilaitoksen turvallisuuteen ja tarkastuksen yhteistyöhön liittyviä velvoitteita. Myös lasten ja nuorten hyvinvointiverkosto on käsitellyt ja hyväksynyt kesäkuussa 2020 työryhmän esityksen koulu- ja oppilaitosympäristön tarkastusten periaatteista Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa.

Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset

Lasten ja nuorten hyvinvointia seurataan kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla. Kouluterveyskyselyn 2019 tulosten mukaan suurin osa helsinkiläislapsista ja -nuorista on tyytyväisiä elämänsä ja kokee terveytensä hyväksi. Lapset ja nuoret viihtyvät koulussa ja oppilaitoksissa. Tulokset nostivat esiin myös huolenaiheita. Erityisesti helsinkiläi-

set nuoret tytöt kokevat seksuaalista ehdottelua ja häirintää julkisissa tiloissa. Moni myös jättää kertomatta asiasta luotettavalle aikuiselle.

Kiusaaminen on vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa verrattuna aiempiin mittauskertoihin. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle. Kertomisen jälkeen noin 61 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Suurin piirtein joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkinen väkivalta on perheissä yleisempää. Suuri osa jättää kertomatta kokemastaan henkisestä tai fyysisestä väkivallasta luotettavalle aikuiselle.

Hyvinvointi ja turvallisuus kasvatusta ja opetusta ohjaavissa suunnitelmissa

Vastuu hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisesta kuuluu kaikille päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille. Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa yhteiseen toimintaan rakentavalla sekä koko yhteisön hyvinvointia edistävällä tavalla. Kasvatustyössä pyritään ennakoitavuuteen ja arjen hallintaan. Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen toimintakulttuuri tukee opettajan ja oppijan välistä sekä oppijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja edistää oppijan pystyvyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan.

Aikuisten keskinäinen yhteistyö sekä vuorovaikutus kotien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa tukevat oppijoiden kasvua hyvään vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Yhdessä tekeminen edistää omaa taitoa työskennellä rakentavasti monenlaisten ihmisten kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelman, opetussuunnitelmien sekä tutkinnon perusteiden tavoitteena on laaja-alainen osaaminen, jolla tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppijat käyttävät tietojään ja taitojaan, vaikuttavat heidän omaksumansa arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työntekeä sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Osaamisen kehittymiseen vaikuttavat sekä ne sisällöt, joiden parissa työskennellään sekä erityisesti se, miten työskennellään ja miten oppijan ja ympäristön vuorovaikutus toimii. Oppijoille annettava palaute sekä oppimisen ohjaus ja tuki vaikuttavat etenkin asenteisiin, motivaatioon ja tahtoon toimia. Laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien yhteisenä tavoitteena on oppijoiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista. Erityisen tärkeätä on rohkaista oppijoita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain tavoitteena on edistää oppijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä huolehtia yhteisön hyvinvoinnista sekä oppimisympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhuolto on osa yhteisön toimintakulttuuria, ja sen toiminta vahvistaa Helsingin kaupungin koulujen arvoja: osallisuus ja toimijuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hyvinvointi, kestävä elämäntapa sekä tieto ja eettisyys.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö kuuluu kaikille koulun ja oppilaitoksen toimijoille. Jokaisen oppijan kanssa työskentelevän sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavan työntekijän on tehtävissään edistettävä oppijoiden ja koko yhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteutetaan esiopetus-, koulu- tai oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Yhteisöllisen työn suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa esiopetuksen alueellinen sekä koulu- tai oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä, jossa asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmistä, luokista, oppimisympäristöstä ja yhteisöistä keskustellaan esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden tai osallisuuden näkökulmista.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen kuuluu myös monialainen asiantuntijaryhmä, joka kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi. Yksilökohtainen opiskeluhoilto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta.

Kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13

Kiusaamisen vastainen ohjelma on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin

yhteinen asia. Toimenpiteisiin kuuluu sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävien ohjelmien systemaattinen käyttö jokaisessa päiväkodissa, koulussa ja oppilaitoksessa. Opiskelu- huollon ammattilaiset ovat näiden edistämässä keskeisessä asemassa.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteitä ovat

1. Hyvinvoinnin mittarit. Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti muun muassa kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla.
2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Jokaisella päiväkodilla, koululla ja oppilaitoksella on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista sekä uusien taitojen oppimista varten.
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt. Jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen yhteisöt, ryhmät ja luokat laativat yhdessä säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen.
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen. Jokainen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa huolehtii, etteivät uudet tulokkaat putoa joukosta.
5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat. Lukuvuoden alussa on opiskeluhuollon henkilöstön vetämä pienryhmäkeskustelu mielenterveydestä ja sitä vaarantavista asioista, kuten kiusaamisesta.
6. Sähköiset palautekanavat. Luodaan sähköinen palautekanava lisämahdollisuudeksi kertoa kiusaamisesta, koska kiusaaminen voi tapahtua myös piilossa, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.
7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen. Kiusaamistilanteiden selvittely kirjataan oppilas- ja oppilashallintajärjestelmään.
8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt. Kouluissa valitaan vastuuhenkilöt, jotka erityisesti huolehtivat kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimien edistämisestä.
9. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö. Restoratiivisten eli ihmisuhteita korjaavien menetelmien systemaattinen käyttöönotto, johon oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstö koulutetaan.
10. Nimikkoaikuisen paljon kiusatuksi tulleelle. Nimitetään turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee.
11. Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi. Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen.
12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen. Tukioppilas- ja tutor-opiskelijoille järjestetään yhtenäinen koulutus, jota opiskeluhoito on osaltaan tukemassa.

13. Vertaistukitoiminta. Helsinkiin perustetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella vertaistukiryhmä, jossa kiusatut voivat turvallisesti jakaa kokemuksiaan. Erilaisia vertaisryhmiä järjestetään myös kouluissa ja oppilaitoksissa.

Muut turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät toimenpiteet

Minun silmin, Sinun silmin on Helsingin kaupungin toimintamalli, jonka tavoitteena on torjua mustavalkoista maailmankuvaa, josta erilaiset ääriajattelua ja näköalattomuutta suosivat ajattelutavat kumpuavat sekä vähentää konflikteja, jotka syntyvät esimerkiksi erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisestä ennakkoluuloista. Toimintamallin avulla vahvistetaan nuorten vuorovaikutus-, tunne- ja empatiataitoja. Ohjelma antaa konkreettisia ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti. Lisäksi se tukee demokratiakasvatusta, neuvottelutaitojen kehitystä sekä lisää valmiuksia yhteiseen päätöksentekoon. Minun Silmin, Sinun Silmin -ohjelma tukee ja vahvistaa myös yksilön ja yhteisöjen hyvinvointia antamalla valmiuksia omien arvojen ja mielipiteiden esille tuomiseen tehokkaalla ja muita huomioivalla tavalla. Ohjelma on syrjäytymisen ehkäisyä ja ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä ja se on toimenpiteenä muun muassa eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kaupunkistrategiahankkeessa, Mukana-ohjelmassa sekä kiusaamisen vastaisessa KVO-13 ohjelmassa.

Opetushallituksen rahoittama ja tukema hanke Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml.grooming) sisältää kolme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosjohdolle, opetushenkilöstölle ja opiskeluhuollon henkilöstölle. Hankkeen tavoitteena on lisätä ehkäistä seksuaaliväkivaltaa ja groomingia turvallisuusjohtamisen kautta. Hanke kouluttaa lukuvuoden 2020-2021 aikana kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia ehkäisemään, tunnistamaan ja kohtaamaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa.

Yhteenveto

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019-2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä henkilöstön osaamisen vahvistamista turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen taidoissa ja riskitilanteiden tunnistamisessa, jotta jokaisen turvallinen perusarki toteutuu. Turvallisuussuunnittelussa huomioidaan sosiaali- ja terveystieteiden julkaisema Väkipollaton lapsuus –toimenpidesuunnitelma.

Lautakunta toteaa, että erityisesti kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13 sisältää toimenpiteitä, joita aloitteessa esitetään. Kiusaamisen vastaista ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä muiden tahojen kuten Aseman lapset, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsingin poliisin ennalta estävän toiminnan kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan turvallisuuden edistämiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi tehdään Helsingissä jo laajamittaisesti työtä eikä näin ollen kannata uusien ohjelmien käynnistämistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 139

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetut toimenpidetarpeet ovat erityisen tärkeitä ja ajankohtaisia, joihin Helsingin kaupungilla on parhaillaan meneillään useita laajoja kehittämissuunnitelmia ja hankkeita. Tästä syystä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe uudelle erilliselle lasten ja nuorten turvallisuuden edistämisen ohjelmalle tarvetta tällä hetkellä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy ovat Helsingin strategisia päämääriä, jotka näkyvät Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteenä. Painopisteen sisältö muodostaa kaupungin lakisääteisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (lastensuojelulaki 12 §), jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään kaupunkiyh-

teisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä vahvistaa vanhemmuutta, ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä, ehkäistä ylisukupolvista ja alueellista syrjäytymistä, vähentää kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia sekä vahvistaa tietoperustaisuutta nuorten palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisesä. (hel.fi)

”Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on valittu sellaisia keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella on arvioitu kaikkein vaikuttavimmiksi ja tärkeimmiksi. Useat toimenpiteet toteutetaan kaupunkitasoisesti, eli johdetaan usean toimialan yhteistyönä. Yksittäisten verkostojen ja työryhmien toiminnasta on muodostettu toimintakokonaisuus, jossa huomioidaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden tarpeita, elämäntilanteita ja hyvinvoinnin kasvattamista sekä henkilöstön moniammatillisen osaamisen lisäämistä.” (hel.fi)

Helsingissä on parhaillaan menossa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden laaja-alainen kehittämistyö, jossa myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelukokonaisuus on tiiviisti mukana. Kehittämistyössä on muodostettu useita toimenpide-ehdotuksia aloitteessakin mainittuihin asioihin, joiden konkreettista työstöä ja toimeenpanoa tehdään parhaillaan. Perheväkivallan ehkäisyn ja hoidon osalta sosiaali- ja terveystalveluissa on myös menossa mittava kehittämistyö.

Kaupunkistrategian kärkihanke Mukana-ohjelma (eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke vuosille 2017-2021) sisältää myös konkreettisia ja laaja-alaisia kehittämistoimenpiteitä aloitteessa mainittuihin haasteisiin. Mukana-ohjelmalla tavoitellaan systeemistä muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 - kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Nuoriin kohdistuvan ahdistelun ja seksuaaliväkivallan estäminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Vuonna 2019 Helsingin

kaupungin nuorisotyöntekijöille järjestettiin teemasta useita koulutuksia yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton sekä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Nuorisotyöntekijöiden työn tueksi julkaistiin Helsinkiin räätälöity opas ”EI seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä”, jossa muun muassa autetaan ja kannustetaan ohjaajia keskustelemaan aiheesta nuorten kanssa. Lisäksi nuorisotiloilla toteutettiin teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä.

Nuorisopalvelut on toiminut vuosina 2019–2020 kumppanina valtakunnallisessa nuorisoalan kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnustaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä –hankkeessa. Hankkeen kautta nuorisotyöntekijät ovat myös saaneet koulutusta ja monipuolista ajankohtaista materiaalia työnsä tueksi. Koulutusta ja materiaaleja on saatavilla avoimena verkosta Koordinaatin verkkosivuilta. Vuonna 2020 hankkeen tiimoilta ilmestyi yhteistyössä rakennettu julkaisu: ”Kysy, kohtaa ja kuuntele: opas seksuaalisen houkuttelun ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn nuorisotyössä.”, joka sisältää kattavan paketin nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020–23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee näin olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”- hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan myös Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa valtakunnallista Non-toxic –syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017-2021). Non-toxic -hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi harrastukseksi.

Nuoret ovat itse nostaneet kiusaamiseen puuttumisen ja häirinnän estämisen viime vuosina esiin yläkoululaisille suunnatussa Helsingin osal-

25.11.2020

listavan budjetoinnin mallissa – RuutiBudjetissa. Vuoden 2018 Ruuti-budjetissa nuorten koulukiusaamiseen puuttuminen oli yksi toivotuimista toimenpide-ehdotuksista. Nuorten ideoinnin pohjalta syntyi nuorten oma #sydän- niminen kampanja kiusaamisen vähentämiseksi, jolle myönnettiin rahoitus vuodelle 2019. Kampanjan avulla nuoret halusivat kertoa, että tarvitsemme parempia menetelmiä kiusaamisen vähentämiseksi, sekä vaikuttaa asenteisiin ja taitoihin siten, että nuoret ja aikuiset, erityisesti koulun henkilökunta, pystyvät ehkäisemään kiusaamista ja syrjintää. Lisäksi nuoret halusivat herättää keskustelua aiheesta, koota ajankohtaista tietoa ratkaisuisista ja madaltaa kynnystä hakea apua, sekä näin vähentää kiusaamista. Kampanjaan kuului ”Maailman onnellisin maa” -lyhytelokuvan tekeminen sekä tapahtumia Malmitalolla ja kouluissa. Lisätietoja: <http://munstadi.fi/sydan/>

Nuorten Omat Rajat ja Turvallisuus -kampanja on syksyllä 2020 toteutettava nuorten aloitteesta lähtenyt Ruuti-toimenpide, jolle myönnettiin rahoitus vuoden 2019 RuutiBudjetista. Kampanjan tavoitteena on antaa nuorille tietoa ja turvataitoja nuorten kokeman häirinnän sekä väkivallan ehkäisyyn. Tämän lisäksi kampanjalla halutaan vahvistaa nuorten sosiaalisia taitoja sekä antaa heille voimavaroja ja selviytymiskeinoja puolustaa itseään sekä pitää huolta omista rajoistaan. Idea kampanjasta on alun perin lähtöisin kahdelta Laajasalolta nuorelta, joiden kokemusten mukaan seksuaalisesta häirinnästä ei puhuta tarpeeksi. Lisätietoja: <http://nuortenymparistotila.munstadi.fi/nuorten-turvataitokampanja/>

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kestävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluissa kohdennetaan voimavaroja heikommissa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukenaan. Jalkautuva nuorisotyö havainnoi nuorten liikehdintää ja ajankohtaisia ilmiöitä yhteistyössä poliisin ja muiden toimijoiden kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121

25.11.2020

Asia/10

tiina.nurmi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 334

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

HEL 2020-007764 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää kokeilun, jossa se tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuutta kokeilla vapaaehtoistoimintaa työajalla. Aloitteessa on todettu, että useassa yrityksessä ja organisaatiossa tarjotaan työntekijöille mahdollisuutta kokeilla vapaaehtoistoimintaa työajalla esimerkiksi 1–2 päivää vuodessa.

Työajalla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa tai vapaaehtoistoimintaa varten myönnettävistä työ- tai virkavapaista ei ole määräyksiä Helsingissä sitovissa virka- tai työehtosopimuksissa. Mahdollisuus osallistua vapaaehtoistoimintaan työajalla olisi siten kaupungin työntekijänä päättämä erillinen harkinnanvarainen ratkaisu.

Helsingin kaupunki on yksi työnantaja, joten työnantajan velvollisuus tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen kohteluun ulottuu kaikkiin työntekijöihin ja viranhaltijoihin siitä riippumatta, missä kaupungin toiminnossa henkilö työskentelee. Työajalla tapahtuvan vapaaehtoistoiminnan käyt-

töönotto edellyttäisi siten, että sama mahdollisuus pitäisi pystyä järjestämään tasapuolisesti kaikille. Kokeilun aloittaminen on epätarkoituksenmukaista, jos etukäteen on tiedossa, että tasapuolista kohtelua ei voida taata.

Varsinkin tietyissä kaupungin tehtävissä on työvoimapula ja haasteita saada riittävästi sijaisia. Useat työt edellyttävät sitä, että myös yhden päivän poissaoloa varten tarvitaan sijainen. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa on tehtäviä, joihin olisi välttämätöntä saada sijainen myös lyhyiden poissaolojen ajaksi. Käytännössä henkilöstön vapauttaminen 1–2 päiväksi vapaaehtoistoimintaan tarkoittaisi, että kyseisten toimintojen esihenkilöiden pitäisi pystyä järjestämään vuosittain yhteensä useita tuhansia lyhyitä sijaisuuksia. Tämä kasvattaisi esihenkilöiden työkuormaa entisestään. Monet kaupungin tehtävät ovat lisäksi lakisääteisiä, joten olisi välttämätöntä varmistaa, että palvelutoiminta saadaan varmasti turvattua myös tällaisten poissaolojen aikana. Lisäksi sijaisten palkkaaminen aiheuttaa lisäkustannuksia.

Vapaaehtoistoimintaan osallistuminen on hyvin riippuvainen yksilön subjektiivisista arvoista. Mikäli vapaaehtoistoimintaa varten annettaisiin julkisin varoin palkallista vapaata, olisi syytä arvioida vastaako toiminta myös Helsingin kaupungin arvoja. Tällainen rajanveto kaupungin arvoihin soveltuvan vapaaehtoistoiminnan välillä olisi kuitenkin hyvin hankalaa.

Henkilöstön tasapuolinen kohtelu, sijaisten rekrytointiin liittyvät haasteet ja kasvavat kustannukset sekä Helsingin arvoja vastaavan vapaaehtoistoiminnan määrittämisen haasteet huomioon ottaen työajalla tapahtuvan vapaaehtoistoiminnan kokeilua ei olisi näin ollen tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 782

HEL 2020-007764 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 335

Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy tehokkaiisiin toimenpiteisiin valkoposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala tutkii parhaillaan pysyviä ja tehokkaita ratkaisuja valkoposkihanhien torjumiseksi keskeisimmillä puistoalueilla.

Kaivopuistossa käynnistyy kokeilu, jossa matalaa aitaa rakennetaan lisää ja kunnostetaan jo olemassa olevaa. Ensi keväänä aidan viereen jätetään leikkaamaton nurmivyöhyke. Kokeilun tavoitteena on, että hanhiemot poikasineen pystyttäisiin ohjaamaan muualle kuin juhlakentälle. Tämän lisäksi juhlakentällä kokeillaan ruohonleikkuuta isolla robottileikkurilla ja samalla seurataan, onko sillä vaikutusta hanhien käyttäytymiseen.

Selvitysten mukaan hanhet pysyvät poissa alueilta, joissa on pitkäksi kasvanutta heinää tai nurmea. Hanhien lentokyvyttömät poikaset eivät pääse myöskään umpinaisella aidalla rajatulle nurmialueelle, joten aidoilla rajatut nurmikot pysyvät melko siisteinä. Pitkä heinä tai umpinai-

set aidatut alueet eivät kuitenkaan sovi kaikkiin valkoposkihanhien valtaamiin kohteisiin.

Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee toimenpiteitä ensi kesäksi. Hanhien torjumiseksi toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti Kaivopuistoon, Arabianrantaan, Munkkiniemen rantapuistoon sekä Töölönlahden puistoon.

Valkoposkihanhien näillä ja muilla keskeisillä ongelma-alueilla aiheuttamien haittojen vähentämiseksi ja tehokkaiden toimenpiteiden mahdollistamiseksi kaupunki hakee poikkeuslupaa ELY-keskukselta ennen valkoposkihanhien seuraavaa kevätmuuttoa.

Tutustutaan Espoon ELY-keskukselle toimittamaan raporttiin ja hyödynnetään näitä tietoja omassa toiminnassa. Asiantuntijayhteistyötä on lisätty Helsingin ja Espoon välillä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 784

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään uudeksi kappaleeksi 8 kappale:

"Valkoposkihanhiin näillä ja muilla keskeisillä ongelma-alueilla aiheuttamien haittojen vähentämiseksi ja tehokkaiden toimenpiteiden mahdollistamiseksi kaupunki hakee poikkeuslupaa ELY-keskukselta ennen valkoposkihanhiin seuraavaa kevätmuuttoa. "

Tämä lisäys tulisi toiseksi viimeiseksi kappaleeksi, ennen "Tutustutaan Espoon..." alkavaa kappaletta.

Kannattaja: Tomi Sevander

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 627

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Viime vuosina valkoposkihanhiin laiduntamista puistoalueilla on yritetty torjua kokeilemalla hanhiaitoja sekä jättämällä pidempää heinäkasvustoa. Aitakokeilu perustuu lentokyvottomien hanhiin (poikaset, sulkasodon aika) kulkemisen estämiseen. Aitaa kokeiltiin Arabian rantapuistossa vuonna 2016. U-malliset aidat eivät ihan täysin pitäneet hanhia poissa, mutta tulokset olivat tyydyttäviä. Samaa hanhiaitaa kokeiltiin myös Kaivopuistossa vuosina 2017-2019, mutta edelleen vain tyydyttävien tuloksien.

Porolahden puistossa jätettiin nurmi leikkaamatta vuonna 2018, mutta nurmikoneleikkukokeilu toteutettiin ilman tarkempaa seurantatutkimusta. Leikkaamatta jätetty kasvusto jäi kuitenkin melko matalaksi, sillä puistossa kasvoi luonnostaan eri kärsämitä. Ne eivät kasva riittävän korkeiksi ohjaamaan hanhiin kulkua pois keskeiseltä puistoalueelta.

Selvitysten mukaan hanhet pysyvät poissa alueilta, joissa on pitkäksi kasvanutta heinää tai nurmea. Hanhiin lentokyvottomat poikaset eivät pääse myöskään umpinaisella aidalla rajatulle nurmialueelle, joten aidoilla rajatut nurmikot pysyvät melko siisteinä. Pitkä heinä tai umpinaiset aidatut alueet eivät kuitenkaan sovi kaikkiin valkoposkihanhiin valtaamiin kohteisiin.

Espoossa on karkotettu koiran avulla valkoposkihanhia Tapiolassa muutamilta erikseen ELY:n poikkeuslupahakemuksessa määritellyiltä nurmialueilta (Otsolahti, Leimuniitty, Silkkiniitty, Takojanpuisto). Näiden kohteiden yhteenlaskettu hanhimäärä oli vuonna 2019 SYKE:n ja Helsingin kaupungin yhteisessä laskennassa heinäkuun lopussa 41 % korkeampi kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Koirakarkotus ei alustavien tulosten perusteella näytä vähentävän hanhiin määrää loppukesällä.

Espoo raportoi oman kolmevuotisen poikkeuslupansa mukaisesti tehdyn hanhikarkotuksen tulokset vuosittain ELY:lle. Tutustumme Espoon raporttiin ja hyödynnämme tietoja tuloksista Helsingissä. Olemme myös lisänneet asiantuntijayhteistyötä Helsingin ja Espoon välillä.

Kaivopuistossa alkaa tänä syksynä kokeilu, jossa matalaa aitaa rakennetaan lisää ja kunnostetaan jo olemassa olevaa. Ensi keväänä aidan viereen jätetään leikkaamaton nurmivyöhyke. Kokeilun tavoitteena on, että hanhiemot poikasineen pystyttäisiin ohjaamaan muualle kuin juh-lakentälle. Tämän lisäksi juh-lakentällä kokeillaan ruohonleikkua isolla

25.11.2020

robottileikkurilla ja samalla seurataan, onko sillä vaikutusta hanhien käyttäytymiseen.

Kaupunkiympäristön toimialalla tutkitaan parhaillaan, millaisia pysyviä ja tehokkaita ratkaisuja löytyy valkoposkihanhien torjumiseksi keskeisimmillä puistoalueilla.

Hanhien suosimat puistoalueet ovat asukkaille tärkeitä virkistysalueita ja osa niistä myös puistohistoriallisesti arvokkaita kohteita, joissa toimenpiteet tulee suunnitella kohteisiin sopiviksi. Ensi kesää ajatellen toimialalla sovitaan tavoitteet torjuntaan, suunnitellaan tavoitteiden mukaiset toimenpiteet keskeisimpiin valkoposkihanhien suosimiin puistoihin. Samalla sovitaan toimenpiteiden seurannasta, joilla voidaan arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta. Hanhien torjumiseksi toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti Kaivopuistoon, Arabianrantaan, Munkkiniemen rantapuistoon sekä Töölönlahden puistoon.

20.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

§ 336

Valtuutettu Otto Meren aloite haitallisten vieraslajien pyynnin tehostamiseksi

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Otto Meri ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää keinoja tehostaa kaupungin alueella tapahtuvaa haitallisten vieraslajien pyyntiä, jotta alkuperäisten luonnonvaraisten eläinlajien elinolosuhteet paranisivat.

Rakentamispalveluliikelaitos Stara tekee pienpetokantojen rajoittamiseen tähtäävää työtä luonnonsuojelualueilla. Työ keskittyy Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin lintuvesien sekä Harakan saaren luonnonsuojelualueiden linnuston suojelemiseen. Pyyntiä on laajennettu myös linnustollisesti arvokkaille saarille. Haitallisten vieraslajien pyyntialueet suunnitellaan yhdessä ympäristöpalvelujen kanssa.

Viikin akateemisilla metsästäjillä (VAM) ollut merkittävä rooli pienpetokantojen rajoittamistyössä Viikin Vanhankaupunginlahden kansainvälistikin merkittävällä linnuston suojelualueella. Stara tekee pyyntityötä kaupungin omistamalla maa-alueella ja VAM valtion omistamalla alueella. Sipoon Kaunissaareen on myönnetty metsästyslupa paikalliselle Sibbo Skärgårds Jaktförening -metsästysseuralle pienpetojen pyyntiin.

Östersundomin alueelta on vuokrattu alueita sekä hirvieläinten että pienriistan metsästyksen paikalliselle Östersundom Jaktförening - metsästysseuralle.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito on myöntänyt joitakin metsästyslupia yksityishenkilöille yksittäiseen ongelmakohteeseen tai alueille, joilla pyynti tukee luonnonsuojelun tavoitteita. Linjausten ja tavoitteiden kannalta erityisen merkittävässä kohteissa on annettu pyyntityöhön käytettäväksi loukkuja ja rautoja. Myös kanin pyynnissä on kaupungin organisoima ja ohjeistama metsästysjousiryhmä, joka pyytää kaneja ai-datuilla siirtolapuutarha-alueilla metsästyslupalla.

Tiheästi asuttu kaupunkialue soveltuu huonosti perinteisen vapaa-ajan metsästyksen. Kaikki metsästys metsästysseuroille vuokraamattomilla alueilla liittyy linnustonsuojeluun, kaupungin omaisuuden suojele-miseen tai sairaiden ja merkittävää häiriötä julkisilla alueilla aiheuttavien eläinyksilöiden pyydystämiseen. Kaupunkiympäristön haastavat olo-suhteet edellyttää metsästäjältä osaamista, joka kyetään parhaiten varmistamaan myöntämällä pyyntilupia yksittäisille metsästäjille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 783

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 611

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin omistamilla maa-alueilla tapahtuvan metsästyksen linjauksista päättää kaupunkiympäristön toimialan ylläpito -yksikkö. Tiheästi asuttu kaupunkialue soveltuu huonosti perinteisen vapaa-ajan metsästyksen harrastusalueeksi. Tästä syystä kaikki metsästys metsästykseseuroille vuokraamattomilla alueilla liittyy linnustonsuojeluun, kaupungin omaisuuden suojelemiseen tai sairaiden ja merkittävää häiriötä julkisilla alueilla aiheuttavien eläinyksilöiden pyydystämiseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito tilaa Staralta pienpetokantojen rajoittamiseen tähtäävää työtä luonnonsuojelualueiden ylläpitotyönä. Tämä työ keskittyy Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin lintuvesien sekä Harakan saaren luonnonsuojelualueiden linnuston suojelemiseen. Muiden saarien pyyntiä on laajennettu kahden viime vuoden aikana linnustollisesti arvokkaille Helsingin saarille. Haitallisten vieraslajien pyyntialueet suunnitellaan yhdessä ympäristöpalvelujen kanssa. Luonnonsuojelualueiden ylläpitotyön lisäksi muilta alueilta pyydytetään vuosittain eläinsuojelullisista syistä muutamia sairaita eläimiä, lähinnä kapisia supikoiria ja kettuja.

Kaupungin lisäksi on Viikin akateemisilla metsästäjillä, VAM, ollut merkittävä rooli pienpetokantojen rajoittamistyössä Viikin Vanhankaupunginlahden kansainvälisestäkin merkittävällä linnuston suojelualueella. Stara tuottaa pyyntityön kaupungin omistamalle maa-alueelle ja Viikin akateemiset metsästäjät tuottavat samaa työtä valtion omistamalla alueella. VAM:n metsästäjien työpanos valtion alueella tukee luonnollisesti

kaupungin alueen pienpetopyyntiä. Tästä syystä pyyntityön jatkuvuuden ja pyyntipaineen tason säilyttämiseksi on sovittu Akateemisten metsästäjien kanssa, että pyyntityöstä maksetaan heille tulokseen pohjaava korvaus 30 euroa / pienpeto. Vuosittain maksettavan korvauksen keskiarvo vuosille 2011–2017 on ollut 750 euroa. Kaupungin yhteistyö Viikin akateemisten metsästäjien kanssa on jatkunut vuodesta 2001 saakka. Vuoteen 2010 saakka oli voimassa sopimus, jossa VAM teki pyyntiä ja kaupunki maksoi siitä kiinteän summan 800 euroa keväällä ja 800 euroa syksyllä. Innostus pyyntityöhön VAM:n keskuudessa kuitenkin hiipui ja siksi sopimus vaihdettiin työn tuloksellisuuteen pohjaavaan sopimukseen. Tämän tulokseen pohjaavan korvauksen lisäksi kaupunkiympäristön ylläpito on hankkinut Staran kautta VAM:lle joitakin pienpetopyyntiin tarkoitettuja loukkuja sekä rakennusmateriaalia petojen vahtimiskopin rakentamiseen vuonna 2017 noin 900 euron arvosta. Siipoon Kaunissaareen on myönnetty metsästyslupa paikalliselle Sibbo Skärgårds Jaktförening -metsästysseuralle pienpetojen pyyntiin. Östersundomin alueelta on vuokrattu alueita sekä hirvieläinten että pienriistan metsästykseen paikalliselle Östersundom Jaktförening -metsästysseuralle. He tekevät aktiivista pienpetojen metsästystä omilla alueillaan ja siten tukevat omalla toiminnallaan myös Östersundomin lintuvesien pyynnin kokonaisvaikutusta.

Kaupungin oman tuotannon lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ylläpito myöntää joitakin metsästyslupia yksityishenkilöille, jotka haluavat tehdä pienpetojen pyyntiä linjauksia tukevissa kohteissa. Nämä luvat myönnetään joko tiettyyn paikalliseen ongelmakohteeseen tai sitten alueille, joilla pyynti tukee luonnonsuojelun tavoitteita. Yksittäiset luvat valmistellaan Starassa ja päätös luvasta tehdään kaupunkiympäristön ylläpidossa. Linjausten ja tavoitteiden kannalta erityisen merkittävässä kohteissa kaupunki on antanut pyyntityöhön loukkuja ja rautoja käyttöön. Myös kanin pyynnissä on kaupungin organisoima ja ohjeistama metsästysjousiryhmä, joka pyytää kaneja aidatuilla siirtolapuutarha-alueilla metsästysluvalla. Ryhmän koko on rajattu noin 20 henkilöön. Ryhmä on periaatteessa avoin, mutta ryhmän jäsenenä pysyminen edellyttää todennettua aktiivisuutta pyynnissä.

Kaikkialla luonnonsuojelualueiden pyynnissä on siirrytty tai siirtymässä kohti palkkatyönä tehtävää vieraslajipoistoa. Työtä on kuitenkin niin paljon, vaikeissa paikoissa ja pyynti tapahtuu haastavaan aikaan, jolloin sitä ei saada mitenkään hoidettua vapaaehtoisella harrastustoiminnalla. Harrastustoimintaan pohjaavissa projekteissa jatkuvuus on iso ongelma, johon myös Helsingin kaupunki on törmännyt linnustonsuojelualueiden vieraspetopyynnin organisoinnissa. Vuosien arvokas työ vaaluu hukkaa, kun esimerkiksi metsästysseuran pari aktiivisinta jäsentä vaihtaa harrastusta tai asuinpaikkaa.

Usein harrastustoiminnassa sen isoin merkitys on harrastajien henkiseen hyvinvointiin ja sosiaaliseen yhdessäoloon. Jo metsästysseurojen säännöt usein aiheuttavat sen, että kaikkia jäseniä pitää kohdella tasapuolisesti ja kaikki pitää päästä mukaan. Valitettavasti etenkin Helsingin kaupungin alueen kaltaisessa ympäristössä tämä aiheuttaa isoja haasteita pyyntiolosuhteiden, pyyntiporukan osaamisen sekä motivaation puolesta.

Vapaaehtoisuuteen pohjaavasta työstä on saatu parempia kokemuksia yksittäisten vapaaehtoisten henkilöiden työstä. Luopumalla seuratoiminnasta olemme saaneet laadullisesti ja määrällisesti parempia tuloksia. Ylläpito käyttää vuosittain 70 000 euroa haitallisten vieraslajien pyyntiin.

Liitteenä kolme karttaa Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin ja Kaivopuiston edustan saarten pienpetoloukuista ja minkkirautoista. Harmaat ovat minkkirautoja ja värilliset pienpetoloukkuja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava, puhelin: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

§ 337

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite puuston ja kasvillisuuden merkityksen selvittämisestä melu-, pöly- ja näkösuojana ennen harvennustöitä

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Tämän ponnin hyväksyessään valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja parantaa ja monipuolistaa tiedotusta suunnitelluista puistojen ja metsien harvennuksista alueiden asukkaille ja käyttäjille esimerkiksi stadiluotsien osaamista hyödyntäen Valtuusto edellyttää, että selvitetään myös keinoja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi suunnitelmien valmistelussa. (Johanna Nuorteva)

Käsittely

Valtuutettu Johanna Nuorteva ehdotti valtuutettu Leo Straniuksen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Tämän ponnin hyväksyessään valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja parantaa ja monipuolistaa tiedotusta suunnitelluista puistojen ja metsien harvennuksista alueiden asukkaille ja käyttäjille esimerkiksi stadiluotsien osaamista hyödyntäen Valtuusto edellyttää, että selvitetään myös keinoja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi suunnitelmien valmistelussa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

5 äänestys

Valtuutettu Johanna Nuortevan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Tämän ponnin hyväksyessään valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja parantaa ja monipuolistaa tiedotusta suunnitelluista

puistojen ja metsien harvennuksista alueiden asukkaille ja käyttäjille esimerkiksi stadiluotsien osaamista hyödyntäen Valtuusto edellyttää, että selvitetään myös keinoja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi suunnitelmien valmistelussa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 72

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Parkarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho

Poissa: 4

Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen, Otto Meri, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Johanna Nuortevan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tulee tiedottaa alueen asukkaille ja käyttäjille, ja tarjota mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista. Lisäksi aloitteessa esitetään, että ennen harvennukseen ryhtymistä tulee tehdä arvio puuston ja kasvillisuuden merkityksestä näkö-, melu- ja pölyesteenä, ja pyrkiä säilyttämään nämä ominaisuudet maltillisesti suoritettavien hoitotöiden yhteydessä.

Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristölautakunnan tapaan, että suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Tämän vuoksi viheralueiden harvennussuunnitelmista tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin lähialueen asukkaille ja käyttäjille, ja varmistetaan heidän mahdollisuutensa vaikuttaa suunnitelmiin.

Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi määritellyillä alueilla, tärkeissä virkistymetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin alueille, joilla niistä on selkeintä hyötyä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 790

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 561

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Johanna Nuorteva ja 16 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan tarvetta selvittää puuston ja kasvillisuuden merkitys melu-, pöly ja näkösuojana ennen harvennustöitä. He esittävät, että alueiden asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puistojen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. He esittävät myös, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tiedotetaan kyseisen alueen asukkaille ja käyttäjille ja tarjotaan mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista.

Valtuustoaloitteessa pidetään tärkeänä, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja kasvisto, ja että tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyyttä ja että sitä olisi tärkeä vaalia.

Helsingin metsäalueiden hoitoa ohjaavat luonnonhoidon työohjeet sisältävät ohjeistuksen melu-, pöly- ja näkösuojana toimivien suojamet-

sien hoitoon. Ne pohjautuvat metsien suojavaikutuksesta ja sen ylläpidosta tehtyyn tutkimukseen. Käytössä olevat ohjeet ovat asukkailla nähtävillä kaupungin luonnonhoitoa käsittelevillä nettisivuilla.

Suojametsien hoitotoimenpiteitä tehdään puuston kasvun turvaamiseksi, että ne säilyttäisivät elinvoimaisuutensa ja suojavaikutuksensa myös tulevaisuudessa. Hoitotoimenpiteitä ohjataan työohjeissa siten, että puustorakenteessa säilyy kerroksellisuus ja että metsissä on eri-ikäisiä puita metsien jatkuvuutta ylläpitämässä. Suojapuustojen hoidossa on tärkeää huolehtia, että metsissä on sekä lehti- että havupuita. Erityisesti kuuset sopivat sekapuustona hyvin suojapuustoksi, koska niiden oksisto yltää maahan saakka ja ne ovat talvisinkin vihreitä. Suojametsät tarvitsevat lieviä säännöllisiä hoitoharvennuksia säilyttääkseen kasvunsa ja alas saakka ulottuvat oksistonsa. Suojametsissä turvataan myös luonnon monimuotoisuutta mm. jättämällä niihin lahopuuta.

Liikennemelulta suojaavien suojametsien ja puustojen suojavaikutuksista tehtyjen tutkimusten mukaan moottoritien ja asuinalueen välille tarvitaan vähintään 100 metrin levyinen suojametsä, jotta melutaso laskee asuinalueella hyväksyttävälle tasolle. Jos suojametsä on leveydeltään 50 metriä tai vähemmän, joudutaan melun vaimennukseen käyttämään meluvallia tai –aitaa. Vaikka puusto ei pystykään melua vaimentamaan edellä kuvatussa tapauksessa, jossa metsäalue on kapea, on sillä tärkeä tehtävä näköyhteyden katkaisijana, sillä tällöin ihmiset eivät koe melulähdettä niin häiritseväksi. Liikenteen epäpuhtauksien suodattajana toimivat monikerroksiset puustovyöhykkeet parhaiten, koska tällöin puuston sisään kulkeva ilmavirta vaimenee ja sen mukana kulkeutuvat pienhiukkaset kerääntyvät lehvästöön ja kasvillisuuteen eikä niitä päädy asuinalueelle.

Suojametsät luokitellaan eri kaupunginosille laadittavissa aluesuunnitelmissa sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa omaan hoitoluokkaansa C3 suojametsät. Luokittelu tehdään arvioiden metsien laatu ja merkitys moniammatillisessa suunnittelutyöryhmässä, johon kuuluu niin maisema-arkkitehteja, biologeja kuin metsien hoidon suunnittelijojakin. Aluesuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, jolloin mm. suojametsien sijainnit ja niiden hoitotavoitteet ovat asukkaiden kommentoitavana. Tämän lisäksi kaikista luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmien mukaisista hoitotöistä tiedotetaan lähialueiden asukkaita maastotiedottein Staran toimesta ennen töiden aloittamista.

Valtuustoaloitteessa esille tuodun Kumtähdenkentän puiston poistettavat, huonokuntoiset puut määriteltiin vuosina 2016-2017 tehdyn puiston puuvartisen kasvillisuuden inventoinnin perusteella. Poistettava puusto esitettiin puistosuunnitelmassa, joka oli nähtävillä vuonna 2018. Suun-

nitelma perustui vuonna 2017 julkaistuun puistohistoriallisen selvitykseen, jossa tunnistettiin Kustaa Vaasan tien varren reunapuuston arvo osana puistoa. Selvityksessä todettiin tarve siistiä reunan vesakkoa ja poistaa huonokuntoisia puita, jotta reunapuusto pysyy elinvoimaisena ja nuorempi puusto saa kasvuun tarvitsemansa valon.

Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Erityisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

25.11.2020

Asia/14

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 338

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisesta peruskorjausten ja uudisrakennusten suunnittelussa

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki vahvistaisi henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia julkisten rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen suunnittelussa ja toteutuksessa siten, että heidän osaamisensa ja näkemyksensä tilojen tarpeista otettaisiin nykyistä paremmin huomioon kaikissa hankkeen vaiheissa.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausuntoon viitaten, että julkisten rakennusten peruskorjausten ja uudisrakennushankkeiden toteuttamista määrittävät toimialakohtaiset suunnitteluohjeet ja laatuvaatimukset valmistellaan yhteistyössä palvelutoimintojen kanssa. Niitä muokataan kunkin toimialan palvelukokonaisuuksista saadun käyttäjäpalautteen ja -tarpeiden perusteella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan henkilöstöä on osallistettu raken-

nushankkeiden suunnitteluvaiheisiin eri keinoin. Hankesuunnittelua tehdään yhteistyössä käyttäjätoimialojen henkilökunnan kanssa käyttäen hyväksi mm. palautekyselyjä, suunnittelijoiden ja käyttäjien tiedon vaihtoon perustuvia käyttäjäkokouksia, työpajoja ja projektiryhmyöskentelyä toimialasta riippuen. Käytössä olevilla osallistamiskeinoilla varmistetaan, että tilat vastaavat toimialakohtaisia toiminnallisia tavoitteita, laatuvaatimuksia ja varustelutarpeita, ja tukevat näin henkilöstön työtä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulu- ja päiväkotihankkeissa tilapalvelut laatii pedagogisen suunnitelman yhdessä käyttäjätoimialan henkilökunnan kanssa. Suunnitelma toimii tilasuunnittelun ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana jo hankkeiden tarvekuvausta laadittaessa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viimeisimmissä hankkeissa käytetty henkilöstön kuulemiseen myös avointa Kerro kantasi -kyselyä varmistamaan, että mahdollisimman monen henkilöstöön kuuluvan näkemykset tulevat huomioonotetuksi. Lisäksi on hyödynnetty Crowstmielipidekyselyä, johon ovat voineet vastata niin kaupunkilaiset kuin henkilöstökin. Kyselyt ovat tuottaneet laadukkaita vastauksia suunnittelutyön tueksi. Niistä saadut kokemukset ovat positiivisia, ja kyselyiden tekemistä aiotaan jatkaa.

Kaupunkiympäristön toimialalle Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuteen perustettu pysyvä Toimivuuden varmistamisen työryhmä kerää ja analysoi rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet osana hankkeiden toimivuuden varmistamista. Palaute käydään läpi hankkeen henkilöstön kanssa oppimisen vuoksi ja kiinteistönhoidon kanssa kiinteistönhoidon toiminnan kehittämiseksi. Tätä uutta palautejärjestelmää ehdittiin pilotoida Jätkäsaaren peruskoulussa helmikuussa 2020 ennen koronapandemian aiheuttamaa poikkeustilaa. Lähiopetuksen jälleen käynnistyttyä on palautejärjestelmällä tarkoitus selvittää myös muun muassa Resson lukion henkilökunnan kokemuksia koulurakennuksen perusparannuksesta.

Kaikkien käyttäjätoimialojen tavoitteena on tarjota henkilöstölle vaikutusmahdollisuuksia rakennusten peruskorjausten ja uudisrakentamisen suunnitteluun ja toteutukseen resurssitehokkaasti sellaisissa asioissa, joihin henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa. Kaupunkiympäristötoimialan tehtävänä on toteuttaa käyttäjätoimialojen määrittelemät tilatarpeet kokonaistaloudellisesti ja kestävästi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

25.11.2020

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 742

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.10.2020 § 121

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Henkilöstön osallistaminen rakennushankkeiden suunnitteluvaiheessa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Koulu- ja päiväkotihankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut tekee yhteistyössä palveluiden kanssa linjaukset ja laatii suunnitteluohjeet. Suunnitteluohjeita muokataan kentältä saadun palautteen perusteella vahvistamaan varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien toiminnallisia tavoitteita.

Käyttäjätöimiala laatii pedagogisen suunnitelman yhdessä henkilökunnan kanssa. Suunnitelma toimii tilasuunnittelun ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana tarvekuvausta laadittaessa.

Hankkeiden yhteydessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankesuksikön projektiarkkitehdit järjestävät hankekohtaisia käyttäjäkokouksia. Käyttäjäkokouksissa suunnittelijat saavat lisätietoja toiminnasta ja tilojen toiminnallisuudesta. Käyttäjäkokouksiin osallistuu yksikön johtaja ja tämän kutsumana muuta henkilökuntaa. Yksikön johtaja välittää tietoa henkilökunnalle ja on vastuussa henkilökunnan osallistamisesta. Käyttäjäkokouksia järjestetään eri aihepiireistä kuten aineopetusluokkien kalustuksesta, ICT-ratkaisuista ja tilojen varustuksesta.

Lisäksi henkilökunta osallistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtokalustesuunnitteluun. Lasten ikä huomioiden lapsia osallistetaan pihan ja irtokalusteiden suunnitteluun.

Myöskään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla uusien rakennusten suunnittelua ei tehdä pelkästään hallinnon puolella vaan suunnittelun yhteydessä kootaan palautetta ja tarpeita yksikön henkilöstöltä.

Nuorisotilojen suunnitteluohjeet valmistuivat viime vuonna. Ne laadittiin yhteistyössä nuorisopalveluiden henkilökunnan kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimialan isojen keskusten - terveys- ja hyvinvointi-, perhe- ja seniorikeskusten - laatuvaatimukset valmistuivat tänä vuonna. Niitä laatimassa olivat myös palvelutoimintojen edustajat, lähinnä sellaisia esimiehiä, jotka olivat aikaisemmin olleet mukana useammassa hankkeessa ja saaneet sitä kautta kokemusta.

Toimialan erillisissä hankkeissa on kohteeseen muuttavien esimiesten muodostama projektiryhmä, joka kohteittain tarkastaa, että tilat vastaavat laatuvaatimuksia. Näin varmistetaan, että tilat varustetaan oikein tukemaan henkilöstön työtä.

Hankkeiden työpajoissa on aina mukana henkilöstön edustajia. Viimeisimmissä hankkeissa on käytetty henkilöstön kuulemiseen myös avointa Kerro kantasi -kyselyä. Kokemukset ovat positiivisia ja kyselyjen tekemistä aiotaan jatkaa. Tavoitteena on saada jokaisen henkilöstön kuuluvan näkemys. Mielipiteet saattavat olla hyvinkin ristiriidassa kes-

kenään, ja hiljaisten ääni jää kuulematta, mikäli asioita käsitellään ai-noastaan työpajoissa tai kokouksissa.

Myös crowd-kyselystä on saatu hyviä kokemuksia ja laadukkaita vas-tauksia. Siihen voivat liittyä niin kaupunkilaiset kuin henkilöstökin. Pa-lautteita on käsitelty asukaspalautteina, mutta henkilöstölle on kerrottu, että heillä on yhtä lailla mahdollisuus osallistua.

Kaikkien käyttäjätoimialojen tavoitteena on henkilöstön - ja muidenkin käyttäjien ja yhteistyötahojen - osallistaminen tavalla, joka ei käytä re-sursseja turhaan eikä luo katteettomia odotuksia, ts. osallistamalla sel-laisiin asioihin, joihin henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikut-taa.

Kaupunkiympäristötoimialan tehtävä on toteuttaa käyttäjätoimialojen määrittelemät tilatarpeet kokonaistaloudellisesti ja kestävästi.

Palautejärjestelmä

Helsingin kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman toteutusohjelmassa on kohta 3.2.3.f Rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet: ”Kerä-tään ja analysoidaan rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet. Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen on perustettu pysyvä Toimivuuden varmistamisen työryhmä. Työryhmä kerää ja ana-lysoi rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet osana toimivuuden varmistamista. Palaute käydään läpi hankkeen henkilöstön kanssa hankkeissa oppimisen vuoksi ja kiinteistönhoidon kanssa kiinteistön-hoidon toiminnan kehittämiseksi.”

Edellä mainittu Toimivuuden varmistamisen työryhmä on laatinut RALA ry:n palautejärjestelmään viisi kysymyskokonaisuutta palautteen saa-miseksi rakentamishankkeen onnistumisesta sekä rakennuksen tilojen toimivuudesta, työn laadusta ja sisäympäristöolosuhteista sekä kiinteis-tönhoidon toimivuudesta. RALA-palautejärjestelmä on ollut rakennut-tamispalvelulla aktiivisessa käytössä jo HKR-Rakennuttajan ajoista saakka rakentamishankkeen suunnittelijoiden, urakoitsijoiden ja tilaajan välisten kokemusten kartoittamiseksi. Nyt samaan palautejärjestelmään on lisätty hallintokunnan tilahallinnolle ja loppukäyttäjälle mahdollisuu-det palautteenantoon omilla kysymyskokonaisuuksillaan.

Palautekyselyn kysymyskokonaisuudet ovat:

1 Hankkeen suunnittelu

2 Rakennusaika - toteutus

3 Tilojen ja pihan toimivuus ja työn laatu

4 Tilojen olosuhteet

5 Kiinteistönhoidon toimivuus

Osat 1 ja 2 lähetetään hallintokunnan tilahallinnolle, osat 3 ja 4 lähetetään loppukäyttäjälle eli rakennuksen henkilökunnalle ja osa 5 lähetetään rakennuksen kiinteistöhoitajalle.

Uutta palautejärjestelmää ehdittiin helmikuussa 2020 pilotoida ainoastaan Jätkäsaaren peruskoulussa ennen koronapandemian aiheuttamaa poikkeustilaa. Lähiopetuksen jälleen käynnistyttyä on palautejärjestelmällä tarkoitus selvittää esim. Ressun lukion ja/tai Botby grundskolanin henkilökunnan kokemuksia.

Käsittely

29.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Reetta Amper. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Reetta Amper, projektinjohtaja, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

§ 339

Valtuutettu Emma Karin aloite linjauksesta lintujen pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy valmistelemaan linjausta, jolla lopetetaan kaikki kesäaikaiset puiden hakkuut muista kuin aivan pakottavista syistä. Aloitteessa katsotaan, että huolellisella suunnittelulla rakennushankkeisiin liittyvät hakkuut voidaan toteuttaa häiritsemättä lintujen pesimärauhaa.

Nykytilanteessa aloitteessa tarkoitetuissa puiden hakkuissa tulee noudattaa kaupungin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevaa ohjetta, jossa todetaan seuraavaa: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille.

Kaupunginhallitus katsoo, että aloite kesäaikaisten puiden hakkuiden lopettamisesta on perusteltua selvittää eri näkökulmista. Linjaus sen vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa

25.11.2020

olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028. Linjauksen valmistelussa tullaan ottamaan huomioon ainakin seuraavat näkökohdat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus lintustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko kaupungin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa- jaoston lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 751

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. haittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmille pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöjen mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja

25.11.2020

myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämistä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakkuuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

§ 340

Valtuutettu Tapio Klemetin aloite autopaikkojen rakennuskustannusten huomioimisesta maankäyttömaksuissa

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että autopaikkojen rakentamiskustannuksia kompensoitaisiin nykyistä enemmän määritettäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia vapaaehtoisen täydennysrakentamisen edistämiseksi. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaavamuutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteut-

tamiseksi. Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastavassa kaavamuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvonnousun tasoa.

Kaupunkiympäristötoimialalla viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliitisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Maankäyttösopimusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määräiti kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta. Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asumiseen 700 000

k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, mukaan lukien asemakaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikoitusratkaisuja otetaan siis jo nykyisellään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki pyrkii edistämään vanhojen alueiden täydennysrakentamista maksamalla täydennysrakentamiskorvausta ensisijaisesti sellaisissa asemakaavanmuutoshankkeissa, joissa vuokratontin haltija luovuttaa asemakaavamuutoksen myötä syntyvän uuden rakennusoikeuden kaupungin vapaaseen hallintaan. Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkinaarvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten. Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitouutusta voidaan lisätä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 743

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 634

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta allekirjoittajaa ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että vapaaehtoista täydennysrakentamista edistetään kompensoimalla autopaikkojen rakentamiskustannuksia nykyistä voimakkaammin määrättäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaava-muutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Lautakunta toteaa, että Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maanomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojuuksia jne. maanomistaja ei voisi uutta

rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.

Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan saama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastaavassa kaavamuuutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvonnousun tasoa.

Viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttösopimusmenettelystä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpiteitä. Asemakaavamuuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta.

Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asu-

miseen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, myös asema-kaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikkitusratkaisuja otetaan siis jo nykyään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvauksista

Menettely on kaupungin itse luoma. Erillislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten.

Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 341

Valtuutettu Mia Haglundin aloite Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunki aloittaa suunnittelun Vaasankadun muuttamisesta pihakaduksi. Aloitteen tekijöiden mukaan Vaasankatua tulee kehittää katutilaksi, jossa kulku tapahtuisi kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla, kuitenkin sallien myös autoliikenteen. Lisäksi puistomaisella pihakadulla liikkeet voisivat avautua enemmän kadulle luoden elävämpää kaupunkitilaa.

Kaupunginhallitus katsoo asiasta saatuun kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Vaasankadun muuttaminen pysyvästi pihakaduksi ei ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen sijaan kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä mahdollistamalla tulevaisuudessa kevyin järjestelyin toteutettavia kokeiluja katualueiden järjestelyjen muuttamisesta jalankulki- ja ystäväisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi. Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadun-

varsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kokeiluja väliaikaisista katujärjestelyistä suunniteltaessa liikenne- ja katusuunnittelu sekä vuorovaikutus ovat keskeisessä roolissa. Kaupunginhallitus pitääkin tärkeänä, että myös mahdollisten kokeilujen toteutuksessa edellytetään laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi ennen piha- katu- tai muidenkaan katutilaan kohdistuvien suunnitelmien laatimista kadun ja sen poikkikatujen yritysten suhtautuminen mahdollisiin kehittämisehdotuksiin tulee selvittää yhteistyössä yritysluotsien kanssa.

Katuympäristön parantamisen resurssit ovat lähivuosina vähäiset Vaasankadun kaltaisissa kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta. Vaasankadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa.

Edellisen kerran Vaasankadun liikennejärjestelyjä käsiteltiin valtuustoa- loitteen käynnistämänä vuonna 2013. Tuolloin Vaasankatua esitettiin muutettavaksi kävelykaduksi. Aloitteen johdosta Vaasankadulla toteutettiin kesäkaudella 2013 kaupunginvaltuuston edellyttämällä tavalla kävelykatukokeilu väliaikaisjärjestelyin. Vaasankadun kävelykatukokei- lun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet-terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoa on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun kautta ja se on varustettu tapahtuma- sähköllä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit- tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	--	---	------------------------------	--

25.11.2020

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 785

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Väliaikaisia katutilan viihtyvyyttä lisääviä järjestelyjä kokeillaan Vaasankadulla kesällä 2021.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6 (2 tyhjää).

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 562

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2013, että Vaasankadulla kokeillaan kesäaikaista kävelykatua, sillä määrärahojen niukkuuden vuoksi katua ei ollut mahdollista muuttaa kävelykaduksi rakenteellisesti. Liikennesuunnittelupäällikön päätöksen 26.4.2013 mukaisesti Vaasankatu muutettiin kävelykaduksi 1.6. - 30.9.2013 väliseksi ajaksi. Kokeilu toteutettiin kevyesti tilapäisillä liikennemerkeillä. Kaupunki järjesti puitteet kokeilulle, toimi lupaviranomaisena muun muassa terassien laajentamiselle sekä vastasi kokeilun vuorovaikutuksesta ja seurannasta. Kävelykatukokeilusta raportoitiin lautakunnalle 26.11.2013 lähinnä uusien toimintatapojen ja vuorovaikuttamisen näkökulmasta. Kävelykatukokeilu poisti kadulta 80 asukaspysäköintipaikkaa ja huoltoajo kadulla oli edelleen mahdollista kello 5 – 11 välisenä aikana.

Pihakadulla tarkoitetaan jalankululle ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua katua. Pihakadun yleisvaikutelman tulee olla sellainen, että autoilija tai muu ajoneuvon kuljettaja huomaa liikkuvansa hänelle itselleen ja jalankulkijoille yhteisesti tarkoitettulla alueella, jossa hänen tulee ajaa hitaasti ja väistää jalankulkijoita. Tieliikennelaissa pihakadulle on määritelty omat liikennesäännöt:

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä pysäköintipaikoilla.
- Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.
- Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.
- Jalankulkija saa kulkea sen kaikilla osilla ajoneuvoliikennettä kuitenkin tarpeettomasti estämättä.
- Risteyksessä pihakadulta tulevan kuljettajan on aina väistettävä muuta liikennettä.

Vaasankatu on tonttikatu, jonka molemmin puolin on kadunvarsipysäköinti sallittu. Nopeusrajoitus on 30 km/h. Ajoradan leveys on 5 metriä ja jalkakäytävien perusleveydet 4 metriä. Liittymien kohdat on kavennettu kadunylitysten kohdalla. Suojateitä on merkitty vain risteysalueille. Kinaporinkadun ja Vaasankadun liittymiskohta on varustettu korotetulla suojatiellä. Pyöräilijät käyttävät ajorataa. Fleminginkadun ja Kinaporinkadun välisellä katuosuudella on tasa-arvoisia katuliittymiä 125 - 160 metrin välein. Kaupungin liikennemäärätiedot ovat Vaasankadulla 27 vuotta vanhoja, joten katu on lisätty liikenne- ja katusuunnittelupalvelun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärien laskentaohjelmaan keväälle 2021. Samassa yhteydessä on tarkoitus laskea myös jalankulkijamääriä. Vuoden 1993 laskentojen mukaan liikennemäärät ovat olleet keskimäärin 1800 - 4100 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Vuosina

2009 – 2020 kadulla tapahtui 22 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta, joista yksi johti henkilöauton kuljettajan ja yksi jalankulkijan loukkaantumiseen. Muut onnettomuudet ovat olleet pääosin moottoriajoneuvoihin kohdistuneita omaisuusvahinkoja. Kadun pinnoitteet ovat luonnonkiveä erotuskaistoilla, joilla on paikoin pyörätelineitä. Kadun pohjoisreunassa on puurivi. Katutilassa on siten useita erilaisia jalankulkijoiden viihtyisyyttä ja liikenneturvallisuutta lisääviä elementtejä.

Jotta Vaasankadun pihakaduksi muuttaminen olisi tarkoituksenmukaista ja tukisi tieliikennelain säännöksiä toteutumista, kadun liikennemäärien tulisi olla alhaiset, enintään 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pihakadulla ei saa olla jalankulkua ja muuta liikennettä toisistaan erottavia jalkakäytäviä. Myös suoraa yli 50 metriä pitkiä katuosuuksia tulee välttää. Autojen läpiajoliikenne tulee estää rakenteellisesti. Pihakadun sisään- ja ulosajokohdan tulee myös erottua reunakivijärjestelyiltään muista normaaleista katuliittymistä eikä pihakatu saisi olla yksi nelihääraristeyksen haaroista. Kadun huoltoliikenteen tulee olla vähäistä. Pihakaduilla panostetaan muun muassa päällysteiden, valaistuksen ja kalusteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun siten, että niillä voidaan turvata pihakadun toiminnallisuus ja kunnossapito.

Vaasankadun katutilan muuttaminen kokonaan tai osittain pihakaduksi edellyttää liikenne- ja katusuunnittelua, huoltoliikenteen tarpeiden ja reittien selvittämistä, kadunvarsipaikkojen poiston vaikutusten ja yritysvaikutusten arviointia, laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Liikennesuunnittelun ja vuorovaikutuksen tarve koskee myös kokeiluja. Kadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa. Katua on kunnostettu hiljattain. Olemassa olevan ympäristön, kuten Vaasankadun, parantamisen resurssit ovat vähäiset seuraavina vuosina niissä kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta, ellei hankkeelle ole järjestettävissä erillismäärärahaa.

Vaasankadun kävelykatukokeilun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet -terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoon on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun, joka on luotu helpottamaan tapahtumien ja vuokrauksien organisointia, kautta. Aukion kehittämistyö jatkuu, mikä antaa suuntaviivoja myös alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tähän mennessä aukiolle on rakennettu jo tapahtumasähkö. Vaasankadun elävöittämiseksi asukkaat voivat hyödyntää myös kaupungin yritysluotseja. Pihakaduksi muuttaminen ei siten ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisäys lausunnon loppuun:

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys lausunnon loppuun: Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vihreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

25.11.2020

Tyhjä: 1
Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 342

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite henkilökohtaisen päästökaupan kokeilusta Helsingissä

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsinki selvittää mahdollisuudet kokeilla henkilökohtaista päästökauppaa esimerkiksi Lahden kehittämällä mallilla tai muulla Helsinkiin sopivalla tavalla.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma sisältää henkilökohtaisen päästökaupan selvittämistä koskevan toimenpiteen. Toimenpideohjelman 101. toimenpiteen mukaan: Selvitetään ja hyödynnetään eri kaupungeissa käyttöön otettavia henkilökohtaisen päästökaupan menetelmiä. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia kumppaneita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lahden kanssa selvitetään yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voidaan hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä ”Ilmastovahtikoirat” on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 745

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 489

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että henkilökohtainen päästökauppa on kirjattu toimenpiteeksi numero 101 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Henkilökohtaisen päästökaupan toteuttamisen on todettu vaativan kaupungin ulkopuolisten resurssien hakemista ja kumppanuuksia useiden toimijoiden kesken. Yhteistyöpalaverissa Lahden kanssa pohdittiinkin yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voitaisiin hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollekin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia partnereita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä ”Ilmastovahtikoirat” on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 343

Valtuutettu Mai Kivelän aloite melojien harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää melontalajien harrastusmahdollisuuksia parantamalla rantautumispaikkoja ja tiedotusta sekä tarjoamalla säilytyspaikkoja melontavälineille.

Kaupunginhallitus toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt kahdentoista uimarannan yhteyteen poijuilla merkittyjä rantautumispaikkoja kajakeille ja sup-laudoille. Melontaseuroille on vuokrattu tiloja välineiden varastoinnista ja muuta toimintaa varten, mutta varastointitilat ovat tällä hetkellä täynnä eivätkä seurat pysty ottamaan uusia jäseniä tilanpuutteen vuoksi.

Luonteva paikka melontavälineiden varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on 77. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit eivät kuitenkaan sovellu kajakkien lähtölaitureiksi, koska ne ovat liian korkeita. Melontavälineille tulisi hankkia uutta varastointitilaa ja rakentaa niille soveltuvia laitureita. Varastointitilan vuokraaminen olisi mahdollista hoi-

taa venepaikkavarauksjärjestelmän kautta, mutta uusien varastointitilojen ja laitureiden hankintaan ei ole varattu määrärahaa.

Melontalajeille soveltuvat rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla. Melontareittien tiedottamisesta vastaa suurelta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset.

Kaupunki on parhaillaan kehittämässä merellisten palvelujen AHTI-sovellusta, joka kerää yhteen kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja merellisten kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan palveluiden välittämiseksi ja tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle. Se on melontaseuroille ja -yrityksille oiva kanava tiedottaa melontakohteista ja reiteistä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Kaupunginhallitus on päätöksessään lisäksi edellyttänyt, että melontalajeille soveltuvia rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja vielä kartoitetaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 753

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen kohta:

"Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityjä rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastoimista varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarausjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtaamiselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nytkin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 344

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite tekonurmikenttien varaamisesta myös muille kuin urheiluseuroille

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tekonurmikenttien varaaminen mahdollistettaisiin urheiluseurojen lisäksi esim. nuorisotaloille, asukasyhdistyksille ja koulujen kerhotoiminnalle, jolloin ne voisivat varata vuoroja alueen asukkaiden vapaaseen käyttöön. Aloitteessa ehdotetaan myös, että osa kentästä voitaisiin jättää varauksen ulkopuolelle, jotta asukkaat pääsisivät käyttämään sitä ilman varausta.

Kaupunginhallitus toteaa, että urheiluseuroihin kuulumattomille helsinkiläisille on varattu mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Avoimien yleisövuorojen aikana tekonurmikentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Elokuussa 2020 auennut Arabianrannan tekonurmikenttä on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä eikä sille jaeta lainkaan vuoroja

urheiluseuroille ennen vuotta 2021. Avoimien yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä sitä mukaa, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu.

Kaupunki hallinnoi tällä hetkellä 30 tekonurmikenttää. Ne ovat erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Jalkapallon lisäksi tekonurmikenttiä käyttävät muun muassa pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse. Kaupungin edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Yksittäisten osien varaaminen tekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita. Tekonurmivuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnoissaan kantanut huolta siitä, ettei tekonurmikenttiä ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisövuoroille eikä myöskään seuravuoroille.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Kaupungin avustamissa jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista. Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista, joten tekonurmikentät ovat seuratoiminnankin kautta pääosin alueen asukkaiden käytössä.

Avoimien yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroa. Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia ns. kolikkovuoroja, joille osallistuminen on edullista. Vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy myös kaupungin 30 hiekkakentältä, joista merkittävä osa on hyvin pienellä käytöllä ja vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti. Kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaita vuoroja voi hakea kaupungin nettisivuilla olevasta Liikuntatilakalenterista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.11.2020

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 792

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 % käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan tekonurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta hel.fi/liikuntatilojen varaaminen. Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBqX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävien tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksentekoa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami Muttilaisen.

25.11.2020

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke: "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esimerkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi rakennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta. Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äänet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äänet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

Jaa-äänet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äänet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

25.11.2020

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 345

Valtuutettu Emma Karin aloite matalan kynnyksen parisuhdetuen tuomisesta perhekeskuksiin

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan matalan kynnyksen parisuhdetuen tarjoamista perhekeskuksissa ja parisuhdepalvelujen piiriin pääsemisen lisäämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettua perhekeskusten parisuhdetukea tarjoavat osana omaa perustehtäväänsä äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksikkö, erityisen tuen perhesosiaalityö ja lastensuojelu sekä pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Yhteistyötä on tarkoitus vahvistaa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Myös päihde- ja psykiatrian palvelut tarjoavat apua lapsiperheiden parisuhteisiin.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu mm. perustason palvelujen parantaminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Vuosittain toimialojen käyttösuunnitelmissa on ohjattu ja on jatkossakin mahdollista ohjata resursseja aloitteessa esille nostettuihin perheiden

oikea-aikaisen tuen palveluihin. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2020 käyttösunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 786

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 138

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin sekä 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esiin koronatilanteen aiheuttamaa parisuhdeongelmien lisääntymistä ja tämän negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Valtuutetut ovat huolissaan, ettei perhekeskusten ammattilaisilla ole tarpeeksi aikaa ja osaamista parisuhdeasioiden käsittelyyn ja ettei kaupungin oma pariterapiayksikkö pysty vastaamaan ja saavuttamaan kaikkia pariterapian tarpeessa olevia vanhempia. Valtuutetut ehdottavat, että Helsingissä tarjottaisiin matalan kynnyksen parisuhdetukea perhekeskuksissa sekä useammalle vanhemmalle mahdollisuuksia saada parisuhdeterapiaa.

Koronatilanteen vaikutuksista

Koronakriisi on samanaikaisesti sekä lisännyt perheiden yhdessäoloaika että vähentänyt perheiden kasvatustyön tukirakenteita (etäkoulu, päivähoidon vähentyminen). Tämä on lisännyt poliisin ja lastensuojelun tietojen mukaan myös parisuhteisiin liittyviä ongelmia (vuorovaikutusongelmat, päihteiden käyttö, riidat). Näiden ongelmien ratkaisuihin tarvitaan kaikkia lapsiperheiden kanssa työtä tekeviä toimijoita sekä näiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Nykyiset palvelut parisuhteita tukemassa

Parisuhdetukea tarjoavat perhekeskuksissa jo tällä hetkellä useat eri toimijat (äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksiköt, erityistä tukea tarvitsevan perhesosiaalityö, lastensuojelu) osana omaa perustehtävää. Suoraa tietoa ei ole siitä, miten moni asiakas saa parisuhteeseen liittyvää tukea eri perhekeskuspalveluissa.

Perhekeskusten henkilöstöllä on koulutusten ja työkokemusten perusteella hyvät perusvalmiudet tarjota vanhemmille ammatillista tukea parisuhteisiin. Perhekeskuksissa on myös tarjolla keskitetty pariterapian yksikkö, joka tarjoaa paripsykoterapiaa. Pariterapian kiirehoitoa (5–7 tapaamista), joka on tarkoitettu kaikista kiireellisistä apua tarvitseville pareille, saa noin 120 asiakasparia vuodessa. Kokonaisuudessaan pa-

riterapiassa hoidetaan noin 700 paria vuodessa. Heistä valtaosa on pikkulapsiperheitä. Pariterapiaa odottaa tällä hetkellä 415 perhettä ja jonotusaika on noin 10 kuukautta. Keväällä osa pariskunnista ei halunnut tarjottua etävastaanottoaikaa ja osa perheistä sai ajan nopeammin. Keväällä tarjottiin tavanomaista enemmän myös kiireaikoja.

Peruspalveluissa keskitytään tunnistamaan ne parit ja perheet, jotka tulevat autetuksi kevyemmän tason palveluissa ja jotka tarvitsevat paripsykoterapiaa parisuhteen vuorovaikutuspulmien ratkaisemiseksi. Peruspalveluissa resursseja pyritään myös kohdentamaan siten, että yhä useampi saa riittävästi tukea peruspalveluissa. Paripsykoterapia ei ole kaikkien vanhempien kohdalla tarkoituksenmukaisin palvelu parisuhteiden tukemiseen. Parisuhteiden tukemisen palveluvalikoimaa on lisätty perhekeskusten kasvatus- ja perheneuvoloissa, joissa on lisätty ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja, jotta yhä useampi saisi palveluja. Järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia ja sitä aiotaan lisätä. Lapsiperheiden parisuhteet pyritään huomioimaan myös esimerkiksi päihde- ja psykiatrian palveluissa. Parisuhteiden tukemiseksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen on myös keskeistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Perhekeskusten palvelujen toimijoiden hyvää parisuhteiden tukemisen osaamista on tärkeää kehittää entisestään. Laajan verkostomaisen työotteen lisäksi tarvitaan kouluttautumista turvaamaan hyvä osaamisen taso. Tätä kouluttautumista huomioidaan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet lapsiperheiden parisuhteiden tukemiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Peruspalveluissa on strategian mukaisesti kehitetty yhteistyömalleja riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi sopivaan palveluun. Strategian lasten ja nuoren syrjäytymisen ehkäisy mukaisesti parisuhteiden tukemisella on vahvistettu vanhemmuutta sekä tätä kautta edistetty lasten ja nuorten hyvinvointia.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Pari-

suhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuuhdeväkivallan palveluketjun sekä päiheteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Yhteenveto

Peruspalvelujen henkilöstön nykyinen osaaminen ja resursointi ovat riittävät parisuhteiden ammatilliseksi tukemiseksi perhekeskuksissa. Lisäksi pariterapiayksikkö tarjoaa tukea terapeuttisempaa palvelua tarvitseville pareille. Perhekeskuksissa on perusteltua jatkaa toimintamallien kehittämistä nykyisillä resursseilla lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Olemassa olevien toimien ja suunnitelmien lisäksi voidaan talousarvion puitteissa ohjata asiakkaita muun muassa järjestöjen tuottamien parisuhdepalvelujen piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin nykyiset palvelut pystyvät tarjoamaan riittävässä määrin palveluja lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut matalan kynnyksen parisuhteen palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluja. Palvelut ovat saatavilla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille."

Käsittely

01.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esityksen kohdan "Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan" toisen kappaleen viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuuhdeväkivallan palveluketjun sekä päiheteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään kappaleen 6 jälkeen seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna-Mari Oranen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

§ 346

Valtuutettu Marcus Rantalan aloite toimenpideohjelmasta ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpideohjelmalla ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu eriarvoisuuden vähentäminen sekä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Helsingin kaupungin voimavara on ammattitaitoinen henkilöstö, joka palvelee kuntalaisia suomen ja ruotsin kielellä. Sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja muut toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Aloitteessa ja lausunnoissa esille nostetut asiat kuuluvat toimialojen painopisteisiin ja kehittämiskohteisiin ilman erillistä ohjelmaa. Palvelujen saatavuudesta ja kehittämistoimien toteutumisesta on koottavissa tarvittavat selvitykset ja raportit sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

25.11.2020

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on saatujen lausuntojen mukainen.

Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 787

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen- ja koulutuksen lautakuntaa sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaa seuraamaan ruotsinkielisten erityislasten palveluiden saatavuutta ja laatua sekä ryhtymään toimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Marcus Rantalan erityislasten ruotsinkielisten palveluiden turvaamisen toimintaohjelmaa koskevasta valtuustoaloitteesta:

Erityinen tuki kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tuetaan lapsia ja nuoria heidän yksilöllisten tarpeidensa pohjalta. Tuesta keskustellaan ja sitä suunnitellaan yhdessä huoltajan kanssa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tehdään erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kohdalla päätöksiä kyseisestä tuesta. Tuki suunnitellaan moniammatillisesti ja siihen kuuluu verkostotapaamisia, joihin osallistuvat lapsen tai nuoren hoitoon, hoivaan, kasvatukseen ja koulutukseen liittyvät henkilöt. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa seurataan samaa lainsäädäntöä ja linjauksia molemmissa kieliryhmissä, eli tuki perustuu lapsen tai nuoren yksilöllisiin tarpeisiin.

Tapaamisrakenteet, kouluasteelta toiselle siirtyminen ja verkostoyhteistyö

Kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on monien vuosien ajan panostanut yhtenäisen oppimisen polun luomiseen kaupungin ruotsinkielisille lapsille ja nuorille. Menneenä luku-

vuonna on kehitetty oppilashuollon ja oppimisen tuen tapaamisrakenteita ja prosesseja. Esikoulun ja koulun välistä yhteistyötä on myös kehitetty osana Kaikille sopiva esikoulu ja koulu -kehitystyötä. Myös muita siirtymiä tarkkaillaan, ja prosessikuvauksia valmistellaan sekä yhteisesti ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden sisällä että alueittain. Verkostotapaamisten roolia on korostettu ja tapaamiskulttuuria kehitetty. Kun kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielinen palvelukokonaisuus on kehittänyt erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten prosesseja, on myös Kallion ruotsinkielinen perhekeskus samalla kehittänyt prosessejaan ja tapaamisrakennettaan. Sama henkilökunta ja asiakas-kunta on mukana useissa eri prosesseissa ja rakenteissa. Tässä tarvitaan toimialan ylittävää työtä, jotta prosesseja ja rakenteita voidaan kehittää ja selkeyttää palveluiden sujuvoittamiseksi sekä työntekijöiden että asiakkaiden näkökulmasta. On tärkeää, että myös muut yhteistyökumppanit, kuten HUS ja Kårkulla samkommun, osallistuvat kyseiseen kehitystyöhön.

Erityispedagoginen osaaminen perusopetuksen opettajakunnassa

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pyritään toteuttamaan lähikouluperiaatetta. Oppilaan on lähikoulussa saatava tarvitsemaansa tukea tutussa ympäristössä ja tuttujen ihmisten parissa. Pedagogisten järjestelyiden ja menetelmien avulla tukea toteutetaan yleisopetuksessa. Kaikissa kouluissa on erityisopettaja, joka ryhmässä, yksilöllisesti tai yhteisopetuksena aineen- tai luokanopettajan kanssa voi antaa erityisopetusta. Kun oppilas tarvitsee lisää tukea kuin mitä yleisopetuksessa on mahdollista tarjota, hän saa tukea erityisluokassa. Ruotsinkieliset alueelliset erityisluokkamme ovat kouluissa Botby grundskola (luokat 1–6), Minervaskolan (luokat 1–6) ja Grundskolan Norsen (luokat 7–9). Zacharias Topeliuskolanissa (luokat 1–9) on erityisluokkia oppilaille, joiden oppivelvollisuutta on pidennetty. Samassa koulussa on myös EVA-luokkia. Nämä ovat tuettu erityisluokkia, jotka ensisijaisesti ovat suunnattuja oppilaille, joilla on psyykkisiä oireita ja hoitokontakti. Zacharias Topeliuskolan vastaa myös potilaiden sairaalaopetuksesta. Erityisluokkia opettavat erityisluokanopettajat. Kaiken opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiuksia pärjätä yhteiskunnassa, minkä vuoksi erityisluokkien oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan yleisopetukseen.

Jotta inklusiivisen koulun ja lähikoulun periaatteita voidaan toteuttaa, on työntekijöiden työskenneltävä moniammatillisesti ja henkilökunnan joukossa on oltava erityispedagogiikan osaamista. Niin aineen- kuin luokanopettajakoulutukseen sisältyy erityispedagogiikan opintoja. Tarve opettajien erityispedagogiikan osaamiselle on nostettu esiin tapaamisissa Helsingin yliopiston ruotsinkielisen opettajankoulutuksen ja Åbo Akademin kasvatustieteen laitoksen kanssa. Pääkaupunkiseudun ruot-

sinkieliset johtajat ja asiantuntijat ovat vaatineet, että erityisopettajia ja erityisluokanopettajia koulutetaan enemmän molemmissa yliopistoissa, mutta myös, että luokan- ja aineenopettajat saavat riittävästi erityispedagogiikan osaamista peruskoulutuksessaan.

Tällä hetkellä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala työskentelee inkluusiivisen koulun toteuttamiseksi. Kehitystyötä tehdään yhteisesti suomen- ja ruotsinkieliselle toiminnalle, molempien ryhmien erityispiirteet huomioiden. Prosesseja ja rakenteita tarkastellaan hallinnon tasolla, jotta yksiköiden toteuttamaa toimintaa voidaan tukea paremmin. Koulujen johtoa ja muuta henkilöstöä koulutetaan ja kouluille tuotetaan tukimateriaalia, jotta niillä olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Lisääntyneistä rekrytointipanostuksista ja yliopistojen kanssa käydyistä keskusteluista huolimatta erityisluokanopettajien pätevyystaso ruotsinkielisissä kouluissa on matala. Kevään tilastojen mukaan erityisluokanopettajan tehtävissä työskentelevistä kymmenen 24:stä on muodollisesti päteviä. Erityisopettajien pätevyystaso on korkeampi: 19 erityisopettajaa 27:stä on muodollisesti päteviä. Toimiala jatkaa rekrytointiin ja Helsingin kaupungin koulujen vetovoimaan panostamista, mutta tarvitaan myös kansallisen tason panostuksia pätevyden ja erityisluokanopettajien ja erityisopettajien saatavuuden lisäämiseksi.

Sairaalaopetus ja hoitokontaktissa olevien oppilaiden opetus

Sairaalassa olevilla peruskoululaisilla on oikeus sairaalaopetukseen. Opetusta tarjoava koulu päättää yhdessä hoitohenkilöstön ja potilaan huoltajien kanssa opetuksen aloituksesta. Terveysyistä opetus voidaan osittain järjestää muulla kuin perusopetuslaissa määrättyllä tavalla. Tavoitteena on, että oppilas siirtyy takaisin omaan kouluunsa sairaalajakson jälkeen. Helsingin kaupungissa Zacharias Topeliuskolan vastaa ruotsinkielisten oppilaiden sairaalaopetuksesta, mutta tarjoaa lainsäädännön mukaisesti palvelua myös ulkopaikkakuntalaisille oppilaille, joita hoidetaan helsinkiläisessä sairaalassa.

Oppilaat, jotka eivät psyykkisen terveytensä vuoksi voi osallistua yleisopetukseen lähikoulussa tai alueensa erityisluokalla, voivat saada opetusta Zacharias Topeliuskolanin tuetussa erityisluokassa. Näitä luokkia kutsutaan EVA-luokiksi. Nuoremmat oppilaat opiskelevat koulun tiloissa, mutta vanhemmat oppilaat on sijoitettu Dagmarinkadun Arbis-tiloihin. Kaikilla oppilailla on hoitokontakti, ja sekä koulunkäynti että hoito suunnitellaan ja arvioidaan verkostotapaamisissa, joihin huoltaja ja joskus myös oppilas itse osallistuu. Tätä koulumuotoa tarjotaan vain kaupungin omille oppilaille. Kysyntää on myös sille, että suomenkieliseen opetukseen osallistuvat kaksikieliset oppilaat ja ulkopaikkakunta-

laiset voisivat myös saada paikan EVA-opetuksesta. Helsingin kaupungilla ei ole sopimusta tästä opetusmuodosta muiden kuntien kanssa, minkä vuoksi ulkopaikkakuntalaisia ei voida ottaa opetukseen. EVA-luokilla on hyvä maine muun muassa hoitavien yksiköiden keskuudessa. Tavoitteena on, että oppilas käy EVA-luokkaa niin kauan kuin tätä tukimuotoa tarvitaan, mutta voinnin salliessa palaa lähikouluun.

Valtuutettu Marcus Rantala vaatii aloitteessaan selvitystä Sofia Mannerheimin koulua ja Jorvin sairaalakoulua vastaavasta ruotsinkielisestä koulusta. Nykyinen toimintamuoto ja Zacharias Topeliuskolanin eri opetusmuodoissa tarjottava palvelu vastaa näiden Rantalan aloitteessa esiin nostettujen koulujen toimintaa. Tukimuotoja, erityisluokkatoimintaa ja yhteistyötä hoitavien yksiköiden kanssa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Suomenkielisillä kouluilla on laajan oppilaspohjansa ansiosta mahdollisuus tarjota tiettyjä luokkia ja opetusmuotoja oppilailleen. Ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa järjestelyjen ja linjausten on oltava huomattavasti joustavampia, minkä vuoksi yleisopetuksen ja erityisluokkien oppilaspohjasta tulee heterogeenisempi. Tässä on hyvät ja huonot puolensa. Oppilaiden, joilla on neuropsykiatrien häiriö ja esimerkiksi aistiyliherkkyyttä, voi olla vaikea selvitä koulunkäynnistä Helsingin nykyisissä koulurakennuksissa. Tämä tulee ottaa huomioon, kun uusia koulurakennuksia suunnitellaan ja erityisluokkarakennetta sekä inklusiivista koulua arvioidaan ja kehitetään.

Peruskoulun jälkeiset opinnot vaativaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat useimmiten pidentyneen oppivelvollisuuden piirissä ja opiskelevat toiminta-alueen mukaan tai yksilöllisten suunnitelmien mukaan kaikissa koulun oppiaineissa. Näille oppilaille on tarjolla rajallisesti peruskoulun jälkeisiä opintoja. Optima tarjoaa työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa TELMA-koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa ja ammatillisen perustutkinnon suorittamisen mahdollisuuksia parantavaa VALMA-koulutusta. Viimeisten kolmen vuoden aikana kaikki Zacharias Topeliuskolanin pidentyneen oppivelvollisuuden oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan Optimasta. Seitsemästä oppilasta neljä sai opiskelupaikan Optimasta vuonna 2017. Kolme ilman paikkaa jäänyttä opiskeli Kärkylässä. Vuonna 2016 kaikki oppilaat saivat opiskelupaikan, kun taas neljä kuudesta sai paikan vuonna 2015.

Vaikka lähes kaikki Helsingin vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat saaneet opiskelupaikan viimeisten viiden vuoden aikana, herättää aihe vuosittain huolta perheissä. Tieto valinnoista julkistetaan kesäkuun lopussa. Näille nuorille ei ole tarjolla montaa vaihtoehtoa, mikäli he jäävät ilman opiskelupaikkaa, sillä useimmat esimerkiksi kansanopistoissa tarjottavista koulutuksista eivät ole heille sopivia. Tämä voi

tarkoittaa, että huoltajien on lyhyellä varoitusajalla järjestettävä opiskelupaikatta jääneille nuorillensa hoitoa ja laadukasta toimintaa. Näille nuorille ja heidän perheilleen olisi myös tärkeää ehtiä vierailuiden ja tapaamisien kautta valmistautua koulun alkuun. Zacharias Topeliuskoulun opettajat kokevat, että nuorten uuden koulun aloitusta helpottaisi, jos opettajat voisivat keväällä välittää tietoa oppilaistaan seuraavalle koululle.

Iltapäivätoimintaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää ryhmämuotoista iltapäivätoimintaa luokkien 1–2 oppilaille ja erityistä tukea tarvitseville oppilaille, joilla on esimerkiksi kehitysvamma ja autismikirjon häiriö. Oppilasryhmän tukitarpeet otetaan huomioon iltapäivätoiminnassa. Laadukkaan toiminnan takaamiseksi tarvitaan riittävästi pätevää, osaavaa ja motivoitunutta henkilökuntaa. Koulussa avustajaresursseja tarvitsevat oppilaat vaativat usein tukea myös iltapäivätoiminnassa.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden joukossa on oppilaita, joille kokonaisesta koulupäivästä ja lisäksi ryhmämuotoisesta iltapäivätoiminnasta selviäminen on haastavaa. Nämä oppilaat hyötyisivät aikuisen tuesta kotona koulupäivän jälkeen. Tällaista tukea tarvitsevia oppilaita on Helsingin ruotsinkielisten oppilaiden joukossa vain kourallinen vuodessa. Sosiaali- ja terveystoimiala on keskustellut näistä kysymyksistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, mutta ratkaisuihin ei ole päädytty, koska palveluvastuista on eriäviä näkemyksiä. Yksilötasolla on pyritty ratkaisemaan ongelmaa palkkaamalla oppilaille tukihenkilöitä. Usein ruotsinkielinen rekrytointi ei kuitenkaan ole onnistunut, tai se on kestänyt kauan. Toimialojen välistä yhteistyötä on jatkettava ja uutta toimintaa kehitettävä.

Ruotsinkielinen lyhytaikaishoito, vuorohoito ja sijaishoito

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveystoimen palveluita tarjotaan lapsiperheille Kallion ruotsinkielisessä perhekeskuksessa. Vammais- palvelujen asiakkaille on tarjottava mm. lyhytaikaishoitoa, vuorohoitoa ja sijaishoitoa. Lyhytaikais- ja vuorohoitoa tarvitseville ruotsinkielisille lapsille ja nuorille on kuitenkin riittämättömästi paikkoja. Kuten valtuutetut kuvaavat, usein haastavimmassa asemassa ovat lapset ja nuoret, joilla on laaja tuen ja hoidon tarve. Helsingissä tai muuallakaan Suomessa ei ole kaikille lapsille ja nuorille sopivia ruotsinkielisiä palveluita tarjoavia hoitopaikkoja.

Ruotsinkieliset palvelut ja resurssit lasten- ja nuorisopsykiatriassa

Sosiaali- ja terveystoimialan selvityksessä Rantalan aloitteesta on kuvattu ruotsinkielisiä lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluita ja näiden re-

sursseja. Viime vuosina pääkaupunkiseudun kasvatuksen ja koulutuksen johtajat ovat osallistuneet keskusteluihin ja kehitystyöhön lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon yhteistyön ja palveluiden parantamiseksi. Näissä työryhmissä on nostettu esille ruotsinkielisen väestön tarpeita ja laadittuihin asiakirjoihin on kirjattu, että kuvatut palvelut on taattava myös ruotsiksi. Esimerkki työryhmästä on sosiaali- ja terveys-toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteinen Palvelujen integraatioryhmä, joka on laatinut Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnuksen. VIP-verkostossa (Vaativan erityisen tuen ohjaus- ja palveluverkostojen kehittäminen), johon Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistuu, on myös nostettu esiin ruotsinkielisen lasten- ja nuorisopsykiatrian tarpeita. Kehitystyö on siis käynnissä, ja sen on myös jatkuttava, jotta ruotsinkieliset palvelut voidaan taata riittävien resurssien ja toimivan palveluntarjoajien välisen yhteistyön avulla.

Toimenpiteiden suhde kaupungin ja toimialan strategiaan

Aloitteessa kuvatut toimenpiteet ruotsinkielisten erityislasten tukemiseksi ovat kaupungin strategian ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteiden mukaisia. Sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n ja muiden toimijoiden välisen yhteistyön parantaminen kuuluu Helsingin kaupungin strategiaan eriarvoisuuden ja lasten ja nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi. Mukanaohjelman ohjaavia periaatteita ovat keskeisten toimijoiden yhteistyö, oikea-aikainen tuki, erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tunnistaminen ja helposti saavutettavien palveluiden tarjoaminen asiakkaille. Lisäksi voidaan todeta, että kehitystyö on jo käynnissä, ja moniin aloitteessa mainittuihin toimenpiteisiin on jo ryhdytty.

Yhteenveto

Tässä selvityksessä todetaan, että aloitteen kaikki 11 kohtaa sisältävää toimenpideohjelmaa ei ole tarpeen valmistella Helsingin kaupungissa, sillä joitakin kohtia tulee toteuttaa kansallisella tasolla ja joitakin on jo toteutettu tai ne ovat työn alla. Seuraavilla ruotsinkielisten palveluiden kehitysalueilla on tällä hetkellä ongelmia ja puutteita. Kyseiset kehitysalueet vaativat toimialarajat ylittävää työtä: 1) tarkoituksenmukainen ruotsinkielinen lyhyt- ja pitkäaikaishoito 2) erityislasten iltapäivätoiminnan toimialarajat ylittävä kehittäminen 3) yhteinen ruotsinkielisten palveluiden prosessikuvaus sosiaali- ja terveystoimialalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja HUS:lle sekä muille toimijoille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei täten puolla valtuutettujen aloitetta toimenpideohjelman valmistelusta, mutta puoltaa kolmea yllä mainittua kohtaa, eli hoitoa, iltapäivätoimintaa ja toimialarajat ylittävän yhteistyön prosessikuvausta koskevia toimenpiteitä.

Lautakunta toteaa että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi

Kun ruotsinkielistä toimintaa kehitetään lyhyt- ja pitkäaikaishoidossa, iltapäivätoiminnassa ja toimialarajat ylittävässä yhteistyössä, voidaan ikänsä, toimintakykynsä, toimintakyvyn variaation tai psyykkisen terveytensä vuoksi erityisen herkässä asemassa oleville lapsille tarjota mahdollisuus parempaan hoitoon ja oikea-aikaiseen palveluun. Nämä lapset tarvitsevat monia yhteiskunnan tarjoamia palveluita. Näiden toimenpiteiden avulla varmistamme kieliryhmien yhdenvertaisen kohtelun. Palveluja kehittämällä voimme epäsuorasti vaikuttaa lasten ja perheiden toimintakykyyn ja arjenhallintaan.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäys:

Lautakunta toteaa, että selvitys selkeästi näyttää, että on olemassa ongelmia, jotka edellyttävät toimia ja sektorien yhteistyötä. Lautakunta esittää, että tehdään suunnitelma selvityksen pohjalta ja että toimista raportoidaan lautakunnalle vuoden 2021 aikana.

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Martina Harms-Aallon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun val-

tuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrinen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiselle, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystoimialalla ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaista tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten

osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultaattiorakenteet varhaiskasvatuksen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekuntoutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidot

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osaajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumispalvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalityön lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyyty-

väisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidoa vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osaamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja suunnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitetumpia ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrisen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutusvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resursseissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveys- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystalouden sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toimintomissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijaisesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaisista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu-toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatuk-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sen ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Palvelut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveystoimialan palveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämisellä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

25.11.2020

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309
riitta.vartio(a)hel.fi

§ 347

Valtuutettu Mia Haglundin aloite rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveyspalveluissa

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan rasismikokemusten tutkimista sosiaali- ja terveyspalveluissa, rasismien torjuntakäytäntöjä ja syrjintätapausten raportointia.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotetun toiminnan valmistelu on parhaillaan käynnissä. Seuraavan strategiakauden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun pohjaksi tehdään kuntalaiskysely, jolla selvitetään mm. syrjinnän ja epäasiallisen kohtelun kokemuksia eri syrjintäperusteilla, mukaan lukien etninen tausta. Kysely koskee kaupungin toimintaa eri palvelukokonaisuuksissa, myös sosiaali- ja terveyspalveluissa. Johtopäätökset ja mahdollisten lisätutkimusten tilaukset tehdään kuntalaiskyselyn valmistuttua. Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.

Hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen on sosiaali- ja terveystoimialalla keskeinen tavoite. Tiedolla johtamista vahvistetaan sekä eri kanavis-

ta saatavaa palautetta kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti palvelujen kehittämisessä. Myös sosiaalinen raportointi voi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Kaupungin henkilöstöä koskevat eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty läpi laajasti henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 788

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.10.2020 § 189

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalvissa seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa nostetaan esille rasistinen syrjintä sekä yhteiskunnallisena ilmiönä että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden kokemuksena. Aloitteessa todetaan, että asiakkaiden kokemukset rasistisesta häirinnästä ja syrjinnästä jäävät usein aliraportoituja. Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalvissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala osallistuu kaupunginkanslian syksyllä 2020 toteuttamaan kuntalaiskyselyyn rasismi- ja syrjintäkokemuksista ja henkilöstön osalta arvioi asiaa Kunta10-tulosten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan yksi keskeisiä tavoitteita on hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen helsinkiläisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kerätään asiakaspalautetta kaikista palveluista monien eri kanavien kautta. Yksi käytössä oleva kanava on kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä. Tämän palautekanavan kautta tulee vuodessa noin

6 500–7 000 palautetta. Palautteet luokitellaan asiasisällön mukaisesti ja niistä tunnistetaan myös yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon liittyvät asiat. Palautteet, joissa kuvataan koettua syrjintää, mutta ei välttämättä rasismia, muodostavat noin 3–5 prosenttia kaikista palautteista. Määrä on pysynyt samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Saatua palautetietoa hyödynnetään entistä systemaattisemmin palvelujen kehittämisessä ja vahvistetaan tiedolla johtamista paremman asiakaskokemuksen aikaan saamiseksi.

Helsingin henkilöstöä koskevat uudet eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan, eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty laajasti läpi henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Kunta10-tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä työelämän vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Parhaillaan on menossa vuoden 2020 kysely. Vuodesta 2016 lähtien on kysytty työntekijöiden syrjintäkokemuksista. Aikaisemmissa mittauksissa noin 10 prosenttia vastaajista on kokenut syrjintää työssään. Tulokset ovat samalla tasolla koko kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kansallisessa Kunta10-aineistossa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi tehtiin keväällä 2019 kuntalaiskysely. Vastaajista noin puolet kuuluivat erilaisiin vähemmistöihin. Kyselyn tulosten mukaan noin kolmasosa ilmoitti kokeneensa syrjintää sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Eniten syrjintää koettiin iän, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin ja etnisen taustan vuoksi.

Kaupunginkanslia suunnittelee parhaillaan uutta kuntalaiskyselyä, jossa kootaan tietoja seuraavan strategiakauden yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi. Kysely toteutetaan tänä syksynä ja siihen sisältyy kysymyksiä koetusta rasismista ja syrjinnästä kaupungin eri toimialoilla, myös sosiaali- ja terveystoimialalta. Selvityksen toteuttaa ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Yhteenveto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tiedon tuottaminen kuntalaisten ja henkilöstön rasismikokemuksista kaikissa kaupungin palveluissa, sosiaali- ja terveysterveystoimialan palveluissa, on ajankohtaista.

On tärkeää saada tietoa tästä ilmiöstä laajasti koko kaupungin tasolla. Tutkittu tieto auttaa kohdentamaan oikeita ja vaikuttavia toimenpiteitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Rasismikokemukset heikentävät ihmisarvoa ja itsetuntoa. Näillä kokemuksilla on suoria vaikutuksia hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveysterveystoimialan palveluissa tiedolla johtaminen on keskeistä palveluja kehittäessä. Kaikki tutkimustieto, joka lisää palvelujen yhdenvertaisuutta ja parantaa asiakaskokemusta, mahdollistaa asiakkaille vaikuttavat palvelut.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausuntoehdotukseen lisättiin ennen kohtaa "Yhteenveto" seuraava kappale:

"Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi."

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi asian esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Mia Haglundin valtuustoaloitetta. Aloitteessa ei määritellä, mitä rasismi on ja mitä rasismi ei ole. Kun rasismia ei aloitteessa määritellä, syntyy suuri riski sille, että selvityksestä tulee tarkoituksenmukainen, mikä johtaa helposti perättömiin rasismisyytöksiin. Perättömillä rasismisyytöksillä voidaan pahimmassa tapauksessa tuhota työntekijän ammatillinen maine tai aiheuttaa vakavaa mainehaittaa työntekijöille ja yrityksille. Viime aikoina on Suomessa useita esimerkkejä siitä, että esimerkiksi virkaa tekevää poliisia, virkaa tekevää lipuntarkastajaa ja muitakin ammattikuntia on perusteettomasti syytetty rasismista, kun henkilöt ovat suorittaneet normaalisti työtehtävänsä. Tällaisella perättömillä syytöksillä on vaikeutettu näiden ammattilaisten työn suorittamista. Lautakunta näkee, että tällainen selvitys johtaa helposti siihen, että sosiaali- ja terveystoimialalla alkavat

lääkärit ja hoitohenkilökunta saamaan perättömiä rasismisyytöksiä, jotka vaikeuttavat heidän normaalia työn suorittamistaan.

Lisäksi aloitteessa ei ole kerrottu, mikä on selvityksen konkreettinen päämäärä. Aloitteessa todetaan seuraavaa: "Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalvveluissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin." Lautakunnan mielestä aloitteessa tulisi määritellä, mitä ovat johdonmukaiset käytännöt ja syrjintätapausten raportointi käytännön esimerkkeinä.

Jäsen Aleksi Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystalvvelautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti sosiaali- ja terveystalvvelautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

§ 348

Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämisestä

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa lastenvalvojan toiminnan ja palvelun kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan perheoikeudellisten asioiden yksikössä tehdään kehittämistoimia parhaillaan. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat viranomaistoimintana lastenvalvojan tehtäviin. Tasapuolisten ja puolueettomien palvelujen laatu ja saatavuus pyritään turvaamaan ohjausta, yhteistyötä ja toimintatapoja ja kehittämällä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

25.11.2020

Asia/25

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 789

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 140

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 15 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastenvalvojaminnon kehittämistä ja palvelun laadun parantamista:

"Perheoikeudelliset palvelut ovat yksi sosiaalihuollon palvelutehtävistä, ja niiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

-asetuksessa (607/1983) sekä sosiaalihuoltolaissa mainituissa muissa laeissa. Perheoikeudellisten palvelujen tarkoituksena on turvata lapsen oikeus vanhemmuuteen, elatukseen, huoltoon ja vanhempiensa tapaamiseen. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat lastenvalvojen tehtäviin.

Lastenvalvojen tehtävien kannalta keskeiset lait ovat uudistuneet huomattavasti viime vuosina. Uusi isyyslaki (11/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja äitiyslaki (253/2018) 1.4.2019. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) on muuttunut merkittävästi 1.12.2019 alkaen, kun aikaisemmin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia asioita on siirtynyt sopimusmenettelyn piiriin ja näin ollen lastenvalvojen tehtäviksi. Samassa yhteydessä myös lapsen elatuksesta annettuun lakiin on tullut joitakin muutoksia.

Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on valtakunnallisesti merkittävä erityisasema. Kaikissa edellä mainituissa erityislaeissa on määriteltä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Helsingin sosiaalilautakunta tai Helsingin lastenvalvoja silloin, kun toimivalta on Suomen viranomaisilla eikä muuta toimivaltaista viranomista voida osoittaa. Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on erityinen asema myös sikäli, että Helsingissä vahvistetaan vuosittain noin 10 prosenttia lasten huoltoa ja elatusta koskevista sopimuksista Suomessa. Vuonna 2019 Helsingissä vahvistettiin yhteensä 9 876 sopimusta, joista 4 606 koski lapsen huoltoa ja 5 270 lapsen elatusta.

Sosiaalihuoltoasetuksen mukaan sosiaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että tarpeellisissa asiayhteyksissä lapsen vanhemmille kerrotaan, miten vanhemmat voivat lain mukaan sopia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä elatuksesta. Sosiaalilautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tarvittaessa vanhempia ohjataan ja avustetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien kirjallisten sopimusten tekemisessä. Lastenvalvojan tehtäviin ei kuulu lain mukaan vanhempien keskinäinen sovittelu, mutta lastenvalvojat työskentelevät sovittelin työttein avustaessaan vanhempia sopimukseen pääsemiseksi. Tarvittaessa vanhempia ohjataan perheasioiden sovitteluun, mikäli yhteisymmärrystä lasten asioissa ei näytä löytyvän.

Perheoikeudellisten asioiden alayksikössä on asiakastyössä yhteensä 15 lastenvalvojaa ja lakimies. Lastenvalvojista kolme on koulutukseltaan oikeustieteen maistereita ja muut yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maistereita erilaisilla pääaineilla. Suurimmalla osalla on työkokemusta lastenvalvojan työstä noin 5–10 vuotta. Lisäksi useimmilla on myös kokemusta lastensuojelusta tai muusta sosiaalityöstä.

Uutta työntekijää perehdytetään käytännön tehtäviin systemaattisesti vähintään 3–6 kuukautta ja tehtävät lisääntyvät sitä mukaa, kun osaaminen kasvaa. Työntekijöiden perehdyttäminen työhön ja osaamisen ylläpitäminen lastenvalvojatyössä on haastavaa. Lastenvalvojapalvelut ovat erittäin kysytyjä ja pääpaino työssä on asiakasvastaanotossa. Lastenvalvojan työ perustuu useisiin eri lakeihin. Lastenvalvojan on sovellettava työssään isyys- ja äitiyslakeja, elatuslakia ja lakia lapsen huollosta muiden sosiaalihuoltoa sääntelevien lakien lisäksi (esimerkiksi sosiaalihuollon asiakaslaki ja tietosuojalainsäädäntö). Kansainvälisiä liittymiä sisältävissä tapauksissa tulee lisäksi huomioida näitä asioita koskevat erityissäännökset. Lastenvalvojan tehtävään liittyvien erityislakien soveltaminen on mahdollista oppia ainoastaan käytännön työssä.

Kaikki lastenvalvojat ovat mukana asiakaspalvelussa ja vanhempia ohjataan ja avustetaan tapaamisilla sekä päivittäin puhelimitse neuvonta-numerossa, johon kukin lastenvalvoja vastaa vuorollaan. Puhelinneuvonnassa on kuitenkin kysymys yleisestä neuvonnasta, ja yksityiskohdaisempi perheen tilanteen tarkastelu tapahtuu vanhempien yhteisellä varatulla ajalla lastenvalvojalle. Lastenvalvojapalveluissa keskustelut vanhempien kanssa käydään samanaikaisesti, jotta molemmat vanhemmat saavat saman informaation ja molempien vanhempien näkökulmat tulevat huomioiduiksi. Tästä periaatteesta joudutaan poikkeamaan silloin, kun perheessä on vakavaa väkivallan uhkaa tai määrätty lähestymiskielto.

Lastenvalvojapalvelun hyvä laatu on aloitteessa kuvatulla tavalla erittäin tärkeää. Ristiriitaisten neuvojen ja ohjeiden saaminen on omiaan kärjistämään perheiden tilanteita. Perheoikeudellisissa asioissa on valmisteltu ”Lastenvalvojan käsikirjaa”, johon on koottu keskeiset ohjeet ja linjaukset lastenvalvojatyöhön liittyen. Käsikirjan valmistelu on vielä kesken, ja tavoitteena on saada käsikirja valmiiksi tulevan syksyn ja ensi kevään aikana. Lastenvalvojatyöhön liittyy kuitenkin myös paljon kysymyksiä, joihin ei ole saatavilla valmiita tai oikeita vastauksia. Muun muassa neuvontapuhelimeen vastattaessa tulee huomioida tarkkaan se, että kysyttävästä ja mahdollisesti riitaisesta asiasta saadaan vain toisen osapuolen kertomus. Tästä syystä neuvontapuhelimeen vastaamisen laatuun tulee aina kiinnittää erityistä huomiota.

Lastenvalvojatyötä ei toistaiseksi ohjata valtakunnallisesti, joten sitä ohjataan paikallisesti. Pääkaupunkiseudun kuntien kesken on pyritty yhteistyöhön ja järjestetty työn sisältöihin liittyviä yhteisiä koulutuksia. Tällainen oli muun muassa yrittäjien maksukyvyyn arvioimiseen liittyvä koulutuskokonaisuus viime vuonna.

Elatusapujen osalta oikeusministeriö on julkaissut vuonna 2007 oppaan elatusavun suuruuden arvioimiseksi. Kysymyksessä on suositus, jonka tarkoituksena on auttaa vanhempia arvioimaan elatusavun määrää sekä toisaalta ohjata kuntien sosiaalitoimia yhtenäiseen käytäntöön vanhempia opastettaessa sekä sovittujen elatusapujen vahvistamisessa. Ohjetta noudatetaan suosituksenomaisesti myös Helsingissä ja sen pohjalta on laadittu niin sanottu elatusapulaskuri, jonka avulla elatusavun määrää voidaan arvioida. Vanhemmat ilmoittavat tulonsa elatusapuohjeen mukaisessa varallisuusselvityksessä, joka sisältää elatusavun laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Lastenvalvojapalvelun kehittämisessä on pyritty lisäämään ja parantamaan sähköisesti saatavilla olevaa tietoa. Helsingin kaupungin internet-sivuja päivitetään ja kehitetään koko ajan. Perheentuki-sivustolle on myös valmisteltu Lapsiperheiden eropalvelut -kokonaisuus, josta on löydettävissä kootusti erotilanteeseen liittyvät palvelut sekä tietoa aiheesta.

Neuvontaa on tarjolla asiakkaille viikoittain myös Kallion perhekeskuksessa. Eron ensiapupiste tarjoaa ohjausta ja neuvontaa erotilanteisiin, eroperheen erityiskysymyksiin ja lasten asioiden järjestämiseen. Eron ensiapupisteellä asiakkaita ottavat vastaan lastenvalvoja yhdessä eri järjestöjen edustajien kanssa.

Palveluiden laadun varmistamisen lisäksi on tärkeää pyrkiä turvaamaan palvelun saatavuus. Asiakaspalautteet lastenvalvojapalveluun liittyen ovat koskeneet pääsääntöisesti palvelun saatavuutta ja ajanvarausjonoja. Lastenvalvojapalvelussa onkin panostettu siihen, että vakanssien täyttöaste olisi mahdollisimman korkea sekä ylläpidetty omaa sijaisrekisteriä. Myös toimintatapoja on muutettu ja ajanvarausruuhkan purkamiseksi on aloitettu viikoittain ilman ajanvarausta toimiva walk in -palvelu niille vanhemmille, jotka tulevat yhdessä sopimaan lasta koskevan elatussopimuksen tai elatusapupäätöksen jatkamisesta tai muuttamisesta.

Hyvän hallinnon periaatteet edellyttävät viranomaistoiminnalta muun muassa tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työskenteleminen kahden erimielisen osapuolen kanssa, erityisesti korostaen kolmannen eli lapsen oikeuksia, on haasteellinen tehtävä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lastenvalvojatoiminnan laadukas ja saatavissa oleva palvelu edesauttaa lapsiperheiden hyvinvointia vanhempien erotilanteen eri vaiheissa ja vanhemmuuden selvittämiseen liittyvissä tehtävissä."

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.11.2020

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Katja Niemelä, Perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 040 3347129
katja.niemela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 349

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2020-013021, 2020-013022, 2020-013053

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Otto Meren ym. aloite Reilun Pelin periaatteiden tunnettuuden lisäämisestä helsinkiläisissä liikunta- ja urheiluseuroissa
- valtuutettu Sami Muttilaisen ym. aloite puisto- tai katualueen nimeämisestä Johan Knut Harjun mukaan

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Ville Jalovaaran ym. aloite opastetusta luontopolusta Vuosaaren Meri-Rastilan metsään

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2020

Ärende/1

§ 324

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Terhi Koulumies, ersättare Tapio Klemetti
- Juhana Vartiainen, ersättare Laura Rissanen
- Atte Kaleva, ersättare Matias Pajula
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Maarit Vierunen
- Matti Parpala, ersättare Matti Niiranen
- Osmo Soininvaara, ersättare Jamo Nieminen
- Maria Ohisalo, ersättare Johanna Nuorteva
- Atte Harjanne, ersättare Amanda Pasanen
- Ilkka Taipale, ersättare Maija Anttila
- Thomas Wallgren, ersättare Tomi Sevander
- Marias Turkkila, ersättare Nuutti Hyttinen
- Kaisa Hernberg, ersättare Anna Laine
- Tuula Haatainen, ersättare Sara Paavolainen

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Juha Hakola
- Kauko Koskinen

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

25.11.2020

Ärende/1

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 325

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Ozan Yanar och Veronika Honkasalo valdes till protokolljusterare med ledamöterna Pia Kopra och Risto Rautava som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Ozan Yanar och Veronika Honkasalo till protokolljusterare med ledamöterna Pia Kopra och Risto Rautava som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

25.11.2020

Ärende/3

§ 326

Arrendeprinciper för en tomt för flervåningshus (Kottby, tomten 25821/4)

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för tomten 25821/4 som bildas av tomten för flervåningshus (AK/s) 25821/2 enligt detaljplaneändring nr 12251 i enlighet med bilaga 1 fram till 31.12.2075.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavakartta nro 12251
- 3 Tonttijakokartta nro 13390
- 4 Erityiset varausehdot

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplan och tomtuppgifter

Stadsfullmäktige har 27.8.2014, § 270, godkänt detaljplaneändring nr 12251 som gäller kompletteringsbyggande på tomten 2 i kvarteret 25821 på Backasgatan 95 i Kottby. Detaljplaneändringen vann laga kraft 10.10.2014. Tomten 25821/2 hör till ett kvartersområde för flervåningshus som är arkitektoniskt och stadsbildsmässigt värdefullt och där byggnaderna och deras omgivningar bevaras som en del av den kulturhistoriskt värdefulla områdeshelheten i Kottby (AK/s). I och med detaljplaneändringen har det på tomten 25821/2 anvisats ny byggnadsyta för en bostadsbyggnad som kompletterar omgivningen i den befintliga flervåningshushelheten. På platsen har tidigare funnits en gammal af-färsbyggnad.

Ändringen av tomtindelningen nr 13390 som grundar sig på den gällande detaljplaneändringen nr 12251 har utarbetats. Tomten 25821/2 har delats in i tomterna 25821/4 och 25821/5. Nybyggandet förverkligas på tomten 25821/4 och enligt den nuvarande uppskattningen inleds byggandet i december 2020.

Tomten 25821/4 registrerades i fastighetsregistret 8.4.2020. Tomten har en yta på 2 463 m² och byggrätt på 2 320 m² vy. Enligt detaljplanebestämmelserna är det möjligt att placera affärs- och kontorslokaler och lokaler för sociala tjänster eller jämförbara lokaler på den första ovanjordiska våningen i byggnaden vid gatan när ingången till en sådan lokal ordnas direkt utifrån.

Enligt planbestämmelsen ska bilplatserna i den nya byggnaden placeras i en underjordisk parkeringslokal under gårdsdäcket. I fråga om bilplatser ska det byggas minst 1 bp/125 m² vy eller 0,5 bp/bostad (det större talet). I detaljplanen upptas dessutom en normativ del av området som avses för lek och vistelse och som kan användas gemensamt i planeringsområdet.

Detaljplaneändring nr 12251 ingår som bilaga 2. En karta över tomtindelningen finns som bilaga 3.

Reserveringsbeslut

Stadsstyrelsen beslutade 10.8.2020, § 416, reservera bostadstomten 25821/4 (AK/s) i detaljplaneändringen för Backasgatan 95 nr 12251 för Rakennusliike Lapti Oy för planering av fritt finansierade oreglerade ägarbostäder som byggs utan Hitas-villkor. Reserveringsvillkoren mera i detalj ingår i bilaga 4.

Arrendeprinciper

Arrendeprinciperna har bestämts med beaktande av ett värderingsinstrument från en utomstående sakkunnig, priszonsmodellen, arrendeprinciper som tidigare fastställts för samma eller motsvarande område, tomtens läge och markvärdets utveckling i området. En enhetlig och konsekvent prissättning har eftersträvat. Tomtens besittnings- och finansieringsform har enligt sedvanlig praxis beaktats då arrendeprinciperna bestämts.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige beslutade 26.8.2020, §182, fastställa arrendegrunder för flervåningshustomterna (AK) 22585/19 och 21, eller de tomter som bildas av dessa, i 22 stadsdelen (Vallgård) fram till 31.12.2080 så att årsarrendet bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnads-

kostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 56 euro/m² vy för tomterna som förverkligas som oreglerad fritt finansierad ägar- och/eller hyresbostadsproduktion och minst av priset 25 euro/m² vy för byggrätten för affärs- och verksamhetslokaler som byggs på bostadstomterna (AK).

Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2019, § 299, fastställa arrendegrunder för flervåningshustomterna (AK) 23126/11–13, eller de tomter som bildas av dessa, i 23 stadsdelen (Majstad) så att årsarrendet bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 46 euro/m² vy för oreglerade fritt finansierade ägar- och hyresbostäder och minst av priset 21 euro/m² för byggrätten för kaféer, restauranger, affärer och offentliga servicelokaler.

Årsarrende och arrendetid

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 25821/4 bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 56 euro/m² bostadsvåningsyta (nuvärde 8/2020, index 1977, är cirka 1 107 euro/m² vy) såvitt saken gäller oreglerad fritt finansierad ägarbostadsproduktion och minst av priset 24 euro/m² (nuvärde 8/2020, index 1977, är cirka 475 euro) för affärs- och kontorslokaler och lokaler för sociala tjänster eller jämförbara lokaler som eventuellt byggs på bostadstomten.

Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna uppgår i fråga om fritt finansierad oreglerad ägarbostadsproduktion till cirka 4,43 euro/m² i månaden.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas enligt förslaget inte då arrendet bestäms.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Att arrendet är marknadsmässigt säkerställdes genom ett värderingsutlåtande från en utomstående sakkunnig. Arrendet kan anses acceptabelt med beaktande av värderingsutlåtandet om byggnadsrättens marknadsvärde, referensköpesummor och marknadsförhållandena. Utlåtandet finns i bilagematerialet.

Arrendetiden för tomten är cirka 55 år, dvs. fram till 31.12.2075. I Kottby har ett stort antal arrendeavtal för bostadstomter gått ut från och med 1.1.2020. De här avtalen har förnyats för tiden 2.1.2020–31.12.2075.

25.11.2020

Ärende/3

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavakartta nro 12251
- 3 Tonttijakokartta nro 13390
- 4 Erityiset varausehdot

Bilagematerial

- 1 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 17 p)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 777

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisesta asuinkerrostalotontista (AK/s) 25821/2 muodostetun tontin 25821/4 vuokrauseriaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/3

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 608

HEL 2020-011050 T 10 01 01 02

Mäkelänkatu 95

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- kaupunki vahvistaa Mäkelänkatu 95:n asemakaavan muutoksen nro 12251 mukaisesta asuinkerrostalotontista (AK/s) 25821/2 muodostetun tontin 25821/4 vuokrauseriaatteen 31.12.2075 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

§ 327

Detaljplan och detaljplaneändring för centrumkvarteren i Kronbergsstranden (nr 12580)

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för en del av kvarteren 49280 och 49331 samt gatuområden i 49 stadsdelen (Degerö, Kronbergsstranden) och detaljplaneändring för kvarteret 49281, en del av kvarteren 49280 och 49331 samt gatuområden i 49 stadsdelen (Degerö, Kronbergsstranden) enligt ritning nr 12580, daterad 5.11.2020 och ändrad 22.9.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen (de nya kvarteren 49281 och 49331 bildas).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 kartta, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 selostus, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7002) / 22.9.2020
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 22.9.2020
- 5 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4

25.11.2020

Ärende/4

Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller de centrala kvarteren för offentliga och kommersiella tjänster i Kronbergsstranden som är belägna vid Håkansviksgatan och Håkansviksparken i omedelbar närhet av goda kollektivtrafikförbindelser.

Detaljpanelösningen gör det möjligt att bygga mångsidiga kommersiella och offentliga tjänster samt att det bildas en sådan trivsamt och varierande boendemiljö som erbjuder goda förutsättningar för ett högklassigt stadsliv.

Områdets sammanlagda våningsyta är 40 740 m², varav 18 390 m² är ny bostadsvåningsyta, 6 850 m² våningsyta för affärslokaler och 15 500 m² våningsyta för offentliga tjänster. Invånarantalet ökar med cirka 450. Kvartersområdet för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader (AL) har kvartersexploateringstalet $e=2,4$.

Centrumkvarteret (kvartersområde för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader) är en funktionellt mångsidig helhet, som frambringar mer aktivt stadsrum och tjänster till Kronbergsstranden. Kvarteret är ett så kallat hybridkvarter, där det utöver affärslokalerna finns boende. Huvuddelen av de offentliga tjänsterna i Kronbergsstranden är belägna söder om det kommersiella centrumet: De centraliserade tjänsterna gör det möjligt att bilda ett fungerande och attraktivt stadsdelscentrum.

Gågatorna genom kvarteret delar in kvarteret i tre delar. Kvarteret har sammanhängande källarvåningar, varför det är möjligt att kombinera kvartersdelarnas affärslokaler och parkeringslokaler till större helheter. Då man betraktar området på avstånd fungerar de ljusa punkthusen kring centralplatsen som landmärken för centrumet och de bildar en identifierbar silhuett tillsammans med lamellerna med snedtak på yttercirkeln. Lamellhusen på yttercirkeln har mörkare fasader och de anslu-

ter centrumet till dimensionerna för de omgivande bostadskvarteren. Affärslokalernas och de gemensamma lokalernas fasader ska huvudsakligen bestå av glas och de slutna delarna av umbrafärgad betong och det ska byggas en ingång till dem direkt från gatan.

Kvarteret har varit föremål för en tävling, där målet var att finna ett koncept, en genomförare och eventuella aktörer. Ett konsortium som leds av YIT Rakennus Oy utsågs till vinnare i tävlingen. Staden har inlett förhandlingar med konsortiet om reservering av tomten. Detaljplaneförslaget har utarbetats genom partnerskapsplanläggning utgående från planen som vidareutvecklats efter tävlingen.

På kvartersområdet för offentlig närservice (YL) i södra delen av området byggs en finsk och svensk grundskola, ett daghem, inomhuslokaler för en lekpark och en idrottshall, som också fungerar som skolans gymnastiklokal. Lekparken som betjänar daghemmet är belägen bredvid daghemmet på det angränsande planområdet i Håkansviksparken.

År 2015 utarbetades en referensplan om kvarteret i samverkan mellan de dåvarande förvaltningarna, dvs. lokalcentralen, utbildnings- och barnomsorgsverket och idrottsverket. I referensplanen utreds dimensioneringen och de stadsbildsmässiga och funktionella målen. Dimensioneringen har justerats under år 2019 på gemensamma möten mellan olika tjänster inom sektorerna som följer stadens nya organisation. En arkitekturtävling om kvarteret ordnas under år 2020.

I anslutning till detaljpanelösningen har det utarbetats en trafikplan (ritning nr 7002), som ingår som bilaga till föredragningslistan. Trafikplanen som gäller Långholmsgatan, Kråkholmsgatan och en del av Stansviks strandgata, omfattar arrangemangen som behövs i kvarteren för att ordna gång-, cykel-, bil- och servicetrafiken.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att möjliggöra bostadsbyggande och tjänster vid goda kollektivtrafikförbindelser i enlighet med det år 2016 godkända genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning, dvs. BM-programmet. I detaljplaneområdet gäller delvis, i dess centrala och västra del, delgeneralplanen med rättsverkningar för Kronbergsstranden från år 2008. I den här planen har kvartersområdena upptagits som kvartersområde för centrumfunktioner, område dominerat av flervåningshus och område för offentliga tjänster och förvaltning. Parkerna och badstrandsområdena som upptas i delgeneralplanen kommer att ligga bredvid och söder om detaljplaneområdet som det nu fattas beslut om, vilket kan betraktas som en precisering av delgeneralplanen i detaljpanelläggningen. I detaljplaneområdet gäller del-

vis Generalplan 2016 för Helsingfors, där området nästan i sin helhet tas upp som närcentrum C3 och till en liten del som bostadsdominerat område A3. Enligt den underjordiska generalplanen för Helsingfors nr 11380 är det fråga om ett ytbergsområde i ytterstaden. Detaljplane-lösningen stämmer överens med de här generalplanerna.

Stadsplaneringsnämnden godkände ett utkast till detaljplan och detaljplaneändring för Stansviksängen, daterat 1.12.2015, som underlag för förslaget till detaljplaneändring som utarbetas.

Detaljplanen och detaljplaneändringen delades efter utkastfasen upp i två delar: Förslaget till detaljplan för Stansviksberget (12410), som stadsfullmäktige godkände 14.3.2018, och detaljplanen och detaljplaneändringen för centrumkvarteren i Kronbergsstranden, som det nu är fråga om. Helsingfors förvaltningsdomstol upphävde 13.6.2019 detaljplaneändringen för Stansviksberget. Efter att staden överklagat förvaltningsdomstolens beslut upphävde högsta förvaltningsdomstolen beslutet 30.10.2020 och förkastade samtidigt de besvär som anförts angående detaljplanen, varför stadsfullmäktiges beslut har vunnit laga kraft.

Utgångspunkter för området och nuläge

En del av detaljplaneområdet har varit oljehamnsområde, vars miljö har bearbetats kraftigt. Oljehamnens verksamhet i Kronbergsstranden har upphört, alla byggnader och konstruktioner som hörde till den har rivits och marken har sanerats. De eventuella föroreningarna kommer ännu att kontrolleras på nytt i samband med byggprojekten. I norra delen av detaljplaneområdet finns gles bergsskog och i södra delen en smal skogszon.

I Helsingfors naturdatasystem (2019) hör detaljplaneområdet delvis till det värdefulla skogsobjektet Degerö Stansvik-Turholm, vars storlek är sammanlagt 98,73 ha och varav cirka 1,5 ha hör till det här detaljplaneområdet. Den här andelen består av en utskjutande del av skogsområdet och omges på två sidor av det tidigare oljehamnsområdet, varför den är dåligt kopplad till de större skogsområdena.

I Helsingfors naturdatasystem (2017) hör detaljplaneområdet delvis också till ett värdefullt fågelområde, Stansvik, men området har ingen värdeklassificering. Fågelområdet i Stansvik omfattar sammanlagt 65 hektar och dess gränser har delvis ändrats i och med byggandet av den närliggande Håkansviksgatan. Andelen av fågelområdet som finns inom detaljplaneområdet är 0,85 hektar.

Detaljplaneområdet gränsar i norr och öster till Stansviksbergets detaljplaneområde och i väster till den nya Håkansviksgatan och bostads-kvarteren som byggs längs med den. Södra kanten av detaljplaneom-

rådet hör till ett skyddat stödområde för grön sköldmossa, vilket omfattar cirka 1 000 m². Det bildar cirka 5 % av stödområdet och där har man inte gjort några iakttagelser av själva mossan. Stödområdena är skogar bredvid artmiljön som är potentiella för arten.

I en del av området gäller en detaljplan med namnet Detaljplan för stränder, park och ett servicekvarter (nr 12080) från år 2012, där bland annat ett kvartersområde för offentlig närservice tas upp med beteckningen YL, och vars ändringsbehov uppdateras i den här detaljplanen. I den ifrågavarande, gällande detaljplanen upptas områdets södra del som gränsar till havet som rekreativområde och allmän badstrand och naturvärdena i dess skogiga strandzon, som är värdefull som fångstområde för bl.a. fladdermöss, har beaktats genom planbestämmelser som sparar trädbeståndet. En omfattande utredning om fladdermössen har gjorts år 2017 som en del av delgeneralplanläggningen av Kronbergsstranden. Skogszonen på stranden är cirka 55 meter bred. Området för detaljplaneändringen som det nu fattas beslut om ligger huvudsakligen norr om strandområdet, trots att gatuområdet på Stansviks strandgata gränsar till dess norra kant på en bredd på cirka tio meter.

Detaljplaneändringen ändrar naturmiljön så att cirka 1,5 ha av det nuvarande skogsområdet blir kvarters- och gatuområde. I det ifrågavarande området förekommer dock inte särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen eller naturtyper som ska skyddas enligt naturvårdslagen.

Helsingfors stad äger planeringsområdet. Detaljpanelösningen har utarbetats på initiativ av staden.

Kostnader för detaljpanelösningen

Samhällsekonomiska konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen medför följande kostnader för staden (05/2019, exkl. moms):

Grundberedning	5 miljoner euro
Gatuområden	1,5 miljoner euro
Offentliga tjänster/byggnader	42 miljoner euro
Sammanlagt	ca 49 miljoner euro

Värdet på byggrätten för staden av den nya våningsytan som planläggs preciseras i och med föravtalet för fastighetsköp.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 21.11–20.12.2019, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

En anmärkning gjordes mot detaljplaneförslaget.

Påpekandena som framfördes i anmärkningen gällde byggandet på ett område i naturtillstånd, bristerna i utredningen av miljökonsekvenserna, grönförbindelsen Stansvik-Turholm, beaktandet av högre planer och detaljplaner för områden bredvid samt bristfälligt hörande av de delaktiga.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: Helen El-nät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) och kultur- och fritidssektorns stadsmuseum. Påpekandena i utlåtandena gällde vattenförsörjningens bifogade karta, återvinningspunkter, den elektriska transformatorn, tryggheten av att de gemensamma kollektivtrafikhallplatserna fungerar, bullerbestämmelserna och detaljplanens anslutning till det angränsande detaljplaneområdet.

Dessutom meddelade Helen Ab att det inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanemålen och i den utsträckning det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter.

Mera ingående motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

25.11.2020

Ärende/4

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 kartta, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12580 selostus, päivätty 5.11.2019, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7002) / 22.9.2020
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 22.9.2020
- 5 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutus
- 4 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

25.11.2020

Ärende/4

Stadsmuseet
Detaljplaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 776

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan sekä 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) korttelia 49281, osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 49281 ja 49331) 5.11.2019 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12580 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 549

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Hankenumero 1665_4, 1665_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 5.11.2019 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12580 hyväksymistä. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita ja asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) korttelia 49281, osaa kortteleita 49280 ja 49331 sekä katualueita (muodostuvat uudet korttelit 49281 ja 49331).

Lisäksi lautakunta päätti

25.11.2020

Ärende/4

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätökse-
nteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

05.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tyko Saarikko, arkkitehti, puhelin: 310 37441
tyko.saarikko(a)hel.fi
Otto Tarnanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 25765
otto.tarnanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.08.2020 § 39

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12580 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12580
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 29/2016
Pohjakartta valmistunut: 6.8.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

25.11.2020

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittaushpalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
08.02.2019 § 10

Lisätiedot

Antti Soljanto, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 310 22065
antti.soljanto(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.12.2019

HEL 2016-013020 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Kruunuvuorenrannan keskuskortteleiden (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12580). Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Kruunuvuorenrannan keskeisiä julkisten ja kaupallisten palveluiden kortteleita, jotka sijaitsevat Haakoninlahden ja Haakoninlahdenpuiston varrella hyvien joukkoliikenneyhteyksien välittömässä läheisyydessä. Kaavaratkaisun on tarkoitus mahdollistaa monipuolisten kaupallisten- ja julkisten palveluiden rakentamisen sekä viihtyisän ja vaihtelevan asuin ympäristön muodostumisen, jossa on hyvät edellytykset laadukkaalle kaupunkielämälle.

Osa kaava-alueesta on ollut öljysatama-alueita, jossa on sijainnut sen toimintaan liittyviä rakennuksia. Sataman toiminnan loppumisen myötä kaikki toimintaan liittyneet rakennukset ja rakenteet on alueelta purettu.

Aiemmassa kaavahanketta käsittelevässä lausunnossaan kaupunginmuseo (21.5.2015) korosti, että suunnittelualueen välittömässä läheis-

syydessä ja sen vaikutusalueella oleva Stansvikin kartanoalue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, osa Rky-2009:n Helsingin höyrylaivareittiin liittyvää kesähuvila-asutuksen kokonaisuutta, jonka merkitys kulttuurihistoriallisena ja maisemallisena kokonaisuutena tulee ottaa huomioon etenkin Stansvikinnummen itäosan kortteleiden ja kartanoalueelle johtavien reittien suunnittelussa.

Vuorovaikutusraportin vastineessa todetaan, että kartanoalueen maisemalliset arvot ja näkymät tullaan ottamaan huomioon sen läheisyyteen tulevien asuinkortteleiden suunnittelussa. Asemakaavasta tullaan laatimaan sitä havainnollistavaa materiaalia tarkoituksenmukaisista kuvakulmista. Asemakaavan mahdollistaman rakentamisen ja asemakaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvan Stansvikintien väliin jää riittävän laaja metsäinen vihervyöhyke, jotta kartanolle johtavan reitin luonne säilyy. Olemassa olevia reittejä hyödynnetään koko alueen virkistysreittistöjen suunnittelussa.

Kaava-aineiston perusteella hankkeen kulttuuriympäristön vaaliminen on asianmukaista, eikä tämän johdosta Helsingin kaupunginmuseolla ole asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

§ 328

Helsingfors stads budget för år 2021 och ekonomiplan för åren 2021–2023

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bordlade ärendet.

Behandling

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige följande handläggningsordning:

I ärendet förs en diskussion på det här sammanträdet. Under diskussionen ska framställas de förslag som gäller budgeten för år 2021, ekonomiplanen för 2021–2023 och budgetmotionerna. Dessutom ska eventuella hemställningsklämmor föreslås.

Då diskussionen har avslutats avbryts handläggningen av ärendet och den fortsätter vid nästa sammanträde. Då förrättas de behövliga omröstningarna om motförslagen, förslagen om att förkasta ärendet och hemställningsklämmorna. Förslag som innebär att behandlingen av ärendet avbryts tas upp till omröstning vid detta sammanträde.

Förslag om återremiss

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomi som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risken för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska

25.11.2020

med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medföra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens befolkning har ökat kraftigt under de senaste åren. Redan i flera år har ca 70 % av dem som flyttar till Helsingfors varit personer med invandrarbakgrund. Tyvärr har skatteintäkterna, samtidigt som servicebehovet ökat, inte följt efter i samma takt. Detta försvagar finansieringsunderlaget och gallar bort tjänster för dem som redan bor i staden. Sannfinländarna har som utgångspunkt att inkomsterna ska täcka utgifterna i driftsekonomin. Därför kräver sannfinländarna en prioritering av tjänsterna och ett anpassningsprogram.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

25.11.2020

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag om återremiss

Ja-röster: 77

Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 5

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Frånvarande: 3

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Motförslag

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

Utgifterna på budgetmomentet Fostrans- och utbildningssektorn ökas med 36 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka såväl stödet för inläring och skolgång som elevvården, så att det ökade stödbehovet till följd av coronakrisen kan tillgodoses.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten "Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021".

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten "minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning"

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidorna 184–185 stryks följande text:

"Anslagsökningen i budgetförslaget täcker utgifterna för ökningen av antalet kunder och ökningen av hyresutgifterna. I budgetförslaget har man täckt finansieringen av andra nödvändiga utgifter, höjningen av prisnivån och löneförhöjningarna med produktivetsåtgärder. Produktiviteten inom sektorn ökar med 1,6 indexenheter jämfört med den förutspådda produktiviteten år 2020.

Produktivetsåtgärder som ingår i budgetförslaget är:

- ökning av sambruket av lokalerna mellan sektorn och de övriga sektorerna samt en granskning av servicenätverket,
- övergång till mer omfattande konkurrensutsättning i småbarnspedagogikens städ- och mattjänster,
- avskaffande av småbarnspedagogikens organisationsunderstöd,
- utveckling av produktionssätten för kursutbudet i gymnasierna och ökning av utbudet på gemensamma kurser mellan gymnasierna,
- ökning av andelen inläring i arbetet inom yrkesutbildningen och minskning av utbudet på icke-attraktiva examina,
- inriktning av undervisningsutbudet inom det fria bildningsarbetet och utveckling av produktionssätten."

25.11.2020

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På budgetmomentet 5 10 01, Social- och hälsovård, ökas utgifterna med 40 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka hälsostationerna och äldreomsorgen och till att få köerna till stödboende avklarade. För att täcka den ökning i servicebehovet som coronakrisen orsakar och för att komma till rätta med de effekter som ökar ojämlikheten reserveras det dessutom medel bl.a. för vuxensocialarbete, mentalvårdstjänster, familjecenter och missbrukarvård.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På budgetmomentet 4 10 01, Kultur och fritid, ökas utgifterna med 6 miljoner euro.

Följande text läggs till:

Utöver åtgärderna för att täcka ökningen i kostnaderna och i servicebehovet hänförs det mer anslag till att stärka resurserna för ungdomsarbete, till att förebygga de indirekta effekter som coronakrisen har på sysselsättningen bland professionella i kulturbranschen och till att öka understödsanslagen för kultur och idrott.

På budgetmomentet 4 10 02, Understöd till kulturanläggningar, tilläggs 0,585 miljoner euro.

På budgetmomentet 4 10 03, Understöd till idrottsanläggningar, tilläggs 0,404 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I bilaga 1 tilläggs

i kultursektionens understöd 0,85 miljoner euro

i idrottssektionens understöd 0,418 miljoner euro.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

På sidan 106 ges texten "Staden fortsätter 2021 med att genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner och på arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft." följande lydelse: "Staden fortsätter 2021 med att i samarbete med personalen genomföra löneutvecklingsplanen på längre sikt, vilken baserar sig på en kartläggning av de centrala behoven att utveckla de anställdas och personalgruppernas löner. I planen beaktas arbetsgivarens behov när det gäller att trygga tillgången till kunnig arbetskraft, möjligheterna att lösa problemen med jämställdhet och likabehandling i lönesystemet och en höjning av de sämst betalda anställdas lönenivå t.ex. genom att garantera alla stadens anställda en lönenivå på minst 2 000 euro."

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Katju Aro framställde följande motförslag:

I investeringsdelen görs följande ändringar:

Budget 2021 1000 € Förändring 1000 € Momentets slutsumma 1000 €

8 04 01 Parker och idrottsområden
till stadsmiljönämndens disposition

8 04 01 01 Nya parker och ombyggnader av parker
10 100 + 1 700 11 800
- varav 0,2 miljoner euro för naturvård

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden
9 000 + 1 500 10 500
- hänförs speciellt till idrottsanläggningar i förortererna

HST	Investeringar	234 346	259 346
	Övriga investeringar	+25 000	

25.11.2020

- för ombyggnad av metro-, buss- och järnvägsstationer 13 miljoner euro
- för cykelparkering i stationsomgivningar 1 miljon euro
- för övriga kritiska investeringar 11 miljoner euro

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen framställde följande motförslag:

På sidan 185 stryks texten ”minskning av antalet uppdelade lektioner, klubbtimmar och kompanjonundervisning inom den grundläggande utbildningen, utökning av gruppstorlekarna, slopande av morgonverksamheten och eventuell minskning av timantalen så att de motsvarar minimiantalet timmar per vecka enligt förordningen om grundläggande utbildning.”

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Mika Ebeling framställde följande motförslag:

På sidan 185 i budgetförslaget stryks texten ”Helsingforstillägget begränsas till dem som är under 1 år, och ändringen träder i kraft 1.6.2021”.

Förslag om förkastande

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle förkastas med följande motivering:

Coronaepidemin med påföljande nedgång i skatteintäkterna medför att Helsingfors ekonomi är exceptionellt osäker de närmaste åren. Stadens servicedominerade näringsstruktur tar sannolikt skada av begränsningsåtgärderna och den sjunkande efterfrågan på tjänster till följd av coronan. Därför bör staden vara speciellt försiktig när det gäller såväl driftsekonomin som investeringarna i ett läge där den andra coronavågen pågår och någon snabb återhämtning från epidemin inte är i sikte.

Investeringsnivån är för hög, när skuldsättningen samtidigt ökar. Risker för skuldsättning ökas i synnerhet av de oklara ekonomiska utsikterna och den eventuella landskapsreformen, till följd av vilken kommunalskatten enligt planerna kan minska med hela 13,26 procentenheter. Detta skulle innebära betydande svårigheter för Helsingfors ekonomi och medfö-

ra omfattande tryck på nedskärning och anpassning inom alla sektorer.

Stadens och stadsbornas skuld ökar 2,5 gånger fram till år 2024, vilket enligt sannfinländarna är för mycket. Staden bör i stället för att medge en obehärskad befolkningstillväxt sköta om de nuvarande stadsbornas tjänster. Helsingfors investeringsnivå bör vara betydligt lägre de följande åren, tills coronans totala effekter på ekonomin har klarnat. När det gäller investeringarna är möjligheten att antingen helt och hållet lämna en del saker ogjorda eller också fördröja dem tills det ekonomiska läget är stabilare.

Sannfinländarna anser att staden sektorsvis bör gå igenom dels möjligheterna att effektivisera arbetet, dels de utgiftsposter som inte är nödvändiga. Till sådana sparobjekt hör bl.a. de utvidgade tjänsterna för dem som olagligt vistas i landet och anordnande av undervisning på elevernas eget språk.

Sannfinländarna vill säkerställa tjänsterna för de stadsbor som är i den allra svagaste ställningen, såsom barn, äldre, personer med funktionsnedsättning och närståendevårdare. Helsingforstillägget bör bibehållas för dem som är under 2 år. Gruppstorleken inom undervisningen bör inte ökas. Dessutom vill sannfinländarna att räddningsverkets brandmän ska få ett eget löneprogram, så att vi får proffsen i räddningsbranschen att stanna kvar i Helsingfors.

Förslag till hemställningklämmar

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Paavo Väyrynen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2021 års budget att möjligheterna utreds att under nästa år kartlägga i vilket skick daghemsgårdarna är.

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att utvärdera tillräckligheten av socialarbetare för personer med funktionsnedsättning i förhål-

25.11.2020

Ärende/5

lande till klienternas behov.

- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att man utreder möjligheterna att jämföra lönenivån för brandmännen och akutvårdarna vid Helsingfors räddningsverk med grannkommunernas och behovet av ett eget löneprogram.
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om det är möjligt att utvärdera och följa upp hur dagvården för 1 år fyllda utvecklas och vilka effekterna blir av att Helsingforstillägget slopas.

Ordföranden konstaterade att diskussionen var avslutad och att handläggningen av ärendet fortsätter vid nästa sammanträde.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige godkänner budget för år 2021 och ekonomiplan som anvisning för åren 2021–2023.

Föredragandens motiveringar

Budgeten för år 2021 och ekonomiplanen för åren 2021–2023 ingår i bilaga 1. Svaren på budgetmotionerna ingår i bilaga 2.

25.11.2020

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Budget 2021 och ekonomiplan 2021-2023
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto Helsingin kaupungin talousarviosta vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- 4 Esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti ja tekniset muutokset vuoden 2021 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotukseen
- 5 Budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 793

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2021 - 2023.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 4 lisätään esittelijän muutokset neuvottelutuloksen mukaisesti
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos

- asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaan 2020 tulleet muutokset huomioidaan talousarviossa teknisinä korjauksina

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarviota palautettavaksi valmisteluun. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa, jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäköymät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaoh-

jelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: KASVATUS JA KOULUTUS

Lisätään talousarvion kohdan Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala menoja 36 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäyksiä ohjataan oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä oppilashuollon vahvistamiseen, jotta koronavirukseen lisäämään tuen tarpeeseen voidaan vastata.

Poistetaan sivun 182 viimeinen kappale ja sivun 183 ensimmäinen kappale sekä mahdollinen kirjaus, että Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin 1.6.2021 alkaen.

(“Talousarvioehdotuksen määrärahakasvu kattaa asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot ja vuokramenojen kasvun. Muiden välttämättömien menojen ja hintatason nousun sekä palkankorotusten kattaminen on rahoitettu talousarvioehdotuksessa tuottavuustoimenpiteillä. Toimialan tuottavuus kasvaa 2,5 -indeksiyksikköä vuoden 2020 ennustettuun tuottavuuteen verrattuna.

Talousarvioehdotuksen sisältämiä tuottavuustoimenpiteitä ovat

- tilojen yhteiskäytön lisääminen toimialan ja muiden toimialojen kesken ja palveluverkkotarkastelu,
- kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen,
- varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalveluissa laajempaan kilpailutukseen siirtyminen,
- varhaiskasvatuksen järjestöavustuksista luopuminen,
- perusopetuksessa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä,
- lukioissa kurssitarjonnan tuotantotapojen kehittäminen sekä lukioiden välisten yhteisten kurssien tarjonnan lisääminen,
- ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen osuuden kasvattaminen sekä ei-vetovoimaisten tutkintojen tarjoamisen vähentäminen,
- vapaan sivistystyön opetustarjonnan kohdentaminen ja tuotantotapojen kehittäminen.”)

SOSIAALI JA TERVEYS

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

Lisätään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudelliset menot 40 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan terveysasemien ja vanhustenhoidon vahvistamiseen sekä tuetun asumisen jonojen purkuun. Lisäksi varataan rahaa koronakriisin aiheuttaman palvelutarpeen lisäyksen kattamiseksi ja eri-arvoistumista lisäävien vaikutusten korjaamiseksi mm. aikuissosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin, perhekeskuksiin ja päihdehuoltoon.

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika menoja 6 milj euroa.

Lisätään teksti:

Kustannusten ja palvelutarpeen kasvun kattamisen ohjella määrärahalisäykset ohjataan nuorisotyön resurssien vahvistamiseen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistämiseen koronakriisin välillisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä kulttuurin ja liikunnan avustuspäärahojen kasvattamiseen.

Lisätään liitteessä 1

kulttuurijaoston avustuksiin 0,85 milj €
liikuntajaoston avustuksiin 0,418 milj €.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset 0,585 milj euroa.

Lisätään talousarviokohtaan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset 0,404 milj euroa.

KESKUSHALLINTO

S. 106 Teksti "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen sekä työnantajan tarpeisiin osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa."

muutetaan muotoon "Kaupunki jatkaa vuonna 2021 yhteistyössä henkilöstön kanssa pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman toteutusta, joka perustuu henkilöstön ja henkilöstöryhmien palkkaukseen liittyvien keskeisten kehittämistarpeiden kartoitukseen. Suunnitelmassa

otetaan huomioon työnantajan tarpeet osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa, palkkausjärjestelmään liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien poistaminen sekä pienipalkkaisimpien työntekijöiden palkkatason nostaminen esimerkiksi takaamalla kaikille kaupungin työntekijöille vähintään 2000 euron palkkatason.”

INVESTOINNIT

HKL:n investointeihin:

- kriittisiin investointeihin 11 milj euroa
- metro- , bussi- ja juna-asemien peruskorjauksiin 13 milj euroa
- asemanseutujen pyöräpysäköintiin 1 milj euroa

Lisätään talousarvion kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet 3,2 milj. euroa, josta luonnonsuojeluun 0,2 milj euroa.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2 (1 tyhjä).

Mika Raatikainen, Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää talousarvioehdotuksesta eriävän mielipiteensä. Koronaepidemia sekä siitä seurannut verotuottojen lasku aiheuttaa Helsingin talouteen poikkeuksellisen epävarmuuden seuraavina vuosina. Kaupungin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronan aiheuttamista rajoitustoimenpiteistä ja palvelukysynnän laskusta. Siksi kaupungin tulisi olla erityisen varovainen niin käyttötalouden kuin investointienkin suhteen tilanteessa,

jossa koronan toinen aalto on käynnissä eikä nopeaa taudin talttumista ole näköpiirissä. Emme voi tehdä koronan jälkeisen ajan odotuksiin nojaavaa budjettia keskellä epidemiaa. Investointitaso on liian korkea, kun samalla velkaantuminen kasvaa. Velkaantumisen riskiä lisäävät erityisesti sumeat talousnäkyvät ja mahdollinen maakuntauudistus, jonka seurauksena kunnallisvero voi leikkautua suunnitelmien mukaan jopa 13,26 prosenttiyksiköllä. Tämä ajaisi Helsingin talouden huomattaviin vaikeuksiin ja aiheuttaisi mittavia leikkaus- ja sopeuttamispaineita kaikilla toimialoilla. Kaupungin väestö on kasvanut viime vuosina runsaasti. Helsinkiin muuttajista on jo vuosia ollut n. 70 % maahanmuuttajataustaisia. Valitettavasti samaan aikaan, kun palveluiden tarve on kasvanut, eivät verotuotot ole seuranneet samaan tahtiin. Tämä heikentää rahoitus pohjaa ja karsii palveluja kaupungissa jo asuvilta. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että tulojen tulee kattaa menot käyttötaloudessa. Tämän vuoksi perussuomalaiset vaativat priorisointia palveluissa ja edellyttävät sopeuttamisohjelmaa. Kaupungin ja kaupunkilaisten velka kasvaa 2,5 kertaiseksi vuoteen 2024 mennessä, mikä on perussuomalaisten mielestä liikaa. Kaupungin tulisi hallitsemattoman väestönkasvun mahdollistamisen sijaan pitää huolta nykyisten kaupunkilaisten palveluista. Helsingin investointitason tulisi olla huomattavasti matalampi seuraavat vuodet, kunnes koronan kokonaisvaikutukset talouteen selviävät. Investointien osalta mahdollisuutena olisi joko jättää asioita kokonaan tekemättä tai viivyttää niitä, kunnes taloustilanne on vakaampi. Perussuomalaisten mielestä kaupungin tulisi käydä läpi toimialoittain työn tehostamisen mahdollisuudet ja ne menokohdat, jotka eivät ole välttämättömiä. Tällaisia säästökohteita olisivat mm. laittomasti maassa olevien palveluiden laajennus ja omankielisen opetuksen järjestäminen. Perussuomalaiset haluavat varmistaa kaikkein heikoimassa asemassa olevien kaupunkilaisten, kuten vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien palvelut. Helsinki-lisä tulee säilyttää alle 2-vuotiailla. Opetuksen ryhmäkokoja ei tule kasvattaa. Lisäksi perussuomalaiset haluaisivat pelastuslaitoksen palomiehille oman palkkaohjelman, jotta saamme säilytettyä pelastusalan ammattilaiset Helsingissä.

Veronika Honkasalo ja Anna Vuorjoki jättivät eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Kaupunginhallituksen hyväksymä talousarvio vaarantaa merkittävällä tavalla tasa-arvoisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toteutumisen Helsingissä ja estää eriarvoistumisen torjumista lähihistorian pahimman kriisin keskellä. Talousarviossa olisi ollut syytä huomioida koronavirusepidemian aiheuttamat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset sekä korjata pitkään jatkunut lastensuojelun ja vammaispalveluiden alibudjetointi. Nyt talousarvioesitys ei anna siihen mahdollisuuksia. Lisäksi keväen rajoitustoimien vaikutukset näkyvät ihmisten hyvinvoinnissa jo nyt ja lisäävät esimerkiksi mielenterveyspalveluiden ja oppimisen tuen tar-

25.11.2020

vetta. Kaikki tämä olisi ollut syytä huomioida talousarviossa. Helsingin pitää omilla toimillaan turvata asukkaidensa hyvinvointi ja varmistaa, ettei pandemiasta tule pitkäkestoista sosiaalista kriisiä.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 21.10.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2021 talousarvioksi ja 2021-2023 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2021-2023 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 3).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.8.2020 vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet, jonka mukaan kaupungin vuoden 2021 talousarvion raami ja taloussuunnitelma 2021–2023 perustuu kaupunkistrategian taloustavoitteisiin ja 27.11.2019 hyväksytyyn vuoden 2020 talousarvioon sekä ohjeellisena hyväksytyyn taloussuunnitelmaan 2021–2022.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73 043
mari.paananen(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Merja Koski, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 36 292
merja.koski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.09.2020 § 144

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2021 talousarvioesityksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaesityksen vastaehdotuksen mukaan jäljempänä mainituin muutoksin sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur), asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

Käsittely

24.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Laura Rissanen tekemän ja varapuheenjohtaja Anu Suorannan kannattaman vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen päätösehdotukseen:

HKL:n johtokunta toteaa, että esitetty raami on vuoden 2021 osalta riittämätön ja pelkästään välttämättömien korjaus- ja ylläpitojen toteuttaminen edellyttää vähintään 40 miljoonan euron lisäystä.

Lisäksi johtokunta näkee, että kaupungin taloudellisen kokonaisedun, ilmastotavoitteiden, joukkoliikenteen toimintavarmuuden, korjausvelan ehkäisemisen ja turvallisuuden varmistamiseksi talousarvioesitykseen 2021 ja taloussuunnitelmaan 2021-2023 on tarpeellista tehdä seuraavat lisäykset: Kruunusillat-hankkeen etupainotteiseen toteutusskenaarioon 36 milj. eur (josta vuodelle 2021 8 milj. eur), Kalasatama-Pasilaraitiotiehankkeeseen 59 milj. eur (josta vuodelle 2021 20 milj. eur),

25.11.2020

asemanseutujen pyöräpysäköintiin 3 milj. eur (josta vuodelle 2021 1 milj. eur) sekä metro-, juna- ja bussiasemien perusparannuksiin 74 milj. eur (josta vuodelle 2021 13 milj. eur).

17.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.09.2020 § 33

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään niin, että talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen liitteessä 5 vuodelle 2021 todettu asiakaskemustavoitearvo muutetaan tavoitearvoksi 3.6. Lisäksi esittelijä muutti talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystään niin, että vuosien 2022-2023 tilikausien tulos asettuu nollan tasolle.

Merkittiin, että puheenjohtaja teki vastaehdotuksen esittäen, että liite 5 hyväksytään sisällöltään puheenjohtajan vastaehdotuksen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan esittelijän tässä kokouksessa tehdyt muutokset.

Johtokunta päätti hyväksyä yksimielisesti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen

- vuoden 2021 talousarvioesityksen liitteen 5 osalta puheenjohtajan esityksen mukaisena, sekä
- taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022-2023 liitteiden 1-4 mukaisesti esittelijän esittämin vuosien 2022-2023 tilikausien tulosta koskevin muutoksin.

17.09.2020 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpito-päällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 538

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021-2023.

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltaojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävän liikkumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunkiuudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Mikko Aho: Esittelijän esitystä on täydennetty seuraavasti:

Liite 1, sivu 14: Tarkennettu poistoja sekä käyttötalousraamin sisällä ti-liryhmien välisiä muutoksia henkilöstömenot/palvelujen ostot.

Liite 1, sivu 17: Päivitetty avustuksiin Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen osuus, mikä myös sisältyy käyttötalousraamiin.

Lisätty liite 2: Tilankäyttösuunnitelma.

Liite 3: Korjattu Palun yksikkökustannuksia (lisätty luottotappiot ennusteeseen, kustannukset / pysäköinnin valvontatapahtumaindeksi).

Lisätty liite 15: Puistojen ja liikunta-alueiden rakennusohjelma.

Lisätty liite 18: Hyte talousarviotavoitteet 2021 (jaettu pöydälle).

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Käyttömenoista:

Lautakunta toteaa, että budjettiehdotukseen ei sisälly hiilineutraali Helsinki ohjelman osana aloitettavan Energiarenessanssi –toiminnan rahoitusta yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuuskorjausten vauhdittamiseksi, ja lautakunta katsoo että tämän toiminnan rahoituksen tulee sisältyä varsinaiseen talousarvioon.

Investoinneista:

Lautakunta toteaa investointitasoa koskien, että se ei ole riittävällä tasolla vaan investointitasoa tulisi korottaa seuraaviin linjauksiin tukeutuen.

- Tilahankkeiden osalta lautakunta katsoo että keskeisimpien koulu- ja päiväkotihankkeiden investointi- ja korjaushankkeita ei tule lykätä
- Liikenteen investointeihin tulee sisällyttää Kruunusiltojen etupainotteinen vaihtoehto, Kalasataman-Pasilan raitiotien hankkeen alkaminen selvästi nyt esitettyä aiemmin, ja kestävä liikumisen kannalta keskeisimmät investoinnit esimerkiksi metroasemien peruskorjaushankkeiden osalta
- Asuntotuotannon edellytysinvestointien tulee olla tasolla joka mahdollistaa asuntotuotannon tavoitteiden saavuttamisen niin seuraavina vuosina kuin yli 2020-luvun puolivälin ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen että näillä investoinneilla on selviä vaikutuksia kaupungin tuloihin
- Puistojen ja liikuntapaikkojen investointien tulee mahdollistaa merkittävien täydennysrakentamishankkeiden ja kaupunkiuudistusalueiden riittävät puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit, joiden on perusteltua ajoittua riittävän lähelle muuta toteuttamista.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

25.11.2020

Ärende/5

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 229

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään esitysehdotukseen toiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Lautakunta katsoo, että toimialan talousarvioesityksen 2021 määrärahat ovat riittämättömät tavoitteiden mukaisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen eikä tuottavuustoimenpiteistä ole riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tuottavuustoimien tarvetta arvioidaan valtuustoryhmien neuvotteluissa."

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

25.11.2020

Ärende/5

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisan poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Pia Kopran vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Pia Kopra jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poistetaan liitteestä 1 "kotihoidon tuen kuntalisästä luopuminen."

Lapsiin on panostettava. Päiväkodeissa on jo nyt tungosta, joten kuntalisan poistamispäätös olisi ristiriitainen; ei voida tietää etukäteen mikä on kehityksen suunta tulevaisuudessa. Päiväkotipaikoista on pulaa jo nyt monilla alueilla Helsingissä ja Helsingissä on myös pulaa koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista. Turvallinen lapsuus on tärkeä lapsen tulevaisuuden kannalta. Yleensä koti on lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta, lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 164

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveyspalveluissa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveyspalveluihin on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite soite-palveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomautti, että esityksessä rakennuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden var-

haisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntynyttä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin. Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielenterveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari, johtava controller Mikael Karell ja johtava arkkitehti Pirjo Sipiläinen olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen toisesta kappaleesta alkaen seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudessa talousarvioehdotus on hyvin tiukka. Väestön ikääntymistä ja väestönkasvua ei ole pystytty sisällyttämään raamiin, mikä yhdistettynä koronakriisin terveydellisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin näkyy helsinkiläisten palvelutarpeen kasvuna sosiaali- ja terveystaloudessa. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nopeasti (7 %) vuonna 2021 ja asettaa suuria haasteita vastata palvelutarpeeseen nykyisellä ympärivuorokautisten paikkojen määrällä samalla kun kotihoidon lisäpanostus on niukka. Lisämäärärahan tarve sosiaali- ja terveystalouteen on ilmeinen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että koronakriisi on vauhdittanut hyvää digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Lautakunta haluaa tukea tätä toimialan digitaalista muutostyötä, samoin kuin palvelurakenteen muutosta ikäihmisten palveluissa laitoshoidosta kohti tehostettua palveluasumista. Päihde- ja mielenterveyspuolella voidaan ympärivuorokautisia palveluja vähentää vain, jos samalla kehitetään riittävän tukevaa avopalvelua. Laitosvaltaisuuden vähentäminen voi aikaansaada kestävä ja hyvää tuottavuuskehitystä, mutta 1 % tuottavuustavoite sosiaalipalveluissa voi olla liian kunnianhimoisen ottaen huomioon toteutuneen kehityksen viime vuosina.

Sosiaali- ja terveyslautakunta myös huomauttaa, että esityksessä rakenneuudistukseen liittyvät laitospaikkojen vähennykset eivät näy riittävästi avohuollon vahvistamisena esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Psykiatria- ja päihdepalveluiden avohoitoa ja hoitopolkua pitää kehittää kunnianhimoisesti huolehtien myös haittoja vähentävästä hoidosta. Asumisketjua pitää kehittää kunnianhimoisesti myös toimialojen yhteistyönä.

Lastensuojelussa ja vammaispalveluiden palvelutarve on kasvanut jo useamman vuoden, eikä siihen olla riittävästi varauduttu ja palveluiden budjetti on vuosittain ylittynyt. Toimenpiteet lastensuojelun ja vammaispalveluiden kustannusten kääntämiseksi ovat käynnissä. Se ei kuitenkaan tapahdu hetkessä, koska asiakkaiden määrä ja tarpeet ovat kasvaneet ja kaupungin kuuluu hoitaa lakisääteiset velvollisuutensa näiden palveluiden järjestämisessä. Sen vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että talousarviossa lastensuojelun ja vammaispalveluiden budjetointi tehdään realistisesti perustuen viime vuosien toteutuneelle asiakasmäärälle. Lautakunta myös edellyttää, että lapsiperheiden varhaisen tuen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehitystyötä viedään systemaattisesti eteenpäin, etteivät ongelmat kasaannu liian suuriksi, mikä osaltaan on kasvattanut lastensuojelun sijaishuollon ja erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Koronakriisin aiheuttamista kustannuksista niin suorat kuin välilliset (hoito- ja palveluvelka) on tärkeää budjetoida mahdollisimman realistisesti kaupunkitasolla. Lautakunta edellyttää, että koronapandemian aikana syntyneitä hoitovelkaa puretaan tehokkaasti ja etupainotteisesti kaupungin talousarvion puitteissa. Tällöin hoitamatta jääneet sairaudet tai niiden pahentuneet riskitekijät eivät johda vielä vakavampiin seurauksiin.

Työttömyys Helsingissä on kasvanut voimakkaasti 2020, ja erityisen huolestuttavaa on nuorten aikuisten työttömyyden raju kasvu. Tämä heijastuu väistämättä aikuissosiaalityöhön ja moniin muihin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin. On varauduttava ja kehitettävä edelleen työtapoja myös siihen, että jos koronarajoitusten vuoksi joudutaan uudelleen sulkemaan avopalveluja, tukea tarvitsevat ihmiset eivät jää yksin ja tipu tuen piiristä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että toimialan henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittava erityisen tarkasti kriisin pitkittyessä, ja tähän tarvitaan niin kaupunkitasoisia kuin toimialan omia toimia. Kaupunkitasoinen palkkakehitysohjelma on toiminut palkkakuoppien ja rekrytointihaasteiden ratkaisemisessa, ja sitä olisi syytä jatkaa.

Investoinnit

Sosiaali- ja terveystoimen investoinneista monet hankkeet viivästyivät edellisen hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen takia. Näitä kiireellisiä hankkeita ei tule lykätä yhtään enempää, vaan viedä eteenpäin mahdollisimman nopeasti muun muassa nykyvaatimusten mukaisten ympärivuorokautisen hoitopaikkojen takaamiseksi ikääntyneille. Mielen-

25.11.2020

terveyskuntoutujien ja asunnottomien tilahankkeita on syytä nopeuttaa."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Alekski Niskanen: Muutetaan liitteen 1 "Sosiaali- ja terveystoimialan ehdotus talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022–2023" sivun 6 kohta "Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa" kuulumaan seuraavasti:

"Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistetään kehittämällä mahdollisuuksia tutkinnon laillistamisen edellyttämän työkokemuksen saamiseksi sosiaali- ja terveystoimessa. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työkokemuksen hankkimisessa on vaadittava riittävää suomen kielen taitoa. Puutteellinen suomen kieli hoitotyössä vaarantaa potilasturvallisuuden."

Jäsen Alekski Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta linjaa, että omaishoito on yksi palvelun muoto, jonka käyttöä tulisi lisätä varmistaen riittävät tukipalvelut."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 4:

Jäsen Alekski Niskanen: Lisätään päätösehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta korostaa, että etähoidon varaan ei pidä laskea liikaa koti-hoidossa. Kun kyseessä ovat esimerkiksi huonokuntoiset ja yksinäiset vanhukset, he tarvitsevat läsnäolevaa hoitoa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 5:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että jatkossa terveysasemien toiminnallisten tavoitteiden mittareiksi kehitetään hoitoon pääsyn ohella toiminnan tuottamaa terveyshyötyä paremmin kuvaavia mittareita. Näitä voisivat olla esimerkiksi merkittävien kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden hoidon tulokset. Erityinen painopiste tulisi olla monisai-

25.11.2020

raiden ja paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisella ja heidän saamiensa palveluiden vaikutusten mittaamisella."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 6:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen viidennen kappaleen loppuun seuraavaa: "Tarvittaessa hoitovelan purussa on hyödynnettävä myös kolmannen ja yksityisen sektorin tarjontaa esimerkiksi palvelusetelien avulla."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

Vastaehdotus 7:

Jäsen Sandra Hagman: Poistetaan liitteen 1 sivulta 13 virke "Palveluseteleiden käyttöä lisätään ja terveysasemapalveluja hankitaan lisäpalveluina".

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Alekski Niskanen)

Jaa-äännet: 10

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 1

Alekski Niskanen

Tyhjä: 2

Leo Bergman, Sandra Hagman

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasens vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 1 - 10 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Alekski Niskanen)

25.11.2020

Jaa-äännet: 8

Tapio Bergholm, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 2

Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth

Poissa: 0

Jäsen Alekski Niskasen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Ei-äännet: 10

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alekski Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 10 - 2 (tyhjää 1).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Seija Muurinen)

Jaa-äännet: 4

Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Ei-äännet: 8

Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Sanna Vesikansa

25.11.2020

Tyhjä: 1
Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 7 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 9
Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Pia Hytönen, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4
Katju Aro, Tapio Bergholm, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 9.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen tekemiensä vastaehdotusten mukaisin perusteluin.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 148

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi rakentamisohtelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä liikuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2021–30 (liitteet 3–5).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ymmärtää, että koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi investiohtelmaa on tarve sopeuttaa, mikä tarkoittaa hankkeiden myöhentämistä suunnitellusta.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa taloustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiukemmassakin taloudellisessa tilanteessa toteutetaan hankkeita, jotka parantavat asuinalueiden vetovoimaa ja torjuvat eriarvoistumista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo, että toteutukseen päätyvien hankkeiden osalta vielä arvioidaan tilaohjelmia niin, että toteutettavissa hankkeissa voidaan toteuttaa useamman käyttäjän tarpeita. Tämä tarkoittaa nykyistä merkittävästi tiiviimpää toimialojen yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota koulurakennusten suunnitteluun tavalla, joka tukee myös kulttuurin, vapaa-ajan ja kansalaistoiminnan tarpeita.

Aluehankkeista lautakunta korostaa erityisesti Kontulan ostoskeskuksen ja Oulunkylän aseman uudistuksia. Molemmilla hankkeilla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Kontulan ostoskeskus on yksi Helsingin suurimpia kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen keskittymiä. Ostoskeskuksen kunnianhimoisen uudistaminen vastaa myös kaupungin tavoitteisiin eriarvoistumisen torjumisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että muutamien hankkeiden myöhäistäminen ehdotetulla tavalla synnyttää suuria toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Lautakunta pitää tärkeänä, että hankeohjelmasta

25.11.2020

jatketaan neuvotteluja. Rakennetun omaisuuden käyttökelpoisuuden, turvallisuuden ja terveellisyysvarmistamisen, työturvallisuuden sekä palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta seuraavien hankkeiden osalta tulee jatkaa neuvotteluja suhteessa kaupunkiympäristön toimialan esitykseen:

- Yrjönkadun uimahallin perusparannus
- Itäkeskuksen uimahallin perusparannus
- Rikhardinkadun kirjaston perusparannus
- Oulunkylän jäähallin ja liikuntapuiston huoltorakennuksen perusparannukset
- Pasilan pääkirjaston perusparannus
- Suuntimopuiston monitoimitalon uudisrakennus

Töölön kisahallin peruskorjauksen osalta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että peruskorjauksen siirtäminen neljällä vuodelle synnyttää merkittäviä toiminnallisia riskejä ja mitä todennäköisimmin tarpeita jo seuraavien vuosien aikana tehtäviin laajoihinkin korjauksiin. Töölön kisahallin peruskorjauksen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi hankkeen aikataulusta tarvitaan vielä lisätietoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että merellisen strategian toteuttaminen edellyttää riittäviä tukitoimintoja merelliselle huollolle. Suunnitellun Kruunuvuorenrannan lisäksi sijainniksi selvitetään parhaillaan myös Santahaminaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että nykyisten tukikohtien alueet on suunniteltu käytettäväksi asuntorakentamiseen ja erilaiset väliaikaissijainnit tulevat kaupungille kalliiksi. Merellisen tukikohdan hanketta on aikaistettava, koska nykyisistä tukikohdista ei ole mahdollista luopua ennen uuden rakentamista.

Toiminnan taloudellisuuden ja jatkuvuuden kannalta olisi tärkeää, että Hakasalmen huvilan perusparannus toteutettaisiin samanaikaisesti Finlanditalon peruskorjauksen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitetäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Erittäin huolestuttavaa ohjelmaluonnoksessa on edelleen pienentyvä kohdentamattomien korjaushankkeiden rahoitusvaraus, jota tarvittaisiin entistä enemmän tilojen pitämiseen turvallisina ja käyttökuntoisina hankkeiden alkamiseen saakka. Pienentyvä kohdentamattomien kor-

jaushankkeiden investointirahoitusvaraus aiheuttaa paineita erityisesti liikunnan osalta käyttötalousmäärärahoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota irtaimen omaisuuden rahoihin. Irtaimen omaisuuden määrärahat vaikuttavat tilojen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen ja mielikuvaan niiden kunnosta. Irtaimen omaisuuden määrärahoilla toteutetaan myös suuri osa Helsingin taidehankinnoista ja uusitaan liikuntapalvelujen työkonet. Kesällä 2020 toteutettu kaupunkitasoinen laaduntarkkailuhanke nosti esille, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa asiakkaita palvellaan ystävällisesti ja tilat ovat siistissä kunnossa. Samalla laaduntarkkailijat kiinnittivät huomiota opasteiden puutteisiin sekä saavutettavuuden ja esteettömyyden ongelmiin. Näihin asioihin tarvitaan juuri irtaimen omaisuuden määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvion tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä henkilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Lopuksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on varauduttava myös talousarviossa.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri, tilapalvelupäällikkö Matti Kuusela, liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre ja ulkoilupalvelupäällikkö Stefan Fröberg. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun.

Lautakunta lausuu huolensa Maunulatalon teknisten henkilöiden riittämättömyydestä. Maunulatalossa ei ole tällä hetkellä teknistä hen-

25.11.2020

kilökuntaa ollenkaan. Korkeatasoisen salitekniikan huomioiden se on välttämätöntä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (10) loppuun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Harjun nuorisotalosta tulisi laatia peruskorjaussuunnitelma. Tämän lisäksi rakennukseen tulisi laatia käyttösuunnitelma siten, että nuorisotyön ja järjestöjen toimintaedellytykset selvitettäisiin ja suunniteltaisiin yhdessä alueen asukkaiden kanssa Harjun tulevaisuutta ajatellen. Alueellinen nuorisotyö tulee huomioida myös itäisessä kantakaupungissa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Pauliina Saares: Lisätään esityksen loppuun:

“Lopuksi lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille suunnattujen palveluiden takaaminen on erityisen tärkeää. Lautakunta kannustaa toimialaa huomioimaan positiivisen erityiskohtelun näkökulman kaikessa toiminnassa ja toteaa, että positiivisen erityiskohtelun edistämiseen on vaurauduttava myös talousarviossa.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Pauliina Saareksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Nasima Razmyar: Lisätään esityksen loppuun:

“Lautakunta toteaa, että Roihuttarien noustua Superpesikseen Roihuvuoren pesäpallokenttä vaatii remontin. Lautakunta katsoo, että investointi on välttämätön. Tästä syystä talousarvioon tarvitaan määräraha kentän kunnostamista varten.”

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nasima Razmyar: Lisätään kappaleen (4) jälkeen:

25.11.2020

”Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta esittää huolensa raamin mukaisen talousarvioehdotuksen riittävydestä käyttötalouden osalta. Koronakriisi on lisännyt palvelutarvetta esimerkiksi nuorisotyössä. Kulttuuri- ja liikunta-avustuksilla on pystyttävä tukemaan kriisistä pahoin kärsineitä toimijoita. Haastavassa tilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueelliseen tasa-arvoon ja palveluiden hyvään saavutettavuuteen. Resursseista ei pidä tinkiä henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella.”

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 8

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 4

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1–8. (4 tyhjää).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/5

Tarkastuslautakunta 22.09.2020 § 60

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021–2023.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 22.09.2020 § 26

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2023 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 75

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021 – 2023 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

25.11.2020

Ärende/5

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 17.09.2020 § 14

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2021 - 2023 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ulla Kukkonen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.09.2020 § 44

HEL 2020-005480 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä pelastuslaitoksen muutetun vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja 2022-2023 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusumma on 61 953 000 euroa.

Pelastuslaitoksen toiminnot

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

1. Pelastuslain mukainen pelastustoimi, joka muodostuu seuraavista palveluista:
 1. Pelastustoiminta
 2. Onnettomuuksien ehkäisy
 3. Alusöljyvahinkojen torjunta
 4. Väestönsuojeluun varautuminen
2. Terveystieteiden mukainen kiireellinen ensihoitopalvelu

Lisäksi pelastuslaitos vastaa Helsingin kaupungin yleisten väestönsuojien hallinnosta ja ylläpidosta.

Toiminnan painopisteet 2021

Talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2023 toiminnan painopisteet ovat seuraavat:

1. Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi.
2. Ensihoitopalvelun palvelutason ja potilasturvallisuuden varmistaminen.
3. Johtamisen ja esihenkilötyön erinomaisuuden tavoittelu.
4. Tietojohtamisen, palvelutuotannon omavalvonnan ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen.
5. Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen.

Lisäksi palomiesten palkkausta kehitetään talousarvion määrärahojen puitteissa kaupunginkanslian kanssa erikseen sovittavassa aikataulussa.

Toimintaympäristön muutosten ja palveluiden kehittämisen vaikutukset taloussuunnitelmiin

Pelastustoimen valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden täyttäminen sekä ensihoitopalvelun palvelutason ylläpitäminen tilaajan asettaman palvelutason mukaisesti ovat toiminnan kehittämisen kärjet vuosina 2021-2023. Palvelutuotannon kehittämiseen kytkeytyvät kiinteästi lisäksi Uudenmaan yhteisen johtokeskuksen valmistelu, onnettomuuksien ehkäisyn kansallisen tietojärjestelmän käyttöönotto ja useat muut kansallisen tason pelastustoimen tietojärjestelmähankkeet.

HR-toimintojen, johtamisen, esihenkilötyön ja tietojohtamisen kehittäminen jatkuu vahvana. Riittävästä resursoinnista näiden tukemiseksi huolehditaan.

Erittäin voimakkaan palveluiden ja muun kehittämistoiminnan seurauksena pelastuslaitoksen kustannusten kasvun arvioidaan ylittävän Helsingin kaupungin keskimääräiset kokonaistuottavuuden kehittämisen tavoitteet.

1 Suhdannetilanne ja pandemian vaikutukset

Talouden ennusteet ovat muuttuneet voimakkaasti ja nopeasti vuoden 2020 aikana. Viimeisimmässä noususuhdanteessa voimakkaaksi

noussut kasvu on Suomessakin muun euroalueen tapaan ollut hidastumassa ja kuntatalouden näkymät olivat huolestuttavat jo aiemmin ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Väestönkasvun Helsingissä ennustetaan jatkuvan noin 1 % vauhdilla vuosittain.

Korona-pandemian vaikutukset Helsingin kaupungin taloudelliseen tilanteeseen ovat merkittävät ja heijastuvat myös pelastuslaitoksen talousarvioon vuonna 2020. Pelastuslaitos on toistaiseksi selviytynyt pandemiasta ilman merkittäviä vaikutuksia palvelutuotantoon. Kevään poikkeustilanne heijastui palvelutuotantoon vähentyneinä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävinä. Tilanne on kesän aikana normalisoitunut.

2 Pelastustoimen valvontaviranomaisen velvoitteet

Hallinto-oikeus on ratkaissut Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasoa ja siihen liittyvää uhkasakkovelvoitetta koskevan asian. Päätöksen mukaan Helsingin pelastustoimen I riskiruuduissa esiintyvistä pelastustoiminnan toimintavalmiutta koskevista puutteista on korjattava 1/4 vuoden 2022 loppuun mennessä 1 000 000 euron sakon uhalla ja edelleen kunakin seuraavana vuonna 1/4 vuosittain kutakin vuotta koskevan 1 000 000 euron sakon uhalla. Velvoitteet on oltava täytetty täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä.

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksen voimassaolo päättyy 31.12.2020. Vuosien 2021-2024 palvelutasopäätöksen valmistelussa on huomioitu valvontaviranomaisen velvoittama pelastustoiminnan kehittämistarve. Vuonna 2020 Konalan alueelle on lisätty kärkiyksikkö. Vuonna 2021 Kontulaan sijoitetaan toinen kärkiyksikkö ja samalla vahvistetaan onnettomuuksien ehkäisyn, omavalvonnan ja turvallisuusviestinnän toimintaa riskiperusteisesti.

Vuonna 2022 käynnistetään kärkiyksikön toiminta Tapanilan alueella ja Konalan kärkiyksikkö vahvennetaan pelastusyksiköksi. Vuonna 2023 operoinnin aloittaa uusi kärkiyksikkö, jonka sijaintipaikaksi on tässä vaiheessa suunniteltu Vuosaarta. Myös Uudenmaan pelastuslaitosten uusi yhteinen johtokeskus on suunniteltu käynnistettäväksi vuonna 2023.

Pelastustoimen palvelutason kehittämisestä ja valvontaviranomaisen asettamista velvoitteista aiheutuva kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 1,015 miljoonaa euroa ja henkilöstölisäys 15 vakanssia. Vuoden 2021 palvelutason lisäykset kytkeytyvät vuosien 2022-2023 taloussuunnitelmaan, koska henkilöstö uusille toiminta-alueille on rekrytoitava huomattavan etupainotteisesti. Palvelutason saattaminen valvontaviranomaisen edellyttämälle tasolle

edellyttää taloussuunnitelman mukaista resurssien portaittaista kasvatamista joka vuosi ja kehittämissuunnitelman mukaisesti aina vuoteen 2030 ulottuen.

3 Ensihoitopalvelun palvelusuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin akuuttiyksikön mukaan ensihoidon palvelusuunnitelman mukainen tehtäväsidonnoisuus aika ei toteudu Helsingissä. Palvelusuunnitelman mukainen tavoite on 31-45 % ja keskimääräinen yksiköiden toteutunut tehtäväsidonnoisuus aika 49 %. Resurssipula ja yksiköiden korkea tehtäväsidonnoisuus voivat vaarantaa potilasturvallisuuden. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävämäärä on kasvanut Helsingissä viimeisten vuosien aikana jatkuvasti eikä aiempina vuosina saaduilla lisäresursseilla ole pystytty korvaamaan vuosien saatossa syntyneitä vajetta. Vuosina 2009-2019 tehtävämäärä on noussut 21 219 tehtävän verran ja samassa ajassa koko Helsingin alueelle on tehty vain 2,5 kokovuorokautisen ensihoidoyksikön lisäresursointi, mikä ei ole suhteessa tapahtuneeseen tehtävämäärän ja tehtäväsidonnoisuuden kasvuun. Sovitun ensihoitovalmiuden ohella lisävalmiuksia on tarvittu jatkuvasti, jotta potilasturvallisuus on kyetty säilyttämään vaadittavalla tasolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on esittänyt, että Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoresursseja lisätään välttämättömillä ja kriittisillä lisäyksillä vuoden 2021 alusta yhteensä 12 vakanssilla, millä varaudutaan kahden osa-aikaisen ensihoidoyksikön lisäykseen. Kustannustason nousun huomioiva käyttömenojen lisäys vuodelle 2021 on noin 0,64 miljoonaa euroa.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Ensihoitopalvelun resurssien kasvutarpeeksi taloussuunnitelmakaudella arvioidaan keskimäärin 12 uutta vakanssia vuodessa.

4 Väestönsuojien ylläpito ja väestönsuojeluun varautuminen

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle. Väestönsuojien korjausvelka uhkaa kasvaa entisestään taloussuunnitelmakaudella.

Pelastuslautakunta on kesäkuussa 2020 tehnyt esityksen, että kaupunginkanslia ryhtyy toimenpiteisiin normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen erityis- ja väestönsuojelutehtäviin varattavien henkilöiden hallinnointiin ja rekisteröintiin tarvittavan tietojärjestelmän määritte-

lemiseksi ja hankkimiseksi Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten, kaupungin omistamien yhtiöiden ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön. Tavoitteena on hankkia kaupunkiyhteinen järjestelmä, jolla huolehditaan Helsingin kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvittavan kriittisen osaamisen ja kyvykkyyksien kartoittamisesta ja ylläpidosta sekä huolehditaan kyvykkyyden täyttävän henkilöstön varaamisesta palvelutuotannon tarpeisiin henkilöstön väestönsuojelumuodostelmiin sijoittamisen lisäksi. Järjestelmän myötä voidaan tehokkaasti varmistaa valmiuslain 12 §:n mukaisen Helsingin kaupungin varautumisvelvollisuuden sekä saman lain 120 §:n mukaisten kunnan, pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyiden toteuttaminen poikkeusoloissa.

Koska Helsingin kaupungin työntekijät muodostavat olennaisen osan järjestelmän tietosisällöstä, olisi järjestelmän määrittely ja hankinta käynnistettävä siten, että sen käyttöönotto voidaan huomioida osana Helsingin kaupungin HR-järjestelmien uudistamista vuosina 2021 ja 2022.

Vastuullinen taloudenpito ja tuottavuus

Helsingin kaupungin talousarvion valmisteluohjeiden mukaan kustannustasoa olisi korona-pandemian aiheuttamien talousvaikutusten laimentamiseksi sopeutettava 1,7 % vuoden 2020 tulosbudjetin tasoon verrattuna. Pelastuslaitoksen osalta täysipainoiset sopeuttamistoimet eivät ole mahdollisia puuttumatta pelastustoimen palvelutason kehittämistoimiin tai vaarantamatta ensihoidon potilasturvallisuutta ja henkilöstön työssä jaksamista. Talousarviossa kuluja on ennen toiminnallisista muutoksista johtuvia lisäyksiä sopeutettu noin 0,9 % verrattuna 2020 tasoon. Yleinen kustannustason muutos on huomioitu 1,0 % tasolla vuoteen 2020 verrattuna palkkoja koskevien sopimusratkaisujen lisäksi.

Helsingin tavoitteena on kehittää kaupungin kokonaistuottavuutta siten, että kustannusten vuotuinen kasvu on 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin väestönkasvun ja peruspalveluiden hintaindeksin kasvu. Pelastuslaitoksen käyttömenoista pääosan muodostavat palvelutuotantoon sidotut henkilöstö-, vuokra-, materiaali- ja palvelukustannukset. Huomioiden palvelutuotannon mittavat kehittämistoimet vuonna 2020 ja edelleen vuosina 2021-2023, ei talousarviossa tai taloussuunnitelmassa ole erikseen huomioitu tuottavuustavoitetta. Pelastuslaitos varautuu kehittämistoimien täysimääräiseen toimeenpanoon. On mahdollista, että henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet vaikuttavat positiivisesti toteutuviin kustannuksiin. Tätä ei kuitenkaan ole talousarviossa huomioitu siihen liittyvän epävarmuuden johdosta.

Vuoden 2020 talousarviosta lähtien pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan pelastuslaitoksen käyttömenojen yksikkökustannuksilla ennen poistoja, joka jakautuu pelastustoimen (78 % käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (22 %) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2019 pelastuslaitoksen yksikkökustannukset olivat 82,88, pelastustoimen 64,74 ja ensihoitopalvelun 18,14 euroa/asukas.

Vuonna 2021 pelastustoimen käyttömenojen arvioidaan nousevan 5,5 %, josta palvelutason kehittämisen osuus on 2,8 prosenttiyksikköä. Ensihoitopalvelun käyttömenojen kasvuksi arvioidaan 4,0 %, josta palvelutason kehittäminen noin puolet. Asukasluvun ja peruspalveluiden hintaindeksin muutoksella korjattujen yksikkökustannusten arvioidaan vuonna 2021 nousevan pelastustoimen osalta 70 euroon (64,7 euroa v. 2019) ja ensihoitopalvelun osalta 19,5 euroon (18,1 euroa v. 2019) asukasta kohden. Taloussuunnitelman toteutuessa pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2019=100) on 107,9 vuonna 2021 ja 116,4 vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen irtaimen investoinneista tärkeimpiä vuonna 2020 ovat ensihoito- ja pelastusajoneuvojen elinkaaren mukaiset korvaushankinnat, yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa, sekä kärkiyksiköiden uushankinnat, väestöhälytinjaikojen ja palvelinjärjestelmien suunnittelu ja uusinnat. Irtaimen vuotuinen investointitaso on säilytettävä noin 5,3 miljoonan euron tasolla vuosina 2022-2023, jotta palvelutuotannon kehittämistoimet voidaan toteuttaa.

Talousarvioaloitteet

Talousarvioaloitteissa HEL 2020-003272, HEL 2020-003275 ja HEL 2020-003295 on esitetty palomiesten palkkojen korjaamista. Pelastuslautakunta on 9.6.2020 kannattanut aloitteita ja todennut, että Helsingin kaupungin tulee laatia palomiehille palkkaohjelma, jolla palomiesten palkkaus korjataan muiden Uudenmaan pelastuslaitosten palomiesten palkkaukseen nähden kilpailukykyiselle tasolle.

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvioehdotuksen loppusummaan varataan 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi vuonna 2021. Määrärahojen käytössä vuonna 2021 ensisijaisesti toteutetaan toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen.

Talousarvioehdotuksen 2021 lisäksi vuoden 2022 taloussuunnitelmassa palkkaohjelmaan on varattu 730 000 euroa ja vuoden 2023 taloussuunnitelmassa 800 000 euroa. Varaus sisältää palomiehen tehtäväkohtaisen palkan korjaamisen Keski- ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten palkan tasolle sekä ylipalomiesten palkan korjaamisen 20 euroa tämän

tason yläpuolelle. Varaus ei sisällä määrärahaa palomies-ensihoitajien tai paloiesimiesten palkkatason muuttamiseen.

Määrärahat taloussuunnitelmaan 2022-2023 on varattu talousarvioehdotuksen laatimisen ajankohdan mukaisen henkilöstöennusteen perusteella ja edellyttäen, että palomiesten tehtävä- ja palkkaus rakenne pysyy ennallaan. Pelastuslautakunta toteaa, että Uudenmaan pelastuslaitosten keskenään erilaisesta palkkarakenteesta riippumatta Helsingin pelastuslaitoksen palkkojen korjauksessa on huolehdittava siitä, että palomiesten ja ylipalomiesten vertailukelpoinen kokonaiskuukausipalkka on vähintään samalla tasolla Uudenmaan muiden pelastuslaitosten perustason ensihoitotehtävissä toimivien palomiesten ja ylipalomiesten palkkauksen kanssa.

Pelastuslautakunta toteaa edelleen, että palomies-ensihoitajien saatavuus on kriittinen menestystekijä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun synergian täysimääräiseksi hyödyntämiseksi erityisesti suuronnettomuuksissa, muissa vakavissa monipotilastilanteissa ja poikkeusoloissa. Perustason palkkojen korjaamisen yhteydessä on huolehdittava siitä, että tehtävien vaatavuuseroon perustuva palkkaero perustason palomiesten ja hoitotason palomies-ensihoitajien välillä ei kavennu merkittävästi ja että paloiesimiesten palkkaus on oikeassa suhteessa palomies-ensihoitajien palkkaukseen. Nämä muutokset on huomioitava taloussuunnitelmassa nyt vuosille 2022-2023 varattujen määrärahojen lisäksi.

Palomiesten tehtäväkohtaisesta palkasta ja palkkaus rakenteesta päättää Helsingin kaupungin henkilöstöjohtaja tai se, jolle toimivalta hallintosäännön mukaisesti on annettu. Pelastuslautakunta toteaa, että lopullinen määrärahatarve tarkennetaan 2021 tulosbudjetissa ja vuosien 2022 ja 2023 talousarvioehdotuksissa sen jälkeen, kun tehtävä- ja palkkarakenne ja niitä koskevan palkkakehitysohjelman toteutusaikataulu on suunniteltu yhdessä kaupunginkanslian kanssa.

Palomiesten palkkojen korjaamiseen varatuilla määrärahoilla ei ole vaikutusta suoritemääriin tai muutoin palvelutuotantoon.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

1 Yleinen viihtyisyys ja turvallisuus

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja valvontaviranomaisen asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta

Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Pelastustoiminnassa kärkiyksikön toimintamallilla vastataan kustannus-
tehokkaasti sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun valitun riski-
profiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

2 Digitaalisuus

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin ka-
naviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian peruste-
ella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tie-
tojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn pal-
veluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Digitaalista viestintää kehitetään palvelutuotannon, työnantajamieliku-
van sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa, mikäli kaupun-
kiyhteisen varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankin-
nan valmistelu toteutuu. Järjestelmä kytkeytyy kaupungin strategiaan
sekä digitalisaation, että turvallinen kaupunki -näkökulmien kautta.

3 Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on erinomainen ihmisten johtaminen. Sitä
ja työhyvinvointia mittaavien indikaattoreiden arvot paranevat.

Kertapalkitsemiseen on varattu 1 % henkilöstön vuotuisesta säännöllis-
en työajan palkkasummasta.

4 Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastustoimen käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja ovat
vertailuryhmän keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun käyttömenojen yksikkökustannukset ilman poistoja
ovat vertailuryhmässään kilpailukykyiset.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2021 – 2023

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastustoimen palvelutason ja ensihoi-
topalvelun kehittämistarpeiden perusteella suunnitellut henkilöstöresur-
soinnit.

Pelastuslaitos perustaa 27 uutta vakanssia vuonna 2021, joista Kontulan kärkiyksikköön 12 ja onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan 3. Ensihoitoon lisätään 12 vakanssia, joten vuoden 2021 talousarvio sisältää yhteensä 734 palkkaa saavaa.

Vuonna 2022 pelastustoimeen lisätään 26 vakanssia Konalan ja Tapanilan valmiuteen ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2022 palkkaa saavien määrä on 772.

Vuonna 2023 pelastustoimeen lisätään 12 vakanssia Vuosaaren kärkiyksikön tarpeisiin ja lisäksi 12 vakanssia ensihoitoon myöhemmin tarkennettavaan sijaintiin. Vuoden 2023 palkkaa saavien määrä on 796.

Ansiotason muutoksena on huomioitu 2,05 % vuonna 2021, 0,4 % vuonna 2022 ja 1,0 % vuonna 2022 sekä varauduttu pelastushenkilöstön palkkatason korjaukseen Uudenmaan muiden pelastuslaitosten tasolle vuosina 2022-2023.

Tilankäyttösuunnitelma 2021 - 2023

Konalaan valmistuu uusi pelastusasema vuonna 2022. Kontulaan ja Tapanilaan rakennetaan kevytasemat ja Kontulan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään. Vuosaareen suunnitellaan kevytasemaa.

Malmin aseman korvaava väliaikainen asema on valmistunut kesällä 2020. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan johtokeskus sekä keskuspelastusaseman vesi- ja viemärikorjaus valmistuvat vuonna 2023.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntaudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi. Väestönsuojien korjausvelan ratkaisemisesta neuvotellaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos varautuu tukemaan kaupunginkansliaa varautumisen ja väestönsuojelun tietojärjestelmän hankinnan valmistelussa.

Turvallisuusviestinnän ja muun ulkoisen viestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Taloussuunnitelmaan liittyvät uhkat

1 Henkilöstön saatavuus ja Pelastuskoulun asema

Pelastushenkilöstön saatavuus on merkittävä uhka pelastustoimen palvelutason kehittämiseksi. Voimassa olevan toimiluvan mukaan Helsingin Pelastuskoulun viimeinen pelastajakurssi valmistuu syksyllä 2023. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa Uudellamaalla, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta pelastuslaitoksen eri toiminnoissa. Ongelman ratkaisemiseksi pelastushenkilöstön tehtäväpalkkoja nostetaan vuosina 2022-2023. Lisäksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuivan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

2 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskeva uudistus

Kesällä 2020 hallitus on antanut esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Uttamaata koskevan erillisratkaisun mukaan Helsingin kaupunki vastaisi sote-maakuntien tehtävistä Helsingin alueella. Kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksen rahoitusmallista, taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista Helsingin kaupungin pelastustoimeen on lähes mahdotonta. Pelastuslakiin ehdotettavat muutokset eivät sisälly hallituksen esitykseen ja Helsingin pelastustoimen alueen erityispiirteitä ja toiminnan tuloksia ei ole riittävästi huomioitu uudistuksen valmistelussa.

Ehdotettu sote- ja maakuntaudistuksessa suunniteltu maakunnan ja pelastustoimen strategisen ohjauksen keskittäminen valtiolle uhkaa rapauttaa Helsingin pelastustoimen mahdollisuudet päättää pelastustoimen palvelutasosta paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuoden 2023 alusta lukien.

Uudistuksessa pelastustoimen rahoitus on ehdotettu siirrettäväksi valtiolle osana sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yleiskatteellista rahoitusta. Ehdotettuun lakipakettiin sisältyvien rahoituslaskelmien

mukaan Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus alentuisi 144 miljoonaa euroa eli 222 euroa asukasta kohden. Pelastustoimen osalta laskennallinen vähennys olisi 0,86 miljoonaa euroa eli 1 euroa/asukas. Uudistusta koskevassa esityksessä ei ole riittävästi huomioitu pelastustoimen palveluverkon kasvattamisesta, tietojärjestelmäkehityksestä ja tiedonhallintaan ja asiantuntijatyön kasvuun liittyviä kustannuspaineita. Merkittävänä uhkana on, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa pelastustoimen yhteinen kansallinen rahoituspohja ja Helsingin pelastustoimen osuus eivät riitä kattamaan pelastustoimen kustannuksia tulevaisuudessa.

Uudistusta koskevan lakipaketin valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu myöskään niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat pelastustoimen palvelutason ja muun kehittämisen sekä päällekkäisten hallinnollisten ohjausmekanismien johdosta tulevina vuosina. Helsingin pelastustoimen alueen osalta ehdotettu rahoitusmalli vaarantaa pelastustoimen tuottavan järjestämisen.

Lakiuudistuksen keskeneräisyyden vuoksi siihen liittyviä seikkoja ei ole ollut mahdollista huomioida tämän taloussuunnitelman valmistelussa.

3 Väestönsuojien korjausvelka

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusolojen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia käyttömenoilla.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Outi Alanen: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi:

Esitys 500 000 € lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi alkaen jo vuodesta 2021. Pelastuslaitos on esittänyt suunnitelmassaan (8.9.2020) 1,5 M lisärahoitusta vuosille 2022-23. Pitkään jatkuneen epäkohdan viivyttämiseen ei ole riittäviä perusteita. Helsingin pelastuslaitos on noudattanut tiukkaa talouskuria jo 8 vuotta. Olisi kohtuullista että 1,7 % säästötavoitteesta luovuttaisiin yhdeksi vuodeksi, koska henkilöstö ei jaksakaan enää odottaa lupauksen täyttämistä ja etsii töitä muualta. Ylitöitä on teetetty tänä vuonna lähes tuplasti enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstö on joutunut venymään ja sopeutumaan normaalia enemmän poikkeusoloissa, kun ylitöihin ei ole saatu aina riittävästi henkilöstöä.

25.11.2020

Avin edellyttämän pelastusvalmiuden parantaminen neljässä vuodessa nyt kevytyksiköllä ja ensihoitovalmiuden lisääminen HUSin vaatimuksesta kaventavat ylijäämän +0,9 prosenttiin. Todettakoon että 0,9 % on pelastuslaitoksen budjetissa juuri tuo 0,5 M. Henkilöstölle on luvattu, että palkkaus on tärkein prioriteetti, tahdosta teoiksi. Vastuullisuutta ei ole säästää sieltä missä ei ole säästettävää ja ylläpitää Suomen huonointa palkkatasoa yhdessä Suomen arvostetuimmista ammateista. Vastuullisuutta on käynnistää palkkaohjelma viipymättä ja turvata Suomen koulutetuimpien palomiesten pysyminen Helsingissä ja korjata vääristynyt työnantajakuva. Helsinki tulee varmasti tekemään koronasta huolimatta vähintään kymmenien miljoonien ylijäämän, jossa 0,5 M satsaus turvallisuuteen ja houkuttelevuuteen on pieni summa.

Palkkaohjelmasta on tehty kolme valtuustoaloitetta, joissa palkkaepäkohta on tunnistettu. Aloitteet ovat saaneet kannatusta ja myös pelastuslautakunta oli 9.6.2020 asian takana. Palkkaohjelman 1. osa on taktisesti keskeistä saada läpi jo ensi vuodelle, koska keväällä on jo uudet vaalit. Valtuuston osittain vaihduttua, vaikuttamistyö alkaa alusta. Mutta jos pohjalla on jo aloitettu palkkaohjelma, tulevat palkkojen lisäerät menevät helpommin läpi.

Kannattaja: Anja Malm

Vastaehdotus 2:

Matias Turkkila: Esitys lisätalousarvio palomiesten palkkojen korjaamiseksi ja priorisointijärjestys:

Vuoden talousarvioehdotuksen loppusummaan lisätään Alasen ehdotuksen mukaisesti 500 000 euroa palomiesten palkkojen korjaamisen aloittamiseksi jo vuonna 2021. Lisäksi määrärahojen käytössä vuonna 2021 toteutetaan ensisijaisesti esittelijän ehdotuksen mukaiset toiminnalliset lisäykset pelastustoimintaan, toissijaisesti ensihoitoon ja kolmassijaisesti palkkojen korjaamiseen. Muilta osin vastaehdotus on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Kannattaja: Maria Landén

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Outi Alasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen

25.11.2020

Ärende/5

Ei-äännet: 5

Sanna Aivio, Jarmo Kelo, Maria Landén, Dennis Pasterstein ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Matias Turkkilan vastaehdotus

Jaa-äännet: 3

Sanna Aivio, Jarmo Kelo ja Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 5

Outi Alanen, Anja Malm, Hannu Timonen, Maria Landén ja Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Matias Turkkilan vastaehdotuksen äänin 5-3 (0 tyhjä, 1 poissa).

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400
kari.virtanen(a)hel.fi

§ 329

Den av Feministiska partiets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen om ett program för social återuppbyggnad för tiden efter corona

HEL 2020-004824 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om arbetet för bekämpning av våld mot kvinnor kan effektiviseras genom att anställa en särskild koordinator för det våldsförebyggande arbetet. Koordinatoren ansvarar för stärkandet av servicekedjan avsedd för alla som har blivit utsatta för våld i nära relationer samt utarbetandet av det tidigare bestämda åtgärdsprogrammet för bekämpning av våld mot kvinnor. (Katju Aro)

Behandling

Ledamoten Katju Aro understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om arbetet för bekämpning av våld mot kvinnor kan effektiviseras genom att anställa en särskild koordinator för det våldsförebyggande arbetet. Koordinatoren ansvarar för stärkandet av servicekedjan avsedd för alla som har blivit utsatta för våld i nära relationer samt utarbetandet av det tidigare bestämda åtgärdsprogrammet för bekämpning av våld mot kvinnor.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

2 omröstningen

Ledamoten Katju Aros hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om arbetet för bekämpning av våld mot kvinnor kan effektiviseras genom att anställa en särskild koordinator för det våldsförebyggande arbetet. Koordinatoren ansvarar för stärkandet av servicekedjan avsedd för alla som har blivit utsatta för våld i nära relationer samt ut-

25.11.2020

arbetandet av det tidigare bestämda åtgärdsprogrammet för bekämpning av våld mot kvinnor.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 71

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaaara, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 2

Otto Meri, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Katju Aros förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Feministiska partiets fullmäktigegrupp föreslår i sin gruppmotion 8.4.2020 fem åtgärder som Helsingfors bör vidta för att minska och korrigera den inverkan som coronaviruset orsakat. I motionen föreslås: inrättande av en styrgrupp tillsammans med forskarsamhället för att producera expertinformation som stöd till återuppbyggnaden; sammanställande av en utredning om människorättskonsekvenser som restriktionerna haft i Helsingfors gällande inverkan på barn och olika kön och marginaliserade grupper; sammanställande av ett program för social återuppbyggnad; tidigareläggning och ökning av investeringar som skapar välfärd samt stärkande av resurserna speciellt inom barnskyddet och vuxensocialarbetet och i stödet till organisationer; inkludering av programmet för social återuppbyggnad som en central del i beredningen av budgeten för 2021.

Coronapandemin har globalt orsakat ytterst allvarliga hälsomässiga, sociala och ekonomiska utmaningar. För att förebygga dessa negativa följder och med tanke på återuppbyggnaden av verksamheten i samhället sattes åtgärder igång på våren 2020 i alla stadens sektorer och hela koncernen. Redan i mars fattade stadsfullmäktige och stadsstyrelsen viktiga beslut för att bekämpa pandemin.

Åtgärderna för att stödja återhämtningen från coronakrisen har koordinerats centraliserat i stadens ledningsgrupp samt delvis enligt krisledningsmodellen i stadens koordinationsgrupp för corona. Förberedelserna för Helsingfors återhämtning från coronakrisen påbörjades i april 2020 och strategiska val gällande återhämtningen presenterades för stadsstyrelsen 14.5.2020. Då konstaterades det att verkställandet av återhämtningen som baserar sig på stadens strategi i huvudsak sker genom stadens normala verksamhet och förutsätter intensivt samarbete. Det ansågs vara ändamålsenligt att genomföra en del av de mest centrala åtgärderna som stadsgemensamma helheter koordinerade av stadskansliets strategiavdelning.

Programmet för social återuppbyggnad som föreslås i motionen kan anses ingå i den stadsgemensamma, mer omfattande åtgärdshelheten för återhämtning. I planeringen av Helsingfors återhämtning har det under tre teman (stadsbornas aktivitet och förtroende; främjande av företag och företagsamhet; en stadsorganisation som förnyas sig och är hållbar) samlats åtgärder inom stadens sektorer och olika organisationer. Dessa åtgärder svarar på utmaningar som framkommit under coronakrisen och riktar resurser till effektiva åtgärder.

25.11.2020

I sitt eget beslutsfattande gällande hantering av coronasituationen strävar staden efter att rikta restriktioner och rekommendationer i samarbete med staten, Institutet för hälsa och välfärd och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samt huvudstadsregionens kommuner så att de i möjligaste mån motsvarar nationella och lokala anvisningar som getts samt den av stadens hälsovårdsmyndigheter konstaterade epidemisituationen. Man strävar efter att undvika stora kategoriska nedstängningar så långt det är möjligt och tryggt. Frågan om vilken inverkan restriktionsbestämmelserna och rekommendationerna som gavs enligt beredskapslagen i början av coronakrisen har haft på de mänskliga rättigheterna måste behandlas på statlig nivå. Statsrådet har 3.9.2020 med stöd av säkerhetsutredningslagen utnämnt en utredningsgrupp för att granska den av coronaviruspandemin orsakade exceptionella situationens utveckling, orsaker och följder samt räddningsarbetet och myndigheters åtgärder. Helsingfors erbjuder stöd och deltar i utredningsarbetet.

Staden bedriver intensivt samarbete med forskarsamhället och har även i sitt faktabaserade beslutsfattande utnyttjat dataanalytik och prognosmodeller som utvecklats i samarbete med Helsingfors universitet och Aalto-universitetet i bekämpningen av coronan. Samarbetet fortsätter och koordineras av stadskansliets strategiavdelning. Beslutsfattande som baserar sig på uppdaterad information är och kommer att vara en ytterst viktig del av planeringen av stadens återhämtning från krisen. Genom omorganiseringen av stadskansliets strategiavdelning och speciellt genom samarbetet mellan stadsinformations- och digitaliseringsenheterna möjliggörs noggrannare granskning av verksamhetsmiljöns förändringar utgående från informationsbehov som bestämts med de olika sektorerna. Samarbetsmöjligheterna med högskolor upprätthålls kontinuerligt.

Man har varit tvungen att arbeta med beredningen av budgeten för år 2021 under exceptionella förhållanden. Stadsfullmäktige förde 17.6.2021 en remissdebatt om beredningen av budgeten för år 2021, och i detta sammanhang gav fullmäktige riktlinjer för de ekonomiska förutsättningarna och funktionella prioriteringarna för återhämtningen. Synpunkterna i gruppmotionen kom på detta sätt med i beredningen.

Helsingfors har under 2020 lyckats upprätthålla en hög investeringsnivå jämfört med andra kommuner och på detta sätt kunnat stödja selsättningen samt förutsättningarna för hållbar tillväxt.

Planeringen av återhämtningen har fortsatt hösten 2020 både inom inriktade åtgärder och som en av de centrala utgångspunkterna i sammanställandet av budgeten för år 2021. Borgmästarens budgetförslag för år 2021 har sammanställts med fokus på följderna av coronakrisen.

25.11.2020

Ärende/6

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Ryhmäaloite FP/ Aro, Helsingille sosiaalisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 780

HEL 2020-004824 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Feministisen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/7

§ 330

Den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen om fokus på förebyggande av ojämlikhet och klimatförändringen i efterbehandlingen av coronakrisen

HEL 2020-005563 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronakriisin jälkihoidossa

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Vänsterförbundets fullmäktige-grupp framför i sin gruppmotion 22.4.2020 att i tiden efter coronapandemin behövs åtgärder vars fokus ligger på målen gällande förebyggande av både ojämlikhet och klimatförändringen. Motionen finns i bilaga 1 till detta ärende.

I motionen konstateras att hanteringen av coronaviruset orsakar mänskliga och ekonomiska problem som kräver ett efterbehandlingsprogram. Speciellt viktigt är att utreda coronans konsekvenser för sårbara grupper. I fördelningen av den av epidemin orsakade ekonomiska bördan bör rättvisa tas i beaktande. Restriktionerna under pandemin påverkar koldioxidutsläppen på ett minskande sätt, och i efterbehandlingsprogrammet bör erfarenheterna utnyttjas för att permanent minska på klimatutsläppen.

Stadsstyrelsen konstaterar att coronapandemin globalt har orsakat ytterst allvarliga hälsomässiga, sociala och ekonomiska utmaningar. För

25.11.2020

att förebygga dessa negativa följder och med tanke på återuppbyggnaden av verksamheten i samhället sattes åtgärder igång på våren 2020 i alla stadens sektorer och hela koncernen. Redan i mars fattade stadsfullmäktige och stadsstyrelsen viktiga beslut för att bekämpa pandemin.

Åtgärder för att stödja återhämtningen har koordinerats centraliserat i stadens ledningsgrupp samt delvis enligt krisledningsmodellen i stadens koordinationsgrupp för corona. Förberedelserna för Helsingfors återhämtning från coronakrisen påbörjades i april 2020 och strategiska val gällande återhämtningen presenterades för stadsstyrelsen 14.5.2020. Då konstaterades det att verkställandet av återhämtningen som baserar sig på stadens strategi i huvudsak sker genom stadens normala verksamhet, men det förutsätter intensivt samarbete. Det ansågs vara ändamålsenligt att genomföra en del av de mest centrala åtgärderna som stadsgemensamma helheter koordinerade av stadskansliets strategiavdelning.

Planeringen av återhämtningen som kommit igång i samband med bekämpningen av coronapandemin motsvarar till sina centrala delar efterbehandlingsprogrammet som föreslås i gruppmotionen. I den följs verkningarna, och åtgärder genomförs både med sex månaders mellanrum och under en 1–4 år lång tidsperiod. Återhämtningen ökar integrationen av olika tjänster och användningen av tjänstedesign för att befrämja faktabaserat förnyande av verksamheten.

För återhämtningen har det samlats situations- och planeringsinformation från alla sektorer, affärsverk samt från regionala och statliga myndigheter. Anskaffningen samt bearbetandet av information har också skett i samarbete med högskolor och andra sammanslutningar. På grund av osäkerheten som har att göra med pandemins och restriktionernas fortsättning är man tvungen att uppdatera detaljerna för åtgärderna angående återhämtningen.

Planeringen av återhämtningen har fortsatt hösten 2020 både inom inriktade åtgärder och som en av de centrala utgångspunkterna i sammanställandet av budgeten för år 2021. De planeringsprinciper som återhämtningen baserar sig på stöder ett tillvägagångssätt som är flexibelt och fokuserar på aktuella prioriteringar.

Planen för återhämtningen föreläggs stadsstyrelsen. På samma gång presenteras stadsstyrelsen en omfattande bedömning som baserar sig på uppdaterad information om hur coronakrisen direkt och indirekt ökat behoven av olika tjänster.

Förebyggande av ojämlikhet

25.11.2020

Både under och efter krissituationen genomdriver staden konsekvent sin strategi och gör det om möjligt genom att använda organisationen och resurser som normalt. De behöriga myndigheterna är även i denna krissituation ansvariga för uppföljning av skolornas inlärningssituationer och för att stödja elevernas välfärd, för uppföljning av behovet till psyk-tjänster och upprätthållandet av tjänsterna, för att på olika sätt förebygga ökad utsatthet bland invånare och för andra viktiga frågor som lyfts fram i motionen samt utmaningar i tjänsterna.

I de olika sektorerna har man identifierat risker i många medborgargrupper. Barnfamiljer, unga vuxna, äldre och medborgare med ett främmande språk som modersmål eller med utländsk bakgrund har under coronaläget utsatts för många olika utmaningar och hot. Förebyggande av differentieringsutvecklingen i olika befolkningsgrupper och stadens olika områden är ett centralt mål i denna situation. I planeringen av Helsingfors återhämtning har det under tre teman (stadsbornas aktivitet och förtroende; främjande av företag och företagsamhet; en stadsorganisation som förnyas sig och är hållbar) samlats åtgärder inom stadens sektorer och olika organisationer. Dessa åtgärder svarar på utmaningar som framkommit under coronakrisen och riktar resurser till effektiva åtgärder.

T.ex. i fostrans- och utbildningssektorn har ett utbildningsunderskott identifierats som en följd av coronakrisen och det är flera olika faktorer som haft inverkan på underskottet i olika utbildningsformer. I budgetförslaget som kommit till stadsstyrelsens behandling stärks barn och ungas välfärd genom att erbjuda gratis småbarnspedagogik för 5-åringar. Dessutom riktas anslag till positiv särbehandling. För unga som avslutar grundskolan ordnas vidareutbildning genom utbildningsgarantin. Ett av spetsprojekten inom stadsstrategin, programmet Mukana, fokuserar på att minska ojämställdhet och på att förebygga ungas marginalisering.

I social- och hälsovårdssektorn riktas från återhämtningens synvinkel uppmärksamhet mot en kontrollerad upplösning av den vård- och serviceskuld som uppstått, utveckling av servicekedjor och bl.a. utveckling av digitala tjänster. De som lidit mest av coronapandemin är människor i sårbar position, och de beaktas särskilt i de olika tjänsterna. I det fallet att coronapandemin fortsätter länge görs förberedelser för att kunna svara på ett ökat behov av både akut stöd och kompletterande utkomststöd.

Det kommunala sysselsättningsförsöket som planeras att starta i början av år 2021 gör det möjligt för Helsingfors att bilda en noggrannare informationsgrund om den aktuella sysselsättningssituationen i staden och även visa sitt ansvar för att driva och rikta åtgärder gällande sys-

25.11.2020

selsättning. Restriktionerna som gjorts i krisfasen för coronaepidemin och minskningen av efterfrågan har haft negativ inverkan på servicenäringar som är speciellt viktiga i Helsingfors.

Genom återhämtningsåtgärderna strävar staden att minimera de direkta verkningarna av pandemin men också att förebygga ekonomisk och social inverkan som uppstår under en längre period. Om återhämtningen ska lyckas måste man inom de närmaste åren komma in på en väg med ekonomisk tillväxt.

I planeringen av återhämtningen är det absolut nödvändigt att ta i beaktande könskonsekvenserna av krisen och den inverkan som den haft på barn.

Stadskoncernens anställda har även tagits i beaktande när det av coronapandemin orsakade undantagstillståndet fortsatt, och åtgärderna för arbetarskydd och den understödjande verksamheten kommer att fortsätta så länge det är nödvändigt.

Inom alla sektorer har det på grund av coronan tagits märkbara steg inom användningen av digitala tjänster. I sina verksamhetsplaner drar sektorerna noggrannare riktlinjer för bl.a. ökade möjligheter till distansarbete i olika tjänster. Det ökade distansarbetet framhäver betydelsen av gott chefsarbete.

Störningar i ekonomi och produktion orsakade av coronan har bemötts med att erbjuda företag förlängda betalningstider, och hyror för lokaler har justerats på grund av störningen i marknadsläget. Ansöknings- och utbetalningsförfarandet för stöd för ensamföretagare skapades snabbt i april, och det betalades ca 14 miljoner euro till nästan 8 000 företagare inom ansökningstiden som gick ut 30.9.2020.

Staden stöder kuvösverksamhet för företag och affärsverksamhet relaterat till cirkulär ekonomi. Målet är att stödja utexaminerade i att få jobb och företagsamhet.

Man har varit tvungen att arbeta med beredningen av Helsingfors budget för år 2021 under exceptionella förhållanden. Efter att motionen lämnats hade stadsfullmäktige en remissdebatt 17.6.2020 om beredningen av budgeten för 2021. I detta sammanhang gav fullmäktige riktlinjer för de ekonomiska förutsättningarna och funktionella prioriteringarna för återhämtningen. Synpunkterna i gruppmotionen kom på detta sätt med i beredningen.

Borgmästarens budgetförslag för år 2021 har sammanställts med fokus på följderna av coronakrisen.

25.11.2020

Minskning av klimatutsläpp

Stadsstyrelsen understöder att långtidsverkningar som coronapandemin haft på miljön ska utredas lokalt, nationellt och internationellt, samt att stadens sektorer om möjligt är aktiva och deltar i forsknings- och utredningsprojekt som kan ge värdefull information om den exceptionella situationens inverkan på verksamhetsmiljön.

I motionen föreslås bl.a. en utredning av förändringarna i Helsingfors luftkvalitet under pandemin, vilket hör till Helsingforsregionens miljö-tjänsters (HRM) ärenden. Med tanke på stadens klimatmål är det motiverat att stadsmiljösektorn vidtar åtgärder tillsammans med HRM för att utreda den inverkan som beskrivs i motionen.

I stadsmiljösektorn har man följt den inverkan som coronapandemin haft på de olika trafikformernas andelar. Informationen kommer att utnyttjas i den kontinuerliga granskningen av trafiksystemet. Stadstrafikens hållbarhet utgör en viktig aspekt i planeringen. Coronakrisen har bl.a. haft åtminstone tillfälligt en minskande effekt på kollektivtrafikens användarantal som en följd av distansarbete och den kraftiga minskningen i flera näringsgrenars verksamhet. Däremot är privatbilismens volym på nästan samma nivå som före coronan.

Den granskade tiden är för kort för att man ska kunna dra slutsatser om klimatförändringen med trafikutvecklingen som grund. I planeringen av återhämtningen strävar staden efter att återställa sig till normalläget och utvecklingsspåret före krisen, och eventuella nya mål för trafiksystemet i sin helhet kommer att diskuteras i beredningen av strategin för den nya fullmäktigeperioden som börjar år 2021.

Stadsfullmäktige förutsätter planering av hur utnyttjandet av distans-tekniken kan fortsätta efter coronakrisen för att minska behovet av resande.

Helsingfors utlyste klimatnödläge 25.9.2020 efter att stadsfullmäktige godkänt ett förslag om detta 23.9.2020. I deklarationen konstateras att Helsingfors vill vara en del av världens ledande städer i kampen mot klimatförändringen. Målet är att före år 2035 minska utsläppen med 80 procent från 1990 års nivå.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken grupp-motion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

25.11.2020

Ärende/7

Upplysningar

Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite VAS/ Vuorjoki, Eriarvoisuuden ja ilmastonmuutoksen torjunta keskiöön koronaviruksen jälkihoidossa

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 779

HEL 2020-005563 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään uusi kappale kappaleen 26 jälkeen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää suunnittelemaan, miten etäteknikan hyödyntämistä voi jatkaa koronaviruksen jälkeen matkustamisen tarpeen vähentämiseksi.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään uusi kappale kappaleen 9 jälkeen:

”Palautumisen suunnitelma tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Samalla kaupunginhallitukselle esitetään tämänhetkiseen tilannetietoon perustuva kattava arvio siitä, minkä verran koronaviruksen välittömät ja välilliset vaikutukset ovat lisänneet eri palveluiden tarvetta.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

25.11.2020

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

§ 331

Den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om främjande av stödet för småföretagare

HEL 2020-008031 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds vilka möjligheter som finns att höra företrädare för lokala företagarnätverk och -organisationer vid beredningen av upphandlingsstrategierna.(Sampo Terho)

Behandling

Ledamoten Sampo Terho understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds vilka möjligheter som finns att höra företrädare för lokala företagarnätverk och -organisationer vid beredningen av upphandlingsstrategierna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Sampo Terhos hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds vilka möjligheter som finns att höra företrädare för lokala företagarnätverk och -organisationer vid beredningen av upphandlingsstrategierna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 61

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muuri-

25.11.2020

nen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Blanka: 22

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Johanna Laisaari, Petra Malin, Hannu Oskala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Mirita Saxberg, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Sampo Terhos förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja Sarmela, upphandlingsjurist, telefon: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, enhetsdirektör, telefon: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, matserviceexpert, telefon: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, teamledare, telefon: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, upphandlingsexpert, telefon: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, matserviceexpert, telefon: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Blå fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att Helsingfors fattar ett principbeslut om att öka den inhemska graden i stadens offentliga upphandlingar och delar upp stora upphandlingar i mindre delar så att småföretag har möjlighet att delta i konkurrensutsättningarna. Som en del av principbeslutet bör det även fastställas att Helsingfors stad förbinder sig att främja inhemsk och närproducerad mat i stadens alla kök. Gruppmotionen finns som bilaga till detta förslag.

Upphandlingsförfarande, strategier och anvisningar

Vid offentlig upphandling iakttas lagen om offentlig upphandling och koncession (upphandlingslagen) och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster samt upphandlingsrättsliga principer. De upphandlingsrättsliga principerna är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, öppenhet och proportionalitet. Anbudsgivarna ska vid upphandlingar bemötas jämlikt och icke-diskriminerande, och förfarandena ska vara öppna och proportionerliga i förhållande till målen. Också vid små upphandlingar strävar man efter att iakttä upphandlingsrättsliga principer, även om upphandlingslagens bestämmelser om förfaranden inte behöver tillämpas. Vid små upphandlingar ska också förvaltningslagens allmänna grunder för god förvaltning iakttas. Grunderna motsvarar i stor utsträckning de principer som anges i upphandlingslagen.

I upphandlingslagens ändamål förutsätts att upphandlingen ska genomföras i form av ändamålsenliga helheter. Upphandlingen ska om möjligt ordnas så att små och medelstora företag och andra sammanlutningar är likvärdiga med andra anbudsgivare när de deltar i anbuds-förfarandet. Vid upphandling som underskrider de nationella tröskelvärdena ska man sträva efter att beakta tillräcklig öppenhet och icke-diskriminering med hänsyn till upphandlingens storlek och omfattning. Helsingfors stad strävar efter att i den mån det är möjligt tillåta att delanbud lämnas in vid konkurrensutsättningar i enlighet med ändamålen i upphandlingslagstiftningen.

Målet är att underlätta små företags deltagande i konkurrensutsättningarna. Om upphandlingen inte delas upp i delar, ska skälen till detta enligt upphandlingslagen alltid anges i förfrågningsunderlaget vid EU-upphandlingar. På så sätt ska konkurrensutsetaren vid varje konkurrensutsättning som överstiger EU-tröskelvärdet bedöma möjligheten att dela upp upphandlingen. Helsingfors stora volymbehov till exempel vid livsmedelsupphandlingar ska dock beaktas. De stora volymbehoven kan ibland utgöra ett hinder för små företags deltagande.

Vid tjänsteupphandlingar kan det, om upphandlingens art eller serviceanvändarnas behov så förutsätter, krävas att tjänsten är lokal och att serviceanvändarna är nära placerade. Till exempel avståndet mellan utbudet av tjänster inom omsorgs- eller hälsovårdstjänsterna och serviceanvändarnas läge kan användas som kriterium för konkurrensutsättning. Konkurrensutsättningen kommer då naturligtvis att framhäva regionalt eller lokalt företagande.

För den vara, tjänst eller byggentreprenad som ska upphandlas kan utan att konkurrensen påverkas ställas minimikrav eller urvalskriterier som ska poängsättas vid konkurrensutsättningen och som hänför sig till varans eller tjänstens egenskaper. Till exempel vid anskaffning av livsmedel kan man betona brödets eller grönsakens färskhet, utseende eller smak. Som ett kriterium som påverkar kvaliteten och färskheten kan man använda årscykeln och de färska produkter som följer den. Ett närproducerat livsmedel eller en råvara till ett livsmedel kan på grund av dessa kvalitativa egenskaper ha bättre framgång i konkurrensutsättningen än ett fjärrproducerat livsmedel.

I enlighet med Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 vill Helsingfors vara Finlands bästa stad för företag. Helsingfors mål är att vara bland Europas mest fascinerande lokaliseringsplatser för nyskapande uppstartsverksamhet och det mest lockande kunskapsklustret för företag och individer som vill göra världen till en bättre plats. Helsingfors stöder företagsekosystem och -kluster genom att erbjuda mångsidiga lokaliseringalternativ i lättillgängliga områden. Helsingfors bedömer hur staden i sin egen upphandlingsverksamhet kan främja innovativ företagsamhet på ett bättre sätt. I Helsingfors har det under de senaste åren vidtagits många åtgärder som stöder småföretag och uppstarts företag.

Redan 2011, i den upphandlingsstrategi som stadsstyrelsen godkände, var ett av de viktigaste upphandlingsstrategiska valen att beakta de små och medelstora företagens behov vid planeringen och genomförandet av upphandlingar. För närvarande bereds en ny upphandlingsstrategi för staden. Vid beredningen har man inom flera strategiska teman betonat målen i anslutning till marknadens livskraft och funktion samt leverantörssamarbetet.

De för hela Helsingfors stad gemensamma anvisningarna för små upphandlingar betonar att konkurrensutsättning ska prioriteras. Genom att konkurrensutsätta även små upphandlingar främjas jämlikhet, öppenhet och nya små företags deltagande i stadens konkurrensutsättningar och leveranser.

Affärsverket servicecentralen

25.11.2020

För att höja graden av lokalt och inhemskt ursprung har affärsverket servicecentralen (Servicecentralen Helsingfors) vid sina upphandlingar använt bland annat väl utarbetade kriterier för ansvarsfull upphandling, såsom kriterier som betonar miljökonsekvenser och djurens välbefinnande. Dessa kriterier har styrt och kommer även i fortsättningen att styra upphandlingarna till inhemsk produktion. Sådana upphandlingar har bland annat gällt upphandling av kött, där graden av inhemskt ursprung redan är cirka 90 procent. Affärsverket servicecentralen har i tio års tid utnyttjat finländska fiskmassor i sina recept. Den årliga bruksmängden (2019) uppgår till cirka 37 000 kg. Genom att upphandla fiskmassor i så stora volymer sysselsätter man fiskare i Finland.

Det är dock inte möjligt att upphandla alla livsmedel som inhemska. Vid menyplaneringen beaktas säsons- och skördesäsonsprodukter under olika årstider i den mån det är möjligt och man samarbetar kontinuerligt för att främja användningen av ansvarsfulla råvaror i produktutvecklingen.

Genom att i den mån det är möjligt dela upp upphandlingen i mindre delar blir det möjligt för mindre anbudsgivare och därigenom eventuellt också lokala anbudsgivare att delta. Affärsverket servicecentralen genomför sina upphandlingar så ekonomiskt, kvalitativt och planmässigt som möjligt samt som ändamålsenliga helheter i enlighet med upphandlingslagens ändamål.

I den nationella upphandlingsstrategin betonas särskilt ekologisk hållbarhet och ansvarstagande bland annat i fråga om inhemsk mat. Samma sak kommer också starkt till uttryck i Helsingfors stadsstrategi och i åtgärdsprogrammet för ett kolneutralt Helsingfors 2035 som starkt stöder strategin, i affärsverket servicecentralens egna strategiska teman och mål samt i regeringsprogrammet "Ett inkluderande och kuningt Finland" (statsrådets publikation 2019: 23) där många punkter om inhemskt ursprung och ansvarsfullhet har förts in. Affärsverket servicecentralen har i sina upphandlingar förbundit sig att följa dessa riktlinjer.

Fostrans- och utbildningssektorn

Fostrans- och utbildningssektorn har fyra olika matserviceproducenter. Som beställarkund förutsätter fostrans- och utbildningssektorn att matserviceproducenterna i den utsträckning det är möjligt gynnar inhemsk produktion och inhemska produkter. I fråga om grönsaker, frukter och bär måste man utöver inhemska produkter också delvis ty sig till utländska produkter. Det är inte möjligt att få alla produkter som inhemska, till exempel citrusfrukterna är alla importerade produkter. Alla serviceproducenter strävar dock efter att i den mån det är möjligt använda inhemska säsongsenliga grönsaker, frukter och bär. Matserviceprodu-

centerna ansvarar för sina upphandlingskanaler och konkurrensutsättningen av sina egna livsmedel.

Trots att fostrans- och utbildningssektorn har flera matserviceproducenter är de livsmedelsmängder som behövs ofta så stora att småföretagen inte nödvändigtvis kan svara på behovet. En motsvarande produkt ska finnas tillgänglig i enlighet med de roterande matsedlarna under hela avtalsperioden vid varje verksamhetsställe samtidigt. Varje matserviceproducent har redan nu en mycket hög grad av inhemskt ursprung bland sina produkter, särskilt när det gäller kött- och mjölkprodukter.

Stadsmiljösektorn

Stadsmiljösektorns mål är att göra det möjligt för lokala företag att delta i sektorns konkurrensutsättningar. Enligt upphandlingslagens ändamål ska upphandlingsenheterna ordna sina upphandlingar så att små och medelstora företag och andra sammanslutningar är likvärdiga med andra anbudsgivare när de deltar i anbudsförfaranden.

Förutsättningarna för små företags framgång i anbudsförfaranden kan effektivast förbättras så att de helheter som upphandlas blir så små som möjligt. Uppdelningen av ramavtalen i delar genomförs redan nu väl inom stadsmiljösektorn. Att minska upphandlingshelheterna ytterligare skulle kräva mer resurser av stadens upphandlingsverksamhet. Ju mindre delar upphandlingarna delas upp i, desto mer arbetsintensiva resurser behövs nämligen.

Graden av lokalt kan beaktas vid beredningen av upphandlingen till exempel genom en öppen dialog med företagen, utifrån vilken man vid upphandlingen bättre kan beakta möjligheterna för lokalt eller regionalt verksamma företag att lämna anbud. Vid konkurrensutsättningen av upphandlingen främjas lokal verksamhet till exempel genom att man på ett kunnigt sätt utnyttjar olika upphandlingsförfaranden som också gör det möjligt för små lokala företag att delta i sektorns upphandlingar.

Genom att dela upp upphandlingar i delar och välja flera leverantörer för avtalsperioden möjliggörs också små företags deltagande. Stadsmiljösektorn har förbundit sig att genomföra detta och systematiskt utveckla upphandlingskompetensen och upphandlingsprocesserna för att allt bättre kunna uppfylla de ändamål som uppställts i upphandlingslagen och samtidigt ännu mer planmässigt främja de mål som uppställts i stadens strategier för att öka stadens livskraft.

Kultur- och fritidssektorn

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

25.11.2020

Enligt upphandlingslagen kan inhemskt ursprung inte krävas, men det är möjligt att inom ramen för upphandlingslagen införa kriterier och upphandlingsmetoder som eventuellt stöder finländskhet och lokal verksamhet. Sådana kriterier är exempelvis sociala och etiska kriterier, såsom sysselsättning och verkningsfullhet, smidig service eller till exempel tidsfrister för underhåll. Det centrala är att den upphandlande enheten för dialog med företagen, informerar om upphandlingarna öppet och i tid, delar upp upphandlingen i delar och väljer flera avtalsparter för avtalsperioden.

Kultur- och fritidssektorn använder sig vid upphandlingar av villkor som hänför sig till etiska och sociala kriterier och bland annat sysselsättning. Alltid när det är möjligt för man marknadsdialog innan upphandlingen inleds, och strävar efter att välja flera leverantörer för ramavtalen.

Enligt upphandlingslagen kan den upphandlande enheten kräva att omsättningen ska vara högst dubbelt så stor som upphandlingens värde. Detta övervägs alltid från fall till fall så att omsättningskravet ställs i relation till det objekt som upphandlas. Omsättningskravet kan underskrida det maximibelopp som anges i upphandlingslagen och därmed göra det lättare för småföretagare att delta i upphandlingen.

Kultur- och fritidssektorn gör inte upphandlingar i anslutning till mat.

Social- och hälsovårdssektorn

Social- och hälsovårdssektorn upphandlar mattjänster och en del av enheterna inom sektorn upphandlar livsmedel utifrån stadskansliets konkurrensutsättningar. Upphandlingen av matservice görs för närvarande objektspecifikt. Till exempel vid den senaste konkurrensutsättningen av matservice för servicehus och seniorcenter kunde anbud lämnas separat för varje objekt. Detta gjorde det också möjligt för mindre aktörer att delta i konkurrensutsättningen. Serviceproducenterna konkurransutsätter sina egna livsmedelsinköp. Serviceproducenterna förutsätts i servicebeskrivningarna främja bland annat att råvarorna är säsongbetonade.

Till slut

Att företagen är välmående har en betydande inverkan på stadens livskraft. Målet är att genom konkurrensutsättning åstadkomma besparingar, men också att öka det egna områdets livskraft, arbetsplatser och skatteinkomster samt stadens attraktionskraft. Dessa faktorer uppstår i sin tur till stor del genom företagens framgång.

En offentlig upphandlare ska dock konkurransutsätta sin upphandling så att alla anbudsgivare behandlas jämlikt och icke-diskriminerande,

25.11.2020

Ärende/8

och lokalt eller inhemskt ursprung kan inte i sig krävas. På detta sätt strävar man efter att främja kostnadseffektiva offentliga upphandlingar med hjälp av befintliga konkurrensförhållanden. Genom att betona de kvalitativa egenskaperna hos de varor och tjänster som upphandlas och slutanvändarnas motiverade behov samt genom att tillåta delupphandlingar alltid när det är möjligt, kan staden dock bidra till att främja lokalt företagande.

Också med hjälp av omsorgsfull marknadskartläggning och marknadsdialog kan man i beredningsskedet se till att små och medelstora företag, om de så önskar, kan delta i anbudsförfaranden. Genom att på ett mångsidigt sätt utnyttja olika upphandlingsförfaranden, till exempel genom att använda ett dynamiskt upphandlingssystem som möjliggör kontinuerligt tillhandahållande, kan man göra det lättare för små företag att delta i konkurrensutsättningar.

I Helsingfors stads strategier, såsom stadsstrategin 2017–2021, den nya upphandlingsstrategin och Helsingfors upphandlingsförfaranden, ingår flera mål som främjar gruppmotionen. Stadsstyrelsen föreslår således stadsfullmäktige att inhemskt företagande och småföretagande bäst stöds genom att man utvecklar en livskraftig och innovativ marknad med hjälp av befintliga strategier, program och mål.

Normgrund för gruppmotionen

Enligt 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan kan en fullmäktige-grupp väcka en gruppmotion. En gruppmotion är en motion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktige-gruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion. Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige en gruppmotion inom åtta månader.

Gemensam beredning

Förslaget har beretts i samarbete mellan stadskansliet, affärsverket servicecentralen, fostrans- och utbildningssektorn, stadsmiljösektorn, kultur- och fritidssektorn samt social- och hälsovårdssektorn.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja Sarmela, upphandlingsjurist, telefon: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, enhetsdirektör, telefon: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, matserviceexpert, telefon: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, teamledare, telefon: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi

25.11.2020

Ärende/8

Niina Lammi, upphandlingsexpert, telefon: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi

Milla Härkönen, matserviceexpert, telefon: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 736

HEL 2020-008031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi
Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Ruut Malmberg, tiimipäällikkö, puhelin: 310 31832
ruut.malmberg(a)hel.fi
Niina Lammi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 20573
niina.lammi(a)hel.fi
Milla Härkönen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43118
milla.harkonen(a)hel.fi

§ 332

Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om en renare och trivsammare stadsmiljö

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Då stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens svar på motionen efterlyser det att det utreds om det under de närmaste åren går att ersätta allmänna sopkärl med sådana i vilka man kan sortera vissa sopkategorier såsom glas, plast, papp, metaller, bioavfall, blandavfall och returförpackningar. (Björn Månsson)

Behandling

Ledamoten Björn Månsson understödd av ledamoten Silja Borgarsdottir Sandelin föreslog följande hemställningskläm:

Då stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens svar på motionen efterlyser det att det utreds om det under de närmaste åren går att ersätta allmänna sopkärl med sådana i vilka man kan sortera vissa sopkategorier såsom glas, plast, papp, metaller, bioavfall, blandavfall och returförpackningar.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

4 omröstningen

Ledamoten Björn Månssons hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens svar på motionen efterlyser det att det utreds om det under de närmaste åren går att ersätta allmänna sopkärl med sådana i vilka man kan sortera vissa sopkategorier såsom glas, plast, papp, metaller, bioavfall, blandavfall och returförpackningar.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 72

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin,

25.11.2020

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Har- kimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Nu- utti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Ki- velä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mar- cus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Mauri Venemi- es, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 11

Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Abdirahim Husu Husse- in, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Mari Ranta- nen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander

Frånvarande: 2

Mirita Saxberg, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Björn Månssons förslag till hem- ställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Svenska folkpartiets gruppmotion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

25.11.2020

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp föreslår i sin motion 17.6.2020 att staden vidtar åtgärder för att begränsa nedskräpning i syfte att möjliggöra en renare och trivsammare stadsmiljö. Fullmäktige-gruppen föreslår kartläggning av sopkärlens och de allmänna toaletternas skick, och att en bättre tillgång och funktionsduglighet försäkras.

I stadsmiljösektorn har det gjorts, och görs även i framtiden, en hel del arbete för en trivsam och ren stadsmiljö. Sektorn har bl.a. påbörjat en sammansättning av ett program för att begränsa nedskräpning i samarbete med flera olika grupper. Programmets mål är att samla de bästa idéerna om praktiska åtgärder för att begränsa nedskräpningen.

Ett behov för större sopkärl har identifierats, och när de förnyas skaffas nästan alltid minst 100 liters kärl. Som det nämns i motionen finns det ett motiverat behov för större sopkärl speciellt på områden där det konsumeras mer hämtmat. Detta tas i beaktande i placeringen av sopkärl. Med återkoppling och nätverksgranskning som grund ska antalet allmänna toaletter ökas på ställen där placering är möjlig och kostnaderna rimliga inom ramen för det årliga anslaget

Utöver försäkring om renhållningsservice och tillräcklig utrustning ska användarens ansvar tillsammans med stadens ansvar framhävas när det gäller att begränsa nedskräpningen. Eftersom utomhusområden, parker, torg och andra allmänna platser är öppna för alla, förpliktas även användarna till att upprätthålla renheten.

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden har gett ett utlåtande om saken. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktige-gruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Svenska folkpartiets gruppmotion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

25.11.2020

Ärende/9

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 16.11.2020 § 781

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

09.11.2020 Bordlades

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sektionen för byggnader och allmänna områden 17.09.2020 § 105

HEL 2020-008032 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden gav följande utlåtande till stadsstyrelsen:

Program för minskad nedskräpning

Miljötjänsterna inom Helsingfors stadsmiljösektor har i samarbete med flera olika aktörer börjat utarbeta ett program för minskad nedskräpning. Arbetet omfattar utarbetande av ett åtgärdsprogram för att minska nedskräpningen och inrättande av ett skräpnätverk. Målet med programmet för minskad nedskräpning är att samla de bästa idéerna till praktiska åtgärder för att minska nedskräpningen.

Utarbetandet av åtgärdsprogrammet för minskad nedskräpning har inletts genom arbete i workshoppar. Idéer och åtgärder som kommit fram i dem sammanställs 2021 till ett åtgärdsprogram. Inom programmet genomförde Helsingfors stads miljötjänster sommaren 2020 en internationell enkät för att utreda genom vilka åtgärder andra städer har försökt minska nedskräpningen, hur åtgärderna upplevdes och hur framstegen följdes upp. Omkring en tredjedel av de städer som svarade på enkäten hade ett åtgärdsprogram eller en annan motsvarande plan.

Hösten 2020 kommer en rapport om resultaten från enkäten att publiceras.

I Helsingfors har man redan i flera år arbetat för att minska nedskräpningen: det har funnits parkfaddrar sedan år 2005 och samordning av frivilligarbetet (talkon på stränder och i grönområden) sedan år 1986. Pågående och avslutade projekt i anknytning till nedskräpning är bland annat projektet Satakolkyt, snabba experiment inom Östersjöutmanningen, talande skräpkorgar samt kampanjerna Roskavideo, Helli Helsinkiä och Tant Grön. Därtill bedrivs kontinuerlig verksamhet inom miljötillsynens uppgifter i enlighet med avfalls- och miljöskyddslagen.

Att minska nedskräpningen är även inkluderat i miljöledningen. En av åtgärderna i stadsmiljösektorns miljöprogram för 2019 - 2021 är att grunda ett skräpnätverk. Helsingfors stad deltar i Plastic Declaration och förbinder sig bland annat att utveckla strategier och åtgärdsprogram samt ställa upp tidsbundna mål för att avsevärt minska plastavfallet. Miljöpolitiken (utkast) tar ställning till främjandet av cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Helsingfors deltar även i projektet Kaikki muovi kiertää (All plast återvinns), med fokus på följande teman: byggplast, rivningsavfall och återvinning av förpackningsplaster från byggarbetsplatser.

Sopkärl på allmänna områden

I initiativet föreslås att staden ska investera i större sopkärl med lock. Helsingfors stads anvisning för stadsrummet och anvisningen om stadsmöbler som ingår i den är faktorer som styr planeringen och anskaffningen av möbler, till exempel sopkärl. I anvisningen om stadsmöbler definieras Helsingfors visuella identitet, som förmedlas i det offentliga utomhusrummet genom användning av gemensamt överenskomna material, möbler och utrustning samt typlösningar. Med lösningarna främjas områdenas funktion, säkerhet och höga kvalitetsnivå. Möbelkollektionen för Helsingfors offentliga utomhusrum ger staden ett enhetligt och identifierbart visuellt utseende. Identiteten utgörs av designen, materialen, ytbehandlingen och färgvalet. Den högkvalitativa möbelkollektionen förbättrar ändamålsenligheten och ekonomin när det gäller anskaffningen, användningen och underhållet av möblerna.

I Helsingfors ses placeringen av sopkärlen över som ett nätverk som omfattar hela staden. Placeringen av, avståndet mellan och storleken på sopkärlen på viktiga färdvägar, öppna platser, vistelseområden samt funktionella områden granskas. I park- och gatuplaneringsskedet påverkar man placeringen av och storleken på sopkärlen som ska placeras på allmänna områden mer i detalj. I planeringen undersöks människornas färdriktningar och knutpunkter samt placeringen av områden

25.11.2020

för utevistelse. I övrigt lägger underhållet till och avlägsnar sopkärl utifrån erhållen respons och erhållna önskemål samt utifrån responsen från de anställda som ansvarar för underhållet.

På placeringen av och valet av storleksklass på sopkärlen inverkar kärrens tömningssätt. Tömning av stora sopkärl kräver i allmänhet tyngre utrustning. Placeringen av underjordsbehållare och övriga sopkärl som töms med kran planeras med beaktande av bredden och bärförmågan hos gångvägarna som sobilarna kräver. Dessutom kräver underjordsbehållare som namnet antyder ett djup på över 1,5 meter under jord, vilket begränsar placeringen av dem i stadsmiljö.

Storleken på sopkärlen har ökat under en lång tid. Ännu i början av millenniet användes ofta 30 liters kärl. Från dem har man övergått till 60 liters kärl, vilket fortfarande är en vanlig storlek, men som redan har visat sig vara för liten. Det här syns främst i områden, där folk äter hämtmat och liknande. När utrustningen förnyas skaffar man nästan aldrig kärl på under 100 liter längre. Den övre gränsen för storleken på kärren bestäms av det faktum att de i parkområden i huvudsak ska kunna tömmas för hand och att arbetarskyddsbestämmelserna tillåter lyft av laster endast upp till en viss vikt. I Helsingfors stad fanns det i våras (år 2020) 4 959 sopkärl i parkerna och 2 898 sopkärl i gatuområdena, totalt 7 857 stycken, för vilka underhållet av allmänna områden inom stadsmiljösektorn ansvarade för. Soptunnornas storlek varierar från 60 liters kärl till underjordsbehållare på 5 m³. Av sopkärlen är 750 stycken över 600 liter, och det finns totalt 305 underjordsbehållare. I Helsingfors finns det redan nästan 150 smarta sopkärl, som fungerar med solenergi och pressar samman avfallet till ett kompakt paket. I ett sådant sopkärl ryms fem gånger mer skräp än i ett vanligt sopkärl.

Stadsmiljösektorns underhåll använder 3,4 miljoner euro (år 2020) för renhållning av parkområden, och av det beloppet går cirka 700 000 euro till städning av olagliga soptippar och efter offentliga evenemang samt renhållning av strandvatten. För städning av gatuområden används 8,5 miljoner euro (år 2020). Gatorna städas i huvudsak maskinellt, och städningen består till största delen av tvätt och borstning av gatuområden, i samband med vilka skräpet på gatorna försvinner.

I områden som administreras av kultur- och fritidssektorn samt social- och hälsovårdssektorn finns det även många sopkärl som ingår i stadens renhållningsnätverk.

Allmänna toaletter

För tillfället finns det 46 City-toaletter på allmänna områden i Helsingfors, och av dessa är så gott som alla avgiftsfria och kan användas dygnet runt. I en fastighet på Sofiegatan finns även en allmän toalett.

25.11.2020

Stadsmiljösektorn ökar årligen antalet allmänna City-toaletter inom ramar för anslagen. Antalet toaletter utökas utifrån respons och nätverksgranskningar på ställen, där det är möjligt att placera toaletter och kostnaderna för dem är rimliga. Tyvärr orsakar användningen av toaletterna på en del ställen även störande beteende, och boendetrivseln för invånarna i närheten minskar. Man har tvingats stänga några toaletter på grund av upprepade störningar nattetid. För City-toaletterna är underhållskostnaderna år 2020 1,47 miljoner euro och för toaletten på Sofiegatan 150 000 euro.

Helsinki Huussi är en förbränningstoalettmodell som pilottestas under de kommande åren. Helsinki Huussi-toaletterna skulle betjäna användare främst på utflyktsmål i naturen och på öar. I pilotfasen samlas även information om underhållskostnaderna för toaletterna in.

Stadsmiljösektorn har gjort och kommer även i framtiden att göra väldigt mycket för att skapa en trivsam och ren stadsmiljö. Utöver säkerställande av tjänster och en tillräcklig mängd möbler behövs även en öppen dialog om principerna för användningen av allmänna områden. Utomhusområden, parker, öppna platser och övriga allmänna områden är platser som är öppna för alla, varvid även användarens ansvar bör framhävas vid sidan av stadens ansvar.

Föredragande

teknisk chef
Kari Pudas

Upplysningar

Katriina Arrakoski, teamchef, telefon: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

§ 333

Den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om tryggheten av säkerheten för barn och unga

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Blå fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att staden genomför ett omfattande program för att främja barns och ungas säkerhet. I motionen föreslås åtgärder för att hindra bl.a. skolmobbing, familjevåld och sexuella trakasserier mot unga.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors stad redan utför omfattande arbete och har flera åtgärder för att motarbeta och ingripa i fenomenen som nämns i motionen. Dessa är t.ex. antimobbingsprogrammet AMP13 som genomdrivs i skolor och läroanstalter, servicekedjor för förebyggande av våld i nära relationer och välfärdsplanen för barn och unga, i enlighet med barnskyddslagen. Ett särskilt program som föreslås i motionen är därför inte nödvändigt.

Social- och hälsovårdsministeriet har publicerat ett omfattande åtgärdsprogram för åren 2020–2025 för att förebygga våld mot barn. Verkställandet av åtgärdsplanen har påbörjats och staden tar i stor utsträckning dess rekommendationer i beaktande i sin utvecklingsverksamhet.

25.11.2020

I alla familje- och socialtjänster arbetar man med fenomen relaterade till våld i nära relationer. I verksamheten vid mödra- och barnrådgivningen har man utvecklat verksamhetsmodeller och utbildat personal till att identifiera familjevåld och inleda samtal om ämnet. I skolhälsovårdens omfattande hälsokontroller uppmärksammas också hela familjens hälsa och växelverkan inom familjen. Familjerådgivningen erbjuder hjälp gällande växelverkan inom familjen och kriser som ett barn eller en familj mött. Verksamhetsmodellen med familjecenter erbjuder branschövergripande stöd och experthjälp till barn, unga och familjer som erfarit våld och möjliggör konsultation mellan personal samt yrkesövergripande arbete.

Ett projekt för att förebygga våld i nära relationer har startats inom servicekedjan i social- och hälsovårdssektorn. Projektet är en omfattande helhet med flera konkreta utvecklingsåtgärder och -försök. Målet är att försäkra att barn, unga och familjer får det stöd de behöver i en sammanfattad, enhetlig form.

Att stödja ungas säkerhet och att göra det lättare att söka hjälp är centrala föremål för utveckling i socialarbetet för unga och i studenthälsovården. Med nya, elektroniska tjänster, som t.ex. Nuorten Chat, strävar man efter att hjälpa speciellt de unga som har hög tröskel till att söka hjälp. Verksamheten med sommarhälsovårdare når unga med låg tröskel när läroanstalterna är stängda. Vid behov styrs unga mot ytterligare tjänster, t.ex. socialtjänster för unga. På regionala serviceställen och vid eftervården finns jour under tjänstetid som unga kan söka sig till i eventuella krissituationer. Bland unga vuxna som erfarit våld utnyttjas t.ex. en personlig säkerhetsplan, som den unga vid behov får hjälp med att planera.

I oktober 2019 har Helsingfors skolor och läroanstalter tagit i bruk ett antimobbingsprogram (AMP13). Programmet fungerar som en verktygslåda för förebyggande, ingripande och eftervård gällande mobbning. Syftet är att hjälpa identifiera mobbning och att lära rätt sätt att reagera på den. Programmet riktar sig till barn, unga och deras vårdnadshavare, samt lärare och annan personal i skolan.

Åtgärder i antimobbingsprogrammet är

1. Mätning av hälsa. Välbefinnandet granskas kontinuerligt i skolor och läroanstalter bl.a. med hjälp av skolhälsoenkäten och välbefinnandeprofilen.
2. Program för att utveckla sociala färdigheter och känslofärdigheter samt behandlingen av mobbningsituationer. Varje daghem, skola och läroanstalt har en verktygslåda för att känna igen olika

- sociala situationer och känslor och för att lära sig nya färdigheter.
3. Varje kollektiv, grupp och klass i daghem, skolor och läroanstalter uppgör tillsammans regler som hjälper att förebygga och ingripa i mobbning.
 4. Kontinuerlig gruppanpassning och främjande av socialt fäste. Varje person i daghem, skolor och läroanstalter tar hand om att nykomlingar inte blir utanför.
 5. Representanter från studerandevården träffar elever i smågrupper som ska börja i sjunde årskursen eller på andra stadiet. I början av läsåret leder studerandevårdens personal diskussioner i smågrupper om mental hälsa och faktorer som kan riskera hälsan.
 6. En elektronisk kanal för återkoppling skapas för att möjliggöra att man berättar om mobbning.
 7. Utredandet av mobbningssituationer registreras i elevinformationssystemet.
 8. I skolor väljs ansvarspersoner för antimobbningsverksamhet som tar speciellt ansvar för att främja ingripande i mobbning.
 9. Systematisk användning av restorativa, dvs. läkande sätt att hantera relationer mellan människor som elev- och studerandevårdens personal utbildas för.
 10. Egen stödperson för ofta mobbad. En trygg vuxen som hjälper och stöder utnämns.
 11. Mobbning är ett brott. M-0-verksamheten ska omfatta alla skolor. För att få slut på mobbning som har pågått en längre tid, behövs all tillgänglig hjälp. Ibland kan en utomstående aktör föra med sig den pusselbit som behövs för att kunna lösa en problemsituation.
 12. Utveckling av stödelevsverksamheten. För stödelevs- och tutors-tuderande ordnas en enhetlig utbildning som i sin tur stöds av elev- och studerandevården.
 13. Kamratstödsverksamhet. Med stöd från Mannerheims Barnskyddsförbund inrättas i staden en kamratstödsgrupp, i vilken de mobbade på ett tryggt sätt kan dela sina upplevelser. Olika kamratstödsgrupper skapas även i skolor och läroanstalter.

Staden använder sig även av verksamhetsmodellen Enligt Mig, Enligt Dig, som är planerad för unga. Syftet med modellen är att minska konflikter som uppstår t.ex. på grund av rädsla för olikheter eller av fördo-

mar mellan olika grupper. Genom verksamhetsmodellen kan man stärka ungas interaktions-, känslö- och empatifärdigheter. Programmet ger konkreta verktyg i form av tankar och handlingar för att bemöta och lösa situationer och konflikter i vardagen utan våld.

Stadens ungdomsservice har under de senaste åren vidtagit flera åtgärder för att genom ungdomsarbete förebygga och ingripa i sexuella trakasserier mot ungdomar. Förra året ordnades flera utbildningar för stadens ungdomsarbetare i samarbete med Nuorten Exit, polisen, Befolkningsförbundet och Rädda Barnen rf. En skraddarsydd guide för att förebygga och ingripa i sexuell illabehandling "El seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä" publicerades i Helsingfors som stöd för ungdomsarbetet. Den bl.a. hjälper och uppmuntrar ungdomsarbetare till att diskutera ämnet med unga. Dessutom ordnades en affischkampanj med samma tema i ungdomslokaler på finska, svenska och engelska. Kampanjen påminde unga om betydelsen av egna gränser och andras integritet.

Ungdomsservicen har fungerat som partner 2019–2020 i ett projekt kallat "Att identifiera och förebygga grooming i ungdomsarbetet" lett av det riksomfattande utvecklingscentret i ungdomsbranschen Koordinaatti. Genom projektet har ungdomsarbetare fått fortbildning och mångsidigt aktuellt material som stöd för arbetet. Det här året har publikationen "Att fråga, bemöta och lyssna – En handbok om att förebygga grooming och sexuellt våld i ungdomsarbetet" skapats i samarbete som en följd av projektet. Publikationen innehåller ett omfattande paket för att stödja ungdomsarbets kunnande.

Stadens ungdomsservice koordinerar det nationella kompetenscentret för digitalt ungdomsarbete, vars uppgift under åren 2020–2023 är att bl.a. stärka färdigheter och medvetenhet bland ungdomsarbetare om de digitala mediernas möjligheter och risker samt stödja koordineringen mellan förvaltningsområden för att förebygga grooming på sociala medier. Ämnet kommer således att behandlas i stadens ungdomsarbete även i fortsättningen.

Projektet "Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy" mot grooming och sexualbrott mot barn och unga är för tillfället igång i fostrans- och utbildningssektorn, och det stöds och finansieras av Utbildningsstyrelsen. Det innehåller tre helheter gällande utveckling av kunnandet för grundundervisningens och andra stadiets läroanstaltsledning samt till lärare och elev- och studerandevårdens personal. Projektets mål är att förebygga sexuellt våld och grooming genom säkerhetsledning. Genom projektet utbildas under läsåret 2020–2021 professionella i fostrans- och utbildnings-

branschen att förebygga, identifiera och bemöta sexuellt våld som barn och unga utsätts för.

Främjande av barn och ungas välbefinnande och förebyggande av marginalisering bildar en central punkt i Helsingfors stadsstrategi. Välbefinnandet bör stödjas redan innan problem uppstår, och signaler som kommer till uttryck under barndomen ska reageras på innan svåra symptom uppenbarar sig. I Helsingfors tillämpas ett nytt verksamhets-sätt och en ny styrningsstruktur som främjar välbefinnande och hälsa (Hyte) och samlar ihop sektorerna för att främja befolkningens välbefinnande och hälsa. Bland annat det strategiska nätverket för barn och unga och ett nätverk för att stärka integrationen av tjänster bildar en del av helheten. På stadsnivå förbereds en förlängd period för arbetsgruppen för förebyggande av våld i nära relationer.

Välfärdsplanen för barn och unga, som baserar sig på barnskyddslagen, är en del av sektorernas gemensamma välfärdsplan som utnyttjas för att styra, leda och utveckla välbefinnandet hos barn och unga. Planen är ett konkret verksamhetsprogram och som mål har den att främja barns och ungas välbefinnande, stödja hälsosamma och trygga livsmiljöer och stärka föräldraskapet. Programmet förebygger marginalisering av barn och unga och minskar mobbning och upplevelser av ensamhet samt stärker faktabaserat inriktande och utvecklande av tjänster för unga. Dess åtgärder stämmer överens med målen som framförs i motionen. Programmet Mukana är högt prioriterat i stadsstrategin och siktar på att minska ojämställdhet och generationsöverskridande marginalisering av unga, och innehåller också konkreta och omfattande utvecklingsåtgärder för att försäkra barns och ungas trygghet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken grupp-motion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 738

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.09.2020 § 177

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Sinisten valtuustoryhmän aloitetta koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun estämisestä:

”Ryhmäaloitteessa esitetään laaja-alaisen toimintaohjelman toteuttamista lasten ja nuorten turvallisuuden edistämiseksi ja koulukiusaamisen, perheväkivallan ja nuoriin kohdistuvan ahdistelun ehkäisemiseksi. Kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla on jo toteutettu toimenpiteitä aloitteessa mainittujen ilmiöiden torjumiseksi ja niihin puuttumiseksi. Näitä ovat muun muassa kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava kiusaamisen vastainen KVO13-ohjelma, lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevät palveluketjut sekä lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Aloitteessa ehdotetun erillisen ohjelman valmistelun käynnistämiseksi ei tämän vuoksi ole tarvetta.

Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset ovat valitettavan yleisiä. Kokeuksia on selvitetty muun muassa osana THL:n kouluterveyskyselyjä. Vuonna 2019 kouluterveyskyselyssä painotettiin lasten väkivaltakokemuksia. Kyselyvastauksiin pohjautuvan selvityksen mukaan noin joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkisen väkivallan kokemukset ovat vielä yleisempiä. Häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdis-

telua kokevat erityisesti tytöt ja Helsingissä enemmän koko maahan verrattuna

Vuonna 2019 tehtiin 1 176 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli lapseen kohdistuva väkivalta ja 1 289 lastensuojeluilmoitusta, jonka syynä oli aikuisten välinen väkivalta. Lähisuhdeväkivaltakokemukset voivat näkyä lapsessa monenlaisena oirehdintana ja on tavallista, että lapsen eri tavoin lähisuhteissaan kokema väkivalta tulee esille myös muusta syystä käynnistyneen asiakkuuden yhteydessä. Helsingin kaupungin lastensuojelun tekemässä selvityksessä ilmeni, että alle 13-vuotiaana vaativaan laitoshoitoon sijoitetuista 73 prosentin kohdalla oli maininta epäilyistä tai todennetusta väkivallasta perheessä. Asiakirjojen perusteella tehty selvitys tukee muissa tutkimuksissa tehtyä havaintoa lähisuhdeväkivallan ylisukupolvisuudesta.

Positiivista on, että koulukiusaaminen on kouluterveyskyselyn mukaan vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa Helsingissä. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle ja yli 60 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Kiusaamista, ahdistelua ja lähisuhdeväkivaltaa koskevia toimenpiteitä Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaali- ja terveysministeriö on 26.11.2019 julkaissut kattavan toimenpidesuunnitelman lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2020–2025. Toimenpidesuunnitelman toimeenpano on aloitettu Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimana ja Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala huomioi toimenpidesuunnitelman suositukset laajasti kehittämistoiminnassaan.

Kaikissa perhe- ja sosiaalipalveluissa työskennellään lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmiöiden kanssa. Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnassa on kehitetty toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä perheväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Voimavaralomakkeella kartoitetaan mm. perhettä kuormittavia tekijöitä ja mahdollisia väkivaltakokemuksia. Myös kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointi ja perheen sisäinen vuorovaikutus. Perheneuvola tarjoaa apua perheen vuorovaikutukseen sekä lasta tai perhettä kohdanneisiin kriiseihin. Perhekeskustoimintamalli tarjoaa monialaista tukea ja asiantuntija-apua väkivaltaa kohdanneelle lap-

selle, nuorelle ja perheelle sekä mahdollistaa henkilöstön väliset konsultaatiot ja moniammatillisen työskentelyn.

Lastensuojelussa tehdyn selvityksen perusteella on sosiaali- ja terveystoimialalla käynnistetty lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevä palveluketju-hanke. Palveluketju on laaja-alainen, useita konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja -kokeiluja sisältävä kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa, että lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen saumattomasti yhteen sovitettuna. Palveluketjun ohjaavia ydinperiaatteita ja tavoitteita ovat systeeminen ja ylisukupolvisuutta huomioiva lähestymistapa, asiakkaille kohdennettavan ja asiointeja tukevan tiedon lisääminen muun muassa lähisuhdeväkivallan vaikutuksista, ennakoiva puheeksiotto, varhainen tunnistaminen sekä viiveetön palveluun ohjaus. Palveluketjun kehittämisellä tähdätään pitkällä aikavälillä näyttöön ja tutkimukseen perustuvan tuen ja hoidollisten interventioiden saatavuuden lisäämiseen perhekeskuksissa sekä muissa sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Kehittämishanke on sisällytetty osaksi Helsingin Tulevaisuuden Sote-keskus hankesuunnitelmaa. Valmisteilla on palveluketjun toimeenpanoa tukeva koulutuskokonaisuus. Koulutus kohdennetaan laajasti palveluketjuun osallistuvien palveluiden henkilöstölle. Koulutus taltioidaan moduuleina, jotta sitä voidaan hyödyntää suunnitelmallisesti henkilöstön perehdyttämisessä lähisuhdeväkivalta-työhön palveluketjussa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.

Nuorten sosiaalityössä sekä opiskeluterveydenhuollossa nuorten turvallisuuden tukeminen ja avun hakemisen helpottaminen ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Uusilla sähköisillä palveluilla, kuten Nuorten Chat, sekä viestinnällä pyritään tavoittamaan etenkin niitä nuoria, joilla on korkea kynnyks avun hakemiseen. Kesäterkkarit toiminta tavoittaa oppilaitoksien ollessa kiinni nuoria matalalla kynnyksellä, eri puolilla Helsinkiä. Tarvittaessa nuori ohjataan palveluihin kuten esimerkiksi nuorten sosiaalityöhön. Alueellisissa toimipisteissä ja jälkihuollossa toimii virkaaikainen päivystys, johon nuori voi hakeutua mahdollisissa kriisitilanteissa.

Jo väkivaltaa kokeneiden nuorten aikuisten parissa työskentelyssä hyödynnetään esimerkiksi henkilökohtaista turvasuunnitelmaa, jonka tekemisessä nuorta autetaan tarvittaessa. Yhteistyötä ja kehittämistä tehdään järjestöjen, HUS (esimerkiksi Seri-keskus), kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan kanssa. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn 2ME-hankkeessa vuosina 2018–2020 on sekä kehitetty muun muassa ajanvarauksettomia palveluita että tehostettu nuorille kohdennettua viestintää.

Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu lokakuussa 2019 käyttöön kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13). Ohjelma sisältää

työkalupakin kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Kiusaamisen vastainen ohjelma koskee laajasti eri toimijoita. Se on suunnattu lapsille, nuorille ja heidän huoltajilleen, opettajille sekä koulujen muulle henkilökunnalle. Sosiaali- ja terveystoimialan koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto toteuttavat ohjelmaa koulun muiden ammattilaisten ohella. Kouluterveydenhuolto osallistuu myös Turvallisesti mediassa ja maailmalla- hankkeen lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten tunnistamista ja ehkäisyä koskeviin koulutuksiin ja työpajoihin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät verkostot ja ohjausrakenteet

Helsingin kaupunkistrategiassa keskeisenä painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Helsingissä on tällä strategiakaudella otettu käyttöön uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) toimintamalli ja ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat edistämään yhdessä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Osana tätä kokonaisuutta toimivat muun muassa strateginen lasten ja nuorten verkosto sekä palvelujen integraatiota vahvistava verkosto. Kaupunkitasoisen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän toimikausi päättyi 30.6.2020 ja sen jatkokausi on valmistelussa. Työryhmä on monialainen ja se tekee esityksiä lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevistä toimenpiteistä, tiedotuksesta ja koulutuksesta. Lastensuojelulakiin perustuva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on osa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten ja nuorten hyvinvointia.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa lapsiin liittyviä asioita säätelevät terveydenhuoltolaki ja sosiaalihuoltolaki sekä erityislainsäädäntö, joilla pyritään järjestämään lapsen terveellinen ja turvallinen kasvu ympäristö, huolehtimaan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta kasvusta sekä palveluista eri ikäryhmille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lähisuhdeväkivallan, ahdistelun ja koulukiusaamisen ehkäisyllä on merkittäviä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Väkivalta ja hoidon laiminlyönti voivat aiheuttaa lapselle ja nuorelle vakavia ruumiillisia ja henkisiä vammoja sekä syrjäytymistä sosiaalisista suhteista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Haitallisilla lapsuuden aikaisilla kokemuksilla on yhteys sairastuvuuteen kansanterveys sairauksiin ja ne lisäävät riskiä myös erilaisiin mielenterveyden häiriöihin, riskikäyttäytymiseen ja syrjäytymiseen sekä väkivallan kierteen ylisukupolvisuuteen. Sosiaali- ja terveystoimiala tarjoaa ja kehittää edelleen palveluita lasten ja nuorten terveellisen ja turvallisen kasvu ympäristön vahvistamiseksi.”

Esittelijä

25.11.2020

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.09.2020 § 210

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Sinisten ryhmäaloitteesta lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi:

Kasvatuksen ja koulutuksen ensisijainen tavoite on lasten ja nuorten hyvän kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen ja turvaaminen. Päiväkotii, koulu tai oppilaitos voi parhaimmillaan tarjota yhteisön, jonka lapsi tai nuori voi kokea itselleen merkitykselliseksi, ja joka auttaa jäsentämään sekä omaa kehitystä että ympäröivää maailmaa.

Opiskeluympäristöllä ja -yhteisöllä on suuri merkitys oppijan terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjen mukaisesti. Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö sekä hyvinvoiva yhteisö muodostuvat hyvistä fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalista olosuhteista. Erialaisten oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Sosiaalisesti turvallinen ja salliva oppimisympäristö mahdollistaa oppijoiden jatkuvan vuorovaikutustaitojen kehityksen sekä sen, että he kokevat voivansa tehdä vuorovaikutusaloitteita ja toimia osallisena ryhmässä.

Varhaiskasvatussuunnitelman, eri koulutusasteiden opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteissa sekä muissa Opetushallituksen määräyksissä on oppilaitoksen turvallisuuteen ja tarkastuksen yhteistyöhön liit-tyviä velvoitteita. Myös lasten ja nuorten hyvinvointiverkosto on käsitel-lyt ja hyväksynyt kesäkuussa 2020 työryhmän esityksen koulu- ja oppi-laitosympäristön tarkastusten periaatteista Helsingin kouluissa ja oppi-laitoksissa.

Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset

Lasten ja nuorten hyvinvointia seurataan kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla. Kouluterveyskyselyn 2019 tulosten mukaan suurin osa helsinkiläislapsista ja -nuorista on tyytyväisiä elämänsä ja kokee terveytensä hyväksi. Lapset ja nuoret viihtyvät koulussa ja oppilaitok-sissa. Tulokset nostivat esiin myös huolenaiheita. Erityisesti helsinkiläi-

set nuoret tytöt kokevat seksuaalista ehdottelua ja häirintää julkisissa tiloissa. Moni myös jättää kertomatta asiasta luotettavalle aikuiselle.

Kiusaaminen on vähentynyt peruskoulun yläluokilla ja ammatillisessa koulutuksessa verrattuna aiempiin mittauskertoihin. Yleisintä kiusaaminen on alakoulussa, jossa vajaa kahdeksan prosenttia on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Noin 64 prosenttia alakoululaisista on kertonut koulussa tapahtuneesta kiusaamisesta koulun aikuiselle. Kertomisen jälkeen noin 61 prosentilla kiusaaminen oli loppunut tai vähentynyt. Yläkoululaisista noin viisi prosenttia on ollut koulukiusattuna vähintään kerran viikossa lukukauden aikana. Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa kiusaaminen on hyvin harvinaista.

Suurin piirtein joka kymmenes helsinkiläislapsi tai -nuori on kokenut fyysistä väkivaltaa perheessä edeltävän vuoden aikana. Henkinen väkivalta on perheissä yleisempää. Suuri osa jättää kertomatta kokemastaan henkisestä tai fyysisestä väkivallasta luotettavalle aikuiselle.

Hyvinvointi ja turvallisuus kasvatusta ja opetusta ohjaavissa suunnitelmissa

Vastuu hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisesta kuuluu kaikille päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille. Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa yhteiseen toimintaan rakentavalla sekä koko yhteisön hyvinvointia edistävällä tavalla. Kasvatustyössä pyritään ennakoitavuuteen ja arjen hallintaan. Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen toimintakulttuuri tukee opettajan ja oppijan välistä sekä oppijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja edistää oppijan pystyvyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan.

Aikuisten keskinäinen yhteistyö sekä vuorovaikutus kotien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa tukevat oppijoiden kasvua hyvään vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Yhdessä tekeminen edistää omaa taitoa työskennellä rakentavasti monenlaisten ihmisten kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelman, opetussuunnitelmien sekä tutkinnon perusteiden tavoitteena on laaja-alainen osaaminen, jolla tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppijat käyttävät tietojään ja taitojaan, vaikuttavat heidän omaksumansa arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työntekeä sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Osaamisen kehittymiseen vaikuttavat sekä ne sisällöt, joiden parissa työskennellään sekä erityisesti se, miten työskennellään ja miten oppijan ja ympäristön vuorovaikutus toimii. Oppijoille annettava palaute sekä oppimisen ohjaus ja tuki vaikuttavat etenkin asenteisiin, motivaatioon ja tahtoon toimia. Laaja-alaisten osaamiskokonaisuuksien yhteisenä tavoitteena on oppijoiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista. Erityisen tärkeätä on rohkaista oppijoita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain tavoitteena on edistää oppijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä huolehtia yhteisön hyvinvoinnista sekä oppimisympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhuolto on osa yhteisön toimintakulttuuria, ja sen toiminta vahvistaa Helsingin kaupungin koulujen arvoja: osallisuus ja toimijuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hyvinvointi, kestävä elämäntapa sekä tieto ja eettisyys.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö kuuluu kaikille koulun ja oppilaitoksen toimijoille. Jokaisen oppijan kanssa työskentelevän sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavan työntekijän on tehtävissään edistettävä oppijoiden ja koko yhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteutetaan esiopetus-, koulu- tai oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Yhteisöllisen työn suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa esiopetuksen alueellinen sekä koulu- tai oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä, jossa asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmistä, luokista, oppimisympäristöstä ja yhteisöistä keskustellaan esimerkiksi ilmapiirin, työrauhan, kiusaamisen, hyvinvoinnin, terveyden tai osallisuuden näkökulmista.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen kuuluu myös monialainen asiantuntijaryhmä, joka kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta.

Kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13

Kiusaamisen vastainen ohjelma on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin

yhteinen asia. Toimenpiteisiin kuuluu sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävien ohjelmien systemaattinen käyttö jokaisessa päiväkodissa, koulussa ja oppilaitoksessa. Opiskelu- huollon ammattilaiset ovat näiden edistämässä keskeisessä asemassa.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteitä ovat

1. Hyvinvoinnin mittarit. Kouluissa ja oppilaitoksissa seurataan hyvinvointia jatkuvasti muun muassa kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiprofiilin avulla.
2. Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Jokaisella päiväkodilla, koululla ja oppilaitoksella on käytössä työkalupakki sosiaalisten tilanteiden ja tunteiden tunnistamista sekä uusien taitojen oppimista varten.
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt. Jokaisen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen yhteisöt, ryhmät ja luokat laativat yhdessä säännöt, jotka auttavat sekä ennaltaehkäisemään kiusaamista että puuttumaan siihen.
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen. Jokainen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa huolehtii, etteivät uudet tulokkaat putoa joukosta.
5. Opiskeluhuollon edustajat tapaavat pienryhmissä 7. luokkien ja toisen asteen aloittavat oppilaat. Lukuvuoden alussa on opiskeluhuollon henkilöstön vetämä pienryhmäkeskustelu mielenterveydestä ja sitä vaarantavista asioista, kuten kiusaamisesta.
6. Sähköiset palautekanavat. Luodaan sähköinen palautekanava lisämahdollisuudeksi kertoa kiusaamisesta, koska kiusaaminen voi tapahtua myös piilossa, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.
7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen. Kiusaamistilanteiden selvittely kirjataan oppilas- ja oppilashallintajärjestelmään.
8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt. Kouluissa valitaan vastuuhenkilöt, jotka erityisesti huolehtivat kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimien edistämisestä.
9. Restoratiivisten lähestymistapojen käyttö. Restoratiivisten eli ihmissuhteita korjaavien menetelmien systemaattinen käyttöönotto, johon oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstö koulutetaan.
10. Nimikkoaikuisen paljon kiusatuksi tulleelle. Nimitetään turvallinen aikuinen, joka auttaa ja tukee.
11. Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi. Pitkään jatkuneen koulukiusaamisen katkaisemiseen tarvitaan kaikki mahdollinen apu. Joskus ulkopuolinen taho voi tuoda puuttuvan palasen ongelmatilanteeseen.
12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen. Tukioppilas- ja tutor-opiskelijoille järjestetään yhtenäinen koulutus, jota opiskeluhoito on osaltaan tukemassa.

13. Vertaistukitoiminta. Helsinkiin perustetaan Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella vertaistukiryhmä, jossa kiusatut voivat turvallisesti jakaa kokemuksiaan. Erilaisia vertaisryhmiä järjestetään myös kouluissa ja oppilaitoksissa.

Muut turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät toimenpiteet

Minun silmin, Sinun silmin on Helsingin kaupungin toimintamalli, jonka tavoitteena on torjua mustavalkoista maailmankuvaa, josta erilaiset ääriajattelua ja näköalattomuutta suosivat ajattelutavat kumpuavat sekä vähentää konflikteja, jotka syntyvät esimerkiksi erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisestä ennakkoluuloista. Toimintamallin avulla vahvistetaan nuorten vuorovaikutus-, tunne- ja empatiataitoja. Ohjelma antaa konkreettisia ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti. Lisäksi se tukee demokratiakasvatusta, neuvottelutaitojen kehitystä sekä lisää valmiuksia yhteiseen päätöksentekoon. Minun Silmin, Sinun Silmin -ohjelma tukee ja vahvistaa myös yksilön ja yhteisöjen hyvinvointia antamalla valmiuksia omien arvojen ja mielipiteiden esille tuomiseen tehokkaalla ja muita huomioivalla tavalla. Ohjelma on syrjäytymisen ehkäisyä ja ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä ja se on toimenpiteenä muun muassa eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahankkeessa, Mukana-ohjelmassa sekä kiusaamisen vastaisessa KVO-13 ohjelmassa.

Opetushallituksen rahoittama ja tukema hanke Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml.grooming) sisältää kolme osaamisen kehittämisen kokonaisuutta perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosjohdolle, opetushenkilöstölle ja opiskeluhuollon henkilöstölle. Hankkeen tavoitteena on lisätä ehkäistä seksuaaliväkivaltaa ja groomingia turvallisuusjohtamisen kautta. Hanke kouluttaa lukuvuoden 2020-2021 aikana kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia ehkäisemään, tunnistamaan ja kohtaamaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa.

Yhteenveto

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019-2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä henkilöstön osaamisen vahvistamista turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen taidoissa ja riskitilanteiden tunnistamisessa, jotta jokaisen turvallinen perusarki toteutuu. Turvallisuussuunnittelussa huomioidaan sosiaali- ja terveystieteiden julkaisema Väkipollaton lapsuus –toimenpidesuunnitelma.

Lautakunta toteaa, että erityisesti kiusaamisen vastainen ohjelma KVO13 sisältää toimenpiteitä, joita aloitteessa esitetään. Kiusaamisen vastaista ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä muiden tahojen kuten Aseman lapset, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsingin poliisin ennalta estävän toiminnan kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan turvallisuuden edistämiseksi ja kiusaamisen ehkäisemiseksi tehdään Helsingissä jo laajamittaisesti työtä eikä näin ollen kannata uusien ohjelmien käynnistämistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, chef för den grundläggande utbildningen, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 139

HEL 2020-008030 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloitteessa tunnistetut toimenpidetarpeet ovat erityisen tärkeitä ja ajankohtaisia, joihin Helsingin kaupungilla on parhaillaan meneillään useita laajoja kehittämissuunnitelmia ja hankkeita. Tästä syystä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe uudelle erilliselle lasten ja nuorten turvallisuuden edistämisen ohjelmalle tarvetta tällä hetkellä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy ovat Helsingin strategisia päämääriä, jotka näkyvät Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteenä. Painopisteen sisältö muodostaa kaupungin lakisääteisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (lastensuojelulaki 12 §), jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään kaupunkiyhte-

isesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä. Suunnitelma on konkreettinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea lasten ja nuorten terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä sekä vahvistaa vanhemmuutta, ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä, ehkäistä ylisukupolvista ja alueellista syrjäytymistä, vähentää kiusaamista ja yksinäisyyden kokemuksia sekä vahvistaa tietoperustaisuutta nuorten palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisesä. (hel.fi)

”Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on valittu sellaisia keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka olemassa olevan tiedon perusteella on arvioitu kaikkein vaikuttavimmiksi ja tärkeimmiksi. Useat toimenpiteet toteutetaan kaupunkitasoisesti, eli johdetaan usean toimialan yhteistyönä. Yksittäisten verkostojen ja työryhmien toiminnasta on muodostettu toimintakokonaisuus, jossa huomioidaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden tarpeita, elämäntilanteita ja hyvinvoinnin kasvattamista sekä henkilöstön moniammatillisen osaamisen lisäämistä.” (hel.fi)

Helsingissä on parhaillaan menossa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden laaja-alainen kehittämistyö, jossa myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelukokonaisuus on tiiviisti mukana. Kehittämistyössä on muodostettu useita toimenpide-ehdotuksia aloitteessakin mainittuihin asioihin, joiden konkreettista työstöä ja toimeenpanoa tehdään parhaillaan. Perheväkivallan ehkäisyn ja hoidon osalta sosiaali- ja terveyspalveluissa on myös menossa mittava kehittämistyö.

Kaupunkistrategian kärkihanke Mukana-ohjelma (eriarvoisuuden vähentämisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke vuosille 2017-2021) sisältää myös konkreettisia ja laaja-alaisia kehittämistoimenpiteitä aloitteessa mainittuihin haasteisiin. Mukana-ohjelmalla tavoitellaan systeemistä muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä.

Kiusaamisen estämiseksi ja siihen puuttumiseksi on kaupungilla parhaillaan käynnissä KV013 - kiusaamisen vastainen ohjelma. KVO13 on 13-kohtainen ohjelma, johon on kerätty keinoja kiusaamista vastaan. Se on työkalupakki kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, puuttumiseen ja jälkihoitoon. Sen tarkoituksena on auttaa tunnistamaan kiusaaminen ja opettaa reagoimaan siihen oikein. Tavoite on tehdä kiusaamisen vastaisesta ohjelmasta koko kaupungin yhteinen asia.

Nuoriin kohdistuvan ahdistelun ja seksuaaliväkivallan estäminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut on viime vuosina tehnyt useita toimenpiteitä nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä. Vuonna 2019 Helsingin

25.11.2020

kaupungin nuorisotyöntekijöille järjestettiin teemasta useita koulutuksia yhteistyössä Nuorten Exitin, poliisin, Väestöliiton sekä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Nuorisotyöntekijöiden työn tueksi julkaistiin Helsinkiin räätälöity opas ”EI seksuaaliselle kaltoinkohtelulle - Opas seksuaalisen kaltoinkohtelun ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi nuorisotyössä”, jossa muun muassa autetaan ja kannustetaan ohjaajia keskustelemaan aiheesta nuorten kanssa. Lisäksi nuorisotiloilla toteutettiin teeman liittyvä julistekampanja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kampanjalla muistutettiin nuoria niin omien rajojen kuin toisten koskemattomuuden tärkeydestä.

Nuorisopalvelut on toiminut vuosina 2019–2020 kumppanina valtakunnallisessa nuorisoalan kehittämiskeskus Koordinaatin Groomingin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy nuorisotyössä –hankkeessa. Hankkeen kautta nuorisotyöntekijät ovat myös saaneet koulutusta ja monipuolista ajankohtaista materiaalia työnsä tueksi. Koulutusta ja materiaaleja on saatavilla avoimena verkosta Koordinaatin verkkosivuilta. Vuonna 2020 hankkeen tiimoilta ilmestyi yhteistyössä rakennettu julkaisu: ”Kysy, koh-
taa ja kuuntele: opas seksuaalisen houkuttelun ja seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn nuorisotyössä.”, joka sisältää kattavan paketin nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseksi.

Helsingin kaupungin nuorisopalvelut koordinoi valtakunnallista digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskusta, jonka tehtävänä on vuosina 2020-23 muun muassa vahvistaa nuorisotyöntekijöiden osaamista ja tietoisuutta digitaalisen median mahdollisuuksista ja riskeistä sekä tukea hallinnonalojen välistä koordinaatiota nuorten somehoukuttelun ehkäisemiseksi. Aihe tulee näin olemaan esillä Helsingin kaupungin nuorisotyössä myös jatkossa.

Nuorisopalvelut on ollut yhteistyössä myös Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan groomingin vastaisessa ”Turvallisesti mediassa ja maailmalla – lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisy (ml. grooming)”- hankkeessa, jonka tiimoilta on tulossa saataville virtuaalivalmennusta nuorten parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille.

Verkkomaailmassa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän estämiseen paneudutaan myös Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden koordinoimassa valtakunnallista Non-toxic –syrjimätön pelikulttuuri -hankkeessa (2017-2021). Non-toxic -hankkeessa nuorten pelikulttuuria ja pelitoimintaa kehitetään kaikille avoimeksi ja turvalliseksi, vihapuheesta ja häirinnästä vapaaksi harrastukseksi.

Nuoret ovat itse nostaneet kiusaamiseen puuttumisen ja häirinnän estämisen viime vuosina esiin yläkoululaisille suunnatussa Helsingin

osallistavan budjetoinnin mallissa – RuutiBudjetissa. Vuoden 2018 Ruutibudjetissa nuorten koulukiusaamiseen puuttuminen oli yksi toivottuimmista toimenpide-ehdotuksista. Nuorten ideoinnin pohjalta syntyi nuorten oma #sydän- niminen kampanja kiusaamisen vähentämiseksi, jolle myönnettiin rahoitus vuodelle 2019. Kampanjan avulla nuoret halusivat kertoa, että tarvitsemme parempia menetelmiä kiusaamisen vähentämiseksi, sekä vaikuttaa asenteisiin ja taitoihin siten, että nuoret ja aikuiset, erityisesti koulun henkilökunta, pystyvät ehkäisemään kiusaamista ja syrjintää. Lisäksi nuoret halusivat herättää keskustelua aiheesta, koota ajankohtaista tietoa ratkaisusta ja madaltaa kynnystä hakea apua, sekä näin vähentää kiusaamista. Kampanjaan kuului ”Maailman onnellisin maa” -lyhytelokuvan tekeminen sekä tapahtumia Malmitalolla ja kouluissa. Lisätietoja: <http://munstadi.fi/sydan/>

Nuorten Omat Rajat ja Turvallisuus -kampanja on syksyllä 2020 toteutettava nuorten aloitteesta lähtenyt Ruuti-toimenpide, jolle myönnettiin rahoitus vuoden 2019 RuutiBudjetista. Kampanjan tavoitteena on antaa nuorille tietoa ja turvataitoja nuorten kokeman häirinnän sekä väkivallan ehkäisyyn. Tämän lisäksi kampanjalla halutaan vahvistaa nuorten sosiaalisia taitoja sekä antaa heille voimavaroja ja selviytymiskeinoja puolustaa itseään sekä pitää huolta omista rajoistaan. Idea kampanjasta on alun perin lähtöisin kahdelta Laajasalolta nuorelta, joiden kokemusten mukaan seksuaalisesta häirinnästä ei puhuta tarpeeksi. Lisätietoja: <http://nuortenymparistotila.munstadi.fi/nuorten-turvataitokampanja/>

Lasten ja nuorten turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kestävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluissa kohdennetaan voimavaroja heikommissa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta Helsingissä. Jalkautuva nuorisotyö jalkautuu päivittäin puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle sekä muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin ja on näin läsnä nuorten keskuudessa ja heidän tukena. Jalkautuva nuorisotyö havainnoi nuorten liikehdintää ja ajankohtaisia ilmiöitä yhteistyössä poliisin ja muiden toimijoiden kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121

25.11.2020

tiina.nurmi(a)hel.fi

§ 334

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om främjande av frivilligarbete i Helsingfors

HEL 2020-007764 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

likka Avela, ledande arbetsmarknadsexpert, telefon: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad startar ett försök där stadens anställda får en möjlighet att på arbetstid prova på hur det är att vara volontär. I motionen konstateras att flera företag och organisationer erbjuder sina anställda en möjlighet att prova på att jobba som volontär t.ex. 1–2 dagar per år, under arbetstid.

I de tjänste- och arbetskollektivavtal som binder Helsingfors stad finns inga bestämmelser om frivilligverksamhet på arbetstid eller om arbets- eller tjänstledigt för att delta i frivilligverksamhet. Möjligheten att ställa upp som volontär på arbetstid skulle således vara ett separat beslut som staden överväger i egenskap av arbetsgivare.

Helsingfors stad är en och samma arbetsgivare och således omfattar skyldigheten att behandla arbetstagarna jämlikt och lika alla som jobbar eller har tjänst vid staden, oavsett vid vilken funktion en person arbetar. Deltagande i frivilligverksamhet på arbetstid förutsätter att denna möj-

lighet likvärdigt ska kunna erbjudas varje anställd. Det är inte ändamålsenligt att inleda ett försök om man redan på förhand vet att en jämlik behandling inte kan garanteras.

Särskilt i vissa av stadens uppgifter råder det brist på medarbetare och det är svårt att få tillräckligt med vikarier. Flera arbeten är sådana att det krävs vikarie också för en dags frånvaro. I synnerhet inom småbarnspedagogiken vid fostrans- och utbildningssektorn samt social- och hälsovårdssektorn finns det uppgifter som absolut kräver en vikarie även för kortare frånvaro. Att frigöra personalen 1–2 dagar för att de ska ställa upp som volontärer innebär i praktiken att cheferna för dessa funktioner borde kunna ordna med tusentals korta vikariat under året. Detta ökar betydligt chefernas arbetsbörda. Många av stadens uppgifter är dessutom lagstadgade, så det är nödvändigt att säkerställa att servicen fungerar också under en dylik frånvaro. Dessutom uppstår det extra kostnader av att anställa vikarier.

Det beror i hög grad på individernas subjektiva värderingar om de vill vara volontär eller inte. Om Helsingfors stad bekostade frivilligverksamhet med offentliga medel genom att ge ledigt med lön, skulle det vara på sin plats att också överväga om verksamheten motsvarar stadens värderingar. Det skulle dock vara mycket svårt att avgöra vilken slags frivilligverksamhet som passar med stadens värderingar.

Med hänsyn till likabehandling av personalen, utmaningar med att rekrytera vikarier och ökade kostnader samt för att bestämma vilken slags frivilligverksamhet som stämmer överens med Helsingfors värderingar är det således inte ändamålsenligt med ett försök där stadens anställda ställer upp som volontärer på arbetstid.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

likka Avela, ledande arbetsmarknadsexpert, telefon: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutetun aloite 10062020 Stranius Leo, Valtuustoaloite vapaaehtoistyön edistämiseksi Helsingissä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 782

HEL 2020-007764 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

likka Avela, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 09 310 28669
iikka.avela(a)hel.fi

§ 335

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om minskning av skadorna förorsakade av vitkindade gäss

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad ska vidta effektiva åtgärder för att minska antalet vitkindade gäss och det besvär dessa medför.

Stadsmiljösektorn utreder för närvarande bestående och effektiva lösningar för att bekämpa vitkindade gäss i de centrala parkområdena.

I Brunnsparken inleds ett försök där det byggs låga stängsel och befintliga stängsel restaureras. Nästa vår lämnas en gräszon intill stängslet oklippt. Målet med försöket är att gåshonor med ungar ska kunna styras någon annanstans än till festplanen. Dessutom gör man ett försök att på festplanen klippa gräset med en stor robotklippare och samtidigt följa upp om detta påverkar gässen beteende.

Enligt utredningar håller sig gässen borta från ängar eller gräsmattor med långvuxet gräs. Gåsungar som ännu inte är flygga, kan inte heller ta sig till gräsmattor omgärdade av ett slutet stängsel, varför de omgärdade gräsmattorna bevaras i relativt snyggt skick. Men på alla ställen

25.11.2020

som de vitkindade gässen har erövrat är det inte lämpligt med långt gräs eller slutna, omgärdade områden.

Stadsmiljösektorn planerar åtgärder för nästa sommar. För att bekämpa gäss riktas åtgärder särskilt till Brunnsparken, Arabiastranden, Munksnäs strandpark och Tölöviksparken.

För att minska skadorna orsakade av vitkindade gäss i de här och andra centrala problemområden och för att möjliggöra effektivare åtgärder söker staden om dispens hos NTM-centralen före de vitkindade gässens nästa vårflyttning.

Sektorn bekantar sig med den rapport som Esbo lämnat till NTM-centralen och utnyttjar dessa uppgifter i sin egen verksamhet. Sakkunnigsamarbetet mellan Helsingfors och Esbo har intensifierats.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 784

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.11.2020

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään uudeksi kappaleeksi 8 kappale:

"Valkoposkihanhiin näillä ja muilla keskeisillä ongelma-alueilla aiheuttamien haittojen vähentämiseksi ja tehokkaiden toimenpiteiden mahdollistamiseksi kaupunki hakee poikkeuslupaa ELY-keskukselta ennen valkoposkihanhiin seuraavaa kevätmuuttoa. "

Tämä lisäys tulisi toiseksi viimeiseksi kappaleeksi, ennen "Tutustutaan Espoon..." alkavaa kappaletta.

Kannattaja: Tomi Sevander

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 627

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Viime vuosina valkoposkihanhiin laiduntamista puistoalueilla on yritetty torjua kokeilemalla hanhiaitoja sekä jättämällä pidempää heinäkasvustoa. Aitakokeilu perustuu lentokyvyttömiin hanhiin (poikaset, sulkasadon aika) kulkemisen estämiseen. Aitaa kokeiltiin Arabian rantapuistossa vuonna 2016. U-malliset aidat eivät ihan täysin pitäneet hanhia poissa, mutta tulokset olivat tyydyttäviä. Samaa hanhiaitaa kokeiltiin myös Kaivopuistossa vuosina 2017-2019, mutta edelleen vain tyydyttävien tuloksin.

Porolahden puistossa jätettiin nurmi leikkaamatta vuonna 2018, mutta nurmikoneleikkukokeilu toteutettiin ilman tarkempaa seurantatutkimusta. Leikkaamatta jätetty kasvusto jäi kuitenkin melko matalaksi, sillä puistossa kasvoi luonnostaan eri kärsäköitä. Ne eivät kasva riittävän korkeiksi ohjaamaan hanhiin kulkua pois keskeiseltä puistoalueelta.

Selvitysten mukaan hanhet pysyvät poissa alueilta, joissa on pitkäksi kasvanutta heinää tai nurmea. Hanhiin lentokyvyttömät poikaset eivät pääse myöskään umpinaisella aidalla rajatulle nurmialueelle, joten aidoilla rajatut nurmikot pysyvät melko siisteinä. Pitkä heinä tai umpinaiset aidatut alueet eivät kuitenkaan sovi kaikkiin valkoposkihanhiin valtaamiin kohteisiin.

Espoossa on karkotettu koiran avulla valkoposkihanhia Tapiolassa mutamilta erikseen ELY:n poikkeuslupahakemuksessa määritellyiltä nurmialueilta (Otsolahti, Leimuniitty, Silkkiniitty, Takojanpuisto). Näiden kohteiden yhteenlaskettu hanhimäärä oli vuonna 2019 SYKE:n ja Helsingin kaupungin yhteisessä laskennassa heinäkuun lopussa 41 % korkeampi kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Koirakarkotus ei alustavien tulosten perusteella näytä vähentävän hanhiin määrää loppukesällä.

Espoo raportoi oman kolmevuotisen poikkeuslupansa mukaisesti tehdyn hanhikarkotuksen tulokset vuosittain ELY:lle. Tutustumme Espoon raporttiin ja hyödynnämme tietoja tuloksista Helsingissä. Olemme myös lisänneet asiantuntijayhteistyötä Helsingin ja Espoon välillä.

Kaivopuistossa alkaa tänä syksynä kokeilu, jossa matalaa aitaa rakennetaan lisää ja kunnostetaan jo olemassa olevaa. Ensi keväänä aidan viereen jätetään leikkaamaton nurmivyöhyke. Kokeilun tavoitteena on, että hanhiemot poikasineen pystyttäisiin ohjaamaan muualle kuin juhlakentälle. Tämän lisäksi juhlakentällä kokeillaan ruohonleikkua isolla robottileikkurilla ja samalla seurataan, onko sillä vaikutusta hanhiin käyttäytymiseen.

25.11.2020

Kaupunkiympäristön toimialalla tutkitaan parhaillaan, millaisia pysyviä ja tehokkaita ratkaisuja löytyy valkoposkihanhien torjumiseksi keskeisimmillä puistoalueilla.

Hanhien suosimat puistoalueet ovat asukkaille tärkeitä virkistysalueita ja osa niistä myös puistohistoriallisesti arvokkaita kohteita, joissa toimenpiteet tulee suunnitella kohteisiin sopiviksi. Ensi kesää ajatellen toimialalla sovitaan tavoitteet torjuntaan, suunnitellaan tavoitteiden mukaiset toimenpiteet keskeisimpiin valkoposkihanhien suosimiin puistoihin. Samalla sovitaan toimenpiteiden seurannasta, joilla voidaan arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta. Hanhien torjumiseksi toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti Kaivopuistoon, Arabianrantaan, Munkkiniemen rantapuistoon sekä Töölönlahden puistoon.

20.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

§ 336

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om intensifierad fångst av invasiva främmande arter

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors utreder metoder för intensifierad fångst av invasiva främmande arter på stadens områden för att förbättra levnadsförhållandena för de ursprungliga, i naturtillstånd levande djurarterna.

Affärsverket byggtjänsten (Stara) utför arbete med syfte att begränsa bestånden av små rovdjur i naturskyddsområden. I arbetet läggs fokus på skyddandet av Gammelstadsviken i Vik, fågelvattnen i Östersundom och fågelbeståndet i naturskyddsområdena på Stora Räntan. Fångsten har också utvidgats till att omfatta öar som är värdefulla med tanke på fågelbeståndet. Fångstområdena för invasiva främmande arter planeras i samverkan med miljötjänsterna.

Viikin akateemiset metsästäjät (VAM) har haft en betydande roll i arbetet med att begränsa bestånden av små rovdjur i det internationellt sett betydande skyddsområdet för fågelbeståndet i Gammelstadsviken i Vik. Stara utför fångstarbete på markområdet som staden äger och VAM på området som staten äger. På Fagerö i Sibbo har lokala Sibbo

25.11.2020

Skärgårds Jaktförening beviljats jakttillstånd för fångst av små rovdjur. I Östersundom har områden hyrts ut till lokala Östersundom Jaktförening för jakt på både hjortdjur och småvilt.

Stadsmiljösektorns underhåll har beviljat privatpersoner ett antal jakttillstånd för enskilda problemobjekt eller områden där fångsten stöder målen för naturvården. I objekt som är särskilt viktiga med tanke på riktlinjerna och målen har fällor och saxar getts för användning i fångstarbetet. Även i fråga om fångst av kanin finns en av staden organiserad och instruerad jaktpilbågsgrupp som fångar kaniner i ingärdade koloniträdgårdsområden med jakttillstånd.

Det tätt bebodda stadsområdet lämpar sig illa för traditionell fritidsjakt. All jakt i områden som inte hyrs ut till jaktföreningar hänför sig till fågel-skydd, skydd av stadens egendom eller fångst av sjuka djurindivider som orsakar betydande störningar på offentliga platser. Stadsmiljöns utmanande förhållanden förutsätter att jägaren har kompetens, något som bäst kan säkerställas genom att bevilja enskilda jägare fångsttillstånd.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 783

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Päätös

25.11.2020

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2020 § 611

HEL 2020-006337 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin omistamilla maa-alueilla tapahtuvan metsästyksen linjauksista päättää kaupunkiympäristön toimialan ylläpito -yksikkö. Tiheästi asuttu kaupunkialue soveltuu huonosti perinteisen vapaa-ajan metsästyksen harrastusalueeksi. Tästä syystä kaikki metsästys metsästysseuroille vuokraamattomilla alueilla liittyy linnustonsuojeluun, kaupungin omaisuuden suojelemiseen tai sairaiden ja merkittävää häiriötä julkisilla alueilla aiheuttavien eläinyksilöiden pyydystämiseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ylläpito tilaa Staralta pienpetokantojen rajoittamiseen tähtäävää työtä luonnonsuojelualueiden ylläpitotyönä. Tämä työ keskittyy Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin lintuvesien sekä Harakan saaren luonnonsuojelualueiden linnuston suojelemiseen. Muiden saarien pyyntiä on laajennettu kahden viime vuoden aikana linnustollisesti arvokkaille Helsingin saarille. Haitallisten vieraslajien pyyntialueet suunnitellaan yhdessä ympäristöpalvelujen kanssa. Luonnonsuojelualueiden ylläpitotyön lisäksi muilta alueilta pyydytetään vuosittain eläinsuojelullisista syistä muutamia sairaita eläimiä, lähinnä kapisia supikoiria ja kettuja.

Kaupungin lisäksi on Viikin akateemisilla metsästäjillä, VAM, ollut merkittävä rooli pienpetokantojen rajoittamistyössä Viikin Vanhankaupunginlahden kansainvälisestikin merkittävällä linnuston suojelualueella. Stara tuottaa pyyntityön kaupungin omistamalle maa-alueelle ja Viikin akateemiset metsästäjät tuottavat samaa työtä valtion omistamalla alueella. VAM:n metsästäjien työpanos valtion alueella tukee luonnolli-

sesti kaupungin alueen pienpetopyyntiä. Tästä syystä pyyntityön jatkuvuuden ja pyyntipaineen tason säilyttämiseksi on sovittu Akateemisten metsästäjien kanssa, että pyyntityöstä maksetaan heille tulokseen pohjaava korvaus 30 euroa / pienpeto. Vuosittain maksettavan korvauksen keskiarvo vuosille 2011–2017 on ollut 750 euroa. Kaupungin yhteistyö Viikin akateemisten metsästäjien kanssa on jatkunut vuodesta 2001 saakka. Vuoteen 2010 saakka oli voimassa sopimus, jossa VAM teki pyyntiä ja kaupunki maksoi siitä kiinteän summan 800 euroa keväällä ja 800 euroa syksyllä. Innostus pyyntityöhön VAM:n keskuudessa kuitenkin hiipui ja siksi sopimus vaihdettiin työn tuloksellisuuteen pohjaavaan sopimukseen. Tämän tulokseen pohjaavan korvauksen lisäksi kaupunkiympäristön ylläpito on hankkinut Staran kautta VAM:lle joitakin pienpetopyyntiin tarkoitettuja loukkuja sekä rakennusmateriaalia petojen vahtimiskopin rakentamiseen vuonna 2017 noin 900 euron arvosta. Siipoon Kaunissaareen on myönnetty metsästyslupa paikalliselle Sibbo Skärgårds Jaktförening -metsästysseuralle pienpetojen pyyntiin. Östersundomin alueelta on vuokrattu alueita sekä hirvieläinten että pienriistan metsästyksen paikalliselle Östersundom Jaktförening -metsästysseuralle. He tekevät aktiivista pienpetojen metsästystä omilla alueillaan ja siten tukevat omalla toiminnallaan myös Östersundomin lintuvesien pyynnin kokonaisvaikutusta.

Kaupungin oman tuotannon lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ylläpito myöntää joitakin metsästyslupia yksityishenkilöille, jotka haluavat tehdä pienpetojen pyyntiä linjauksia tukevissa kohteissa. Nämä luvat myönnetään joko tiettyyn paikalliseen ongelmakohteeseen tai sitten alueille, joilla pyynti tukee luonnonsuojelun tavoitteita. Yksittäiset luvat valmistellaan Starassa ja päätös luvasta tehdään kaupunkiympäristön ylläpidossa. Linjausten ja tavoitteiden kannalta erityisen merkittävässä kohteissa kaupunki on antanut pyyntityöhön loukkuja ja rautoja käyttöön. Myös kanin pyynnissä on kaupungin organisoima ja ohjeistama metsästysjousiryhmä, joka pyytää kaneja aidatuilla siirtolapuu-tarha-alueilla metsästysluvalla. Ryhmän koko on rajattu noin 20 henkilöön. Ryhmä on periaatteessa avoin, mutta ryhmän jäsenenä pysyminen edellyttää todennettua aktiivisuutta pyynnissä.

Kaikkialla luonnonsuojelualueiden pyynnissä on siirrytty tai siirtymässä kohti palkkatyönä tehtävää vieraslajipoistoa. Työtä on kuitenkin niin paljon, vaikeissa paikoissa ja pyynti tapahtuu haastavaan aikaan, jolloin sitä ei saada mitenkään hoidettua vapaaehtoisella harrastustoiminnalla. Harrastustoimintaan pohjaavissa projekteissa jatkuvuus on iso ongelma, johon myös Helsingin kaupunki on törmännyt linnustonsuojelualueiden vieraspetopyynnin organisoinnissa. Vuosien arvokas työ valuu hukkaa, kun esimerkiksi metsästysseuran pari aktiivisinta jäsentä vaihtaa harrastusta tai asuinpaikkaa.

25.11.2020

Usein harrastustoiminnassa sen isoin merkitys on harrastajien henkiseen hyvinvointiin ja sosiaaliselle yhdessäololle. Jo metsästysseurojen säännöt usein aiheuttavat sen, että kaikkia jäseniä pitää kohdella tasapuolisesti ja kaikki pitää päästää mukaan. Valitettavasti etenkin Helsingin kaupungin alueen kaltaisessa ympäristössä tämä aiheuttaa isoja haasteita pyyntiolosuhteiden, pyyntiporukan osaamisen sekä motivaation puolesta.

Vapaaehtoisuuteen pohjaavasta työstä on saatu parempia kokemuksia yksittäisten vapaaehtoisten henkilöiden työstä. Luopumalla seuratoiminnasta olemme saaneet laadullisesti ja määrällisesti parempia tuloksia. Ylläpito käyttää vuosittain 70 000 euroa haitallisten vieraslajien pyyntiin.

Liitteenä kolme karttaa Viikin Vanhankaupunginlahden, Östersundomin ja Kaivopuiston edustan saarten pienpetoloukuista ja minkkirautoista. Harmaat ovat minkkirautoja ja värilliset pienpetoloukkuja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava, puhelin: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

§ 337

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om utredning av betydelsen hos trädbeståndet och växtligheten som buller-, damm- och insynsskydd före gallring

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av denna kläm att det utreds hur det går att ge bättre och mångsidigare information om planerade gallringar i parker och skogar till invånarna och besökarna i områdena, exempelvis genom att utnyttja stadslot-sarnas kunnande. Stadsfullmäktige förutsätter också att det utreds hur invånarnas påverkansmöjligheter kan ökas vid beredningen av planerna. (Johanna Nuorteva)

Behandling

Ledamoten Johanna Nuorteva understödd av ledamoten Leo Stranius föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av denna kläm att det utreds hur det går att ge bättre och mångsidigare information om planerade gallringar i parker och skogar till invånarna och besökarna i områdena, exempelvis genom att utnyttja stadslot-sarnas kunnande. Stadsfullmäktige förutsätter också att det utreds hur invånarnas påverkansmöjligheter kan ökas vid beredningen av planerna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

5 omröstningen

Ledamoten Johanna Nuortevas hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av denna kläm att det utreds hur det går att ge bättre och mångsidigare information om planerade gallringar i parker och skogar till invånarna och besökarna i områdena, exempelvis genom att utnyttja stadslotsarnas

25.11.2020

kunnande. Stadsfullmäktige förutsätter också att det utreds hur invånarnas påverkansmöjligheter kan ökas vid beredningen av planerna. NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 72

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Parkarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 4

Harry Bogomoloff, Kauko Koskinen, Otto Meri, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Johanna Nuortevas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att invånare och användare ska informeras om planer att gallra trädbestånd och växtlighet, och att de ska erbjudas möjlighet att ge respons innan arbetet börjar. Dessutom föreslås det i motionen att man före gallringen ska utföra en uppskattning av trädbeståndets och växtlighetens betydelse som visuellt skydd samt buller- och dammskydd och sträva efter att behålla dessa egenskaper genom skötsel av växtligheten.

Stadsstyrelsen anser liksom stadsmiljönämnden att skogar samt park- och grönområden som definieras som skyddsskog har en stor betydelse som rekreationsområden för invånarna. På grund av detta informeras närområdets invånare och användare om gallringsplaner tydligt och i god tid så att deras möjlighet att påverka planerna försäkras.

I skötseln av skyddsskogar, parker och närrekreationsområden strävar man efter att minska gallringen av huvudträdbeståndet och buskskog. Speciellt viktigt är det att minska gallringen på områden som definieras som värdefulla naturområden, viktiga rekreationsskogar och skogar som annars är mångsidiga till sitt trädbestånd. I skötselarbetet strävar man efter att fästa mer uppmärksamhet på att rikta skötselåtgärder till områden där arbetet gör mest nytta.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 790

HEL 2020-007758 T 00 00 03

25.11.2020

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 561

HEL 2020-007758 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Johanna Nuorteva ja 16 muuta allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan tarvetta selvittää puuston ja kasvillisuuden merkitys melu-, pöly ja näkösuojana ennen harvennustöitä. He esittävät, että alueiden asukkailta ja käyttäjiltä tulisi koota palautetta harvennuksista ja puistojen kehittämisestä suunnittelun alkuvaiheessa. He esittävät myös, että puuston ja kasvillisuuden harventamisen suunnitelmista tiedotetaan kyseisen alueen asukkaille ja käyttäjille ja tarjotaan mahdollisuus palautteen antamiseen ennen työn aloittamista.

Valtuustoaloitteessa pidetään tärkeänä, että puiston ja metsien harvennuksessa poistetaan maltillisesti ainoastaan kasvun turvaamisen kannalta välttämätön puusto ja kasvusto, ja että tiheys ja kasvillisuuden sekä puuston monimuotoisuus ovat osa lähiluonnon virkistävyttä ja että sitä olisi tärkeä vaalia.

Helsingin metsäalueiden hoitoa ohjaavat luonnonhoidon työohjeet sisältävät ohjeistuksen melu-, pöly- ja näkösuojana toimivien suojametsien hoitoon. Ne pohjautuvat metsien suojavaikutuksesta ja sen ylläpidosta tehtyyn tutkimukseen. Käytössä olevat ohjeet ovat asukkaille nähtävillä kaupungin luonnonhoitoa käsittelevillä nettisivuilla.

Suojametsien hoitotoimenpiteitä tehdään puuston kasvun turvaamiseksi, että ne säilyttäisivät elinvoimaisuutensa ja suojavaikutuksensa myös tulevaisuudessa. Hoitotoimenpiteitä ohjataan työohjeissa siten, että puustorakenteessa säilyy kerroksellisuus ja että metsissä on eri-ikäisiä puita metsien jatkuvuutta ylläpitämässä. Suojapuustojen hoidossa on tärkeää huolehtia, että metsissä on sekä lehti- että havupuita. Erityisesti kuuset sopivat sekapuustona hyvin suojapuustoksi, koska niiden oksisto yltää maahan saakka ja ne ovat talvisinkin vihreitä. Suojametsät tarvitsevat lieviä säännöllisiä hoitoharvennuksia säilyttääkseen kasvunsa ja alas saakka ulottuvat oksistonsa. Suojametsissä turvataan myös luonnon monimuotoisuutta mm. jättämällä niihin lahoppuuta.

Liikennemelulta suojaavien suojametsien ja puustojen suojavaikutuksista tehtyjen tutkimusten mukaan moottoritien ja asuinalueen välille tarvitaan vähintään 100 metrin levyinen suojametsä, jotta melutaso laskisi asuinalueella hyväksyttävälle tasolle. Jos suojametsä on leveydeltään 50 metriä tai vähemmän, joudutaan melun vaimennukseen käyttämään meluvallia tai –aitaa. Vaikka puusto ei pystykään melua vaimentamaan edellä kuvatussa tapauksessa, jossa metsäalue on kaipa, on sillä tärkeä tehtävä näköyhteyden katkaisijana, sillä tällöin ihmiset eivät koe melulähdettä niin häiritseväksi. Liikenteen epäpuhtauksien suodattajana toimivat monikerroksiset puustovyöhykkeet parhaiten, koska tällöin puuston sisään kulkeva ilmavirta vaimenee ja sen mukana kulkeutuvat pienhiukkaset kerääntyvät lehvästöön ja kasvillisuuteen eikä niitä päädy asuinalueelle.

Suojametsät luokitellaan eri kaupunginosille laadittavissa aluesuunnitelmissa sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa omaan hoitoluokkaansa C3 suojametsät. Luokittelu tehdään arvioiden metsien laatu ja merkitys moniammatillisessa suunnittelutyöryhmässä, johon kuuluu niin maisema-arkkitehteja, biologeja kuin metsien hoidon suunnittelijoi-takin. Aluesuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, jolloin mm. suojametsien sijainnit ja niiden hoitotavoitteet ovat asukkaiden kommentoitavana. Tämän lisäksi kaikista luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmien mukaisista hoitotoista tiedotetaan lähialueiden asukkaita maastotiedottein Staran toimesta ennen töiden aloittamista.

Valtuustoaloitteessa esille tuodun Kumtähdenkentän puiston poistettavat, huonokuntoiset puut määriteltiin vuosina 2016-2017 tehdyn puiston puuvartisen kasvillisuuden inventoinnin perusteella. Poistettava puusto esitettiin puistosuunnitelmassa, joka oli nähtävillä vuonna 2018. Suunnitelma perustui vuonna 2017 julkaistuun puistohistoriallisen selvitykseen, jossa tunnistettiin Kustaa Vaasan tien varren reunapuuston arvo osana puistoa. Selvityksessä todettiin tarve siistiä reunan vesakkoa ja

25.11.2020

poistaa huonokuntoisia puita, jotta reunapuusto pysyy elinvoimaisena ja nuorempi puusto saa kasvuun tarvitsemansa valon.

Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Eri-tyisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Suojametsiksi määriteltyjen metsien ja puistoalueiden sekä viheralueiden merkitys asukkaiden virkistyskäytössä on suuri. Suojametsien, puistojen ja lähivirkistysalueiden hoitotoimenpiteissä pyritään vähentämään valtapuuston sekä pienpuuston harvennusten määrää. Eri-tyisen tärkeää harvennusten vähentäminen on arvokkaiksi luontokohteiksi todetuilla alueilla, tärkeissä virkistysmetsissä sekä muuten puustorakenteeltaan monipuolisissa metsissä. Viheralueiden asukkaille ja käyttäjille tiedotetaan selkeästi ja hyvissä ajoin harvennussuunnitelmista ja varmistetaan mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Hoitotoimenpiteissä pyritään kiinnittämään enemmän huomiota siihen, että toimenpiteet kohdennetaan paremmin niille kuvioille ja kuvion osille, joista niistä on selkeintä hyötyä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

§ 338

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om starkare möjligheter för personalen att påverka planeringen av om- och nybyggnader

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska förbättra personalens möjligheter att påverka planeringen och utförandet av om- och nybyggnader på så sätt att personalens kunskaper och åsikter om lokalbehov kan beaktas bättre än i nuläget, i projektets alla skeden.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till utlåtandet från stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden att de sektorsspecifika planeringsanvisningarna och kvalitetskraven för ombyggnad av offentliga byggnader och för nybyggnadsprojekt bereds i samarbete med servicefunktionerna. De anpassas på grundval av användaråterkoppling och behov från servicehelheterna inom varje sektor.

Personalen inom fostran och utbildningssektorn, social- och hälsovårdssektorn samt kultur- och fritidssektorn har på olika sätt varit delaktig i planeringen av byggprojekt. Projektplaneringen görs i samarbete med personalen i den användande sektorn, bland annat genom att

25.11.2020

man använder sig av responsenkäter, användarmöten som bygger på utbyte av information mellan planerare och användare, workshoppar och projektgrupparbete, beroende på sektor. De metoder för delaktighet som används säkerställer att lokalerna uppfyller sektorspecifika operativa mål, kvalitetskrav och utrustningsbehov, och på så sätt stöder personalens arbete.

I skol- och daghemsprojekt vid fostrans- och utbildningssektorn utarbetar lokaltjänsterna en pedagogisk plan tillsammans med sektorns personal. Planen utgör grund för projektplaneringen och utvecklingen av verksamheten redan då den nödvändiga beskrivningen av projektbehoven utarbetas.

Social- och hälsovårdssektorn har i de senaste projekten också använt sig av en öppen enkät (Säg din åsikt) för att höra personalen och se till att så många anställda som möjligt får sin röst hörd. Dessutom har man nyttjat Crowst för att höra åsikter och i vilken såväl stadsbor som anställda kan svara. Frågorna har gett svar av hög kvalitet som stöd för planeringsarbetet. Erfarenheterna är positiva och enkäterna kommer att fortsätta.

En permanent arbetsgrupp för att säkerställa funktionaliteten, som inrättats i servicehelheten byggnader och allmänna områden vid stadsmiljösektorn, samlar in och analyserar återkoppling som erhållits under byggnadstiden och garantitiden, som en del av att säkra projektens funktion. Responsen går igenom med projektpersonalen med tanke på inläring och med fastighetsskötarna för utveckling av fastighetsskötselverksamheten. Man hann prova på detta nya responssystem i Jätkäsaaren peruskoulu i februari 2020, före coronapandemin och dess undantagstillstånd. Efter att skolorna återgick till närundervisning har man haft för avsikt att med responssystemet ta reda på bland annat personalens åsikter om ombyggnaden av Ressun lukio.

Målet för alla användarsektorer är att ge personalen möjlighet att på ett resurseffektivt sätt påverka hur renoveringar och nybyggnation av byggnader planeras och utförs, i sådana frågor som personalen faktiskt har möjlighet att påverka. Stadsmiljösektorn har till uppgift att på ett totalekonomiskt och hållbart sätt tillgodose de behov av lokaler som användarsektorerna har fastställt.

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

25.11.2020

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 742

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.10.2020 § 121

HEL 2020-007759 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Henkilöstön osallistaminen rakennushankkeiden suunnitteluvaiheessa

Koulu- ja päiväkotihankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapalvelut tekee yhteistyössä palveluiden kanssa linjaukset ja laatii suunnitteluohjeet. Suunnitteluohjeita muokataan kentältä saadun palaut-

teen perusteella vahvistamaan varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien toiminnallisia tavoitteita.

Käyttäjätöimiala laatii pedagogisen suunnitelman yhdessä henkilökunnan kanssa. Suunnitelma toimii tilasuunnittelun ja toiminnan kehittämisen lähtökohtana tarvekuvausta laadittaessa.

Hankkeiden yhteydessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankesuikön projektiarkkitehdit järjestävät hankekohtaisia käyttäjäkokouksia. Käyttäjäkokouksissa suunnittelijat saavat lisätietoja toiminnasta ja tilojen toiminnallisuudesta. Käyttäjäkokouksiin osallistuu yksikön johtaja ja tämän kutsumana muuta henkilökuntaa. Yksikön johtaja välittää tietoa henkilökunnalle ja on vastuussa henkilökunnan osallistamisesta. Käyttäjäkokouksia järjestetään eri aihepiireistä kuten aineopetusluokkien kalustuksesta, ICT-ratkaisuista ja tilojen varustuksesta.

Lisäksi henkilökunta osallistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtokalustesuunnitteluun. Lasten ikä huomioiden lapsia osallistetaan pihan ja irtokalusteiden suunnitteluun.

Myöskään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla uusien rakennusten suunnittelua ei tehdä pelkästään hallinnon puolella vaan suunnittelun yhteydessä kootaan palautetta ja tarpeita yksikön henkilöstöltä.

Nuorisotilojen suunnitteluohjeet valmistuivat viime vuonna. Ne laadittiin yhteistyössä nuorisopalveluiden henkilökunnan kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimialan isojen keskusten - terveys- ja hyvinvointi-, perhe- ja seniorikeskusten - laatuvaatimukset valmistuivat tänä vuonna. Niitä laatimassa olivat myös palvelutoimintojen edustajat, lähinnä sellaisia esimiehiä, jotka olivat aikaisemmin olleet mukana useammassa hankkeessa ja saaneet sitä kautta kokemusta.

Toimialan erillisissä hankkeissa on kohteeseen muuttavien esimiesten muodostama projektiryhmä, joka kohteittain tarkastaa, että tilat vastaavat laatuvaatimuksia. Näin varmistetaan, että tilat varustetaan oikein tukemaan henkilöstön työtä.

Hankkeiden työpajoissa on aina mukana henkilöstön edustajia. Viimeisimmissä hankkeissa on käytetty henkilöstön kuulemiseen myös avointa Kerro kantasi -kyselyä. Kokemukset ovat positiivisia ja kyselyjen tekemistä aiotaan jatkaa. Tavoitteena on saada jokaisen henkilöstön kuuluvan näkemys. Mielipiteet saattavat olla hyvinkin ristiriidassa keskenään, ja hiljaisten ääni jää kuulematta, mikäli asioita käsitellään ai-noastaan työpajoissa tai kokouksissa.

Myös crowst-kyselystä on saatu hyviä kokemuksia ja laadukkaita vastauksia. Siihen voivat liittyä niin kaupunkilaiset kuin henkilöstökin. Palauteita on käsitelty asukaspalautteina, mutta henkilöstölle on kerrottu, että heillä on yhtä lailla mahdollisuus osallistua.

Kaikkien käyttäjätoimialojen tavoitteena on henkilöstön - ja muidenkin käyttäjien ja yhteistyötahojen - osallistaminen tavalla, joka ei käytä resursseja turhaan eikä luo katteettomia odotuksia, ts. osallistamalla sellaisiin asioihin, joihin henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa.

Kaupunkiympäristötoimialan tehtävä on toteuttaa käyttäjätoimialojen määrittelemät tilatarpeet kokonaistaloudellisesti ja kestävästi.

Palautejärjestelmä

Helsingin kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman toteutusohjelmassa on kohta 3.2.3.f Rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet: ”Kerätään ja analysoidaan rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet. Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuteen on perustettu pysyvä Toimivuuden varmistamisen työryhmä. Työryhmä kerää ja analysoi rakennusajalta ja takuuajalta saadut palautteet osana toimivuuden varmistamista. Palaute käydään läpi hankkeen henkilöstön kanssa hankkeissa oppimisen vuoksi ja kiinteistönhoidon kanssa kiinteistönhoidon toiminnan kehittämiseksi.”

Edellä mainittu Toimivuuden varmistamisen työryhmä on laatinut RALAr:n palautejärjestelmään viisi kysymyskokonaisuutta palautteen saamiseksi rakentamishankkeen onnistumisesta sekä rakennuksen tilojen toimivuudesta, työn laadusta ja sisäympäristöolosuhteista sekä kiinteistönhoidon toimivuudesta. RALA-palautejärjestelmä on ollut rakennuttamispalvelulla aktiivisessa käytössä jo HKR-Rakennuttajan ajoista saakka rakentamishankkeen suunnittelijoiden, urakoitsijoiden ja tilaajan välisten kokemusten kartoittamiseksi. Nyt samaan palautejärjestelmään on lisätty hallintokunnan tilahallinnolle ja loppukäyttäjälle mahdollisuudet palautteenantoon omilla kysymyskokonaisuuksillaan.

Palautekyselyn kysymyskokonaisuudet ovat:

- 1 Hankkeen suunnittelu
- 2 Rakennusaika - toteutus
- 3 Tilojen ja pihan toimivuus ja työn laatu
- 4 Tilojen olosuhteet
- 5 Kiinteistönhoidon toimivuus

25.11.2020

Osat 1 ja 2 lähetetään hallintokunnan tilahallinnolle, osat 3 ja 4 lähetetään loppukäyttäjälle eli rakennuksen henkilökunnalle ja osa 5 lähetetään rakennuksen kiinteistöhoitajalle.

Uutta palautejärjestelmää ehdittiin helmikuussa 2020 pilotoida ainoastaan Jätkäsaaren peruskoulussa ennen koronapandemian aiheuttamaa poikkeustilaa. Lähiopetuksen jälleen käynnistyttyä on palautejärjestelmällä tarkoitus selvittää esim. Ressun lukion ja/tai Botby grundskolanin henkilökunnan kokemuksia.

Käsittely

29.10.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Reetta Amper. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Reetta Amper, projektinjohtaja, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

§ 339

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om uppehåll i avverkningen under fåglarnas häckningstid

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden börjar bereda en riktlinje för att sluta med all trädavverkning sommartid av andra än alldeles tvingande skäl. I motionen anser motionärerna att man med hjälp av noggrann planering kan genomföra avverkningar i anknytning till byggprojekt utan att störa friden under fåglarnas häckningstid.

I nuläget gäller för sådan trädavverkning som avses i motionen stadens byggnadstillsyns anvisning för avverkning av träd, där det följande konstateras: "Träd med fågelbon får inte avverkas, och vid avverkning av träd får man under tiden 1.4–15.8 inte störa fåglar som häckar." Staden har ordnat tiderna för sina egna naturvårdsarbeten så att trädavverkningarna inte infaller under den här tidsperioden.

Stadsstyrelsen anser det motiverat att utreda motionen om att sluta med trädavverkning sommartid ur olika perspektiv. Riktlinjen och de utredningar som den kräver görs till en del av åtgärdsprogrammet för att trygga naturens mångfald i Helsingfors 2020–2028, som färdigställs

25.11.2020

under slutet av året. I beredningen av riktlinjen ska åtminstone följande aspekter beaktas: hurdana konsekvenser saken har för bostadsproduktionen, hur stora trädavverkningar som ska tolkas som skogsröjning (yta, antal träd) och hurdana tvingande skäl som möjliggör avverkningar under häckningstiden. Även ändringens konsekvenser för fågelbeståndet bör bedömas noggrannare än i det ovan nämnda. Samtidigt ska det granskas om stadens nuvarande anvisning om trädavverkning på tomter är tillräcklig för att trygga friden under fåglarnas häckningstid.

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 751

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.11.2020

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 08.10.2020 § 188

HEL 2020-007761 T 00 00 03

Lausunto

Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet aloitteen, jonka mukaan Helsingin tulisi tehdä linjaus pesimäaikaisten hakkuiden lopettamiseksi muista kuin pakottavista syistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää antaa seuraavan lausunnon:

Luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännökset kieltävät rauhoitettujen lintujen tahallisen tappamisen tai pyydystämisen, pesien sekä munien tahallisen vahingoittamisen ja tahallisen häiritsemisen, erityisesti lisääntymisaikana. Valtaosa lintulajeista on rauhoitettu läpi vuoden ja ns. haittalinnuillakin on pesimäaikainen rauhoitus metsästysasetuksen 25a §:n mukaan.

Helsingin rakennusvalvonnan puiden kaatamista koskevassa ohjeessa todetaan seuraavasti: ”Lintujen pesäpuita ei saa kaataa, eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana.” Kaupunki on järjestänyt omien luonnonhoitotöidensä aikataulut siten, että puunkaadot eivät ajoitu tälle välille. Tonttien raivaamisessa ennen rakentamista on ollut yksittäisiä tapauksia, joissa puita on kaadettu lintujen pesimäaikana ja on herännyt epäilyjä siitä, että lintujen pesiä olisi tuhoutunut.

Metsissä ja siten myös metsäisillä tonteilla pesivän linnuston tiheys vaihtelee Etelä-Suomessa noin 2-7 pariin hehtaaria kohden. Useimmille pienille tonteille ei osu linnunpesiä, ellei niillä ole asuttuja linnunpönttöjä tai rakennuksissa pesiviä lintuja. Raivattavan alan kasvaessa todennäköisyys pesintöihin maassa tai puissa kasvaa.

Metsäympäristössä on elokuun alkupuoliskolla enää hyvin vähän muna- tai poikaspesiä. Pesimärauhan kannalta riittävä jakso olisi 1.4.-31.7. Puidenkaato-ohjeessa päättymisaika 15.8. on perusteltu, koska siinä tarkastellaan yksittäisten pesintöjen mahdollisuutta.

Ohjeistuksen vahvistamisella ei ilmeisesti olisi laajaa luonnonsuojelubiologista merkitystä. Kysymys onkin periaatteellisesta luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisen rauhoituksen kirjaimellisesta noudattamisesta ja

25.11.2020

myös eläinsuojelulain 1 §:n mukaisesta eläinten tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä. Tämä tavoite on itsessään arvokas.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että aloitteen käsittelemä asia tulee selvittää eri näkökulmista. Näitä ovat ainakin seuraavat: millainen vaikutus asialla on asuntotuotantoon, minkä kokoinen puuston raivaus tulkitaan metsänhakkuuksi (pinta-ala, puiden lukumäärä) ja millainen pakottava syy mahdollistaisi pesimäaikaisen hakkuun. Myös muutoksen vaikutus linnustolle on syytä arvioida edellä esitettyä tarkemmin. Samalla tulisi tarkastella, onko Helsingin nykyinen puiden kaatamista tonteilta koskeva ohje riittävä lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Ympäristö- ja lupajaosto esittää, että linjaus sen vaatimine selvityksineen liitetään osaksi loppuvuodesta valmistumassa olevaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

§ 340

Den av ledamoten Tapio Klemetti väckta motionen om beaktande av kostnaderna för bilplatser i markanvändningsavgifterna

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tapio Klemetti och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att byggkostnaderna för bilplatser kompenseras mer än i nuläget vid fastställandet av markanvändningsavgifter och ersättningar för kompletteringsbyggande för att främja frivilligt kompletteringsbyggande. I motionen framför motionärerna sin oro över att nettovärdeökningen som en detaljplaneändring medför för privata markägare och ersättningarna för kompletteringsbyggande som betalas till arrendetagare på stadens bostadstomter ofta blir svaga incitament och projekten ogenomförda, om kompletteringsbyggandet kräver att de nuvarande bilplatserna på gatuplanet måste byggas om som parkeringsanläggningar.

Stadsstyrelsen konstaterar utgående från stadsmiljönämndens utlåtande att beviljandet av betydande nya nedsättningar i markanvändningsersättningarna förutsätter antingen att grundnivån för ersättningarna höjs för att bevara kostnadstäckningen eller att ett separat, direkt bidrag som betalas från stadens skattetäkter eller andra intäkter beviljas till ägare av privata flervånings- eller radhustomter för att förverkliga det

kompletteringsbyggande som planläggs. På motsvarande sätt förutsätter ett betydande tilläggsstöd till innehavare av stadens arrendetomter att den nuvarande anslagsnivån höjs. Ersättningsnivån som arrendetomtens innehavare är berättigad till kan av jämlikhetsorsaker inte i den motsvarande planändringen överskrida nivån på nettovärdeökningen som en privat markägare får.

I andra delen av de markpolitiska riktlinjerna som håller på att färdigställas i stadsmiljösektorn har man sökt en lösning för sådana situationer som motionärerna beskriver och som framhävs i områden där bostadsbyggrätterna är på en låg nivå. Eftersom det är mycket svårt att bedöma behovet av nedsättningar eller tilläggsstöd och tilläggskostnaderna som de orsakar för staden, föreslår man i riktlinjerna ett tidsbundet lokalt försök i områden där främjande av kompletteringsbyggande kan anses särskilt viktigt. Efter försöket analyserar staden åtgärdernas konsekvenser, kostnader och respons, som ger en god grund för bedömningen av eventuella fortsatta åtgärder.

Förfarandet som gäller markanvändningsersättning enligt markanvändnings- och bygglagen (MBL) grundar sig på kostnadstäckning. Markägaren betalar som markanvändningsersättning endast de genomsnittliga infrastrukturinvesteringarna som krävs av staden för att detaljplanen ska förverkligas. Utan förvärv och byggande av gatuområden och andra allmänna områden, samt ledningsflyttningar och bullerskydd etc. som utförs på dem, kan markägaren inte utnyttja sin nya byggrätt. Tekniskt är markanvändningsersättningen bunden till den marknadsbaserade värdeökningen som detaljplanen medför.

Förfarande som gäller markanvändningsavtal

Bestämmelserna om förfarandet som gäller markanvändningsavtal i 12 a kap. i markanvändnings- och bygglagen (MBL) har utfärdats för att uppmuntra kommunerna att utveckla sin samhällsstruktur på ett meningsfullt sätt i situationer där kommunerna inte äger mark som lämpar sig för sådana ändamål. Förfarandet gör det möjligt att debitera sådana investeringar som genomförandet av detaljplanen orsakar för kommunen av markägare som får betydande ekonomisk nytta i och med detaljplanläggningen.

Stadsstyrelsen godkände det nuvarande förfarandet 9.6.2014 (§ 685). Betydande ekonomisk nytta definieras i beslutet som 1 000 000 euro i fråga om detaljplaneändringar för flervånings- och radhustomter och 700 000 euro i fråga om annan mark. De genomsnittliga kostnaderna för samhällsbyggande som staden orsakas bedömdes utifrån MBL, dock utan att beakta åtgärder i anknytning till genomförandet av detaljplanen som utförts på förhand. I detaljplaneändringar beräknas stadens

25.11.2020

kostnader i genomsnitt till 155 euro/m² våningsyta för ny byggrätt. Staden ingick under åren 2015–2019 sammanlagt 87 markanvändningsavtal. De gällde ny byggrätt för sammanlagt 850 000 m² våningsyta, varav 700 000 m² våningsyta för boende. Ersättningarna var sammanlagt 150 miljoner euro, dvs. i genomsnitt 175 euro/m² våningsyta.

I fastställandet av markanvändningsersättningen beaktar staden alla faktorer som påverkar byggrättens marknadsvärde, inklusive detaljplanens bilplatslösningar. Sålunda höjer en förmånlig, och sänker en dyr, bilplatslösning värdet på byggrätten, vilket påverkar storleken på värdeökningen och markanvändningsersättningen. Bilplatslösningarna beaktas alltså redan i nuläget i markanvändningsersättningarna. Dessutom är ersättningströskeln för flervånings- och radhustomter 300 000 euro högre än den allmänna ersättningströskeln.

Ersättning för kompletteringsbyggande

Staden strävar att främja kompletteringsbyggande i gamla områden genom att betala ersättning för kompletteringsbyggande i sådana detaljplaneändringsprojekt där innehavaren av arrendetomten överlåter den nya byggrätten som uppstår i och med detaljplaneändringen till stadens fria besittning. Staden ingick under åren 2015–2019 sammanlagt 11 avtal som möjliggjorde sammanlagt 30 000 m² nytt bostadsbyggande. Ersättningarna som betalades uppgick sammanlagt till 6,3 miljoner euro, vilket betyder att staden i genomsnitt betalade 215 euro/m² våningsyta för den arrenderätt som den fick, dvs. cirka 33 % av den marknadsbaserade värdeökningen som detaljplaneringen genererade. Staden har i sin budget under de senaste åren anvisat ett anslag på 3,5 miljoner euro för ersättningar för kompletteringsbyggande. I andra delen av de markpolitiska riktlinjerna förslås att förfarandet förenhetligas med förfarandet som gäller markanvändningsavtal, så att arrendetagarens incitament och bundenheten till genomförandet kan ökas.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

1 Valtuutettu Tapio Klemetin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 743

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.10.2020 § 634

HEL 2020-008034 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Varavaltuutettu Tapio Klemetti ja 16 muuta allekirjoittajaa ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että vapaaehtoista täydennysrakentamista edistetään kompensoimalla autopaikkojen rakentamiskustannuksia nykyistä voimakkaammin määrättäessä maankäyttömaksuja ja täydennysrakentamiskorvauksia. Aloitteessa esitetään huoli siitä, että asemakaavamuutoksen tuoma nettoarvonnousu yksityisille maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille maksettavat täydennysrakentamiskorvaukset usein jäävät kannustavuudeltaan heikoiksi ja hankkeet toteutumatta, jos täydennysrakentaminen vaatii nykyisten maantasossa sijaitsevien autopaikkojen uudelleen rakentamista pysäköintilaitoksina.

Lautakunta toteaa, että Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen maankäyttökorvausmenettely perustuu kustannusvastaavuuteen. Maa-

nomistaja maksaa maankäyttökorvauksena vain asemakaavan toteuttamisen kaupungilta vaatimat keskimääräiset infrainvestoinnit. Ilman katu- ja muiden yleisten alueiden hankkimista ja rakentamista, niillä tehtäviä johtosiirtoja ja melusuojauksia jne. maanomistaja ei voisi uutta rakennusoikeuttaan hyödyntää. Teknisesti maankäyttökorvaus on sidottu asemakaavan tuomaan markkinaperusteiseen arvonnousuun.

Merkittävien uusien alennusten myöntäminen maankäyttökorvauksiin vaatisi joko korvausten perustason nostamisen kustannusvastaavuuden säilyttämiseksi tai suoran, kaupungin vero- tai muista tuloista maksettavan erillisen tuen myöntämistä yksityisten kerros- ja rivitalotonttien omistajille kaavoitettavan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.

Vastaavasti merkittävä lisätuki kaupungin vuokratonttien haltijoille vaatisi nykyisen määrärahatason nostamista. Vuokratontin haltijan sama korvaustaso ei tasapuolisuussyistä kuitenkaan voi vastaavassa kaavamutoksessa ylittää yksityisen maanomistajan saaman nettoarvonnousun tasoa.

Viimeistelyvaiheessa olevassa maapoliittisten linjausten toisessa osassa on haettu parannusta aloitteentekijöiden kuvaamiin tilanteisiin, jotka korostuvat asuntorakennusoikeuksien alhaisen tason alueilla. Koska alennusten tai lisätuen tarpeen arviointi ja niiden kaupungille aiheuttamien lisäkustannusten määrän arviointi on erittäin vaikeaa, linjauksissa esitetään määräaikaista alueellista kokeilua alueilla, joiden täydennysrakentamisen edistäminen on katsottu erityisen tärkeäksi. Kokeilun jälkeen kaupunki analysoi toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannuksia ja palautetta, jotka antavat hyvän pohjan mahdollisten jatkotoimenpiteiden valmisteluun.

Maankäyttösopimusmenettelystä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 12 a –lukuun sisältyvät säännökset maankäyttösopimusmenettelystä on säädetty kannustamaan kuntia yhdyskuntarakenteensa mielekkääseen kehittämiseen tilanteissa, joissa kunnilla ei ole omistuksessaan siihen soveltuvaa maata. Menettely mahdollistaa kaavan toteuttamisen kunnille aiheuttamien investointien perimistä niiltä maanomistajilta, jotka saavat asemakaavoituksen myötä merkittävää taloudellista hyötyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi nykyisen menettelyn 9.6.2014 (§ 685). Merkittäväksi taloudelliseksi hyödyksi se määrittä kerros- ja rivitalotonttien asemakaavojen muutoksissa 1 000 000 euroa ja muulle maalle 700 000 euroa. Kaupungille aiheutuvat keskimääräiset yhdyskuntarakentamisen kustannukset arvioitiin MRL:n pohjalta, ottamatta kuitenkaan huomioon kaavan toteuttamisesta ennalta suoritettuja toimenpitei-

tä. Asemakaavamuutoksissa keskimääräisiksi kaupungin kustannuksiksi arvioidaan 155 euroa/k-m² uutta rakennusoikeutta.

Kaupunki teki vuosina 2015-2019 yhteensä 87 maankäyttösopimusta. Ne koskivat yhteensä 850 000 k-m² uutta rakennusoikeutta, josta asuminen 700 000 k-m². Korvaukset olivat yhteensä 150 milj. euroa eli keskimäärin 175 euroa/k-m².

Maankäyttökorvausta määritettäessä kaupunki ottaa huomioon kaikki rakennusoikeuden markkina-arvoon vaikuttavat tekijät, myös asema-kaavan autopaikkaratkaisut. Siten esimerkiksi edullinen autopaikkaratkaisu nostaa ja kallis laskee rakennusoikeuden arvoa, mikä vaikuttaa arvonnousun määrään ja maankäyttökorvauksen suuruuteen. Autopaikkaratkaisuja otetaan siis jo nykyään huomioon maankäyttökorvauksissa. Lisäksi kerros- ja rivitalotonttien korvauskynnys on 300 000 euroa yleistä korvauskynnystä korkeampi.

Täydennysrakentamiskorvauksista

Menettely on kaupungin itse luoma. Erillislainsäädäntöä ei ole säädetty.

Kaupunki teki vuosina 2015–2019 yhteensä 11 sopimusta, jotka mahdollistivat uutta asuntorakentamista yhteensä 30 000 k-m². Maksetut korvaukset olivat yhteensä 6,3 milj. euroa, joten kaupunki maksoi saamastaan vuokraoikeudesta keskimäärin 215 euroa/k-m², eli noin 33 % asemakaavoituksen tuomasta markkina-arvoperusteisesta arvonnoususta. Kaupunki on talousarvioissaan viime vuosina osoittanut 3,5 miljoonan euron suuruisen määrärahan täydennysrakentamiskorvauksia varten.

Maapoliittisten linjausten toisessa osassa menettelyä esitetään muutettavaksi maankäyttösopimusmenettelyn kaltaiseksi, jotta vuokralaisen kannusteita ja toteuttamisen sitovuutta voidaan lisätä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 341

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om ändring av Vasagatan till gårdsgata

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden börjar planera en ändring av Vasagatan till gårdsgata. De som lämnat in motionen anser att man bör utveckla Vasagatan så att trafiken där sker på cyklisternas och fotgängarnas villkor, men så att biltrafik ändå är tillåten. Vid den parkliknande gatan skulle affärerna kunna öppna sig mer mot gatan för att göra stadsrummet mer levande.

Med hänvisning till stadsmiljönämndens utlåtande anser stadsstyrelsen att det inte är nödvändigt att göra Vasagatan permanent till en gårdsgata för att nå de målsättningar som föreslås i motionen. Däremot fortsätter staden att utveckla ett mer trivsamt stadsrum genom att i framtiden göra det möjligt att med enkla medel ordna försök för att göra gatorna mer fotgängarvänliga, grönare och trivsammare. Tillfälliga arrangemang, såsom att placera ut växter och bänkar på parkeringsplatser vid kantstenen kan göras på sådana gatuavsnitt i innerstaden som staden anser vara lämpliga.

25.11.2020

Trafik- och gatuplanering samt interaktion är centrala då man planerar försök med tillfälliga arrangemang för gatorna. Stadsstyrelsen anser därför att det är viktigt med en omfattande interaktion med invånarna och samarbete med stadens olika experter då man genomför eventuella försök. Innan man gör upp planer för en gårdsgata eller något annat som gäller gatan ska man dessutom tillsammans med företagslotsarna reda ut hur företagen vid gatan och dess tvärgator förhåller sig till förslagen.

Under de närmaste åren finns det begränsat med resurser för att förbättra gatumiljön på platser i stil med Vasagatan, som inte stöder kollektivtrafiken eller bostadsproduktionen eller ökar den allmänna säkerheten. För de närmaste åren har inga investeringsanslag anvisats för Vasagatan och för den finns inget behov av ombyggnad.

Trafikregleringarna på Vasagatan behandlades som en följd av en fullmäktigemotion senast 2013. Då föreslogs det att Vasagatan ska ändras till gågata. Som en följd av motionen genomfördes ett försök med en gågata på Vasagatan under sommaren 2013, tillfälligt såsom stadsfullmäktige förutsatt. Efter att man provat ha Vasagatan som gågata beviljades lov för Parklet-terrasser, som ersätter parkeringsplatser. Man har kunnat boka Vasaparken via e-tjänsten Varaamo och där finns eluttag för evenemang.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 785

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: "Väliaikaisia katutilan viihtyvyyttä lisääviä järjestelyjä kokeillaan Vaasankadulla kesällä 2021."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Veronika Honkasalo, Mikko Kiesiläinen, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Nasima Razmyar, Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6 (2 tyhjää).

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 562

HEL 2020-008039 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.11.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2013, että Vaasankadulla kokeillaan kesäaikaista kävelykatua, sillä määrärahojen niukkuuden vuoksi katua ei ollut mahdollista muuttaa kävelykaduksi rakenteellisesti. Liikennesuunnittelupäällikön päätöksen 26.4.2013 mukaisesti Vaasankatu muutettiin kävelykaduksi 1.6. - 30.9.2013 väliseksi ajaksi. Kokeilu toteutettiin kevyesti tilapäisillä liikennemerkeillä. Kaupunki järjesti puitteet kokeilulle, toimi lupaviranomaisena muun muassa terassien laajentamiselle sekä vastasi kokeilun vuorovaikutuksesta ja seurannasta. Kävelykatukokeilusta raportoitiin lautakunnalle 26.11.2013 lähinnä uusien toimintatapojen ja vuorovaikuttamisen näkökulmasta. Kävelykatukokeilu poisti kadulta 80 asukaspysäköintipaikkaa ja huoltoajo kadulla oli edelleen mahdollista kello 5 – 11 välisenä aikana.

Pihakadulla tarkoitetaan jalankululle ja ajoneuvoliikenteelle yhteisesti tarkoitettua katua. Pihakadun yleisvaikutelman tulee olla sellainen, että autoilija tai muu ajoneuvon kuljettaja huomaa liikkuvansa hänelle itselleen ja jalankulkijoille yhteisesti tarkoitettulla alueella, jossa hänen tulee ajaa hitaasti ja väistää jalankulkijoita. Tieliikennelaissa pihakadulle on määritelty omat liikennesäännöt:

- Pysäköinti on sallittu vain merkityillä pysäköintipaikoilla.
- Ajonopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saa ylittää 20 km/h.
- Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku.
- Jalankulkija saa kulkea sen kaikilla osilla ajoneuvoliikennettä kuitenkin tarpeettomasti estämättä.
- Risteyksessä pihakadulta tulevan kuljettajan on aina väistettävä muuta liikennettä.

Vaasankatu on tonttikatu, jonka molemmin puolin on kadunvarsipysäköinti sallittu. Nopeusrajoitus on 30 km/h. Ajoradan leveys on 5 metriä ja jalkakäytävien perusleveydet 4 metriä. Liittymien kohdat on kavennettu kadunylitysten kohdalla. Suojateitä on merkitty vain risteysalueille. Kinaporinkadun ja Vaasankadun liittymiskohta on varustettu korotetulla suojatiellä. Pyöräilijät käyttävät ajorataa. Fleminginkadun ja Kinaporinkadun välisellä katuosuudella on tasa-arvoisia katuliittymiä 125 - 160 metrin välein. Kaupungin liikennemäärätiedot ovat Vaasankadulla 27 vuotta vanhoja, joten katu on lisätty liikenne- ja katusuunnittelupalvelun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärien laskentaohjelmaan keväälle 2021. Samassa yhteydessä on tarkoitus laskea myös jalankulkijamääriä. Vuoden 1993 laskentojen mukaan liikennemäärät ovat olleet keskimäärin 1800 - 4100 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Vuosina 2009 – 2020 kadulla tapahtui 22 poliisin tietoon tullutta onnet-

tomuutta, joista yksi johti henkilöauton kuljettajan ja yksi jalankulkijan loukkaantumiseen. Muut onnettomuudet ovat olleet pääosin moottoriajoneuvoihin kohdistuneita omaisuusvahinkoja. Kadun pinnoitteet ovat luonnonkiveä erotuskaistoilla, joilla on paikoin pyörätelineitä. Kadun pohjoisreunassa on puurivi. Katutilassa on siten useita erilaisia jalankulkijoiden viihtyisyyttä ja liikenneturvallisuutta lisääviä elementtejä.

Jotta Vaasankadun pihakaduksi muuttaminen olisi tarkoituksenmukaista ja tukisi tieliikennelain säännöksiä toteutumista, kadun liikennemäärien tulisi olla alhaiset, enintään 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pihakadulla ei saa olla jalankulkua ja muuta liikennettä toisistaan erottavia jalkakäytäviä. Myös suoria yli 50 metriä pitkiä katuosuuksia tulee välttää. Autojen läpiajoliikenne tulee estää rakenteellisesti. Pihakadun sisään- ja ulosajokohdan tulee myös erottua reunakivijärjestelyiltään muista normaaleista katuliittymistä eikä pihakatu saisi olla yksi nelihaararisteyksen haaroista. Kadun huoltoliikenteen tulee olla vähäistä. Pihakaduilla panostetaan muun muassa päällysteiden, valaistuksen ja kalusteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun siten, että niillä voidaan turvata pihakadun toiminnallisuus ja kunnossapito.

Vaasankadun katutilan muuttaminen kokonaan tai osittain pihakaduksi edellyttää liikenne- ja katusuunnittelua, huoltoliikenteen tarpeiden ja reittien selvittämistä, kadunvarsipaikkojen poiston vaikutusten ja yritysvaikutusten arviointia, laajaa vuorovaikuttamista asukkaiden kanssa ja yhteistyötä kaupungin eri asiantuntijoiden kanssa. Liikennesuunnittelun ja vuorovaikutuksen tarve koskee myös kokeiluja. Kadulle ei kohdistu lähivuosina perusparannustarpeita eikä sille ole osoitettu investointimäärärahaa. Katua on kunnostettu hiljattain. Olemassa olevan ympäristön, kuten Vaasankadun, parantamisen resurssit ovat vähäiset seuraavina vuosina niissä kohteissa, jotka eivät tue joukkoliikennettä tai asuntotuotantoa tai eivät lisää yleistä turvallisuutta, ellei hankkeelle ole järjestettävissä erillismäärärahaa.

Vaasankadun kävelykatukokeilun jälkeen kadulle on myönnetty lupia Parklet -terasseille korvaamaan pysäköintipaikkoja. Vaasanpuistikkoo on voinut varata tapahtumiin sähköisen Varaamo -palvelun, joka on luotu helpottamaan tapahtumien ja vuokrauksien organisoimista, kautta. Aukion kehittämistyö jatkuu, mikä antaa suuntaviivoja myös alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tähän mennessä aukiolle on rakennettu jo tapahtumasähkö. Vaasankadun elävöittämiseksi asukkaat voivat hyödyntää myös kaupungin yritysluotseja. Pihakaduksi muuttaminen ei siten ole välttämätöntä aloitteessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisäys lausunnon loppuun:

Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys lausunnon loppuun: Kaupunki jatkaa viihtyisämmän kaupunkitilan kehittämistä kokoamalla pakin toimenpiteistä, joiden avulla voidaan tulevaisuudessa kevyin järjestelyin kokeilla katualueiden järjestelyjen muuttamista jalankulkijaystävällisemmiksi, vehreämmiksi ja viihtyisämmiksi.

Väliaikaisia järjestelyjä, kuten katuvihreän ja levähdyspenkkien sijoittamista kadunvarsipysäköintipaikoille, voidaan toteuttaa kaupungin sopiviksi arvioimilla kantakaupungin katuosuuksilla.

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Noora Laak, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

25.11.2020

Tyhjä: 1
Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

§ 342

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om ett försök med personlig utsläppshandel i Helsingfors

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamot Leo Stranius och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors utreder möjligheterna att göra ett försök med personlig utsläppshandel exempelvis med hjälp av modellen som Lahtis har utvecklat eller på ett annat sätt som lämpar sig i Helsingfors.

Åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 innehåller en åtgärd som gäller en utredning om personlig utsläppshandel. Åtgärdsprogrammets 101:a åtgärd är följande: Metoder för personlig utsläppshandel som tas i bruk i olika städer utreds och utnyttjas. Staden har inlett verkställandet av åtgärden genom att bekanta sig med den personliga utsläppshandeln i Lahtis.

För tillfället pågår en bakgrundsutredning i anknytning till ett eventuellt projekt. I utredningen behandlas möjliga finansieringskanaler och görs bekantskap med redan utvecklade applikationer för uppföljning av personliga växthusgasutsläpp och söks potentiella partner också utanför den offentliga sektorn.

25.11.2020

Tillsammans med Lahtis utreds möjligheten för ett gemensamt utvecklingsprojekt. I projektet är det möjligt att utnyttja Lahtis erfarenheter och utvidga utsläppshandeln också till någon sektor utanför trafiken. Även Vanda stad har visat ett intresse för ett gemensamt projekt och det finns också ytterligare städer i Finland och utomlands som är intresserade av projektet.

Verksamhetsgruppen Ilmastovahtikoirat (klimatvakthundarna), med frivilliga stadsbor som övervakar Helsingfors kolneutralitetsåtgärder, har från första början varit med och kläcka idéer kring genomförandet av åtgärden personlig utsläppshandel.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 745

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

25.11.2020

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 489

HEL 2020-008044 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että henkilökohtainen päästökauppa on kirjattu toimenpiteeksi numero 101 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Toimenpiteen toteuttaminen on aloitettu tutustumalla Lahden henkilökohtaiseen päästökauppaan.

Henkilökohtaisen päästökaupan toteuttamisen on todettu vaativan kaupungin ulkopuolisten resurssien hakemista ja kumppanuuksia useiden toimijoiden kesken. Yhteistyöpalaverissa Lahden kanssa pohdittiinkin yhteisen kehittämishankkeen mahdollisuutta. Hankkeessa voitaisiin hyödyntää Lahden kokemuksia ja laajentaa päästökauppaa myös jollakin liikenteen ulkopuoliselle sektorille. Yhteishankkeesta on kiinnostunut myös Vantaan kaupunki ja tiedossa on myös muitakin hankkeesta mahdollisesti kiinnostuneita kaupunkeja Suomessa ja ulkomailla.

Tällä hetkellä käynnissä on taustaselvitystyö mahdolliseen hankkeeseen liittyen. Selvitystyössä käydään läpi mahdollisia rahoituskanavia ja tutustutaan jo kehitettyihin henkilökohtaisten kasvihuonekaasupäästöjen seurannan sovelluksiin sekä etsitään potentiaalisia partnereita myös julkisen sektorin ulkopuolelta.

Helsingin hiilineutraaliustoimenpiteitä vahtiva vapaaehtoisten kaupunkilaisten toimintaryhmä ”Ilmastovahtikoirat” on myös alusta alkaen ollut mukana ideoimassa henkilökohtainen päästökauppa -toimenpiteen toteutusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 343

Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om bättre hobbymöjligheter för paddlare

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mai Kivelä och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden främjar hobbymöjligheterna för paddlingsgrenar genom att förbättra landstigningsplatserna och informationen samt genom att erbjuda förvaringsplatser för paddlingsredskap.

Stadsstyrelsen konstaterar att idrottstjänsterna vid kultur- och fritidssektorn under de två senaste somrarna har placerat ut bojar vid tolv badstränder för att visa var de som paddlar kajak eller paddelbräda kan ta i land. Paddlingsföreningarna har fått hyra lokaler för förvaring av redskap och annan verksamhet, men förvaringslokalerna är för tillfället fulla och föreningarna kan inte ta nya medlemmar på grund av bristen på utrymme.

En naturlig plats för förvaring av paddlingsredskap är småbåtshamnen, som det finns 77 stycken av i Helsingfors. Bryggorna i småbåtshamnarna lämpar sig dock inte som avgångsbryggor för kajaker, eftersom de är för höga. Staden bör skaffa nytt förvaringsutrymme för paddlingsredskap och bygga bryggor som lämpar sig för paddling. Det är möjligt

att hyra ut förvaringsutrymme via systemet för reservering av båtplatser, men inga anslag har reserverats för anskaffning av nya förvaringsutrymmen och bryggor.

Strandplatserna som lämpar sig för paddlingsgrenar räknas upp på stadens webbplats. Olika företag och föreningar ansvarar till stor del för informationen om paddlingsrutterna.

Staden håller för närvarande på att utveckla appen Ahti för havstjänster, som samlar stadsbor, båtförare, turister, företagare, sammanslutningar och aktörer vid havsnära mål. Appen skapar en kanal för förmedling av tjänster och erbjuder ett system för matchning av utbud och efterfrågan. Den är en ypperlig kanal för paddlingsföreningar och -företag som vill ge information om sina paddlingsmål och -rutter.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet. Stadsstyrelsen har dessutom i sitt beslut förutsatt att det ytterligare ska kartläggas landstigningsplatser och nya förvaringsplatser lämpliga för paddlingsgrenar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 753

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

25.11.2020

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen kohta:

"Samalla kaupunki kartoittaa rantautumispaikkoja ja uusia säilytyspaikkoja."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 154

HEL 2020-008035 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin tulisi edistää melonnan harrastamista Helsingin vesialueilla.

Liikuntapalvelut on kahtena viime kesänä lisännyt 12 uimarannan (Aurinkolahti, Kallahti, Iso Kallahti, Rastila, Marjaniemi, Tuorinniemi, Laajasalo, Mustikkamaa, Hietaranta, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pikkukoski) yhteyteen rantautumispaikkoja kanooteille ja sup-laudoille. Rantautumispaikat ovat uimarantojen viereen erillisillä poijuilla merkityjä rantautumiskaistaleita. Rantautumispaikat on lueteltu kaupungin nettisivuilla.

On kuitenkin huomioitava, että suurimmasta osasta kaupungin vesirajasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelut on vuokrannut tiloja kanoottiseuroille kanoottitoimintaa ja kanoottien varastoimista varten. Liikuntapalveluiden tiedon mukaan seurojen varastointitilat ovat täynnä, eivätkä pysty ottamaan uusia jäseniä tilan puutteen vuoksi.

Luonteva paikka kanoottien varastoinnille olisi pienvenesatama, joita Helsingissä on yhteensä 77 kpl. Kanoottien varastointitilan vuokraamisesta voitaisiin huolehtia venepaikkavarausjärjestelmän kautta. Kanooteille tulee hankkia varastointitila sekä kanoottitoiminnalle soveltuvia laitureita. Pienvenesatamissa sijaitsevat laiturit ovat tarkoitettu veneille ja ovat näin olleen liian korkeita, ja tästä johtuen ne eivät sovellu kanoottien lähtölaitureiksi. Hankinnat eivät ole mahdollisia ilman lisämäärärahoitusta. Liikuntapalveluiden talousarvioissa ei ole varattu erillismäärärahaa varastotilojen ja laitureiden hankintaan.

Melontareittien tiedottamista vastaa Suomessa suurilta osin erilaiset yritykset ja yhdistykset. Helsinki on kehittämässä merellisiä palveluita tarjoavaa AHTI-sovellusta. Sovelluksen tehtävä on kerätä yhteen merellisiä toimijoita, kaupunkilaisia, veneilijöitä, turisteja, yrittäjiä, yhteisöjä ja kohteiden ylläpitäjiä. Sovellus luo kanavan tiedon ja palveluiden välittämiseksi sekä tarjoaa järjestelmän kysynnän ja tarjonnan kohtauselle.

Sovellus on liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan oiva kanava melonnasta vastaaville tahoille tuoda esiin palveluitaan ja melontareittejä, joista he jo nytkin ilmoittavat omilla nettisivuillaan. Kaupungin ei tulisi lähteä erikseen luomaan omaa melontareittikanavaa ja -karttaa, vaan tukeuduttaisiin nykyisten yritysten ja yhteisöjen ilmoittamiin reitteihin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 344

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om reservering av konstgräsplaner också för andra än idrottsföreningar

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att reservering av konstgräsplaner görs möjligt inte bara för idrottsföreningar, utan också för t.ex. ungdomsgårdar, invånarföreningar och skolornas klubbverksamhet, varvid de kan reservera öppna spelturer för invånarna i området. I motionen föreslås också att en del av planen kan lämnas utanför reserveringen, så att invånarna kan använda den utan reservering.

Stadsstyrelsen konstaterar att en möjlighet att utnyttja konstgräsplaner har reserverats för helsingforsare som inte är medlemmar i idrottsföreningar. På totalt femton konstgräsplaner som staden förvaltar har allmänna spelturer för öppet bruk reserverats vardagar kl. 16–18 och veckoslut kl. 10–12. Under de öppna allmänna spelturerna har konstgräsplanerna huvudsakligen utnyttjats tämligen sparsamt, med undantag av Tölö bollplan. Konstgräsplanen i Arabiastranden, som öppnades i augusti 2020, har varit öppen för allmänt bruk under hela hösten 2020 och på den delas inga spelturer ut till idrottsföreningar före år 2021. Det

är meningen att antalet öppna allmänna spelturer ökas i takt med att nya konstgräsplaner färdigställs.

Staden förvaltar för tillfället 30 konstgräsplaner. De är mycket populära och används effektivt för flera olika sportgrenar. Utöver fotboll används konstgräsplanerna bland annat för boboll, rugby, amerikansk fotboll, baseboll och lacrosse. Stadens förmånliga spelturer är den viktigaste stödformen till idrottsföreningarna.

Att reservera skilda delar av konstgräsplaner separat för ungdomsgårdar, invånarföreningar eller andra motsvarande aktörer förverkligar inte nödvändigtvis de mål som ställs för det. Det finns inte tillräckligt med spelturer på konstgräsplaner för alla sökande, eftersom antalet spelturer är mycket mindre än antalet villiga användare. Årligen blir små idrottsföreningar, aktörer vid staden, arbetsgemenskaper och kamratgrupper utan spel- eller träningstider på konstgräsplaner. Även kultur- och fritidsnämnden uttrycker i sitt utlåtande sin oro över att det inte finns konstgräsplaner för ett tillräckligt antal öppna allmänna spelturer och inte heller för föreningsspelturer.

Konstgräsplanernas viktigaste användargrupp är fotbollsspelarna. Det här är motiverat eftersom fotboll är den tydligt populäraste föreningshobbyn bland barn och unga i Helsingfors. I fotbollsföreningar som staden stöder rör sig cirka 16 200 barn och unga och cirka 4 300 vuxna. Fotbollsföreningarna utnyttjar de av staden beviljade spelturerna effektivt genom att dela upp planen mellan flera olika lag. Föreningarnas medlemmar består oftast av invånare från närområdet, vilket innebär att konstgräsplanerna också via föreningsverksamheten i huvudsak utnyttjas av invånarna i området.

Utöver de öppna allmänna spelturerna kan konstgräsplanerna användas fritt då de inte har reserverats på förhand. Utbudet på utekonstgräsplanerna kompletteras av öppna s.k. myntspelturer i Bollkvarnen i Kvarnbäcken och i fotbollshallen i Tali, på vilka det är förmånligt att delta. Idrottslokaler av motsvarande slag finns också på stadens 30 gräsplaner, varav en betydande del används mycket sparsamt och där lediga spelturer kan hittas enkelt. Lediga spelturer på stadens samtliga idrottsplatser kan sökas i Bokningskalendern på stadens webbsidor.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

25.11.2020

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 792

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

02.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.10.2020 § 166

HEL 2020-008037 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisten osien, kuten 1/4, kategorinen varaaminen tekonurmiekonurmikentistä erikseen nuorisotalojen, asukasyhdistysten tai muiden vastaavien tahojen käyttöön ei välttämättä ajaisi sille asetettuja tavoitteita.

Helsingin kaupunki hallinnoi yhteensä 30 tekonurmikenttää. Kentät ovat tällä hetkellä erittäin suosittuja ja tehokkaassa käytössä usean eri urheilulajin toimesta. Tekonurmikenttiä hyödyntävät muun muassa jalkapallo, pesäpallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, baseball ja lacrosse.

Tekonurmikenttien merkittävin käyttäjäryhmä ovat jalkapalloilijat. Tämä on perusteltua, sillä helsinkiläisten lasten ja nuorten keskuudessa jalkapallo on selvästi suosituin seuraharrastus. Poikien keskuudessa jalkapallo on suosituin ja tyttöjen keskuudessa toiseksi suosituin urheilulaji. Avustettavissa helsinkiläisissä jalkapalloseuroissa liikkuu noin 16 200 lasta ja nuorta sekä noin 4 300 aikuista.

Jalkapalloilijoille myönnetään pääosin seurojen kautta tekonurmikenttävuoroja arkipäiville ja viikonlopuille. Näistä kiintiövuoroista noin 50 % käytetään Palloliiton otteluaikoihin. Jalkapallon jäljelle jäävästä kiintiöstä (noin 50 %) jaetaan vuoroja Helsingin 34:lle suurimmalle seuralle. Merkittävin osa näistä vuoroista myönnetään lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) toimintaan.

Jalkapalloseurat hyödyntävät kaupungilta saamiaan harjoitusvuoroja lähtökohtaisesti tehokkaasti jakamalla kentän usean eri joukkueen kesken. Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä.

Vakiovuorojen lisäksi tekonurmikentillä järjestetään epäsäännöllisesti esimerkiksi turnauksia.

Tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille hakijoille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Vuosittain useat pienet urheiluseurat, kaupungin toimijat, työyhteisöt ja kaveriporukat jäävät jakoprosessissa ilman peli- tai harjoitusaikaa tekonurmikentillä.

Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on varattu erillinen mahdollisuus hyödyntää tekonurmikenttiä. Yhteensä 15:sta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu kaikille tarkoitettuja, matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu. Näin toimittiin esimerkiksi elokuussa 2020 auenneen Arabianrannan tekonurmikentän kohdalla, joka on koko syksyn 2020 yleisessä käytössä. Seuroille ei jaeta laisinkaan vuoroja kyseiselle kentälle ennen vuotta 2021. Muiden kuin liikuntaseuroihin kuulumattomien vuorojen määrää pyritään kasvattamaan sitä mukaa, kun uusia kenttiä saadaan käyttöön.

Yleisövuorojen aikana kentät ovat olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta.

Yleisövuorojen lisäksi tekonurmikenttiä voi käyttää vapaasti aina silloin, kun niillä ei ole etukäteen varattua vuoroja. Tiedottamista näistä vapaista vuoroista on mahdollista kehittää.

Ulkotekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Helsingin kaupungin kaikkien liikuntapaikkojen vapaiden vuorojen tarkastaminen onnistuu osoitteesta hel.fi/liikuntatilojen varaaminen. Sivustolta löytyy Liikuntakalenteri. Lisäksi valitsemalla "Muu toiminta" näkee kaikkien liikuntamuotojen vuorot kentällä.

Linkki kalenteriin:

https://asiointi.hel.fi/wps/portal/sahkoinen-asiointi/applications/calendar-application!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziPT1NjAw9TAx93R0dzQwCDQyCA40CgJSBqX5wWqZ-QbajlgAm23ny/

Kesän 2021 eri toimintojen (liikuntapalvelun ja nuorisopalvelun vuorot, yleisövuorot sekä eri lajeille osoitettavat seuravuorot) tarve käydään läpi syksyn 2020 aikana. Vuorojen jakamisessa otetaan huomioon kaupungin oma toiminta (esimerkiksi liikuntapalvelu ja nuorisopalvelu) ja yleisövuoroaika-tarve sekä se, että liikuntapalvelun edulliset vuorot ovat merkittävin tukimuoto liikuntaseuroille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Taina Korell. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Otto Meren poistuttua kokouksesta ennen tämän asian päätöksentekoa, valitsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tämän asian ja loppujen kokousasioiden ajaksi hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi Sami Muttilaisen.

Vastaehdotus 1:

Johanna Nuorteva: Muutetaan kappaleessa yhdeksän seuraava virke: "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus lisätä tulevaisuudessa sitä mukaan, kun uusia tekonurmikenttiä valmistuu." muotoon "Yleisövuorojen määrää on tarkoitus tulevaisuudessa lisätä."

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 2:

Johanna Nuorteva: Lisäys Arabianrannan tekonurmesta kertovan esimerkin perään kappaleessa yhdeksän: Arabianrannan tekonurmi rakennettiin OmaStadi -rahoituksella ja alueen asukkaiden aloitteesta. Tämän kentän osalta arvioidaan varauskriteereitä erikseen.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 3:

Johanna Nuorteva: Poisto kappaleen 12 lopusta: Kenttiä hyödyntävien seurojen jäsenet koostuvat useimmiten lähiseutujen asukkaista ja nuorista. Näin ollen tekonurmikentät ovat pääosin alueen omien lähiasukkaidensa käytössä

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus 4:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun.

Lautakunta kantaa huolta siitä, että tekonurmikenttiä ei ole tällä hetkellä riittävästi avoimille yleisvuoroille, eikä myöskään seuravuoroille.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

25.11.2020

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 1 äänin 8–4 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 2 äänin 8–4 (1 poissa).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Tyhjä: 0

25.11.2020

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi tässä äänestyksessä Johanna Nuortevan vastaehdotuksen 3 äänin 8–4 (1 poissa).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Otto Meri

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 4 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 0–12 (1 poissa).

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 345

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om parrelationsstöd med låg tröskel på familjecentren

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att parrelationsstöd med låg tröskel ska erbjudas på familjecentren och att det ska göras lättare att nå parrelationstjänsterna.

Stadsstyrelsen konstaterar att familjecentrens parrelationsstöd erbjuds som en del av den egna verksamheten av mödra- och barnrådgivningen, uppfostrings- och familjerådgivningen, socialhandledningen för barnfamiljer och enheten för bedömning av barnfamiljers servicebehov, särskilda stödets familjesocialarbete och barnskydd samt parterapienheten som erbjuder psykoterapi för par. Det är meningen att förstärka samarbetet med aktörer från tredje sektorn. Även psykiatri- och missbrukartjänsterna erbjuder hjälp till barnfamiljers parförhållanden.

Till stadsstrategins 2017–2021 riktlinjer hör bl.a. att förbättra basnivåns service och att främja hälsa och välfärd. I sektorernas driftsplaner har man årligen riktat och även i framtiden är det möjligt att rikta resurser till tjänster för att i rätt tid stötta familjer, som det nämns i motionen. I social- och hälsovårdens driftsplan för 2020 bildar stödet för barnfamil-

25.11.2020

jers parförhållanden en del av utvecklandet av psyktjänster med låg tröskel för barn och unga genom stöttandet av föräldraskap. Stöttandet av parförhållanden tas i beaktande i förebyggande syfte även i utvecklandet av servicekedjan för våld i nära relationer och servicekedjan för missbruk i barnfamiljer.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 786

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 138

HEL 2020-006338 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin sekä 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esiin koronatilanteen aiheuttamaa parisuhdeongelmien lisääntymistä ja tämän negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Valtuutetut ovat huolissaan, ettei perhekeskusten ammattilaisilla ole tarpeeksi aikaa ja osaamista parisuhdeasioiden käsittelyyn ja ettei kaupungin oma pariterapiayksikkö pysty vastaamaan ja saavuttamaan kaikkia pariterapian tarpeessa olevia vanhempia. Valtuutetut ehdottavat, että Helsingissä tarjottaisiin matolan kynnyksen parisuhdetukea perhekeskuksissa sekä useammalle vanhemmalle mahdollisuuksia saada parisuhdeterapiaa.

Koronatilanteen vaikutuksista

Koronakriisi on samanaikaisesti sekä lisännyt perheiden yhdessäoloaika että vähentänyt perheiden kasvatustyön tukirakenteita (etäkoulu, päivähoidon vähentyminen). Tämä on lisännyt poliisin ja lastensuojelun tietojen mukaan myös parisuhteisiin liittyviä ongelmia (vuorovaikutusongelmat, päihteiden käyttö, riidat). Näiden ongelmien ratkaisuihin tarvitaan kaikkia lapsiperheiden kanssa työtä tekeviä toimijoita sekä näiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Nykyiset palvelut parisuhteita tukemassa

Parisuhdetukea tarjoavat perhekeskuksissa jo tällä hetkellä useat eri toimijat (äitiys- ja lastenneuvola, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsiperheiden sosiaaliohjaus sekä lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiyksiköt, erityistä tukea tarvitsevan perhesosiaalityö, lastensuojelu) osana omaa perustehtävää. Suoraa tietoa ei ole siitä, miten moni asiakas saa parisuhteeseen liittyvää tukea eri perhekeskuspalveluissa.

Perhekeskusten henkilöstöllä on koulutusten ja työkokemusten perusteella hyvät perusvalmiudet tarjota vanhemmille ammatillista tukea parisuhteisiin. Perhekeskuksissa on myös tarjolla keskitetty pariterapian yksikkö, joka tarjoaa pariopsykoterapiaa. Pariterapian kiirehoitoa (5–7 tapaamista), joka on tarkoitettu kaikista kiireellisistä apua tarvitseville pareille, saa noin 120 asiakasparia vuodessa. Kokonaisuudessaan pariterapiassa hoidetaan noin 700 paria vuodessa. Heistä valtaosa on pikkulapsiperheitä. Pariterapiaa odottaa tällä hetkellä 415 perhettä ja jonotusaika on noin 10 kuukautta. Keväällä osa pariskunnista ei halun-

nut tarjottua etävastaanottoaikaa ja osa perheistä sai ajan nopeammin. Keväällä tarjottiin tavanomaista enemmän myös kiireaikoja.

Peruspalveluissa keskitytään tunnistamaan ne parit ja perheet, jotka tulevat autetuksi kevyemmän tason palveluissa ja jotka tarvitsevat paripsykoterapiaa parisuhteen vuorovaikutuspulmien ratkaisemiseksi. Peruspalveluissa resursseja pyritään myös kohdentamaan siten, että yhä useampi saa riittävästi tukea peruspalveluissa. Paripsykoterapia ei ole kaikkien vanhempien kohdalla tarkoituksenmukaisin palvelu parisuhteiden tukemiseen. Parisuhteiden tukemisen palveluvalikoimaa on lisätty perhekeskusten kasvatus- ja perheneuvoloissa, joissa on lisätty ryhmämuotoista toimintaa ja avoimia teemailtoja, jotta yhä useampi saisi palveluja. Järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on hyviä kokemuksia ja sitä aiotaan lisätä. Lapsiperheiden parisuhteet pyritään huomioimaan myös esimerkiksi päihde- ja psykiatrian palveluissa. Parisuhteiden tukemiseksi kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen on myös keskeistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa.

Perhekeskusten palvelujen toimijoiden hyvää parisuhteiden tukemisen osaamista on tärkeää kehittää entisestään. Laajan verkostomaisen työotteen lisäksi tarvitaan kouluttautumista turvaamaan hyvä osaamisen taso. Tätä kouluttautumista huomioidaan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Toteutetut ja suunnitellut toimet lapsiperheiden parisuhteiden tukemiseksi ovat linjassa Helsingin kaupunkistrategian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden kanssa. Peruspalveluissa on strategian mukaisesti kehitetty yhteistyömalleja riskiryhmien etsimiseksi ja tunnistamiseksi sekä ohjaamiseksi sopivaan palveluun. Strategian lasten ja nuoren syrjäytymisen ehkäisyn mukaisesti parisuhteiden tukemisella on vahvistettu vanhemmuutta sekä tätä kautta edistetty lasten ja nuorten hyvinvointia.

Vuoden 2020 käyttösuunnitelmassa lapsiperheiden parisuhteiden tukeminen on mukana vanhemmuuden tukemisen kautta lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämisessä. Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuhdeväkivallan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä.

Yhteenveto

Peruspalvelujen henkilöstön nykyinen osaaminen ja resursointi ovat riittävät parisuhteiden ammatilliseksi tukemiseksi perhekeskuksissa. Lisäksi pariterapiayksikkö tarjoaa tukea terapeuttisempaa palvelua tarvitseville pareille. Perhekeskuksissa on perusteltua jatkaa toimintamallien kehittämistä nykyisillä resursseilla lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Olemassa olevien toimien ja suunnitelmien lisäksi voidaan talousarvion puitteissa ohjata asiakkaita muun muassa järjestöjen tuottamien parisuhdepalvelujen piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin nykyiset palvelut pystyvät tarjoamaan riittävässä määrin palveluja lapsiperheiden vanhempien parisuhteiden tukemiseksi. Maksuttomat julkisin varoin tuotetut matalan kynnyksen parisuhteen palvelut mahdollistavat myös pienituloisten käyttää palveluja. Palvelut ovat saatavilla kaikille helsinkiläisille lapsiperheille."

Käsittely

01.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esityksen kohdan "Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan" toisen kappaleen viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: "Parisuhteiden tukeminen huomioidaan ennaltaehkäisevästi myös käyttösuunnitelman mukaisissa lähisuhdeväkivalan palveluketjun sekä päihteiden käyttö lapsiperheissä -palveluketjun kehittämisessä."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään kappaleen 6 jälkeen seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea koronasta seuranneiden ongelmien ratkaisemiseksi matalalla kynnyksellä ja ilman kohtuuttomia odotusaikoja. Lautakunta toivoo, että lapsiperheiden lisääntynyt tuen tarve otetaan huomioon talousarviota laadittaessa."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

25.11.2020

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4
Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen

Ei-äännet: 9
Katju Aro, Cecilia Ehnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Sanna-Mari Oranen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

18.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

§ 346

Den av ledamoten Marcus Rantala väckta motionen om ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantalas motion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Marcus Rantala och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion ett åtgärdsprogram för att trygga servicen på svenska för barn med särskilda behov.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör minskning av ojämlikhet och förebyggande av utslagning bland barn och unga. Till Helsingfors stads resurser hör en yrkeskunnig personal som ger invånarna service på både finska och svenska. Social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samt andra aktörer samarbetar intensivt i tjänsterna för barn och unga med särskilt stödbehov. Frågorna som lyfts fram i motionen och utlåtandena hör till sektorernas prioriteringar och utvecklingsobjekt utan ett särskilt program. Nödvändiga rapporter och utredningar om tillgång till tjänster och fullbordan av utvecklingsåtgärder går att sammanställa för social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden.

Social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet.

Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildningsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Ledamoten Marcus Rantals motion

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 16.11.2020 § 787

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildningsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Behandling

16.11.2020 Med avvikelse från föredragandens förslag

Motförslag:

Marcus Rantala: Stadsstyrelsen uppmanar fostrans- och utbildnings-

25.11.2020

nämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att följa med tillgången till och kvaliteten av tjänsterna för svenskspråkiga barn med särskilda behov och att vidta åtgärder för att rätta till brister som upptäckts.

Understödd av: Daniel Sazonov

Stadsstyrelsen godkände enhälligt Marcus Rantals förslag som ändrats enligt motförslaget.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Stadsstyrelsen 09.11.2020 § 747

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

09.11.2020 Bordlades

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Marcus Rantala.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Nämnden för fostran- och utbildning 15.09.2020 § 213

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande till stadsfullmäktige gällande ledamoten Marcus Rantals motion om åtgärdsprogram för att trygga svenskspråkig service för barn med särskilda behov:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Särskilt stöd inom den svenska servicehelheten inom fostran och utbildning

Inom sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stöds barnet och den unga utifrån hans individuella behov. Stödet diskuteras och planeras i samarbete med vårdnadshavare. Inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen fattas beslut om särskilt stöd för de barn och unga som är i behov av detta. Stödet planeras mångprofessionellt och nätverksmöten hålls. I nätverksmöten deltar de personer som är involverade i barnets eller den ungas vård, omsorg samt fostran och utbildning. Stödet som ges inom småbarnspedagogiken och inom den grundläggande utbildningen följer samma lagstiftning och linjdragningar för båda språkgrupperna, det vill säga att stödet utgår från barnets eller den ungas individuella behov.

Mötesstrukturer, stadiövergångar och nätverkssamarbete

Den svenska servicehelheten vid fostran och utbildning har under många års tid satsat på en enhetlig lärtig för stadens svenskspråkiga barn och unga. Senaste läsår utvecklades mötesstrukturer och processer för elevvård och stöd för lärandet. Som en del av utvecklingsarbetet En förskola och skola för alla har också samarbetet mellan förskola och skola utvecklats. Även andra övergångar ses över och processbeskrivningar utarbetas både gemensamt inom den svenska servicehelheten men också områdesvis. Vikten av nätverksmöten har betonats och möteskulturen har utvecklats. Samtidigt som den svenska servicehelheten vid fostrans- och utbildningssektorn utvecklat sina processer för barn och unga i behov av särskilt stöd har även Berghälls familjecenter utvecklat sina processer och sin mötesstruktur. Flera av processerna och strukturerna innefattar samma personal och kundkrets. Här behövs ett sektorsövergripande arbete för att utveckla och förtydliga processer och strukturer för att servicen ska bli smidigare för såväl personal som kunderna. I detta utvecklingsarbete är det viktigt att också övriga samarbetsparter så som till exempel HUS och Kårkulla samkommun deltar.

Specialpedagogisk kompetens bland lärare inom den grundläggande undervisningen

Inom fostrans- och utbildningssektorn i Helsingfors arbetar vi för att förverkliga närskoleprincipen. I närskolan ska eleven få det stöd hen behöver i den miljö och bland de människor som är bekanta. Genom pedagogiska arrangemang och metoder förverkligas stödet inom allmän undervisning. I varje skola finns speciallärare som kan ge specialundervisning i grupp, individuellt eller genom samundervisning med ämnes- och klasslärare. Då eleven behöver mer stöd än vad som är möjligt inom allmän undervisning får eleven stöd i specialklass. Våra svenskspråkiga områdesvisa specialklasser finns i Botby grundskola

(åk 1-6), i Minervaskolan (åk 1-6) och i Grundskolan Norsen (åk 7-9). Specialklasser för elever med förlängd läroplikt finns i Zacharias Topeliuskolan (åk 1-9). I samma skola finns också Eva-klasserna, som är specialklasser med stöd och främst ämnade för elever med psykiska symtom och vårdkontakt. Zacharias Topeliuskolan ansvarar också för sjukhusundervisningen som är till för sjukhuspatienter. Specialklasserna undervisas av specialklasslärare. Målet med all undervisning är att ge eleverna färdigheter att klara sig i samhället därför integreras eleverna i specialklasserna i mån av möjlighet i allmän undervisning.

För att en inkluderande skola och närskoleprincipen ska kunna förverkligas behöver skolans personal arbeta mångprofessionellt och det behöver finnas specialpedagogiskt kunnande bland personalen. I så väl ämnes- som klasslärarutbildningen ingår det specialpedagogiska studier. I möten med Helsingfors universitets svenskspråkiga lärarutbildning och med Åbo Akademis pedagogiska fakultet har behovet av lärarnas specialpedagogiska kompetens lyfts fram. De svenskspråkiga direktörerna, cheferna och sakkunniga i huvudstadsregionen har påtalat att fler speciallärare och specialklasslärare utbildas vid båda universiteten, men också att klass- och ämneslärare får tillräcklig specialpedagogiskt kunnande i sin grundutbildning.

Fostrans- och utbildningssektorn arbetar för tillfället med att förverkliga en inkluderande skola. Utvecklingsarbetet görs gemensamt för den finska och den svenska verksamheten, med beaktande av de båda gruppernas särdrag. Processer och strukturer ses över på administrativ nivå för att bättre kunna stöda den verksamhet som ska förverkligas på enheterna. Skolornas ledning och övrig personal fortbildas och stödmaterial produceras för att skolorna ska ha bättre förutsättningar stöda alla elever utifrån deras individuella behov.

Trots ökade rekryteringsinsatser och diskussioner med universiteten är behörigheten bland specialklasslärarna låg. Enligt vårens statistik är 10 av de 24 lärare som jobbar med specialklassläraruppdrag behöriga. Behörigheten är högre bland speciallärarna där 19 av 27 speciallärare är behöriga. Sektorn fortsätter att satsa på rekryteringen och göra Helsingfors stads skolor till attraktiva arbetsplatser, men insatser på nationell nivå behövs också för att behörigheten och tillgången av specialklasslärare och speciallärare ska öka.

Sjukhusundervisning och undervisning av elever med vårdkontakt

Grundskolelever som är sjukhuspatienter har rätt till sjukhusundervisning. Skolan som erbjuder undervisningen beslutar tillsammans med vårdpersonalen och patientens vårdnadshavare när undervisningen kan inledas. Av hälsoskäl kan utbildningen delvis ordnas på ett annat

25.11.2020

sätt än det som föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning. Målet är att eleven flyttar tillbaka till sin egen skola efter vården på sjukhus. Zacharias Topeliuskolans ansvarar för sjukhusundervisning för svenskspråkiga elever i Helsingfors stad, men erbjuder i enlighet med lagstiftningen tjänsten även till utsocknes elever som vårdas på sjukhus i Helsingfors.

Elever som på grund av sin mentala hälsa inte kan delta i allmän undervisning i närskola eller i områdets specialklass kan få sin undervisning i specialklass med stöd i Zacharias Topeliuskolans. Dessa klasser går under benämningen EVA-klasser. De yngre eleverna arbetar i skolans utrymmen, medan de äldre eleverna är utlokaliserade i Arbis utrymmen på Dagmarsgatan. Alla elever har en vårdkontakt och skolgången samt vården planeras och utvärderas på nätverksmöten där vårdnadshavare och ibland även eleven deltar. Denna skolform erbjuds endast till stadens egna elever. Det finns dock efterfrågan och önskan av tvåspråkiga elever som deltar i finskspråkig undervisning, och utsocknes elever att få plats i EVA-klassen. Helsingfors stad har inte avtal för denna undervisningsform med andra kommuner och tar därför inte emot utsocknes elever. EVA-klasserna har ett gott rykte och får god respons av bland annat vårdande enheter. Målet är att eleven går i EVA-klassen så länge behovet av denna stödform finns, men att eleven återgår till sin närskola när hen klarar av det.

Ledamoten Marcus Rantala efterlyser i sin motion en utredning av en svenskspråkig motsvarighet till Sofia Mannerheimin koulu och Jorvs sjukhusskola. Den verksamhetsform och den service som erbjuds via Zacharias Topeliuskolans olika undervisningsformer motsvarar verksamheten i de två skolor Rantala lyfter fram i sin motion. Stödformerna, specialklassverksamheten och samarbetet med vårdande enheter utvärderas och utvecklas konstant. De finska skolorna har genom sitt breda elevunderlag möjlighet att erbjuda specifika klasser och undervisningsformer för sina elever. Inom den svenska servicehelheten behöver arrangemangen och linjedragningarna vara betydligt mer flexibla och elevunderlaget i allmän undervisning och specialklass blir därför mer heterogent. Detta har sina fördelar och nackdelar. Elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och som t.ex. har högkänslighet för sinnesintryck kan ha svårt att klara av en skolgång i de skolbyggnader vi har i Helsingfors. Detta är viktigt att ta i beaktande då nya skolbyggnader planeras och specialklasstrukturen samt inkluderande skola utvärderas och utvecklas.

Studier efter den grundläggande utbildningen för elever i behov av krävande särskilt stöd

Elever i behov av krävande särskilt stöd har oftast förlängd läroplikt och studerar enligt verksamhetsområden eller med individuella planer i alla skolans läroämnen. För dessa elever är fortsatta studier efter grundskolan begränsade. Vid Optima finns TELMA, en utbildning som handleder för arbete och självständigt liv, och VALMA, en utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildningen och förbättrar möjligheter att avlägga en yrkesinriktad grundexamen. De senaste tre åren har alla elever som gått ut med förlängd läroplikt från Zacharias Topelius-skolan fått studieplats vid Optima. År 2017 fick fyra av sju elever studieplats vid Optima. De tre som inte fick plats studerade vid Kårkulla. År 2016 fick alla elever studieplats, medan fyra av sex elever fick plats år 2015.

Trots att nästan alla elever med krävande särskilt stöd i Helsingfors fått studieplats de senaste fem åren så finns det en oro bland de familjer som berörs varje år. Informationen om antagningen kommer i slutet av juni. För dessa unga finns det inte så många alternativ ifall de inte får studieplats, eftersom de flesta utbildningar i t.ex. folkhögskolor inte är lämpliga för dem. Detta kan innebära att vårdnadshavarna med kort varsel ska ordna vården och kvalitativ verksamhet för sina unga ifall de inte får en studieplats. För dessa unga och deras familjer skulle det också vara viktigt att kunna hinna förbereda sig för skolstarten genom besök och träffar. Zacharias Topeliusskolans lärare upplever att det skulle gynna de ungas start i den nya skolan om lärarna på våren kunde föra över information om sina elever till följande skola.

Eftermiddagsverksamhet för elever i behov av särskilt stöd

Fostrans- och utbildningssektorn ordnar eftermiddagsverksamhet i grupp för elever i årskurserna 1-2 och för elever som får särskilt stöd, till exempel elever med intellektuell funktionsnedsättning och autism. Elevgruppens stödbehov beaktas i eftermiddagsverksamheten. För att verksamheten ska vara kvalitativ behövs tillräcklig, behörig, kompetent och motiverad personal. Elever i behov av assistentresurs i skolan behöver ofta stödet också i eftermiddagsverksamheten.

Bland elever i behov av särskilt stöd finns det elever som har utmaningar av att klara av en hel skoldag och därmed även eftermiddagsverksamhet i grupp. Dessa elever skulle gynnas av vuxenstöd hemma efter skoldagen. Bland de svenska eleverna i Helsingfors handlar det om en handfull elever i året som skulle behöva det här stödet. Kring dessa frågor har social- och hälsovårdssektorn samt fostrans- och utbildningssektorn diskuterat, men utan att nå fram till någon lösning eftersom det finns oenigheter gällande vem som ansvarar för servicen. På individnivå har man försökt lösa problemet genom att anställa stödpersoner till eleven, men rekryteringen på svenska har ofta inte lyckats

25.11.2020

eller tagit lång tid. Samarbetet mellan sektorerna behöver fortsätta och nya verksamheter utvecklas.

Svenskspråkig korttidsvård, intervallvård och avlastning

Social- och hälsovårdssektorns svenskspråkiga tjänster för barnfamiljer i Helsingfors ges vid Berghälls familjecenter. Klienter inom handikappservicen ska erbjudas bl.a. korttidsvård, intervallvård och avlastning. Det finns dock ett bristfälligt antal platser för svenskspråkiga barn och unga i behov av korttidsvård och intervallvård. Precis som ledamöterna beskriver är det ofta barn och unga med mångfacetterat stöd- och vårdbehov som är mest utsatta. Ändamålsenliga vårdplatser med svensk service finns inte för alla barn och unga, varken i Helsingfors eller i övriga Finland.

Svenskspråkig service och resurser inom barn- och ungdomspsykiatri

I social- och hälsovårdssektorns utredning till Rantalas motion redogörs det för den svenskspråkiga servicen och dess resurser inom barn- och ungdomspsykiatri. Under de senaste åren har de svenskspråkiga direktörerna och cheferna inom fostran och utbildning i huvudstadsregionen deltagit i diskussioner och utvecklingsarbeten för att förbättra samarbetet och servicen gällande mentalvård till våra barn och unga. I dessa arbetsgrupper har man lyft fram de svenska behoven och i de dokument som utarbetats har det skrivits in att servicen som beskrivs bör garanteras även på svenska. Exempel på arbetsgrupper är social- och hälsovårdssektorns samt fostrans- och utbildningssektorns gemensamma arbetsgrupp Palvelujen integraatioryhmä som utarbetat en beskrivning av servicekedjan för barn och ungdomar med mentala problem (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinus). I VIP-nätverket (Utveckling av styr- och servicenätverken för krävande särskilt stöd) som fostran- och utbildningssektorn i Helsingfors deltagit i har också de svenska behoven inom barn- och ungdomspsykiatri lyfts fram. Utvecklingsarbetet är alltså på gång och behöver också fortsätta för att den svenska servicen ska kunna garanteras både genom tillräckliga resurser och genom ett välfungerande samarbete mellan servicegivarna.

Åtgärdernas koppling till stadens och sektorns strategi

De åtgärder som lyfts fram i motionen för att stöda svenskspråkiga barn i behov av särskilt stöd är i enlighet med stadens strategi och fostrans- och utbildningssektorns målsättningar. Förbättring av social- och hälsovårdssektorns, fostrans- och utbildningssektorns och HUS samt andra berörda aktörers samarbete hör till Helsingfors stadsstrategi att minska ojämlikhet och barn/ungas marginalisering. Styrande principer för Mukana-programmet är samarbete mellan väsentliga aktörer, att ge

stödet vid rätt tid, att kunna identifiera de som befinner sig i särskilt sårbar position och att erbjuda tjänster som är lättillgängliga för klienten. Därmed kan konstateras att utvecklingsarbetet redan är på gång och många åtgärder som nämns i motionen redan vidtagits.

Sammanfattning

I denna utredning framkommer det att ett åtgärdsprogram utifrån motionens alla elva punkter inte är nödvändig att utarbetas i Helsingfors stad eftersom vissa punkter bör åtgärdas på nationell nivå och andra redan är åtgärdade eller under arbete. De utvecklingsområden inom svenskspråkig service som kräver sektorsöverskridande arbete och för tillfället är problematiska och bristfälliga är följande: 1) ändamålsenlig svenskspråkig kort- och långtidsvård 2) sektorsöverskridande utveckling av eftermiddagsverksamhet för elever i behov av krävande särskilt stöd 3) en gemensam processbeskrivning för den svenskspråkiga servicen inom social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn och HUS samt andra berörda aktörer. Fostrans- och utbildningsnämnden förordar därmed inte ledamöternas motion för att utarbeta ett åtgärdsprogram, men förordar åtgärder för de ovannämnda tre punkterna gällande vård, eftermiddagsverksamhet och processbeskrivning för sektors överskridande samarbete.

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Bedömning av hur det påverkar barnen

Genom att utveckla den svenskspråkiga verksamheten inom kort- och långtidsvården, eftermiddagsverksamheten och det sektors överskridande samarbetet kan de barn som är särskilt utsatta på grund av sin ålder, sin funktionsförmåga, sin funktionsvariation och sin mentala hälsa ges möjlighet till bättre vård och service i rätt tid. Dessa barn behöver många av de tjänster som samhället erbjuder. Genom dessa åtgärder främjar vi likabehandlingen av språkgrupperna. Då vi utvecklar servicen kan vi indirekt påverka barnens och familjernas funktionsförmåga och förmåga att klara sig i vardagen.

Behandling

15.09.2020 Med avvikelse från föredragandens förslag

Motförslag:

Martina Harms-Aalto: Tillägg:

Nämnden konstaterar att det i utredningen klart formulerats specifika

25.11.2020

problemområden som förutsätter åtgärder och samarbeten. Nämnden föreslår att det görs en plan för åtgärder på basen av utredningen och att åtgärdernas verkställighet rapporteras till nämnden under 2021.

Understödd av: Petra Malin

Fostrans- och utbildningsnämnden godkände enhälligt det förslag som ändrats enligt Martina Harms-Aaltos motförslag.

Föredragande

sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Liisa Pohjolainen

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 159

HEL 2020-007152 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Marcus Rantalan sekä 20 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta liittyen toimenpideohjelmaan erityislasten palvelujen turvaamiseksi:

"Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut tuovat esille ruotsinkielisten erityislasten ja heidän perheidensä vaikeuden saada ruotsin kielellä tarvitsemiaan palveluja. Valtuutettujen mukaan palveluiden saatavuus on erityisen hankalaa, jos lapsella on yhtäaikaista tuen tarpeita kehitysvamman ja mielenterveysongelmien vuoksi tai lapsella on neuropsykiatrisen diagnoosi. Valtuutetut ehdottavat ratkaisuna 11 kohdan toimenpideohjelmaa ruotsinkielisten erityislasten palvelujen turvaamiseksi ja havaittujen ongelmien ja puutteiden ratkaisemiseksi.

Toimenpideohjelman tavoitteena olisi 1) saada erityislapsille ja heidän perheille tarvittavat ympärivuorokautiset palvelut ruotsin kielellä, 2) luoda ruotsinkieliset tilapäishoidot ja intervallihoidot sekä kotiin vietävät palvelut, 3) turvata riittävä ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä, 4) parantaa eri toimialojen välistä yhteistyötä, 5) lisätä ruotsinkielisten erityisopettajien määrää, 6) vaikuttaa ruotsinkielisten erityisopettajien koulutuksen lisäämiseen, 7) kehittää eri koulutusasteiden välistä yhteistyötä, 8) parantaa perusopetuksen jälkeisiä opintopolkuja erityistukea tarvitsevien nuorille, 9) turvata riittävät resurssit ruotsinkielisille lapsi- ja nuorisopsykiatrian palveluille, 10) selvittää mahdollisuus tarjota ruotsinkielinen vastine Sofia Mannerheimin koululle ja Jorvin sairaalakoululle

sekä luodaan mahdollisuudet koulutuksen ja laitoshoidon yhdistämiseksi, sekä 11) turvata erityislasten ruotsinkielinen iltapäivähoito.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Perusopetuslaissa ja sosiaalihuoltolaissa erityistä tukea tarvitsevilla lapsella tarkoitetaan eri asiakasryhmiä. Sosiaalihuoltolain mukainen määritelmä on suppeampi kuin perusopetuslain mukainen määritelmä. Sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvaku- ja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun syyn vuoksi tai siksi, että lapsen terveys tai kehitys vaarantuu lapsen kasvuolosuhteiden tai oman käyttäytymisen vuoksi. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori saisi tarvitsemansa palvelut peruspalveluissa. Perusopetuslaissa erityistä tukea tarvitseva lapsi tarvitsee tehostetun tuen (säännöllistä tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja) lisäksi enemmän tukea.

Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialalla ruotsinkielistä erityistä tukea tarvitsevien palvelut on integroitu samaan organisaatioon suomenkielisten palvelujen kanssa. Näitä palveluja on keskitetty ruotsinkielisten osalta Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Tunnistamisen ja varhaisen tuen tarjoamisen helpottamiseksi ruotsinkielisillä peruspalveluilla on yhteistyö- ja konsultatorakenteet varhaiskasvatukseen ja perhekeskuksen välillä.

Erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityön palveluja annetaan suunnitelmallisen sosiaalityön keinoin perhesosiaalityön palveluissa (perhesosiaalityön yksikössä, kasvatus- ja perheneuvolassa sekä nuorten sosiaalityössä), lastensuojelussa sekä vammaispalvelussa. Asiakkaaksi perhesosiaalityöhön ja vammaispalveluun tullaan sosiaalityöntekijän tekemän palvelutarpeen arvioinnin perusteella, jonka pohjalta asiakkaalle tarjotaan hänen ja hänen perheensä tarvitsemia palveluja. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tarjotaan omana tuotantona ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhesosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Lastensuojelulain perusteella järjestetään tuki niille erityistä tukea tarvitseville lapsille, jotka tarvitsevat lastensuojelulain mukaisia palveluja, esimerkiksi tehostettua perhetyötä, ympärivuorokautista perhekuntoutusta tai huostaanottoa ja sijoitusta kodin ulkopuolelle. Ruotsinkielistä lastensuojelun sosiaalityötä ja tehostettua perhetyötä tuotetaan omana palveluna. Ruotsinkielisen ympärivuorokautisen perhekun-

toutuksen ja sijaishuollon palvelut hankitaan pääsääntöisesti ostopalveluna.

Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on pieni. Siksi myös ruotsinkielisten työntekijöiden määrä on pieni ja palvelut ovat haavoittuvia niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin muissakin palveluissa.

Vammaispalvelun ruotsinkielinen lyhytaikais- ja tilapäishoito sekä intervallihoidokset

Vammaispalvelun asiakkaille tarjotaan tarvittaessa lyhytaikais- ja tilapäishoitoa sekä intervallihoidon jaksoja. Ruotsinkielisten vammaispalvelujen haasteena on suomenkielisiin palveluihin verrattuna vähäisempi tai puuttuva palvelutarjonta. Taustalla on määrällisesti huomattavasti pienimuotoisempi palvelujen tarve sekä ruotsinkielisten osajien ja toimijoiden puuttuminen. Tämä tuottaa suuria haasteita palvelujen tuottamiselle sekä omana että ostopalveluna. Ruotsinkielisiä vammaispalveluja tuotetaan lähes täysin ostopalveluna: kaikki päivätoiminta- ja asumis- palvelut sekä tilapäishoidon ja intervallihoidon jaksot ostetaan. Helsingillä on omana tuotantona vammaispalvelussa sosiaalitoiminnan lisäksi lyhytaikaishoitoa tarjoava kotiin vietävä lapsiperheiden kotipalvelu sekä Kärkullan kuntayhtymän kanssa yhteistyössä tuotetut palvelut.

Ruotsinkielisten vammaispalvelun ostopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö sujuu pääsääntöisesti hyvin, ja asiakkaat ovat perheineen tyytyväisiä saamansa palveluun. Asiakkaat saavat myös pääsääntöisesti hyvin sekä tilapäishoitoa että intervallihoidon vähäisestä palvelutarjonnasta huolimatta. Osassa ostopalveluja on haastavaa saada mukautettua palveluja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti esimerkiksi asiakkaiden vaikeahoitoisuuden tai väkivaltaisuuden vuoksi. Tällöin ostopalvelut voivat myös valikoida, keitä asiakkaita he vastaanottavat. Sama haaste on ostopalveluissa myös suomenkielisissä palveluissa. Palveluista puuttuvat myös ruotsinkielinen kotiin vietävä lyhytaikainen hoito erityisen haastavasti käyttäytyville lapsille sekä lasten pitkäaikaisen asumisen palvelut. Pitkäaikaisen asumisen ruotsinkieliset palvelut puuttuvat täysin koko Suomesta. Palvelujen puuttuminen johtaa joko kyseisten palvelujen saamattomuuteen tai sellaiseen palvelujen muotoiluun, joka ei aina vastaa asiakkaiden tarvetta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ruotsinkieliset lasten- ja nuorisopsykiatriset palvelut ja resurssit

HUSin ruotsinkielisen lasten- ja nuortenpsykiatrian toiminta vastaa diagnostiikan ja hoidon tarpeen arvioinnin suhteen suomenkielisiä palveluja. Työssä hyödynnetään keskitetyn neuropsykiatrisen yksikön osamista aivan kuten suomenkielisillä poliklinikoillakin. Suomenkielisten palvelujen tavoin erikoissairaanhoidossa tehdään diagnostiikka ja su-

unnitellaan hoito, joka saatetaan ostaa yksityisiltä palveluntarjoajilta. Tilanteen ja oireilun vakaavuusasteen helpottuessa tai ollessa lievää tai keskivaikeata asiakas voidaan ohjata perustasolle jatkohoitoon. Lapsi- ja nuorisopsykiatrian ostopalvelut ovat kuitenkin suomenkielisiä rajoitettuja ostopalvelujen rajallisuuden (neuropsykiatrinen valmennus) tai täydellisen puuttumisen vuoksi (esimerkiksi Kelan sopeutumisvalmennukset ja LAKU-kuntoutus). Tämän vuoksi ruotsinkielisessä työryhmässä hoidetaan neuropsykiatristen lasten hoitoa omana työnä. Ruotsinkielisten palvelujen resursseissa ei ole HUSin puolelta huomautettavaa. Ongelmana on sen sijaan jo aiemmin mainittu tiettyjen palvelujen puuttuminen ruotsin kielellä.

Ruotsinkielisten palvelujen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Ruotsinkielisissä sosiaali- ja terveystyö- sekä kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tehdään suomenkielisiä palveluja enemmän yhteistyötä. Yhteistyö on hyvin usein myös suomenkielisiä palveluja toimivampaa pienemmän toimijajoukon vuoksi. Toimijat tuntevat toisensa ja palvelunsa, ja tätä kautta yhteistyön tekeminen on suomenkielisiä palveluja helpompaa ja toimivampaa. Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyötä on myös kehitetty systemaattisesti viime vuosina. Yhteistyön kriittisiä kohtia parannetaan niin sosiaali- ja terveystoimialan sisällä kuin yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa.

Palvelujen rajapinnoilla ja monia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten palvelujen järjestämisessä on Helsingissä haasteita niin suomenkielisten kuin ruotsinkielisten palvelujen osalta. Taustalla on usein toimintakäytänteiden kankeus, liian tiukat asiakasrajaukset sekä työntekijöiden taitamattomuus räätälöidä palveluja asiakkaille sopiviksi. Tarvitaan laajempaa sosiaali- ja terveystyöpalvelujen sekä kasvatuksen ja koulutuspalvelujen palvelumuotoilua, jotta asiakkaiden palveluihin voitaisiin vastata mahdollisimman asiakaslähtöisesti. Muiden palvelujen puutteellisuus ja toimimattomuus voivat johtaa yksittäisissä tilanteissa lastensuojelun asiakkuuteen, jos erityistä tukea tarvitseva lapsi ja hänen perheensä eivät saa tarvitsemaansa tukea.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyön parantamiseksi sosiaali- ja terveystoimialalla on ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jossa on edustajia eri palveluista. Työryhmän painopisteet ovat ruotsinkielisten palvelujen kehittäminen ja palvelut ylittävä yhteistyö. Työryhmällä on palvelukeskuksittain kolme alatyöryhmää (perhekeskustoiminta, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä senioripalvelut), joiden tehtävänä on kehittää ja vahvistaa ruotsinkielisiä palvelu- ja konsultaatiomalleja omissa toiminnissaan sekä kehittää asiakastarpeiden mukaisia eri palvelujen uudistamisen toimintamalleja alatyöryhmien välillä. Tärkeänä tehtävänä on tunnistaa erityisiä teemoja, jossa on tarpeellista toimia monitoimijai-

sesti ja myös samanaikaisesti tunnistaa yhteisen työn mahdollisuudet. Perhekeskustoiminnan alatyöryhmä toimii samalla ruotsinkielisten perheiden palvelujen esimiesfoorumina. Ruotsinkielisten palvelujen monitoimijaista kehittämistä on tehty myös lasten ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä.

Ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden määrä

Helsingissä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä työskentelee erityistä tukea tarvitsevien lasten ja heidän perheiden kanssa lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa, perheneuvolassa, perhesosiaalityössä, lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa, vammaispalvelussa sekä nuorten sosiaalityössä. Sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on ollut Helsingissä välillä haasteita, mutta ruotsinkielisten sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa ei ole ollut sellaisia haasteita kuin suomenkielisten sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa.

Ruotsinkielisten erityislasten iltapäivähoito, kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala vastaa ruotsinkielisestä iltapäivähoidon järjestämisestä (myös erityistä tukea tarvitseville lapsille), erityisopetuksen riittävydestä, koulutusasteiden välisestä yhteistyöstä, peruskoulun jälkeiseen koulutukseen vaikuttamisesta sekä sairaalakoulu-toiminnan organisoimisesta. Perhe- ja sosiaalipalvelujen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kesken ollaan työstämässä iltapäivähoitoon liittyviä ongelmia ja etsimässä niihin ratkaisuja.

Toimien yhteys strategiaan ja käyttösuunnitelmaan

Sosiaali- ja terveystoimialalla on tehty strategian ja käyttösuunnitelman mukaisesti yhteistyötä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden kanssa, jotta parannetaan yhteistyötä ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluissa. Strategian tavoitteiden mukaisesti yhteistyön parantamisella on kehitetty oikea-aikaisia ja oireidenmukaisia hoitoja sekä pyritty vähentämään mielenterveysongelmien vuoksi sijoitettujen lasten määrää. Ruotsinkielisten erityistä tukea tarvitsevien palvelujen integroiminen näiden lasten koulutukseen on vahvistanut strategian mukaisesti oppilas- ja koulukohtaista opiskeluhoitoa. Vuoden 2020 käyttösuunnitelman mukaisesti meneillään olevassa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämistyössä on myös huomioitu erikseen ruotsinkieliset matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveystoimialalla on hyvä tilannekuva ja ymmärrys ruotsinkielisistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten palveluista. Pal-

velut toimivat suurimmaksi osaksi hyvin ja asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vaikutettavissa oleviin kriittisiin kohteisiin on pyritty puuttumaan ja palveluja on pyritty muotoilemaan paremmin asiakkaille sopivaksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan ruotsinkielisten vammaispalvelujen ja psykiatrisen ostopalvelujen kehittämistä yhdessä eri toimijoiden välillä. On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Erityistä tukea tarvitsevat lapset ovat ikänsä, heikon toimintakykynsä, vammaisuuden ja mielenterveysongelmien vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa. Nämä lapset ja heidän perheensä käyttävät myös paljon sosiaali- ja terveystoimialan palveluja. Olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla edistetään näiden asiakkaiden palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta. Palvelujen tuottamisella ja kehittämisellä edistetään myös välillisesti asiakkaiden ja heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä.

Käsittely

15.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Cecilia Ehrnrooth: Lausunnon viimeinen lause ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia muutetaan muotoon: On tärkeää, että ruotsinkielisten palvelut huomioidaan osana kaikissa palveluissa ja niiden saatavuutta kartoitetaan ja kehitetään nykyistä tiiviimmässä yhteistyössä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa.

Kannattaja: jäsen Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveystoimialan hyväksyi jäsen Cecilia Ehrnroothin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveystoimialan antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

25.11.2020

Jarkko Luusua, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303

jarkko.luusua(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalveluiden päällikkö, puhelin: 09 310 55634

terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352

monica.lindberg(a)hel.fi

Riitta Vartio, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 56309

riitta.vartio(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

§ 347

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om utredning av upplevd rasism i social- och hälsovårdstjänsterna

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att upplevd rasism inom social- och hälsovårdstjänsterna ska utredas, att åtgärder för att bekämpa rasism ska vidtas och att diskrimineringsfall ska rapporteras.

Stadsstyrelsen konstaterar att den verksamhet som föreslås i motionen redan börjat förberedas. Som grund för jämställdhets- och likabehandlingsplaneringen under följande strategiperiod görs en invånarenkät för att klarlägga bl.a. upplevelser av diskriminering och osakligt bemötande av olika orsaker, såsom etnisk bakgrund. Enkäten gäller stadens agerande i olika servicehelheter, även social- och hälsovårdstjänsterna. Slutsatser dras och eventuell ytterligare utredning beställs när invånarenkäten är avslutad. Enkäten genomförs på flera olika språk.

En av social- och hälsovårdssektorns centrala målsättningar är att bjuda på en positiv upplevelse för klienterna. Kunskapsbaserat ledarskap ges en större roll, och respons samlas in via olika kanaler och används

systematiskt för att utveckla servicen. Även rapporteringen på sociala medier kan ge praktiskt tillämpbar kunskap om hur antirasistisk praxis kan byggas upp och stärkas.

De etiska principerna för stadens anställda betonar det som diskrimineringslagen föreskriver om likabehandling. Olika befolkningsgruppers rätt till eget språk och egen kultur respekteras, och rasism är inte tillåten i någon som helst form. I alla arbetsgemenskaper har de etiska föreskrifterna i stor utsträckning gått igenom med personalen.

Social- och hälsovårdsnämnden och likabehandlingskommittén har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite
- 2 Yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 788

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 4 loppuun: ”Kysely toteutetaan usealla eri kielellä.”

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.10.2020 § 189

HEL 2020-008038 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta rasismikokemusten tutkimisesta sosiaali- ja terveystalvissa seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa nostetaan esille rasistinen syrjintä sekä yhteiskunnallisena ilmiönä että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden kokemuksena. Aloitteessa todetaan, että asiakkaiden kokemukset rasistisesta häirinnästä ja syrjinnästä jäävät usein aliraportoituja. Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveystalvissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala osallistuu kaupunginkanslian syksyllä 2020 toteuttamaan kuntalaiskyselyyn rasismi- ja syrjintäkokemuksista ja henkilöstön osalta arvioi asiaa Kunta10-tulosten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimialan yksi keskeisiä tavoitteita on hyvän asiakaskokemuksen tarjoaminen helsinkiläisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kerätään asiakaspalautetta kaikista palveluista monien eri kanavien kautta. Yksi käytössä oleva kanava on kaupunkiyhteinen palautejärjestelmä. Tämän palautekanavan kautta tulee vuodessa noin

6 500–7 000 palautetta. Palautteet luokitellaan asiasisällön mukaisesti ja niistä tunnistetaan myös yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon liittyvät asiat. Palautteet, joissa kuvataan koettua syrjintää, mutta ei välttämättä rasismia, muodostavat noin 3–5 prosenttia kaikista palautteista. Määrä on pysynyt samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Saatua palautetietoa hyödynnetään entistä systemaattisemmin palvelujen kehittämisessä ja vahvistetaan tiedolla johtamista paremman asiakaskokemuksen aikaan saamiseksi.

Helsingin henkilöstöä koskevat uudet eettiset ohjeet korostavat yhdenvertaisuuslain mukaista syrjimättömyyttä. Eri väestöryhmien oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin kunnioitetaan, eikä rasismi ole missään muodossa sallittua. Eettisiä ohjeita on käyty laajasti läpi henkilökunnan kanssa kaikissa työyhteisöissä.

Kunta10-tutkimus selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä työelämän vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Parhaillaan on menossa vuoden 2020 kysely. Vuodesta 2016 lähtien on kysytty työntekijöiden syrjintäkokemuksista. Aikaisemmissa mittauksissa noin 10 prosenttia vastaajista on kokenut syrjintää työssään. Tulokset ovat samalla tasolla koko kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla sekä kansallisessa Kunta10-aineistossa.

Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi tehtiin keväällä 2019 kuntalaiskysely. Vastaajista noin puolet kuuluivat erilaisiin vähemmistöihin. Kyselyn tulosten mukaan noin kolmasosa ilmoitti kokeneensa syrjintää sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa. Eniten syrjintää koettiin iän, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin ja etnisen taustan vuoksi.

Kaupunginkanslia suunnittelee parhaillaan uutta kuntalaiskyselyä, jossa kootaan tietoja seuraavan strategiakauden yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi. Kysely toteutetaan tänä syksynä ja siihen sisältyy kysymyksiä koetusta rasismista ja syrjinnästä kaupungin eri toimialoilla, myös sosiaali- ja terveystoimialalta. Selvityksen toteuttaa ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi.

Yhteenveto

Tiedon tuottaminen kuntalaisten ja henkilöstön rasismikokemuksista kaikissa kaupungin palveluissa, sosiaali- ja terveysterveystoimialan palveluissa, on ajankohtaista.

On tärkeää saada tietoa tästä ilmiöstä laajasti koko kaupungin tasolla. Tutkittu tieto auttaa kohdentamaan oikeita ja vaikuttavia toimenpiteitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Rasismikokemukset heikentävät ihmisarvoa ja itsetuntoa. Näillä kokemuksilla on suoria vaikutuksia hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveysterveystoimialan tiedolla johtaminen on keskeistä palveluja kehittäessä. Kaikki tutkimustieto, joka lisää palvelujen yhdenvertaisuutta ja parantaa asiakaskokemusta, mahdollistaa asiakkaille vaikuttavat palvelut.

Käsittely

06.10.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä siten, että lausuntoehdotukseen lisättiin ennen kohtaa "Yhteenveto" seuraava kappale:

"Sosiaali- ja terveystoimialan lautakunta toteaa, että myös kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisten aiheesta toteuttama sosiaalinen raportti voisi tuottaa suoraan käytännön työhön sovellettavissa olevaa tietoa antirasististen käytäntöjen luomiseksi ja vahvistamiseksi."

Esittelijä Juha Jolkkonen joutui poistumaan kokouksesta kesken asian käsittelyn ja terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen siirtyi asian esittelijäksi.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleks Niskanen: Lautakunta ei kannata Mia Haglundin valtuustoaloitetta. Aloitteessa ei määritellä, mitä rasismi on ja mitä rasismi ei ole. Kun rasismia ei aloitteessa määritellä, syntyy suuri riski sille, että selvityksestä tulee tarkoituksenmukainen, mikä johtaa helposti perättömiin rasismisyytöksiin. Perättömillä rasismisyytöksillä voidaan pahimmassa tapauksessa tuhota työntekijän ammatillinen maine tai aiheuttaa vakavaa mainehaittaa työntekijöille ja yrityksille. Viime aikoina on Suomessa useita esimerkkejä siitä, että esimerkiksi virkaa tekevää poliisia, virkaa tekevää lipuntarkastajaa ja muitakin ammattikuntia on perusteettomasti syytetty rasismista, kun henkilöt ovat suorittaneet normaalisti työtehtävänsä. Tällaisella perättömillä syytöksillä on vaikeutettu näiden ammattilaisten työn suorittamista. Lautakunta näkee, että tällainen selvitys johtaa helposti siihen, että sosiaali- ja terveystoimialalla alkavat

25.11.2020

lääkärit ja hoitohenkilökunta saamaan perättömiä rasismisyytöksiä, jotka vaikeuttavat heidän normaalia työn suorittamistaan.

Lisäksi aloitteessa ei ole kerrottu, mikä on selvityksen konkreettinen päämäärä. Aloitteessa todetaan seuraavaa: "Valtuutetut esittävät, että kaupunki toteuttaa selvityksen sekä työntekijöiden, että asiakkaiden rasismikokemuksista sosiaali- ja terveyspalveluissa ja toimeenpanee johdonmukaiset käytännöt rasismien torjumiseen ja syrjintätapausten raportointiin." Lautakunnan mielestä aloitteessa tulisi määritellä, mitä ovat johdonmukaiset käytännöt ja syrjintätapausten raportointi käytännön esimerkkeinä.

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleks Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

22.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

§ 348

Den av ledamoten Mirita Saxberg väckta motionen om utveckling av verksamheten och servicen inom barntillsynen

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mirita Saxberg och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att verksamheten och tjänsterna inom barntillsynen ska utvecklas.

Stadsstyrelsen konstaterar att enheten för familjerättsärenden vid social- och hälsovårdssektorn håller på med utveckling för närvarande. Socialtjänster i samband med att reda ut föräldraskap samt underhåll, vård och umgängesrätt som gäller barn är en myndighetsverksamhet som hör till barntillsynens uppgifter. Målet är att säkerställa kvaliteten och tillgången på jämlik och opartisk service genom att utveckla handledningen, samarbetet och verksamhetssätten.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

25.11.2020

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 789

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.09.2020 § 140

HEL 2020-008045 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin ja 15 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastenvalvoijatoiminnan kehittämistä ja palvelun laadun parantamista:

"Perheoikeudelliset palvelut ovat yksi sosiaalihuollon palvelutehtävistä, ja niiden järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja -asetuksessa (607/1983) sekä sosiaalihuoltolaissa mainituissa muissa

laeissa. Perheoikeudellisten palvelujen tarkoituksena on turvata lapsen oikeus vanhemmuuteen, elatukseen, huoltoon ja vanhempiensa tapaamiseen. Vanhemmuuden selvittämiseen sekä lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisoikeudesta sopimiseen liittyvät sosiaalipalvelut kuuluvat lastenvalvojen tehtäviin.

Lastenvalvojen tehtävien kannalta keskeiset lait ovat uudistuneet huomattavasti viime vuosina. Uusi isyyslaki (11/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja äitiyslaki (253/2018) 1.4.2019. Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983) on muuttunut merkittävästi 1.12.2019 alkaen, kun aikaisemmin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia asioita on siirtynyt sopimusmenettelyn piiriin ja näin ollen lastenvalvojen tehtäviksi. Samassa yhteydessä myös lapsen elatuksesta annettuun lakiin on tullut joitakin muutoksia.

Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on valtakunnallisesti merkittävä erityisasema. Kaikissa edellä mainituissa erityislaeissa on määriteltä toimivaltaiseksi viranomaiseksi Helsingin sosiaalilautakunta tai Helsingin lastenvalvoja silloin, kun toimivalta on Suomen viranomaisilla eikä muuta toimivaltaista viranomista voida osoittaa. Perheoikeudellisten asioiden alayksiköllä on erityinen asema myös sikäli, että Helsingissä vahvistetaan vuosittain noin 10 prosenttia lasten huoltoa ja elatusta koskevista sopimuksista Suomessa. Vuonna 2019 Helsingissä vahvistettiin yhteensä 9 876 sopimusta, joista 4 606 koski lapsen huoltoa ja 5 270 lapsen elatusta.

Sosiaalihuoltoasetuksen mukaan sosiaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että tarpeellisissa asiayhteyksissä lapsen vanhemmille kerrotaan, miten vanhemmat voivat lain mukaan sopia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta sekä elatuksesta. Sosiaalilautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tarvittaessa vanhempia ohjataan ja avustetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien kirjallisten sopimusten tekemisessä. Lastenvalvojan tehtäviin ei kuulu lain mukaan vanhempien keskinäinen sovittelu, mutta lastenvalvojat työskentelevät sovittelin työottein avustaessaan vanhempia sopimukseen pääsemiseksi. Tarvittaessa vanhempia ohjataan perheasioiden sovitteluun, mikäli yhteisymmärrystä lasten asioissa ei näytä löytyvän.

Perheoikeudellisten asioiden alayksikössä on asiakastyössä yhteensä 15 lastenvalvojaa ja lakimies. Lastenvalvojista kolme on koulutukseltaan oikeustieteen maistereita ja muut yhteiskuntatieteiden tai valtiotieteiden maistereita erilaisilla pääaineilla. Suurimmalla osalla on työkokemusta lastenvalvojan työstä noin 5–10 vuotta. Lisäksi useimmilla on myös kokemusta lastensuojelusta tai muusta sosiaalityöstä.

Uutta työntekijää perehdytetään käytännön tehtäviin systemaattisesti vähintään 3–6 kuukautta ja tehtävät lisääntyvät sitä mukaa, kun osaaminen kasvaa. Työntekijöiden perehdyttäminen työhön ja osaamisen ylläpitäminen lastenvalvojatyössä on haastavaa. Lastenvalvojapalvelut ovat erittäin kysytyjä ja pääpaino työssä on asiakasvastaanotossa. Lastenvalvojan työ perustuu useisiin eri lakeihin. Lastenvalvojan on sovellettava työssään isyys- ja äitiyslakeja, elatuslakia ja lakia lapsen hullosta muiden sosiaalihuoltoa sääntelevien lakien lisäksi (esimerkiksi sosiaalihuollon asiakaslaki ja tietosuojalainsäädäntö). Kansainvälisiä liittyviä sisältävissä tapauksissa tulee lisäksi huomioida näitä asioita koskevat erityissäännökset. Lastenvalvojan tehtävään liittyvien erityislakien soveltaminen on mahdollista oppia ainoastaan käytännön työssä.

Kaikki lastenvalvojat ovat mukana asiakaspalvelussa ja vanhempia ohjataan ja avustetaan tapaamisilla sekä päivittäin puhelimitse neuvonta-numerossa, johon kukin lastenvalvoja vastaa vuorollaan. Puhelinneuvonnassa on kuitenkin kysymys yleisestä neuvonnasta, ja yksityiskohdaisempi perheen tilanteen tarkastelu tapahtuu vanhempien yhteisellä varatulla ajalla lastenvalvojalle. Lastenvalvojapalveluissa keskustelut vanhempien kanssa käydään samanaikaisesti, jotta molemmat vanhemmat saavat saman informaation ja molempien vanhempien näkökulmat tulevat huomioiduiksi. Tästä periaatteesta joudutaan poikkeamaan silloin, kun perheessä on vakavaa väkivallan uhkaa tai määrätty lähestymiskielto.

Lastenvalvojapalvelun hyvä laatu on aloitteessa kuvatulla tavalla erittäin tärkeää. Ristiriitaisten neuvojen ja ohjeiden saaminen on omiaan kärjistämään perheiden tilanteita. Perheoikeudellisissa asioissa on valmisteltu ”Lastenvalvojan käsikirjaa”, johon on koottu keskeiset ohjeet ja linjaukset lastenvalvojatyöhön liittyen. Käsikirjan valmistelu on vielä kesken, ja tavoitteena on saada käsikirja valmiiksi tulevan syksyn ja ensi kevään aikana. Lastenvalvojatyöhön liittyy kuitenkin myös paljon kysymyksiä, joihin ei ole saatavilla valmiita tai oikeita vastauksia. Muun muassa neuvontapuhelimeen vastattaessa tulee huomioida tarkkaan se, että kysyttävästä ja mahdollisesti riitaisesta asiasta saadaan vain toisen osapuolen kertomus. Tästä syystä neuvontapuhelimeen vastaamisen laatuun tulee aina kiinnittää erityistä huomiota.

Lastenvalvojatyötä ei toistaiseksi ohjata valtakunnallisesti, joten sitä ohjataan paikallisesti. Pääkaupunkiseudun kuntien kesken on pyritty yhteistyöhön ja järjestetty työn sisältöihin liittyviä yhteisiä koulutuksia. Tällainen oli muun muassa yrittäjien maksukyvyyn arvioimiseen liittyvä koulutuskokonaisuus viime vuonna.

Elatusapujen osalta oikeusministeriö on julkaissut vuonna 2007 oppaan elatusavun suuruuden arvioimiseksi. Kysymyksessä on suositus, jonka

tarkoituksena on auttaa vanhempia arvioimaan elatusavun määrää sekä toisaalta ohjata kuntien sosiaalitoimia yhtenäiseen käytäntöön vanhempia opastettaessa sekä sovittujen elatusapujen vahvistamisessa. Ohjetta noudatetaan suosituksenomaisesti myös Helsingissä ja sen pohjalta on laadittu niin sanottu elatusapulaskuri, jonka avulla elatusavun määrää voidaan arvioida. Vanhemmat ilmoittavat tulonsa elatusapuohjeen mukaisessa varallisuusselvityksessä, joka sisältää elatusavun laskemiseksi tarvittavat tiedot.

Lastenvalvojapalvelun kehittämisessä on pyritty lisäämään ja parantamaan sähköisesti saatavilla olevaa tietoa. Helsingin kaupungin internet-sivuja päivitetään ja kehitetään koko ajan. Perheentuki-sivustolle on myös valmisteltu Lapsiperheiden eropalvelut -kokonaisuus, josta on löydettävissä kootusti erotilanteeseen liittyvät palvelut sekä tietoa aiheesta.

Neuvontaa on tarjolla asiakkaille viikoittain myös Kallion perhekeskuksessa. Eron ensiapupiste tarjoaa ohjausta ja neuvontaa erotilanteisiin, eroperheen erityiskysymyksiin ja lasten asioiden järjestämiseen. Eron ensiapupisteellä asiakkaita ottavat vastaan lastenvalvoja yhdessä eri järjestöjen edustajien kanssa.

Palveluiden laadun varmistamisen lisäksi on tärkeää pyrkiä turvaamaan palvelun saatavuus. Asiakaspalautteet lastenvalvojapalveluun liittyen ovat koskeneet pääsääntöisesti palvelun saatavuutta ja ajanvarausjonoja. Lastenvalvojapalvelussa onkin panostettu siihen, että vakanssien täyttöaste olisi mahdollisimman korkea sekä ylläpidetty omaa sijaisrekisteriä. Myös toimintatapoja on muutettu ja ajanvarausruuhkan purkamiseksi on aloitettu viikoittain ilman ajanvarausta toimiva walk in -palvelu niille vanhemmille, jotka tulevat yhdessä sopimaan lasta koskevan elatussopimuksen tai elatusapupäätöksen jatkamisesta tai muuttamisesta.

Hyvän hallinnon periaatteet edellyttävät viranomaistoiminnalta muun muassa tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työskenteleminen kahden erimielisen osapuolen kanssa, erityisesti korostaen kolmannen eli lapsen oikeuksia, on haasteellinen tehtävä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lastenvalvojatoiminnan laadukas ja saatavissa oleva palvelu edesauttaa lapsiperheiden hyvinvointia vanhempien erotilanteen eri vaiheissa ja vanhemmuuden selvittämiseen liittyvissä tehtävissä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

25.11.2020

Lisätiedot

Katja Niemelä, Perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 040 3347129
katja.niemela(a)hel.fi

25.11.2020

Asia/26

§ 349

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2020-013021, 2020-013022, 2020-013053

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Otto Meri m.fl. om ökad medvetenhet om principerna för fair play i helsingforsiska motions- och idrottsföreningar
- Motion av ledamoten Sami Muttilainen m.fl. om namngivning av ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Ville Jalovaara m.fl. om en guidad naturstig till skogen i Havsrastböle i Nordsjö

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.11.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 324, 325, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348 ja 349 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 326 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

25.11.2020

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

25.11.2020

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuimmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

25.11.2020

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 327 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.11.2020

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

25.11.2020

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

324, 325, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348 och 349 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

326 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.11.2020

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS

25.11.2020

Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

25.11.2020

1. det överklagade beslutet med besväransvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

327 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

25.11.2020

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

25.11.2020

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i

25.11.2020

lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

25.11.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Paavo Arhinmäki
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Ozan Yanar

Veronika Honkasalo

Pia Kopra

Risto Rautava

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

25.11.2020

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 23.12.2020.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 23.12.2020.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566